

2020

**Analiza organizacyjno-finansowa placówek oświatowych
Gminy Wielkie Oczy woj. podkarpackie**

**Instytut Bezpieczeństwa
Biznesu Sp. z o.o., Warszawa**

Spis treści

Wstęp.....	2
Metryczka Gminy Wielkie Oczy	4
Analiza finansowa Gminy	5
Zadłużenie Gminy Wielkie Oczy.	13
Wydatki oświatowe.....	13
Demografia w kontekście oświaty	15
Analiza części oświatowej subwencji ogólnej Gminy Wielkie Oczy na 2019 rok.....	19
Waga subwencyjna na przedszkole	23
Wydatki placówek oświatowych a naliczona subwencja oświatowa. Średni koszt utrzymania jednego ucznia.....	24
Liczba uczniów placówek oświatowych w latach szkolnych 2017/2018 – 2019/2020.....	33
Struktura zatrudnienia w placówkach oświatowych	35
Artykuł 30 KN.....	42
Analiza arkuszy organizacyjnych publicznych placówek oświatowych na rok szkolny 2018/2019.	44
Komentarz nr 1. Liczba uczniów w klasie, podział na grupy.	47
Komentarz nr. 2. Świetlica szkolna, zajęcia świetlicowe	48
Komentarz nr. 3. Klasy łączone.....	48
Komentarz nr. 4. Biblioteka	49
Komentarz nr 5. Zajęcia rewalidacyjne	50
Komentarz nr 6. Zakres pracy psychologa, pedagoga itd.	50
Komentarz nr 7. Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne:	50
Komentarz nr. 8. Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze	51
Komentarz nr 9. Nauczyciel wspomagający	51
Komentarz 10. Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.....	51
Realizacja art. 42 ust. 2 pkt. 2 Karty Nauczyciela	52
Analiza arkuszy organizacyjnych szkół i placówek prowadzonych przez Gminę Wielkie Oczy	53
Arkusze organizacyjny Szkoły Podstawowej w Łukawcu	53
Arkusze organizacyjny Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wielkich Oczach na rok szkolny 2019/20.....	56
Wskaźnik wykorzystania pomieszczeń klasowych (Wwp).....	59
Liczba etatów niepedagogicznych w przeliczeniu na jeden etat w placówkach oświatowych.	59
Dowożenie uczniów	60
Realizacja obowiązku szkolnego	63
Zasady przyznawania nagród dla nauczycieli	63
Urlopy dla poratowania zdrowia.....	64
Dyrektor szkoły jako dysponent środków publicznych -odpowiedzialność i dyscyplina budżetowa.....	65
Rekomendacje ogólne.....	66
Porównanie wydatków oświatowych do innych gmin Powiatu Lubaczów.....	68
Przykładowe dokumenty – rozwiązania problemów organizacji oświaty w innych jednostkach samorządu terytorialnego.....	70

Wstęp

Niniejsza analiza organizacyjno-finansowa placówek oświatowych została zlecona Instytutowi Bezpieczeństwa Biznesu Sp. z o.o. (Warszawa) przez Wójta Gminy Wielkie Oczy w lutym 2020 r.

U podstaw decyzji leżała troska organów Gminy o organizacyjne i finansowe podstawy funkcjonowania zarządzanej jednostki samorządu terytorialnego, która podobnie jak wiele innych boryka się z problemami budżetowymi. Wśród nich zasadnicze miejsce zajmuje konieczność ponoszenia wysokich nakładów na szeroko rozumianą oświatę i wychowanie.

Dokument ma charakter badania funkcjonalnego i finansowego placówek oświatowych pod kątem historii ostatnich trzech lat i projekcji organizacji lat następnych, związanych z tym obciążen finansowych wraz z kalkulacjami działania szkół w różnych płaszczyznach (zadania finansowane z subwencji oświatowej, zadania finansowane z budżetu gminy), także na tle generalnie niekorzystnych prognoz demograficznych.

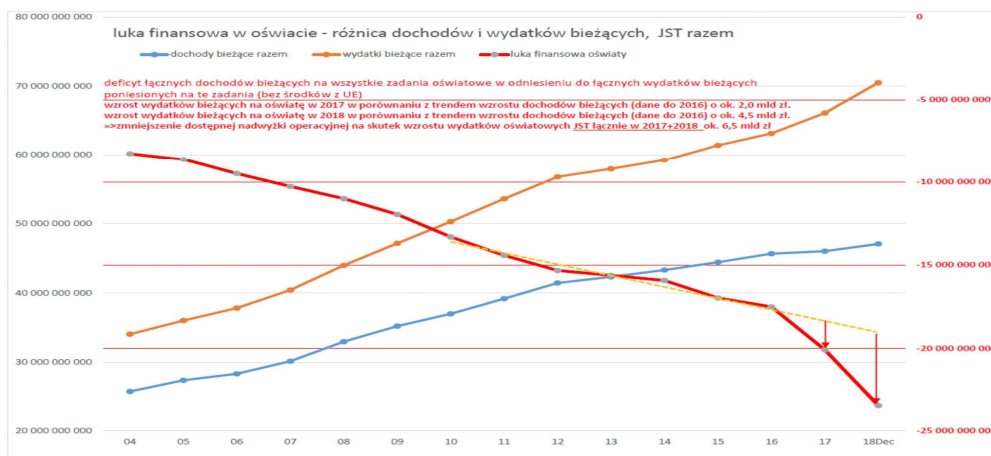
Analiza jest niezależną oceną systemu. Przedmiotem jest badanie pod względem zgodności z określonymi standardami, przepisami prawa, normami i racjonalnością systemu funkcjonowania oświaty w danej jst. Celem jest przekazanie władzom samorządowym **niezależnej, zewnętrznej, eksperckiej** odpowiedzi na pytanie, w jakim kierunku winny iść konieczne i prawnie możliwe zmiany w organizacji pracy szkół, by zrationalizować działanie, zatrudnienie i poprzez to finansowanie placówek oświatowych, by tym samym obniżyć zaangażowanie własne gminy. Wyniki analizy będą mieć znaczenie w procesie tworzenia, realizacji i nowelizowania budżetu gminy, przygotowania podstaw pod zmiany organizacyjne w kolejnych latach, jak i **tworzenia i akceptowanie arkuszy organizacyjnych szkół**. Raport opisuje zjawiska i mechanizmy związane z organizacją pracy szkół jak i finansami przeznaczonymi na oświatę obserwowane przez pryzmat dokumentów. Chcąc zrationalizować koszty działania oświaty trzeba zmieniać mechanizmy organizacyjne a także wprowadzić działania controllingowe i kontrolne. Nie jest to zabieg czy też proces łatwy z różnych względów, również społecznych i politycznych w skali mikro, który przyniesie w pełni wymierne rezultaty natychmiast. Szkolnictwo pracuje w ramach cykli. Jednak bez rozpoczęcia proponowanych zmian w całym procesie planowania obciążenie budżetów samorządowych działaniami oświatowymi będzie rosło, a doświadczenia wskazują, że pewna (znaczna) część kosztów nie będzie refundowana z budżetu Państwa.

Byłoby truizmem pisanie o trudnej sytuacji oświaty. Liczne dokumenty, w tym stanowiska organizacji grupujących samorządy wyrażały wielokrotnie sprzeciw wobec przerzucaniu na gminy rosnących kosztów utrzymania szkół, niewystraszającej subwencji oświatowej jak i pomijaniu stanowiska samorządów przy różnego rodzaju zmianach prawnych i negocjacjach ze środowiskami reprezentującymi pracowników oświaty. Kwota wydatków na zadania oświatowe w latach 2014-2018 wzrosła o 12,1 % a kwota subwencji zaledwie o 6,1 %. Rozziew finansowy osiągnął wartość ponad 28 mld zł. Te stanowiska otrzymały w maju 2019 **bardzo silne wsparcie w wynikach kontroli NIK „Zmiany w systemie oświaty”**. Kontrolowano rzetelność przygotowań i skuteczność wdrożonych zmian w systemie oświaty, prawidłowość i skuteczność dokonania zmian warunków lokalowych i organizacyjnych ze strony szkół i organów prowadzących, skuteczność i adekwatność współpracy instytucji odpowiedzialnych za reformę.

W przygotowaniu reformy stwierdzono m.in. brak kompleksowych analiz finansowych i organizacyjnych, brak rzetelnych informacji o liczbie przeszkolonych nauczycieli, niepełne ujęcie reformy oświaty w planach działalności MEN, nieprecyzyjne informacje o wydatkach i wadliwe konstrukcje umów z ekspertami. **Kwota wydatków na zadania oświatowe w latach 2014-2018 wzrosła o 12,1 % a kwota subwencji zaledwie o 6,1 %. Rozziew finansowy osiągnął wartość ponad 28 mld zł.** Aż w 34 % skontrolowanych szkół warunki nauczania pogorszyły się, w 50 % zmniejszyła się liczba zajęć pozalekcyjnych, w 59 % szkół podstawowych nie zapewniono bezpieczeństwa i stwierdzono trudności organizacyjne i lokalowe, w 38 % nie zapewniono bezpieczeństwa i higieny bazy lokalowej, w 19 % miało niezapewnione warunki do realizacji podstawy programowej.

Finanse oświaty 2004 - 2018

Rok	2004	05	06	07	08	09	10	11	12	13	14	15	16	17	2018
Dbo	25,79	27,38	28,33	30,16	32,98	35,21	36,98	39,18	41,44	42,31	43,31	44,44	45,65	46,03	47,07
SO	25,08	26,10	26,78	28,21	30,91	33,40	35,01	36,92	39,16	39,52	39,50	40,38	41,50	41,90	43,10
Wbo	34,05	36,02	37,81	40,42	43,98	47,16	50,28	53,59	56,76	57,92	59,22	61,41	63,15	66,11	70,50
Wpł															49,68
Luka	8,26	8,64	9,48	10,26	11,00	11,95	13,30	14,41	15,32	15,61	15,91	16,97	17,50	20,08	23,43
L %	32,9	33,1	35,4	36,4	35,6	35,8	38,0	39,0	39,1	39,5	40,3	42,0	42,2	47,9	54,4
Inw.	1,91	2,18	2,64	2,49	3,09	3,56	3,68	2,91	2,55	2,38	2,60	2,40	2,64	4,11	3,13*
Wog															

z wyjątkiem poz. 9 - wszystkie liczby to kwoty w mld zł

- Dbo- dochody bieżące oświaty (działy 801 i 854)
- SO - część oświatowa subwencji ogólnej
- Wbo- wydatki bieżące oświaty (działy 801 i 854)
- Wpł- wydatki na płace i pochodne w oświacie (działy 801 i 854)
- Luka różnica między wydatkami a dochodami bieżącymi oświaty (Wbo-Dbo) - dopłata z własnych środków JST
- L % Luka jako procent subwencji
- Inw.- wydatki majątkowe oświaty (działy 801 i 854); w roku 2018 stan na 31 grudnia, bez rozliczeń w I kwartale
- Wog.- łączne wydatki JST na oświatę (działy 801 i 854)

„Minister Edukacji Narodowej w latach 2016-2018 nierzetelnie przygotował i wprowadził Zmiany w systemie oświaty. Przygotowując reformę nie dokonał rzetelnych analiz finansowych i organizacyjnych skutków projektowanych zmian. Nie dysponował pełnymi i rzetelnymi informacjami na temat:

- kosztów reformy,
- stanu przekształcenia lub likwidacji gimnazjów,
- liczby nauczycieli przeszkolonych z nowej podstawy,
- możliwości przyjęcia do szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych absolwentów VIII klas szkół podstawowych oraz III klas wygaszanych gimnazjów (tzw. podwójnego rocznika).

Również prowadzony przez Ministra proces przygotowania nowych podstaw programowych był nierzetelny. Minister stworzył podstawy prawne do przekształceń organizacyjnych i infrastrukturalnych. Podejmował także działania informacyjne, w zakresie zaprezentowania wdrażanych zmian w systemie oświaty jak największej liczbie osób, w szczególności rodzicom i uczniom. Jednocześnie Minister nie ujął kompleksowo wdrażania i monitorowania wprowadzanych zmian w swoich rocznych planach działalności w 2017 i 2018 roku, co NIK ocenia negatywnie.”

Raport NIK „Zmiany w systemie oświaty”, 2019

Eksperti IBB Sp. z o.o. – analitycy i samorządowcy z bogatym doświadczeniem w zarządzaniu samorządami, finansami i oświatą, z doświadczeniem w zarządzaniu przedsiębiorstwami, mający komfort działania

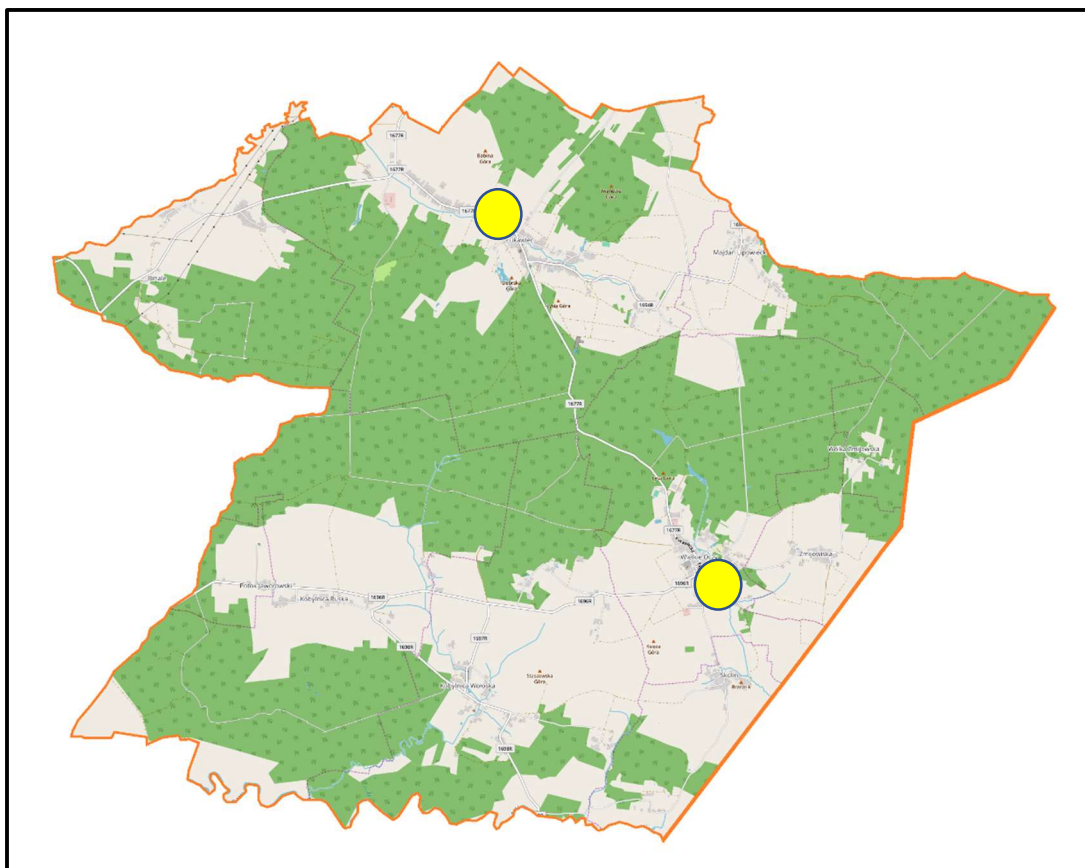
bez tak częstych nacisków lokalnych i środowiskowych przeanalizowali dostarczone dokumenty. Korzystając też ze źródeł zewnętrznych opisali najważniejsze elementy lokalnej struktury oświatowej wskazując na trendy, na niekorzystne uwarunkowania finansowe oraz wskazali pola, gdzie wedle ich najlepszej wiedzy tkwią rezerwy możliwe do uruchomienia.

Eksperti Instytutu głęboko wierzą, że przedstawione rekomendacje pozwolą na działania strukturalne i organizacyjne, które dadzą bezpiecznie z punktu widzenia finansów jednostki samorządu zarządzać tą społecznie niezwykle ważną sferą życia społecznego gminy.

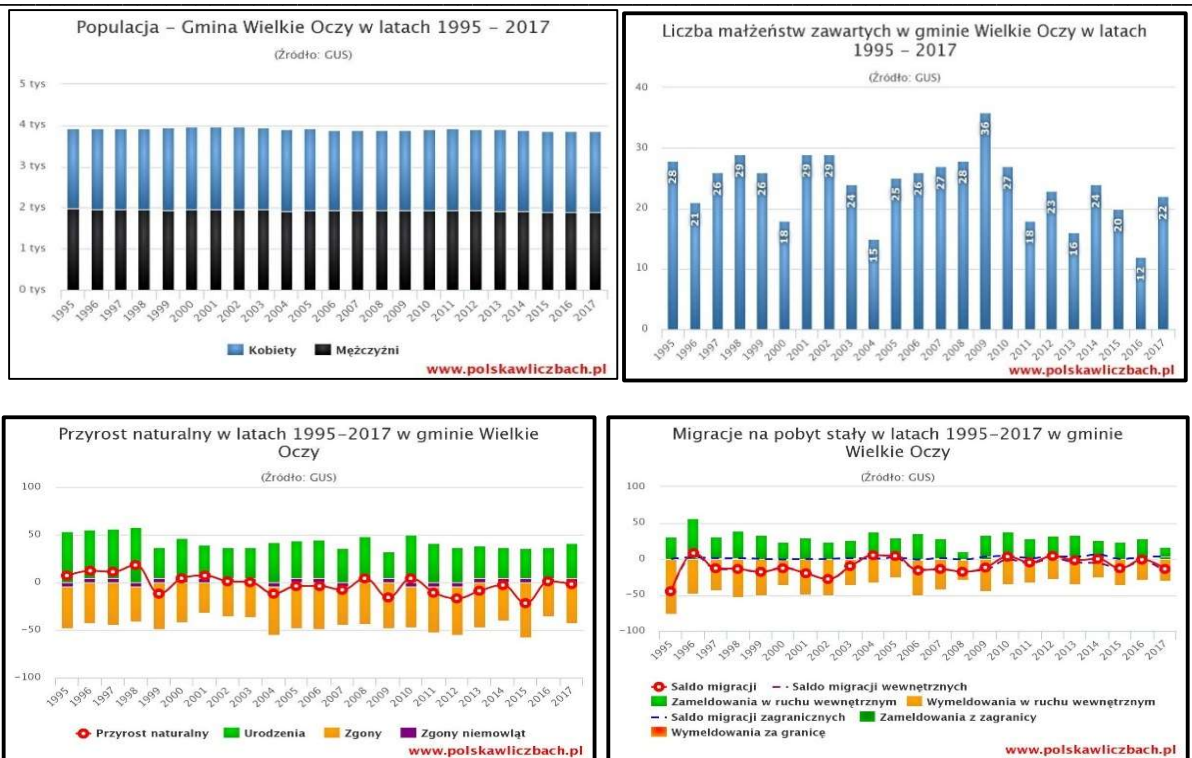
Instytut Bezpieczeństwa Biznesu
Sp. z o.o., Warszawa
www.ibb.com.pl
email: office@ibb.com.pl

Opinie i rekomendacje zespołu ekspertów dokonujących analizy mają charakter obiektywnej oceny stanu istniejącego i zmierzają do wskazania takich rozwiązań, które w perspektywie mogą pozytywnie wpływać na lepszy organizacyjno-finansowy stan systemu oświaty w Gminie Wielkie Oczy. Wszelkie opinie, propozycje, rekomendacje powinny być przedmiotem szczegółowej analizy organu prowadzącego.

Metryczka Gminy Wielkie Oczy

Gmina Wielkie Oczy miała w połowie 2019 roku 3810 mieszkańców. Od 2002 liczba zmalała o 3 %. Mieszkańcy Gminy Wielkie Oczy zawarli w 2017 roku 22, a w 2018 -22 małżeństwa. Gmina miała w 2018 ujemny przyrost naturalny wynoszący -9, a w 1 połowie 2019 r. +3. W 2017 saldo migracji wewnętrznych wynosiło -18, w 2018 - 4, w 1 połowie 2019 -17. Ludność z gminy odpływa.

Analiza finansowa Gminy

Skrócona analiza finansowa jednostki samorządu terytorialnego stanowi istotny element audytu oświatowego. Pozwala w dużym stopniu określić obecny stan finansów gminy, wskazać udział oświaty w tym zestawieniu, czy określić proporcje poszczególnych dochodów i wydatków. Jako podstawowe źródła analizy przyjmuje się sprawozdania budżetowe, które są sporządzone obligatoryjnie lub fakultatywnie.

Sprawozdania finansowe jako podstawowy materiał źródłowy w analizie finansowej poddane będą uproszczonej analizie poprzez badanie struktury pionowej dochodów i wydatków budżetu, a także udziału poszczególnych składników w wielkości ogółem lub udziału w określonej grupie dochodów i wydatków.

Gmina wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Jednostka samorządu terytorialnego samodzielnie prowadzi gospodarkę finansową na podstawie budżetu gminy. Budżet to zestawienie dochodów i wydatków w formie planu finansowego, który realizowany jest w przyszłym okresie jednostki samorządu terytorialnego. Przepisy budżetowe reguluje Ustawa o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 roku ((Dz. U. z 2019 r. poz. 869).). Budżet jednostki samorządu terytorialnego uchwalany przez Radę Gminy na okres jednego roku kalendarzowego.

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku art. 167 oraz ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (DZ. U 2018 r. poz. 1530 ze zm.) określają źródło dochodów samorządów. Na dochody ogółem zgodnie z wymienioną ustawą składają się:

- dochody własne
- subwencje
- dotacje.

Pojęcie dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego nie zostało zdefiniowane w żadnym akcie prawnym. Według większości teoretyków finansów definicja dochodów własnych jest związana z budżetem lokalnym bezterminowo, bez jakichkolwiek wpływów ze strony państwa. Ważną rolę odgrywa aspekt samodzielności samorządów lokalnych o możliwości stanowienia o dochodach, ich pobierania oraz wydatkowania według własnego uznania.

Dochody własne można podzielić na:

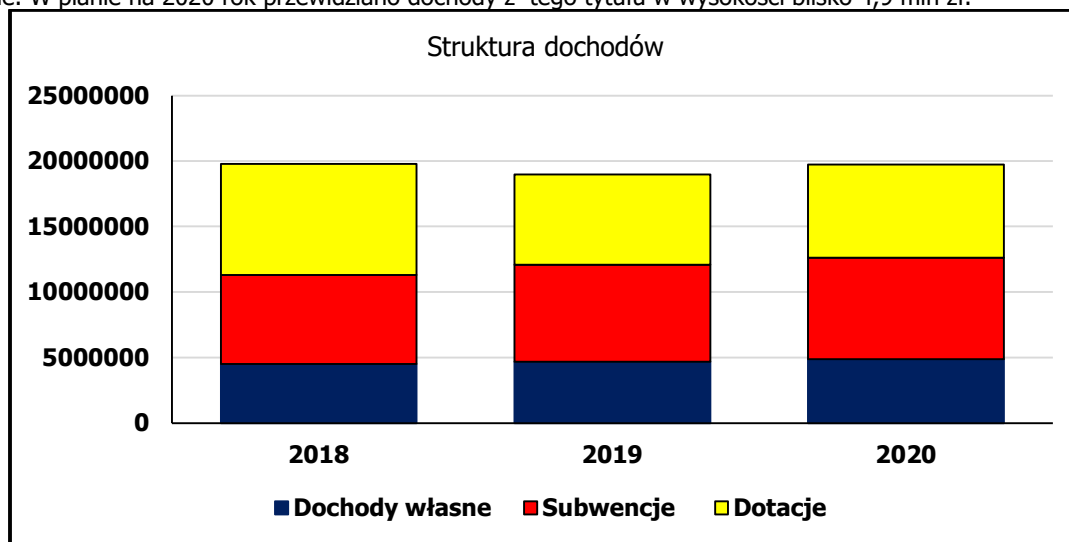
- dochody o charakterze podatkowym (np. podatek od nieruchomości, rolny, leśny, PIT, CIT itp.)
- dochody niepodatkowe (np. opłata skarbową, miejscową, wieczyste użytkowanie, targowa itp.)
- pozostałe dochody (np. kary pieniężne, grzywny itp.)

Tabl. Struktura dochodów Gminy Wielkie Oczy ze względu na źródło pochodzenia

	2018	2019	2020
Dochody ogółem	19 775 325	18 973 678	18 508 400
Dochody własne	4 507 787	4 677 271	4 875 119
Subwencje	6 783 324	7 393 793	7 734 440
Dotacje	8 484 214	6 902 614	7 109 261

W latach 2018-2020 dochody ogółem Gminy Wielkie Oczy są stabilne. Rosną też subwencje i dochody własne. W planie na 2020 rok przewidziano dochody z tego tytułu w wysokości blisko 4,9 mln zł.

Strukturę dochodów przedstawiono w oparciu o wskaźnik udziału dochodów własnych ogółem w dochodach budżetu ogółem (WDW):

WDW (2018) =	22,79 %
WDW (2019) =	24,65 %
WDW (2020 plan) =	26,6 %

WDW obrazuje wielkość a w układzie analizy dynamicznej w czasie, dynamikę i tempo zmian w wielkości dochodów własnych w strukturze dochodów budżetu ogółem. Informuje o potencjale finansowym i samodzielności finansowej jednostki samorządu terytorialnego. Obraz struktury dochodów własnych np. dochody podatkowe i niepodatkowe, które będą dalsze części przedmiotem analizy, **wskazuje na faktyczną niezależność od zewnętrznych źródeł finansowania zadań samorządu terytorialnego**, a także na wyciągnięcie wniosków co do wrażliwości jednostki samorządu terytorialnego i budżetu na ewentualne zmiany w wielkości poszczególnych rodzajów dochodów własnych i ocenę zagrożenia z tego tytułu.

Wskaźnik WDW oscyluje w granicach 22-26 % na przestrzeni badanych lat. Oznacza to, że ok. 1/4 dochodów ogółem to dochody własne, niezależne od budżetu państwa. Finansowanie zewnętrzne (subwencje, dotacje) to 75% dochodów gminy. **Jak wynika z tej analizy Gmina Wielkie Oczy jest samorządem o niewielkim potencjale dochodowym.**

Z punktu widzenia konstrukcji budżetu ważną kwestią jest podział dochodów na bieżące i majątkowe.

Tabl. Struktura dochodów Gminy Wielkie Oczy

	2018	2019	2020 (plan)
Dochody ogółem, z tego	19 775 325	18 973 678	18 508 400
Dochody bieżące	16 947 227	18 211 568	18 218 400
Dochody majątkowe	2 828 099	762 110	290 000

W dalszej kolejności poddano analizie strukturę dochodów Gminy Wielkie Oczy. Pierwszym jest wskaźnik udziału dochodów bieżących w dochodach budżetu ogółem (WDB), który w dochodach budżetu ogółem kształtuje się następująco:

WDB (2018) =	85,69 %
WDB (2019) =	95,98 %
WDB (2020 plan) =	98,43 %

W analizowanych latach wskaźnik udziału dochodów bieżących w dochodach ogółem rośnie. W 2018 roku dochody bieżące stanowiły prawie 86%, plan na 2020 zakłada ponad 98%. jednym z czynników powodujących wzrost nominalny i procentowy dochodów bieżących w badanym okresie jest realizacja przez j.s.t rządowego programu

„500+”. Dochody bieżące mają niebagatelne znaczenie w realizacji zapisów *art. 235 – 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych* (Dz. U. z 2019 r. poz. 869).

Kolejnym zastosowanym w analizie- wskaźnikiem jest wskaźnik udziału dochodów majątkowych w dochodach budżetu ogółem (WDW), który notuje następujące wartości

WDM (2018) =	14,3 %
WDM (2019) =	4,01
WDM (2020 plan) =	1,56

Wskaźnik udziału dochodów majątkowych w dochodach budżetu ogółem (WDW) w Gminie Wielkie Oczy maleje. Dochody w planie na 2020 są niższe, mogą wynieść niecałe 300 tys. zł, co stanowi niecałe 2% dochodów ogółem.

Należy pamiętać, że dochody majątkowe mogą mieć charakter incydentalny, to znaczy, że ich udział w strukturze danego roku występuje jednostkowo, np. w sytuacji sprzedaży nieruchomości. Od 2011 r. nie ma możliwości finansowania wydatków bieżących dochodami majątkowymi, dlatego też błędne przyjęcie udziału dochodów majątkowych za podstawę do diagnozowania ich w przyszłości może sprzyjać wyciąganiu błędnych wniosków co do możliwości finansowych j.s.t. Obowiązującą zasadą jest, że im większy jest udział dochodów majątkowych w strukturze dochodów budżetu (szczególnie tych, które nie mają charakteru incydentalnego), tym większy jest potencjał rozwoju danej j.s.t. Nowelizacja ustawy o finansach publicznych zakłada, że przy wyliczaniu wskaźnika zadłużenia nie będą brane pod uwagę dochody ze sprzedaży majątku. Wykonane dochody ze sprzedaży majątku będą mogły być źródłem wcześniejszej spłaty długu.

W kolejnej części opracowania dokonano analizy struktury dochodów własnych obejmującej dochody podatkowe, w tym udziały gminy we wpływach z podatków stanowiących dochód budżetu państwa tj. PIT oraz CIT oraz skutki polityki podatkowej Gminy.

Podatki samorządowe stanowią podstawową grupę dochodów własnych gminy. Wpływy pochodzące z podatków i opłat mają charakter lokalny i uzależnione są od decyzji rady gminy, która w drodze uchwały określa ich wysokość. Ustawodawca wyznacza jedynie maksymalny poziom określonych podatków.

Wybrane dochody podatkowe Gminy Wielkie Oczy

	2018	2019	2020 (plan)
Dochody podatkowe ogółem dz. 756	3 398 568	3 391 287	3 288 001
Rozdz. 75615, z tego	820 077	791 544	794 836
- podatek od nieruchomości .	555 012	531 086	532 027
- podatek rolny	20 141	20 611	21 310
- podatek leśny	244 672	239 260	241 499
- podatek od środków transportu	-	-	-
Rozdz. 75616, z tego :	711 054	756 047	786 955
- podatek od nieruchomości	289 054	310 085	6 529
- podatek rolny	333 911	345 658	387 208
- podatek leśny	27 681	22 644	22 918
- podatek od środków transportu	19 593	17 871	19 000
Razem rozdziały 756 15 i 756 16	1 531 131	1 547 591	1 581 791

Dochody podatkowe ogółem działu 756 w analizowanych latach wynoszą ponad 3 mln zł. Plan na 2020 rok zakłada osiągnięcie z tego tytułu kwoty blisko 3,3 mln złotych i co jest prawie o 0,1 mln zł niższe niż w 2019 r. Suma planowanych dochodów rozdziału 75615 oraz rozdziału 75616 w latach 2018- 2020 kształtują się w granicach 1,5 mln zł. Plan na 2020 r. wynosi ponad 1,58 mln zł. Udział sumy dochodów rozdziału 75615 i 75616 w dochodach działu 756 wynosi w kolejnych latach następująco:

- 2018 r. – 45,0 %
- 2019 r.– 45,6 %
- 2020 r. (plan) – 48,1 %

Przy analizie wielkości poszczególnych źródeł dochodów rozdziałów 75615 i 75616 należy zwrócić uwagę, że największą pozycją stanowią dochody z tytułu podatku od nieruchomości.

Do dochodów własnych gminy ustawodawca zalicza także udziały we wpływach z podatków stanowiących dochód budżetu państwa tj. PIT (podatek dochodowy od osób fizycznych) oraz CIT (podatek dochodowy od osób prawnych). Stawki tych podatków ustalane są centralnie, władze samorządowe nie mają bezpośredniego wpływu na ich konstrukcję. Nie mogą także stosować w ich zakresie ulg czy zwolnień podatkowych. Tym samym udziały w podatkach dochodowych nie są instrumentem zarządzania wpływającym na konkurencyjność jednostki samorządu terytorialnego.

Tabl. Udział we wpływach z PIT i CIT Gminy Wielkie Oczy

	2018 r.	2019 r.	2020 r (plan)
Dochody ogółem budżetu z tego	19 775 325	18 973 678	18 508 400
Dochody działu 756, z tego	3 398 568	3 391 287	3 288 001
Udział PIT	1 053 426	1 302 266	1 217 310
Udział CIT	3 213	2 959	1 000
razem	1 056 639	1 305 225	1 218 310

Udziały w podatku stanowiących dochód budżetu państwa- PIT w latach 2018-2019 lekko rośnie. Plan na 2020 r przewiduje ponad 1,2 mln zł. Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych (określane są przez samorząd na podstawie wykonania roku poprzedniego. Wpływy z tego podatku są mało znaczące .

W dalszej części analizy obliczono wskaźnik struktury wielkości udziału w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa w dochodach budżetu ogółem w badanych latach a także wskaźnik struktury poszczególnych źródeł udziałów w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa w sumie ogółem tego rodzaju dochodów.

WSUD (2018) = 5,34 %

WSUD (2019) = 6,87 %

WSUD (2020 plan) = 6,58 %

Wskaźnik WSUD w latach 2018-2020 oscyluje w granicach 7% i wykazują tendencję rosnącą. Informuje i potwierdza atrakcyjność danej j.s.t, jako kreatora dochodów podatkowych na danym terenie. W Gminie Wielkie Oczy, jeżeli w dochodach ogółem pominiemy dotację na realizację rządowego programu „500+”, wskaźnik również rośnie.

Kolejnym zastosowanym w analizie budżetu Gminy Wielkie Oczy jest wskaźnik struktury poszczególnych źródeł udziałów w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa (PIT i CIT) w sumie ogółem tego rodzaju dochodów (razem PIT i CIT) – WSUD. W badanych latach PIT osiąga następujące wielkości:

WSUD₁ (2018) = 99,69 %

WSUD₁ (2019) = 99,77

WSUD₁ (2020) plan = 99,91

Wskaźnik WSUD w Gminie Wielkie Oczy jest na wysokim poziomie, wynoszącym prawie 100%. Podatek PIT jest podatkiem dominującym, wskaźnik dla podatku CIT wynosi niecałe 1%

Niebagatelny wpływ na kondycję budżetu j.s.t ma prowadzona przez nią polityka podatkowa. W zakresie wybranych podatków i opłat lokalnych gminy mogą obniżyć górne stawki, wprowadzać ulgi i zwolnienia podatkowe, umarzać zaległości, a także rozkładać na raty płatności podatkowe i odraczać termin płatności. Uchwalenie stawek podatkowych przez organy stanowiące gminy należy traktować nie tylko jako uprawnienie, ale i obowiązek w rozumieniu pobierania dochodów budżetu gminy. Rada gminy nie może nie wprowadzić albo zlikwidować w drodze uchwały konkretnych podatków i opłat lokalnych. Nie może również ustalić stawki podatkowej na poziomie zerowym, ponieważ stanowi to, zgodnie z poglądami doktryny i stosownie do orzecznictwa brak stawki, co z kolei uniemożliwia powstanie zobowiązania podatkowego.

Tabl. Skutki polityki podatkowej Gminy Wielkie Oczy

	Skutki obniżenia górnych stawek podatkowych	Skutki udzielenia ulg i zwolnień	Skutki decyzji umorzenia zaległości podatkowych	Razem
2018	231 905	137 900	1 897	371 702
2019	241 051	143 619	939	385 609

Analiza sprawozdania Rb- PDP za 2018 i 2019 r prowadzi do wniosku, że Rada Gminy Wielkie Oczy nie uchwałała maksymalnych stawek podatkowych. Skutkiem prowadzonej polityki podatkowej było uszczuplenie budżetu gminy o kwotę 370 tys. zł w 2018 roku i 385 tys. zł w 2019 roku. Określenie stawek podatkowych, udzielanie ulg i zwolnień to suwerenna polityka Rady Gminy. Skutki prowadzonej polityki podatkowej powodują jednak nierekompensowaną w żaden sposób utratę dochodów własnych, ograniczając tym samym finansowe możliwości finansowania w rozwój infrastruktury gminy. **Skutki polityki podatkowej wliczone są do dochodów podatkowych ogółem gminy, co ma przełożenie na wysokość subwencji wyrównawczej.** Oznacza to, że wykorzystywane przez rady gmin władztwo podatkowe nie może być gminom refundowane w postaci kwoty podstawowej części wyrównawczej subwencji ogólnej.

Kolejnym źródłem dochodów j.s.t są subwencje. Subwencja jest szczególną formą zasilania budżetu j.s.t. Zaliczana jest do bezzwrotnych środków transferowych przekazywanych nieodpłatnie z budżetu państwa do budżetu gminy. Subwencja jest zatem pomocą skierowaną do jednostek samorządu terytorialnego, w sytuacji gdy uzyskują one zbyt niskie dochody z własnych źródeł. Głównym celem subwencji jest równoważenie budżetu gminy (wyrównanie dochodu poszczególnych jednostek). Subwencja zasila budżet i nie jest związana z realizacją konkretnego zadania.

Tabl. Wysokość i struktura subwencji przekazywanej do budżetu Gminy Wielkie

	2018	2019	2020 (plan)
Subwencja ogólna	6 783 324	7 393 793	7 734 440
Subwencja oświatowa	3 300 695	3 600 554	3 666 810
Subwencja wyrównawcza	3 301 942	3 561 714	3 814 630
Subwencja równoważąca	180 687	231 525	253 000

Subwencja ogólna dla gmin składa się z kilku części. Może mieć charakter redystrybucji pionowej (część wyrównawcza) lub redystrybucji poziomej (część równoważąca). Gmina Wielkie Oczy w ramach subwencji ogólnej otrzymuje subwencję oświatową i wyrównawczą. Subwencję wyrównawczą otrzymują te gminy, w których wskaźnik dochodów podatkowych w przeliczeniu na jednego mieszkańca (wskaźnik G) jest mniejszy niż 92% wskaźnika dochodu podatkowego dla wszystkich gmin w przeliczeniu na jednego mieszkańca (Gg).

W analizowanych latach subwencja ogólna wykazuje tendencję rosnącą. Otrzymana subwencja oświatowa i wyrównawcza oscylują na zbliżonym poziomie. Subwencja wyrównawcza to ponad 49% subwencji ogólnej w 2020 roku, natomiast subwencja oświatowa to ok. 47%.

Subwencja oświatowa kierowana jest do jednostek samorządu terytorialnego w związku z finansowaniem przez nie zadań związanych z prowadzeniem szkół podstawowych i gimnazjów. Od 2017 roku subwencją oświatową objęte zostały dzieci 6-letnie- przedszkolaki oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych. Łączna kwota części oświatowej subwencji ogólnej ustalana jest w wysokości nie mniejszej niż przyjęta w ustawie budżetowej w tak zwanym roku bazowym z możliwością korekty o inne wydatki z tytułu zmiany realizowanych zadań oświatowych. Podział tej części subwencji ma charakter zobiektywizowany, a jego instrumentem jest algorytm ustalony w formie rozporządzenia ministra właściwego do spraw oświaty. W algorytmie tym główną zasadą jest założenie, że „pieniądze idą na ucznia”.

Subwencja jest naliczana na podstawie liczby uczniów w placówkach prowadzonych lub datowanych przez gminę. Jest ona skorygowana wskaźnikiem uwzględniającym ewentualne różnicowanie kosztów kształcenia (np. liczby osób niepełnosprawnych) oraz formalnej - poziomem przygotowania zawodowego nauczycieli decydującym o wydatkach na wynagrodzenie.

Dla zobrazowania znaczenia subwencji otrzymywanej z budżetu państwa dla budżetu Gminy Wielkie Oczy wyliczono wskaźnik udziału subwencji ogólnej w dochodach budżetu ogółem (WSO).

W badanych latach wskaźnik utrzymuje się na poziomie:

WSO (2018 wyk) =	34,3 %
WSO (2019 plan) =	38,96 %
WSO (2020 plan) =	41,78 %

Subwencja ogólna w dochodach budżetu (ogółem) Gminy Wielkie Oczy stanowi ponad 7 mln zł. Jest to blisko 40% budżetu gminy. W analizowanych latach nominalnie udział subwencji ogólnej utrzymuje się na zbliżonym poziomie.

Kolejnym, zastosowanym w analizie wskaźnikiem jest wskaźnik udziału części oświatowej subwencji ogólnej w dochodach budżetu ogółem WSO_1 , który przyjmuje następujące wartości:

WSO_1 (2018 wyk) =	16,69 %
WSO_1 (2019 wyk) =	18,97
WSO_1 (2020 plan) =	19,81

Subwencja oświatowa stanowi znaczący element dochodów ogółem. Wskaźnik WSO_1 , utrzymuje się w badanych latach w granicach 20%. Subwencja oświatowa to blisko 1/5 dochodów budżetu Gminy Wielkie Oczy.

Dochodem budżetów j.s.t są również dotacje celowe. Środki finansowe dotacyjne w przeciwieństwie do środków subwencyjnych przeznaczone są na realizację ściśle określonych zadań. Nie można ich wydatkować dowolnie. Dotacje z budżetu państwa są przekazywane na zadania z zakresu administracji rządowej, usuwanie bezpośrednich zagrożeń dla bezpieczeństwa, skutków powodzi i osuwisk, finansowanie zadań własnych, itp. Ponadto, do kategorii dotacji celowych uzyskiwanych przez jst zaliczane są dotacje udzielone przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, środki z budżetu Unii Europejskiej. **Im większy jest udział dotacji celowych w budżecie, tym mniejsza samodzielność w określaniu rodzajów zadań jakie gmina może finansować.** Ważną kwestią jest również przeznaczenie dotacji, tj. na zadania bieżące i inwestycyjne. Dotacje na zadania bieżące mają charakter zwykle cykliczny, natomiast inwestycyjne incydentalny.

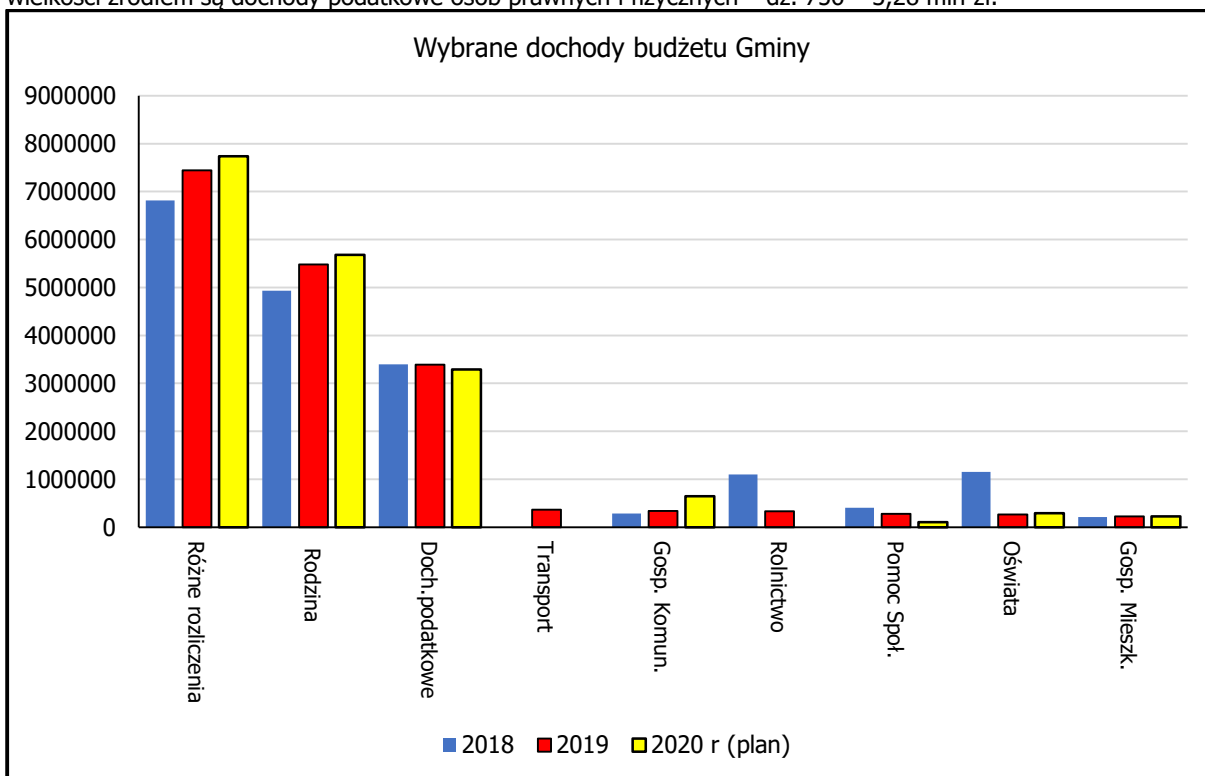
Tabl. Wybrane dochody Gminy Wielkie Oczy w latach 2018-2020

klasyfikacja budżetowa	2018	2019	2020 r (plan)
Dochody razem	19 775 325	18 973 678	18 508 400
Dział 010 Rolnictwo i łowiectwo	1 100 824	333 102	-
Dział 600 Transport i łączność	-	368 189	-
Dział 700 Gospodarka mieszkaniowa	214 423	222 577	225 100
Dział 750 Administracja	79 701	51 295	33 344
Dział 756 Dochody podatkowe	3 398 568	3 391 287	3 288 001
Dział 758 Różne rozliczenia	6 815 079	7 444 370	7 734 440

Dział 801 Oświata i wychowanie	1 152 321	265 357	290 485
Dział 852 Pomoc społeczna	407 462	278 487	107 320
Dział 854 Edukacyjna opieka wychowawcza	24 873	40 000	-
Dział 855 Rodzina	4 931 766	5 479 462	5 682 600
Dział 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	288 487	339 195	647 000

W analizowanych latach 2018 – 2020 (plan) główne dochody pochodzą przede wszystkim z trzech źródeł dostarczających ok. 90% dochodów . Największym źródłem w 2018 roku były dochody dz. 758 – Różne rozliczenia (subwencje). Wysoką wartość zanotowano również w dziale 855 Rodzina – ponad 5,6 mln zł w planie na 2020 rok. Wspólnie z działem 852 – szeroko rozumiana pomoc społeczna wynosi ok. 6 mln zł, co stanowi ponad 32 % dochodu ogółem. Środki działu 855 finansują między innymi rządowy program „500+”. Kolejnym, pod względem wielkości źródłem są dochody podatkowe osób prawnych i fizycznych – dz. 756 – 3,28 mln zł.

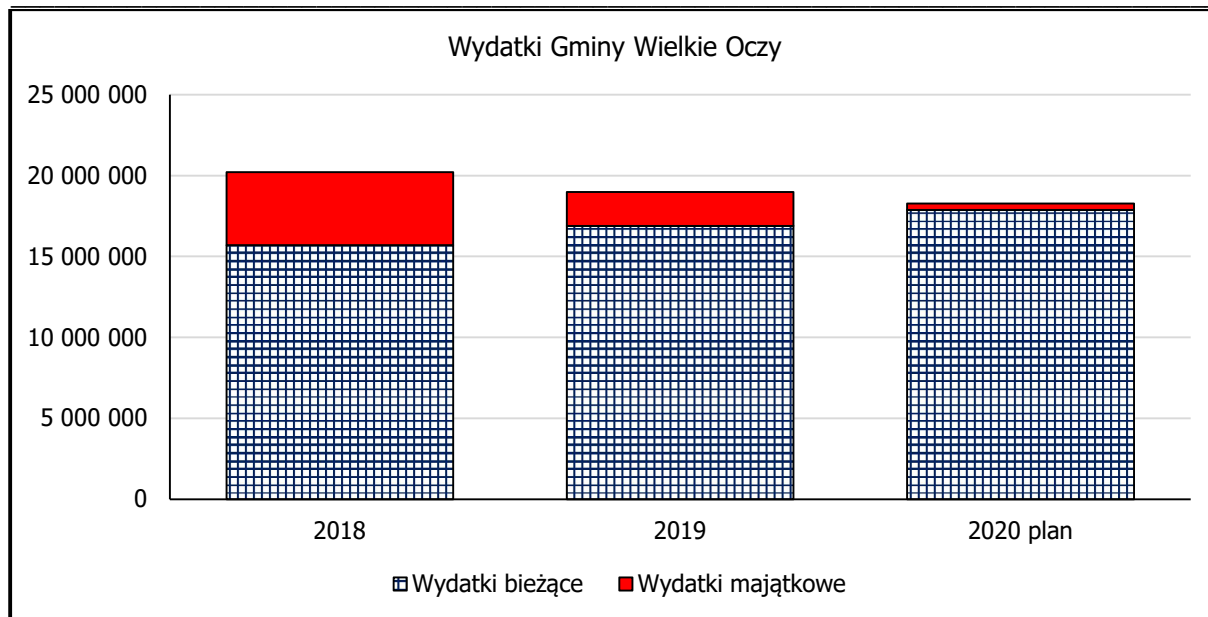

Wydatki publiczne to rozdysponowanie środków pieniężnych przez państwo i inne związki publicznoprawne w celu zaspokojenia potrzeb publicznych. Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, środki publiczne przeznaczone są wyłącznie na dwie kategorie rozdysponowania, którymi są wydatki oraz rozchody.

Wybrane wydatki Gminy Wielkie Oczy w latach 2018-2020

	2018	2019	2020 plan
Wydatki ogółem, z tego	20 214 756	18 971 272	18 268 400
Wydatki bieżące	15 705 246	16 885 095	17 876 554
Wydatki majątkowe	4 509 510	2 086 177	391 846

Wydatki budżetu w latach 2018-2020(plan) utrzymują się na zbliżonym poziomie wynoszącym poniżej 20 mln zł i wykazują tendencje lekko spadkową.

W analizie wydatków budżetu gminy zastosowano metodę wskaźnikową, obliczając wskaźnik struktury wydatków bieżących i majątkowych w wydatkach ogółem. W latach 2018-2020 wskaźnik kształtował się na następującym poziomie

WZB (2018 wyk) = 77,69 %

WZB (2019 wyk) = 89,0

WZB (2020 plan) = 97,85

Wydatki bieżące to zasadnicza część wydatków ogółem. W latach 2018 – 2020 (plan) stanowią od 77 do 97% wydatków ogółem i wykazują tendencję rosnącą. Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem stanowi w kolejnych latach odpowiednio :

WZM (2018) = 22,30 %

WZM (2019) = 10,99

WZM (2020 plan) = 2,14

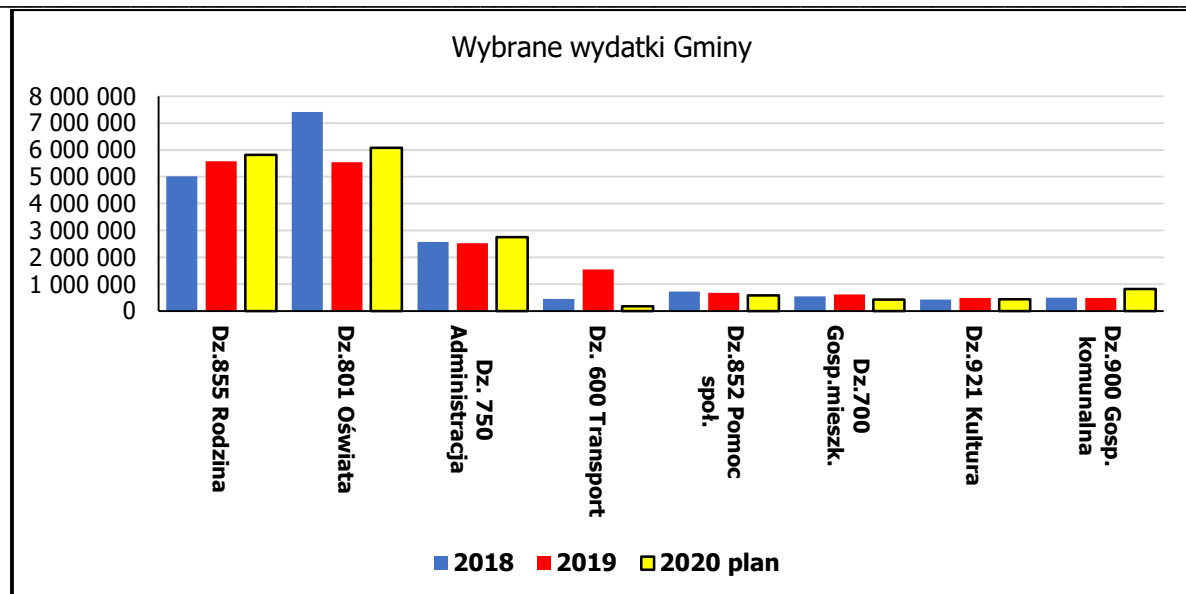
Wydatki majątkowe w analizowanych latach wykazują tendencję malejącą.

Tabl. Wybrane wydatki Gminy Wielkie Oczy

	2018*	2019	2020 plan
Wydatki razem, z tego	20 214 756	18 971 272	18 268 400
Dział 010 Rolnictwo i łowiectwo	283 831	339 936	8 173
Dział 600 Transport i łączność	451 120	1 541 825	171 092
Dział. 700 Gospodarka mieszkaniowa	542 764	617 222	419 843
Dział. 750 Administracja	2 569 337	2 528 322	2 752 680
Dział 757 obsługa długu	159 120	187 496	214 700
Dział 801 Oświata i wychowanie	7 408 601	5 546 045	6 073 910
Dział 852 Pomoc społeczna	717 678	672 445	575 410
Dział 854 Edukacyjna opieka wychowawcza	50 984	54 710	30 350
Dział 855 Rodzina	5 017 303	5 581 896	5 810 290
Dział 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	491 749	482 158	818 000
Dział 921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	418 529	485 205	437 000
Dział 926 – Kultura fizyczna	448 212	130 110	215 000

* w tym inwestycje

W Gminie Wielkie Oczy najwięcej, bo ponad 30% wszystkich wydatków zabiera dział 801 – Oświata i wychowanie. W 2018 r. na oświatę wydano 7,4 mln zł, plan na 2020 zakłada 6,07 mln zł. Wydatki działu to największe i najważniejsze źródło finansowania oświaty. Poza wspomnianym, zadania oświatowe finansowane są z działu 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza. Kwoty tu sięgają około 50 tys. zł rocznie. Wydatki „socjalne” (dział 852, 855) pochłaniają łącznie ponad 6,4 mln złotych. Administracja kosztuje samorząd ok. 2,7 mln zł.

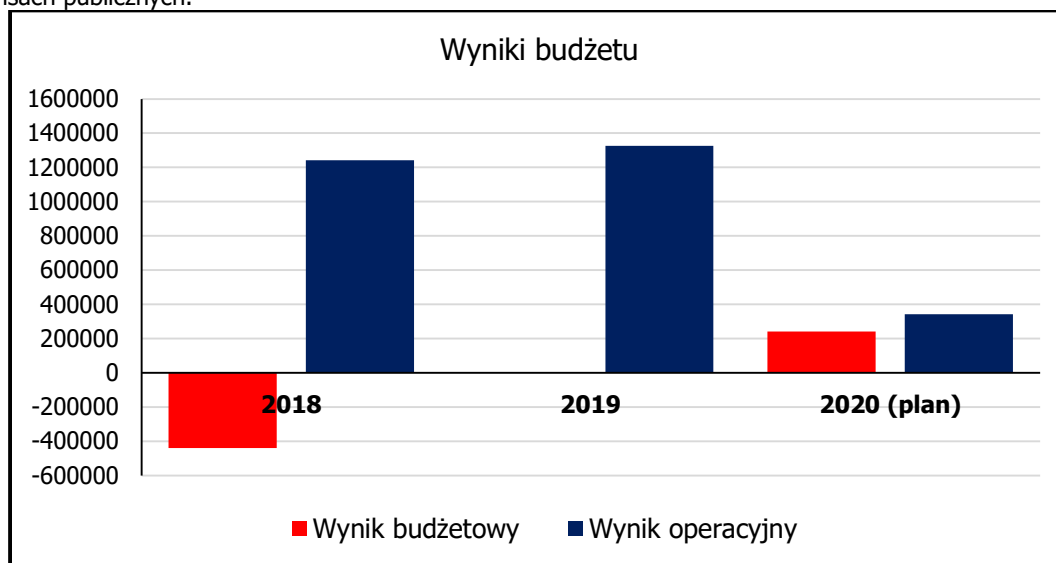
W dalszej kolejności analizie poddano wynik budżetowy Gminy. Jest to różnica pomiędzy dochodami ogółem a wydatkami ogółem. Budżet jednostki samorządu terytorialnego może być zrównoważony – wówczas wydatki są na tym samym poziomie co dochody. Nadwyżka występuje wówczas, gdy wydatki są mniejsze niż dochody, natomiast deficyt definiujemy jako odwrotność nadwyżki.

Wynik budżetu operacyjnego (nadwyżka operacyjna) ma bardzo duże znaczenie. Stanowi jeden z najistotniejszych wskaźników sytuacji finansowej j.s.t. **Obrazuje on zdolność jednostki samorządu terytorialnego do pokrycia wydatków bieżących dochodami bieżącymi.** Wydatki bieżące wyższe od dochodów bieżących (deficyt operacyjny) oznaczają, że **wydatki są na poziomie przekraczającym możliwości finansowe** j.s.t. Wykonywanie zadań bieżących przez jednostkę odbywa się w tym przypadku kosztem sprzedaży majątku lub poprzez zaciągnięcie nowych zobowiązań. W sytuacji, gdy dochody bieżące są wyższe od wydatków bieżących (nadwyżka operacyjna) j.s.t ma możliwości finansowe na prowadzenie nowych inwestycji lub spłaty wcześniej zaciągniętych pożyczek, kredytów. Obecne prawo finansów publicznych narzuca samorządom obowiązek zrównoważenia budżetów w części operacyjnej.

Tabl. Wynik budżetu i wynik operacyjny Gminy Wielkie Oczy

	2018	2019	2020 (plan)
Wynik budżetowy	-439 431	2 406	240 000
Wynik operacyjny	1 241 981	1 326 473	341 847

Wynik operacyjny w latach 2018-2019 był na bezpiecznym poziomie i spełnia wymagania art. 243 ustawy o finansach publicznych.

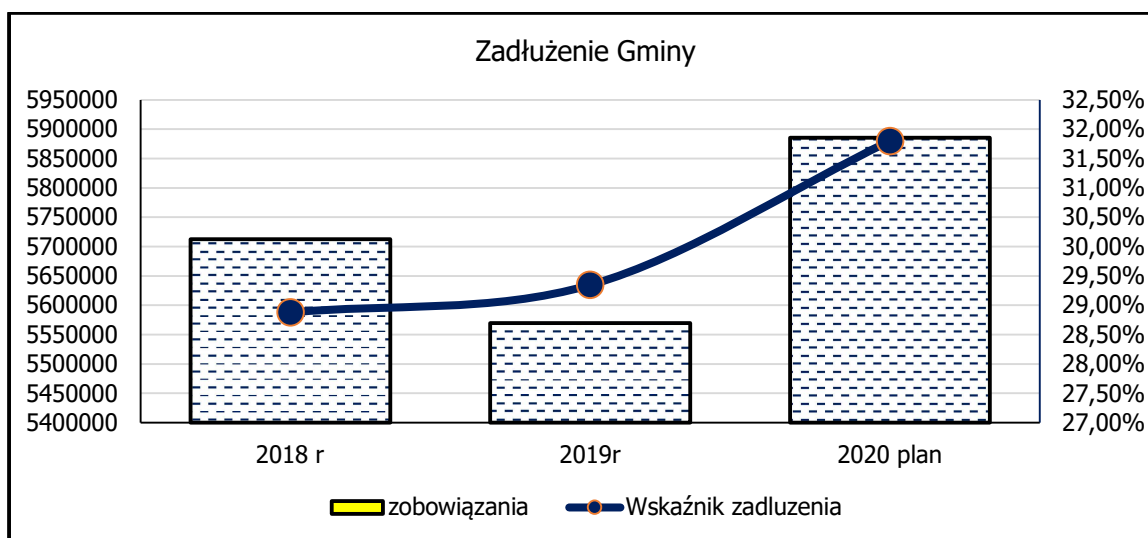

Zadłużenie Gminy Wielkie Oczy.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Rzeszowie w uchwale Nr. 13/13/2019 z dnia 11 grudnia 2019 r. w sprawie opinii o projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Wielkie Oczy na lata 2020-2037 stwierdza, że relacja spłaty długu wraz z należnymi odsetkami w poszczególnych latach po uwzględnieniu wyłączeń będzie wynosić w 2020 r – 2,67% przy maksymalnym wskaźniku 12,06% (gmina posiada zdolności kredytowe), natomiast już w 2023 wynosić będzie 4,66 % przy maksymalnym wskaźniku 5,14% - ograniczona zdolności kredytowe. RIO zwraca uwagę, że „Przyjęte w projekcie uchwały w sprawie uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Wielkie Oczy na lata 2020-2037 wielkości budżetów zakładają spełnienie wskaźnika spłaty po uwzględnieniu wyłączeń w latach 2023 – 2024 poniżej jednego punktu procentowego tj. w 2023 o 0,48% i w 2024 o 0,8%. W związku z powyższym przy wykonaniu budżetu w latach 2020-24 **należy zwrócić uwagę na zapewnienie zachowania relacji art. 273 i zachować ostrożność przy zaciąganiu zobowiązań przewidzianych do spłaty w latach następnych.**”

Tabl. Zadłużenie Gminy Wielkie Oczy

	2018 r	2019r	2020 plan
Łączna kwota długu (zobowiązanie)	5 712 700	5 570 000	5 885 721
Wskaźnik Wz (stosunek zobowiązań do dochodów ogółem)	28,88%	29,35%	31,8%
Kwota na obsługę długu	159 120	187 496	214 700

Wskaźnik zadłużenia (Wz) w Gminie Wielkie Oczy w 2018 wyniósł prawie 29 %. Zadłużenie rośnie i w 2020 roku może stanowić ok. 1/3 dochodów ogółem. Koszty obsługi długu w latach 2018-2020 oscylują w granicach do 200 tys. zł. Kwota na ten cel w 2020 roku wynosi 214 tys. zł. Zwracamy uwagę, że od 2014 r. podstawą wyliczenia maksymalnej absorpcji długu jest indywidualny wskaźnik, który odnosi się do zrealizowanych dochodów bieżących, **dochodów z majątku oraz wydatków bieżących w ujęciu ex post** za okres trzech lat. Nowe rozwiązania kładą nacisk na możliwość spłaty zadłużenia, a nie na jego rozmiary. Ustawodawca założył, iż liczy się tylko potencjał do ponoszenia spłaty zadłużenia w kolejnych latach budżetowych.

Wydatki oświatowe

Po analizie budżetu Gminy, bardziej szczegółowo zbadano wydatki oświatowe. Wydatki działu 801 to największa pozycja kosztowa. W 2018 roku na ten cel przeznaczono kwotę ponad 7,4 mln złotych plan na 2020 rok przewiduje około 6 mln zł.

Tabl. 13. Wydatki Gminy Wielkie Oczy w dziale 801 – Oświata i wychowanie

	2018	2019	2020 plan
Dział 801 ogółem, z tego	7 408 601	5 546 045	6 073 910
Rozdział 80101 Szkoły podstawowe, w tym inwestycje	3 006 239	3 422 711	3 996 120
Rozdział 80103 Oddziały „0” przy szkołach podstawowych	330 507	211 548	238 910
Rozdział 80104 Przedszkola	2 405 370*	666 251	870 990

Rozdział 80106 Inne formy wychowania przedszkolnego.	185 417	113 875	134 870
Rozdział 80110 Gimnazja	674 561	248 897	-
Rozdział 80113 Dowożenie uczniów	219 183	181 738	215 150
Rozdział 80146 Doskonalenie nauczycieli	18 384	14 880	21 080
Rozdział 80149 Specjalna organizacja nauczania	104 064	87 440	126 990
Rozdział 80150	375 324	534 861	430 630
80152	16 804	249	-
80153	35 516	25 826	-
Rozdział 801 95 Pozostała działalność	37 232	37 771	39 170

*)w tym inwestycje

Wydatki działu 801 w analizowanych latach rosną. W 2018 r. bez inwestycji wynosiły ponad 4,9 mln zł, plan na 2020 to ponad 6 mln zł. Realizacja może być wyższa ze względu na wyższe płace pracowników niepedagogicznych, jak i planowane, kolejne podwyżki plac nauczycielskich. Najwięcej kosztuje utrzymanie szkół podstawowych. W 2020 r. na ten cel zaplanowana kwota prawie 4 mln zł, co stanowi wzrost o prawie 0,5 mln zł w stosunku do 2019 r. Coraz więcej samorząd wydaje na dz. 80104; w 2020 może to kosztować blisko 0,9 mln zł. Podobną sytuację obserwujemy w rozdziałach 80149, 80150 – organizacja specjalnych metod nauczania – uczniowie dysfunkcyjni.

Tabl. Wydatki Gm. Wielkie Oczy w dz. 854 Edukacyjna opieka edukacyjna

	2018	2019	2020 (plan)
85415	36 524	45 280	10 000
85416	14 460	9 430	20 350
Razem	50 984	54 710	30 350

Tabl Inwestycje

	2018	2019	2020 plan
801 01	14 516 94 663 127 096	52 229	34 000
	236 275	52 229	34 000
801 04	97 704 876 442 1 257 667		
	2 231 813		
łącznie	2 468 088	52229	34 000

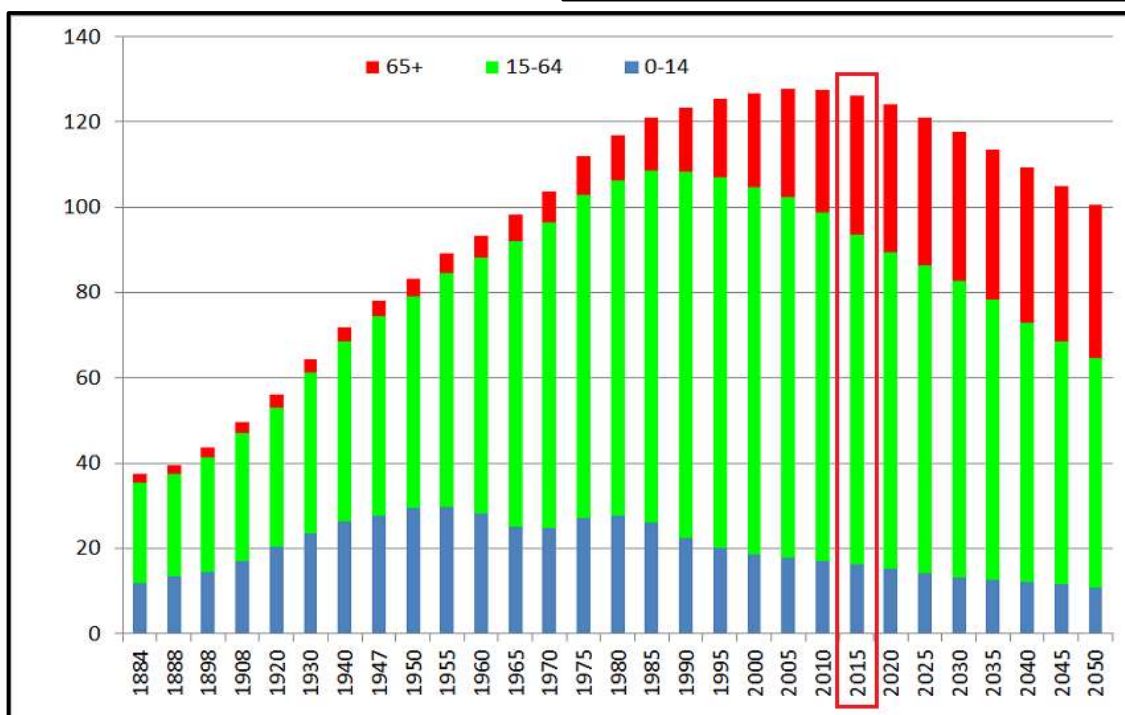
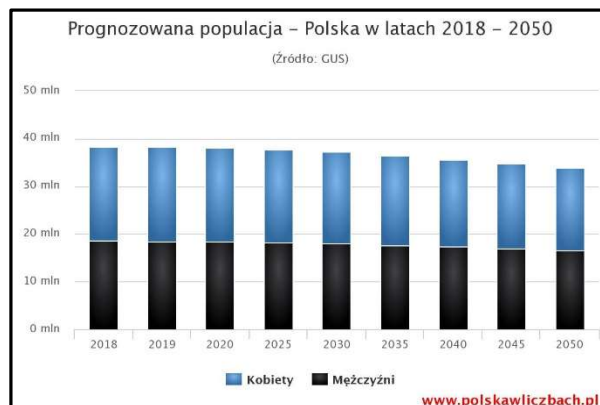
Tabl. Dochody dz. 801 – Oświata i wychowanie oraz dz. 854 Edukacyjna opieka wychowawcza

Dział	Rozdział	2018	2019	2020 pl
801	801 01	126 625	17 314	-
	801 03	27 470	19 678	19 639
	801 04	919 853	185 323	252 644
	801 06	40 366	16 857	18 202
	801 10	2 654	55	-
	801 13	17,00	204	-
	801 49	11,00	12	-
	801 50	4 300	87	-
	801 53	35 281	25 826	-
Razem		1 152 320	265 358	290 485
Dz. 854	854 15	24 873	40 000	-
	854 16			
Razem		24 873	40 000	-
Ogółem		1 177 193	305 358	290 485

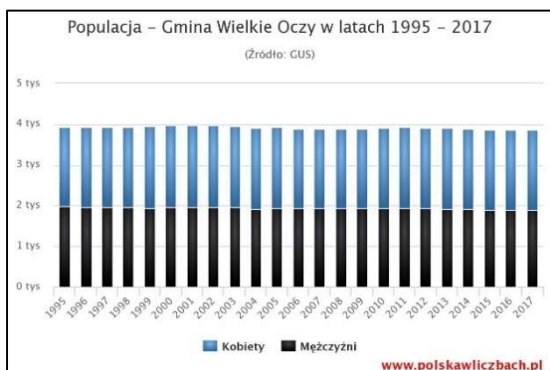

Demografia w kontekście oświaty

Kwestie demograficzne są podstawowym elementem polityki w zakresie organizacji oświaty. Niekorzystny trend demograficzny jest widoczny w skali ogólnopolskiej od lat, choć występują w nim różnice regionalne. Spadek liczby urodzeń, wahania ilościowe w zakresie zawieranych małżeństw, migracje na stałe lub okresowe a także wyjazdy rodziców do pracy w innych miejscowościach lub zagranicę wraz zabieraniem ze sobą dzieci powodują generalne obniżanie się ilości uczniów w szkołach.

Kłopoty demograficzne poszczególnych gmin, problemy ze zmniejszającą się liczbą uczniów w szkołach i oddziałach mają nie tylko dotkliwy wymiar finansowy, ale również społeczny. Powodują konieczność podejmowania przez samorządy niepopularnych decyzji dotyczących likwidacji małych szkół, obniżania stopnia organizacji czy przekazywania małych szkół stowarzyszeniom. Spadek liczby uczniów i reforma oświatowa (likwidacja gimnazjów) sprawiła, że samorządy, które nie decydują się na zmiany sieci szkół, mają coraz większe problemy z pełnym wykorzystaniem powierzchni obiektów i zasobów szkół. Potężny wpływ na poziom kosztów mają też podwyżki płac.

W metryczce Gminy Wielkie Oczy pokazano **dane z ostatnich lat wskazujące na niekorzystne zjawisko lekkiego spadku ludności, niskiego przyrostu naturalnego, niewielkiej liczby małżeństw zawieranych w ostatnich latach, jak i migracje.**

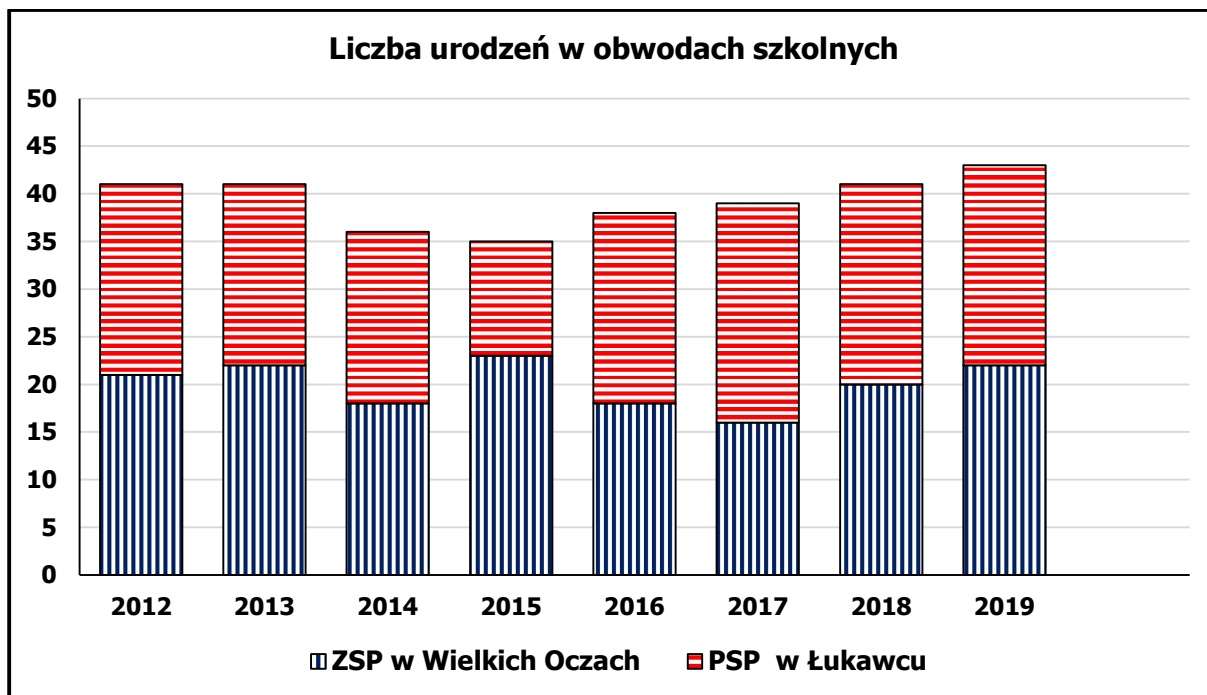
Dla planowania średnio- i długoterminowego w zakresie oświaty, również w kwestii nakładów na infrastrukturę i zatrudnienie w szkołach niezbędna jest stała obserwacja zjawisk w zakresie liczby ludności, struktury wiekowej mieszkańców i liczby zawieranych małżeństw. Ważna jest również wiedza o migracjach, wyprowadzkach z gminy, jak i powrotach do niej.

Dane dotyczące urodzeń dla obszaru Gminy Wielkie Oczy przedstawia poniższa tabela. Liczba urodzeń w latach 2012 – 2019 ma istotne znaczenie w przedmiocie prowadzenia polityki oświatowej w gminie. Dokładna analiza demograficzna w ujęciu do określonego obwodu szkoły pozwala na podejmowanie ważnych decyzji dotyczących organizacji sieci szkół i przedszkoli, ich wielkości stopnia organizacji nakładów inwestycyjnych itp.

Tabl. Liczba urodzeń w obwodach poszczególnych szkół Gminy Wielkie Oczy

	Rok urodzenia							
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ZSP w Wielkich Oczach	21	22	18	23	18	16	20	22
PSP w Łukawcu	20	19	18	12	20	23	21	21
Ogółem	41	41	36	35	38	39	41	43

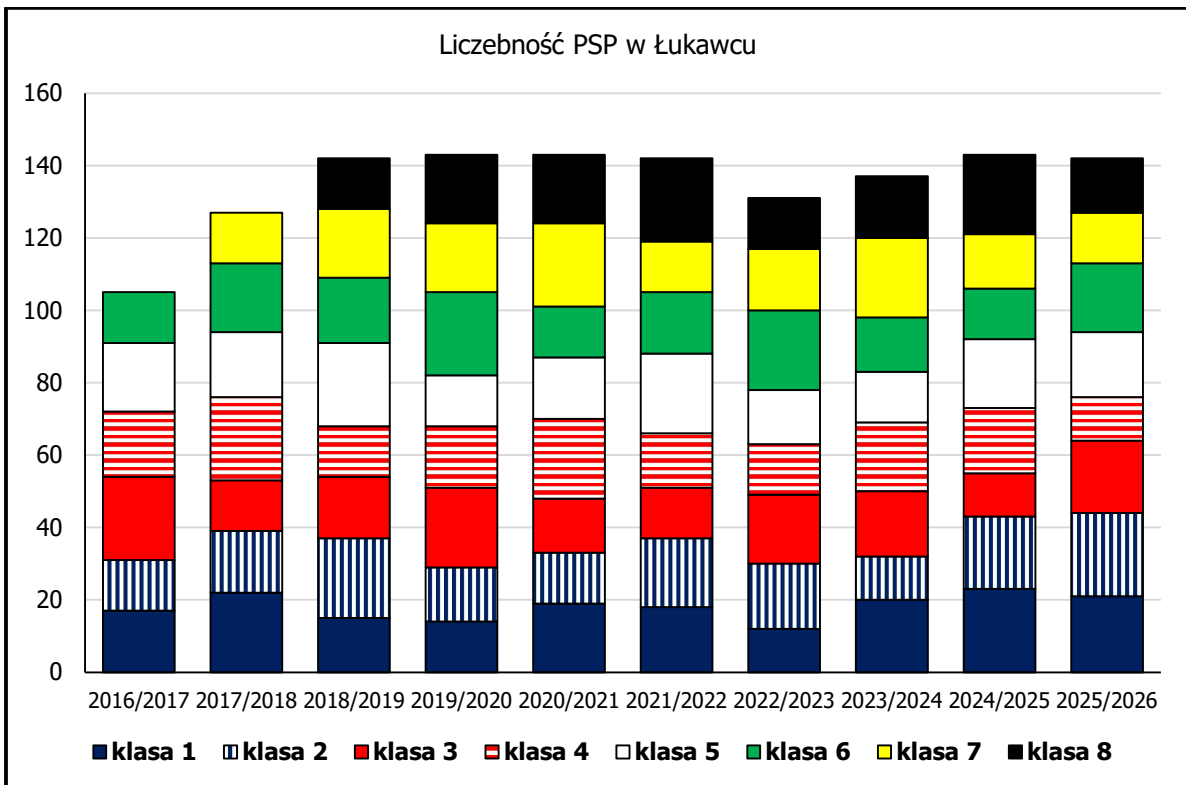
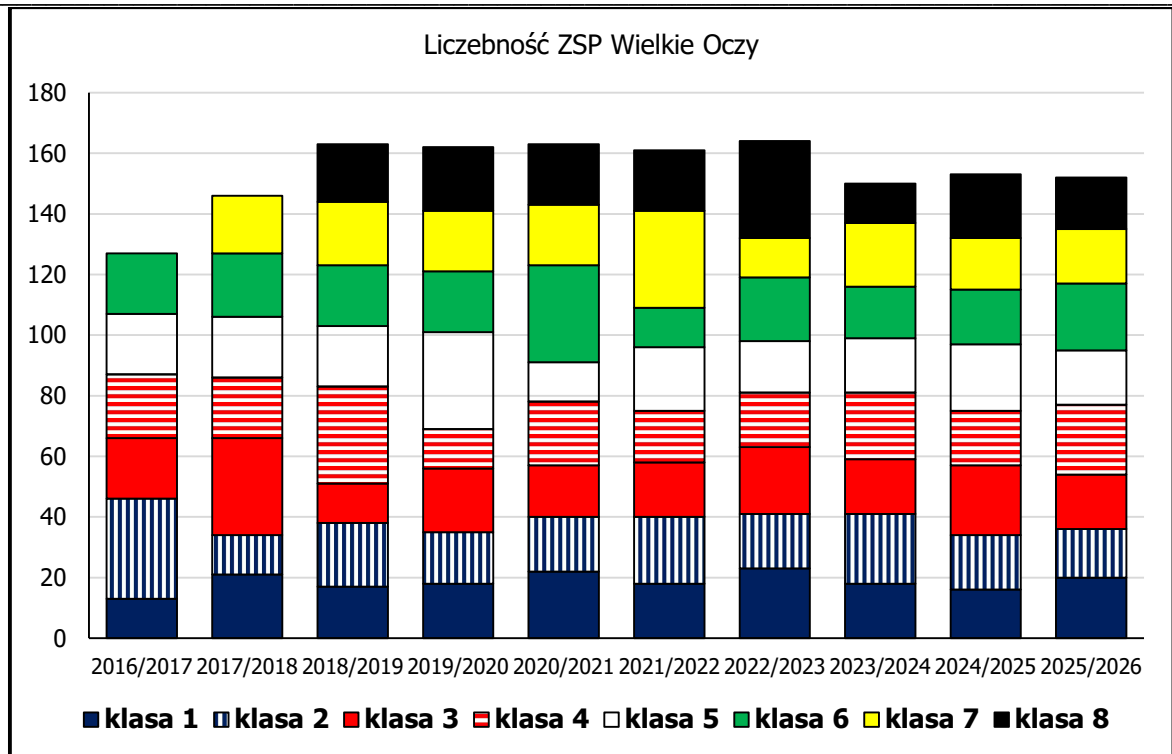
W latach 2012-2019 w obwodach szkół podstawowych Gminy Wielkie Oczy rodziło się od 35 do 43 dzieci rocznie.

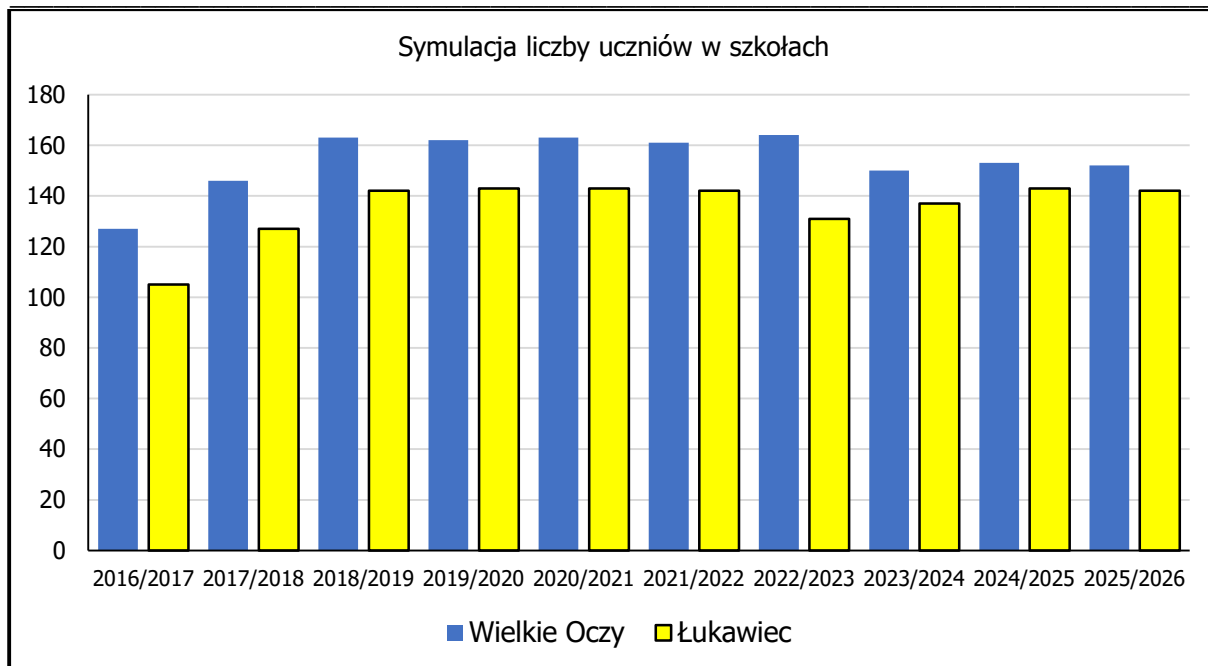

Rada Gminy w Wielkich Oczach uchwałą nr. VI/75/2019 ustaliła plan sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę oraz określiła granice obwodów od dnia 1 września 2019 roku przyporządkowując poszczególne miejscowości do obwodu danej szkoły.

Na podstawie liczby uczniów w poszczególnych placówkach w ostatnich latach i liczby urodzeń, wykonane zostały symulacje liczebności szkół w kolejnych okresach.

Jak widać na wykresie, poziom liczby uczniów jest dość stabilny, choć notowane są wahania roczne. Szkoła w Wielkich Oczach pozostanie placówką większą.

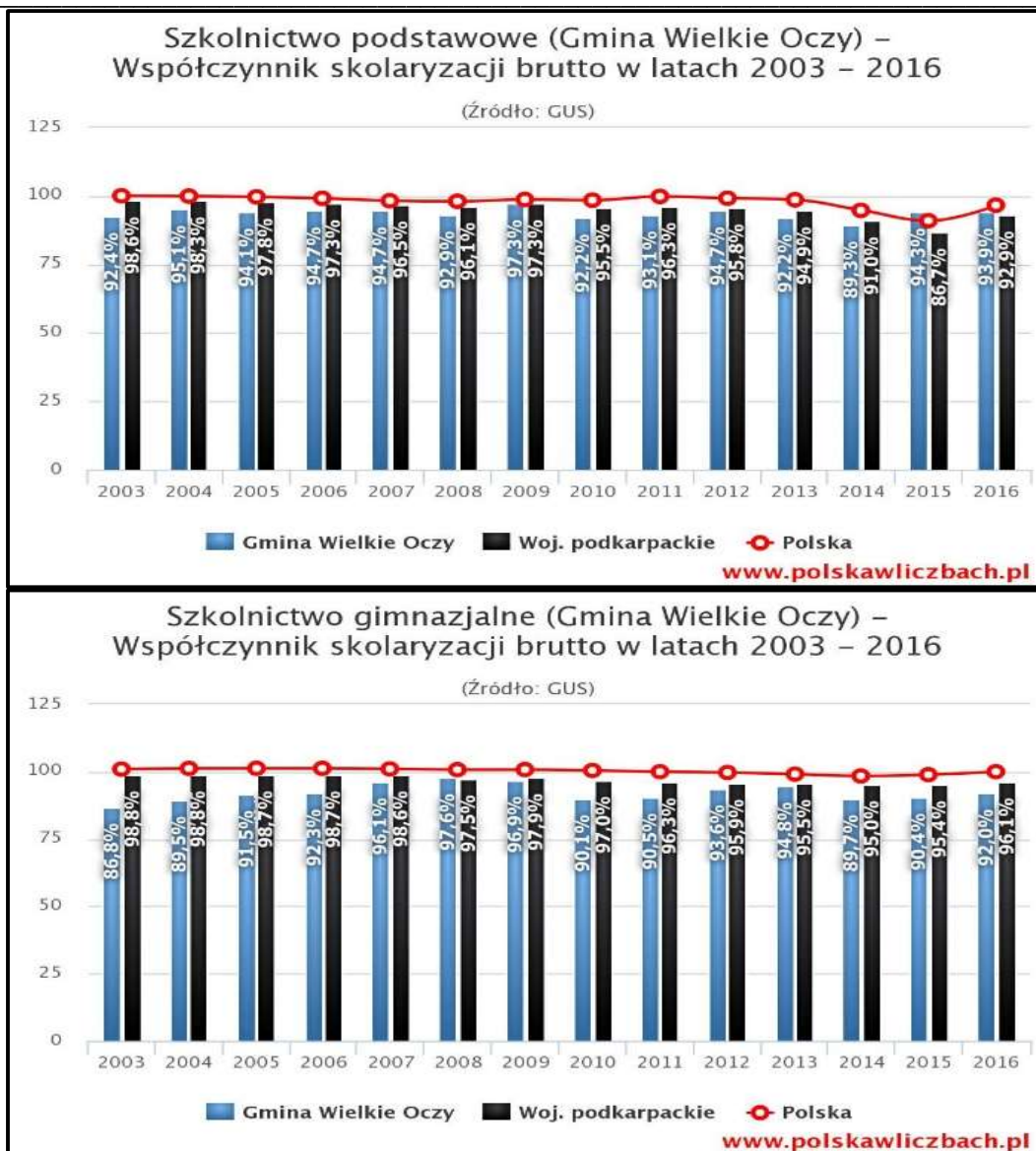

Symulacji powyższych dokonano przy założeniu, że wszystkie dzieci urodzone i zamieszkałe w obwodzie danej szkoły będą realizować obowiązek nauki w przypisanej placówce. Analiza nie uwzględnia migracji ludności widocznej z perspektywy lat. Należy zwrócić uwagę, że liczba urodzeń nie zawsze obrazuje sytuację demograficzną w gminie i jej bezpośredni związek z liczbą uczniów w danej szkole. Przy planistycznych analizach demograficznych należy wziąć pod uwagę właśnie migracje. Określając liczbę uczniów w szkole w perspektywie najbliższych lat należy liczyć się również z indywidualnymi decyzjami rodziców, do której szkoły wyślą swoje dziecko. Dla zbadania skali tego zjawiska zespół ekspertów poddał analizie liczbę dzieci urodzonych w 2012 roku w konfrontacji do liczby uczniów klas pierwszych w roku szkolnym 2019/2020.

	Dzieci urodzone w 2019 r w obwodach szkół	Liczba uczniów klas I w roku 2019/2020	Różnica w stosunku do liczby urodzeń
ZSP w Wielkich Oczach	21 (100 %)	18 (85,71%)	3 (14,28 %)
PSP w Łukawcu	20 (100 %)	14 (70 %)	6 (30 %)
Razem	41 (100 %)	32 (78,04 %)	9 (21,95 %)

Powyższa analiza pokazuje na przykładzie liczby urodzeń dzieci w 2012 roku będących uczniami klas I w roku szkolnym 2019/2020, że blisko 22 % wszystkich dzieci urodzonych w gminie realizuje obowiązek szkolny poza nią.

Liczebność populacji uczniów uczęszczających w szkół w gminach gdzie są zameldowani opisuje wskaźnik skolaryzacji. Dane wskazują, że w latach od 2003 roku na poziomie szkół podstawowych około 10 % dzieci nie chodziło tu do placówek gminnych. Na poziomie szkół gimnazjalnych wskaźnik miał podobną wartość. Dane dla lat w grupie szkół podstawowych to 2017 r. – 91,6 %, 2018 r, - 93,5 %. Przedstawione liczby powinny skłonić organ prowadzący do głębokiej analizy tego zjawiska oraz do podjęcia działań zaradczych. Zapewne znaczna część „nieobecności” wynika z wyjazdów rodzin poza gminę.

Analiza części oświatowej subwencji ogólnej Gminy Wielkie Oczy na 2019 rok.

O zakresie, sposobie i źródle finansowania zadań oświatowych stanowią przepisy ustawy z dnia 27 października 2017 r o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1481, 1818 i 2197) w myśl, których środki niezbędne na realizację zadań oświatowych zagwarantowane są w dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Zgodnie z art. 167 ust 2. Konstytucji RP dochodami j.s.t są dochody własne, subwencje (w tym część oświatowa subwencji ogólnej) oraz dotacje celowe z budżetu państwa. Sposób ustalania subwencji oświatowej jest określony ustawą art. 27 i art. 28 Ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego — *Dz. U. 2020 poz. 23, 374.*

Kwota subwencji określana jest corocznie w ustawie budżetowej. Podział subwencji oświatowej po odliczeniu rezerwy ustawowej między gminy, powiaty i województwa samorządowe dokonuje się według kryteriów ustalanych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania zgodnie z zasadami przyjmowanymi w rozporządzeniu w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w danym roku. W celu doprecyzowania sposobu mierzenia skali zadań oświatowych i dostosowania do nich wysokości subwencji rozporządzenie uzależnia tą wysokość od liczby uczniów przeliczeniowych otrzymanej przez zastosowanie różnicowanych wag dla wybranych kategorii wiekowych, ustalonych typów i rodzaju szkół oraz wskaźnika korygującego i uwzględniającego stopnie awansu zawodowego nauczycieli.

Zakresem analizy części oświatowej subwencji ogólnej Gminy Wielkie Oczy objęto następujące obszary:

- wysokość przydzielonej gminie subwencji oświatowej w oparciu o algorytm podziału części oświatowej subwencji ogólnej na 2019r.
- zgodność metryczki subwencji oświatowej na 2019r. ze sprawozdaniem SIO - stan na 30 września/ 10 października 2019r.
- szczegółowe badanie danych dotyczących obliczenia wysokości ostatecznej kwoty części oświatowej subwencji ogólnej na 2019r. z podziałem na poszczególne placówki oświatowe.

Analizy dokonano w oparciu o Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 grudnia 2018 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego na 2019 rok (Dz. U. 2018 poz. 2446). Część oświatowa subwencji ogólnej na 2019 r. była dzielona między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego z uwzględnieniem zakresu realizowanych przez te jednostki zadań oświatowych określonych w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017r. poz. 2198 i 2203.) oraz ustawie Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, 1078, 1287, 1680, 1681, 1818, 2197 i 2248 oraz z 2020 r. poz. 374). Część oświatowa subwencji ogólnej jest dochodem jednostki samorządu terytorialnego (art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, Dz. U. 2018 poz. 1530).

Część oświatowa subwencji ogólnej (SO) składa się z trzech części:

- **SOA** - kwota bazowa części oświatowej, według finansowego standardu A podziału części oświatowej na realizację zadań szkolnych,
- **SOB** - kwota uzupełniająca, uwzględniająca wagi P zwiększające finansowy standard A na realizację zadań szkolnych,
- **SOC** - kwota części oświatowej na realizację zadań pozaszkolnych.

$$SO = SOA + SOB + SOC$$

Tabl. Wartości standardu finansowego A oraz wskaźnika korygującego Di w 2019 roku (w zł).

	Wartość – 2019 r
Standard A	5568,5657
Wskaźnik korygujący Di	1,0836657387

Źródło: Opracowanie własne na podstawie metryczki subwencji oświatowej Gminy na 2019 roku.

Standard A otrzymuje się dzieląc kwotę ogólną subwencji (S0) pomniejszoną o 0,4% rezerwy przez ogólną liczbę uczniów przeliczeniowych w kraju.

Wskaźnik korygujący Di to wskaźnik uwzględniający stopnie awansu zawodowego nauczycieli. Zastosowanie tego wskaźnika umożliwia przekazanie relatywnie wyższych kwot części oświatowej subwencji ogólnej do tych j.s.t, w których udział etatów nauczycieli o najwyższych stopniach awansu zawodowego w relacji do ogólnej liczby etatów nauczycieli jest wyższy niż średnia w skali kraju, co przekłada się na poziom ponoszonych przez poszczególne j.s.t wydatków na wynagrodzenia nauczycieli.

Wysokość części oświatowej subwencji ogólnej uzależniona jest od liczby uczniów przeliczeniowych otrzymanej poprzez zastosowanie zróżnicowanych wag dla wybranych kategorii uczniów oraz określonych typów i rodzajów szkół oraz wskaźnika korygującego uwzględniającego stopnie awansu zawodowego nauczycieli. Od 2017 r. sześciolatki (dzieci oddziału „0”) objęte zostały subwencją oświatową. Do tej pory jednostki samorządu terytorialnego na wszystkie dzieci przedszkolne otrzymywały dotację. W 2017 r. rozszerzeniu uległy zadania pozaszkolne subwencji oświatowej (SOC) o zadania związane z prowadzeniem przedszkoli/ oddziałów przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych a także innych form wychowania przedszkolnego dla dzieci w wieku 6 lat i wyższe. Rozporządzenie MEN z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2019 (Dz. U 2018 poz. 2446) wprowadziło w tym celu nowe wagi (P_{48}), (P_{49}), (P_{50}).

Ogólna liczba uczniów szkół podstawowych, gimnazjum Gminy Wielkie Oczy objęta subwencją oświatową na 2019 rok wynosi 340, z czego w

- szkołach podstawowych – 305
- gimnazjum - 35

W roku 2019 subwencją oświatową objętych zostało 32 dzieci 6-letnich i starszych uczęszczających do oddziałów „0” przy szkołach podstawowych oraz w przedszkolach. Przy obliczaniu liczby uczniów gimnazjum ustaloną na podstawie danych SIO dla bazowego roku szkolnego według stanu na dzień 30 września 2018 zmniejszono o 33,33% roku. To zmniejszenie liczby uczniów jest konsekwencją wprowadzonej od 1 września 2017 roku reformy oświatowej, której celem była likwidacja gimnazjów z dniem 31 sierpnia 2019 roku.

Tabl. Liczba uczniów fizycznych i przeliczeniowych objętych subwencją oświatową Gminy Wielkie Oczy na 2019 rok

Typ placówki	Liczba uczniów fizycznych	Liczba uczniów przeliczeniowych SP
Szkoła podstawowa	305	305
Gimnazja	35	23,3345
Razem	340	328,3345

Łączna liczba uczniów przeliczeniowych uwzględniająca zmniejszenia w gimnazjach wykazana w metryczce subwencji oświatowej Gminy Wielkie Oczy na 2019 rok wynosi 328,3345.

Tabl. Liczba uczniów fizycznych i przeliczeniowych w poszczególnych placówkach oświatowych objętych subwencją oświatową na 2019 rok (w osobach)

Nazwa placówki	Liczba uczniów fizycznych	Liczba uczniów przeliczeniowych
SP w Wielkich Oczach	162	162
SP w Łukawcu	143	143
Razem szkoły podstawowe	305	305
Gimnazjum Wielkie Oczy (PSP)	16	106672
Gimnazjum w Łukawcu (PSP)	19	126673
Razem Gimnazja	35	23,3345
Ogółem	340	328,3345

Rozliczenie subwencji oświatowej Gminy Wielkie Oczy na 2019 rok na poszczególne typy szkół dokonano w oparciu o :

- Metryczkę subwencji oświatowej na 2019 r (zasadniczą)
- Metryczkę analityczną – wykaz szkół i placówek oświatowych opracowaną przez MEN na podstawie sprawozdania SIO stan na 30 IX/ 10X – 2018 r. na rok szkolny 2019/20
- Załącznik do metryczki oświatowej – kalkulacja kwoty części oświatowej subwencji ogólnej na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży na 2019r .

Od 2018 roku MEN wprowadziło zmiany w zakresie naliczenia subwencji na uczniów tzw. małych szkół. Podwyższona została waga dla uczniów w takich placówkach (P_3) z 0,18 na 0,2. Zmieniona została również definicja małej szkoły, tak aby mogła obejmować 7 i 8 klasy. Do tej pory waga przysługiwała na uczniów szkół podstawowych w których liczba uczniów nie przekraczała 70. **Teraz jest to szkoła w której średnia liczba uczniów w klasie nie przekracza dwunastu.** Taka zmiana definicji umożliwia uwzględnienie klasy 7 i 8 szkoły podstawowej.

Tabl. Podział subwencji oświatowej na 2019 rok na poszczególne placówki

Nazwa placówki	SOA	SOB	SOC	Razem
PSP w Wielki Oczach	977583,15	$(P_1) - 391033,26$ $(P_7) - 114654,81$ $(P_{43}) - 19612,01$ $(P_{46}) - 24439,58$ 549739,66	977,58	1528300,39
PSP w Łukawcu	862928,33	$(P_1) - 345171,33$ $(P_4) - 50689,50$ $(P_5) - 17499,95$ $(P_7) - 229309,63$ $(P_{43}) - 21180,97$ $(P_{46}) - 21573,21$ 685424,59	862,93	1549215,85
PSP w Wielkich Oczach Gimnazja	64370,83	$(P_2) - 17380,12$ $(P_{40}) - 2574,84$ $(P_{46}) - 2413,78$ 22368,73	64,37	86803,93
PSP w Łukawcu Gimnazjum	76440,36	$(P_2) - 20638,9$ $(P_{40}) - 3057,62$ $(P_{46}) - 2866,37$ 26562,89	76,44	103079,69
Przedszkole w Wielkich Oczach	-	-	$(P_{48}) - 81465,26$ $(P_{50}) - 16293,05$ 97758,31	97758,31
PSP w Łukawcu	-	-	$(P_{49}) - 55758,45$ $(P_{50}) - 12672,38$ 68430,83	68430,83
Punkt Przedszkolny przy PSP w Łukawcu	-	-	$(P_{60}) - 57327,41$ 57327,41	57327,41
Razem	1981322,67	1284095,87	225497,87	3490916

Część oświatowa subwencji ogólnej Gminy Wielkie Oczy na 2019 rok wynosiła 3490916

SO – subwencja ogółem

SOA – zadania szkolne – kwota bazowa

SOB – zadania szkolne – kwota uzupełniająca

SOC – zadania pozaszkolne

Tabl. Wysokość subwencji oświatowej Gminy na 2019 r (w zł)

SO		
3490916		
SOA	SOB	SOC
1981322,68	1284095,86	225497,86

Liczba uczniów wykazana w sprawozdaniu SIO – ze spisu na 30 września 2018 jest zgodna z metryczką subwencji na 2019 rok (szczegóły w części dotyczącej liczby uczniów w szkołach). W pozycji razem powyżej tabeli znajdują się środki finansowe na uczniów dysfunkcyjnych (niepełnosprawnych) szkół podstawowych, gimnazjów oraz przedszkoli. Z ogólnej kwoty subwencji na 2019 rok wynoszącej 3490916 zł na poszczególne typy placówek oświatowych przypadają następujące kwoty:

- Szkoła podstawowa – 3077516 zł
- Gimnazjum – 189883 zł
- Oddziały „0” przy szkołach podstawowych – 97758 zł
- Niepubliczne łączone przedszkole –i inne formy wychowania przedszkolnego – punkt przedszkolny - 125758 zł

Z ogólnej kwoty subwencji oświatowej na 2019 rok najwięcej przypadło na szkoły podstawowe prowadzone przez samorząd. W kategorii szkół podstawowych bez oddziału „0”, największa kwota subwencji została naliczona dla Szkoły Podstawowej w Łukawcu 1549215 zł. Kwota subwencji przypadająca dla gimnazja wynosiła zaledwie 189,9 tys. i było to spowodowane likwidacją gimnazjów z dniem 31 sierpnia 2019r.

W kwotach naliczonej subwencji oświatowej na poszczególne placówki oświatowe prowadzone przez Gminę Wielkie Oczy znajdują się środki finansowe na organizację specjalnych form nauki dla uczniów niepełnosprawnych wszystkich szczebli. Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2014 rok zmieniającym rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych wprowadzone zostały w dziale 801 nowe rozdziały:

- 80149 – Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach , oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego.
- 80150, 80152 – Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, gimnazjach, licach ogólnokształcących itp.

Rozdziały te zostały wprowadzone w celu stworzenia możliwości ewidencji przez j.s.t wydatków na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w ogólnodostępnych szkołach, przedszkolach innych formach wychowania przedszkolnego.

W subwencji oświatowej przewidziano wsparcie finansowe samorządów poprzez wagi dla uczniów z upośledzeniem umysłowym, niesłyszących, niewidzących, z autyzmem, niepełnosprawnością ruchową itp.

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków przychodzących ze źródeł zagranicznych. (Dz. U. z 2014r poz. 1053; ost. Zm. Dz. U. z 2017r. poz. 1421) wprowadziło od 1 stycznia 2018 roku nowy rozdział 80152, 80153 - Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w gminach i klasach dotychczasowego gimnazjum prowadzonych w innych typach szkół.

W tabeli poniżej przedstawiono liczbę uczniów niepełnosprawnych, uczęszczających do szkół na terenie Gminy, dla których została naliczona subwencja oświatowa na rok 2019.

Tabl. Liczba uczniów niepełnosprawnych w roku szkolnym 2018/2019, dla których została naliczona subwencja

Waga	Szkoła podstawowa	Gimnazjum	Razem
(P ₄)	6	-	6
(P ₅)	1	-	1
(P ₆)	-	-	-
(P ₇)	6	-	6
Razem	13	-	13

Łączna liczba uczniów niepełnosprawnych (waga P₄ - P₇), realizujących obowiązek szkolny w placówkach oświatowych w 2018/2019 wynosi 13 z czego wszyscy uczęszczają do szkół podstawowych. Kwota środków finansowych zabezpieczonych w subwencji oświatowej na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji, nauki i metod pracy dla uczniów (rozd. 80149, 80150, 80152,) na 2019 r (waga P₄ - P₇), wynosi ogółem 412153 zł z czego:

- P_4 - 50689 zł
- P_5 - 17499
- P_6 - 0
- P_7 - 343964

Poza subwencją oświatową naliczoną na uczniów niepełnosprawnych szkół podstawowych i gimnazjów samorząd otrzymuje finansowanie na dzieci dysfunkcyjne w przedszkolach (oddziały „0” i inne). Fundusze na ten cel zapisane są w części SOC – zadania pozaszkolne. Gmina otrzymała 57327 zł [waga P_{60}].

Samorząd ma obowiązek wydatkować środki otrzymane w subwencji na kształcenie specjalne. Konsekwencje związane z niezrealizowaniem przez j.s.t przepisów art. 32 ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej wynikają z samorządowych ustaw ustrojowych, które reguluje zagadnienia związane z naruszaniem m. in. Ustawy przez organy j.s.t (Ustawa z dnia 17 grudnia 2004r, o odpowiedzialności za naruszanie dyscypliny finansów publicznych – Dz. U. z 2019r. poz. 1440,1495 , 2020 r. poz. 2473,284). Ustawa o finansowaniu zadań oświatowych obowiązująca od 2018 roku uszczegóławia i precyzuje wątpliwości interpretacyjne związane z wyodrębnieniem przez jednostki samorządu terytorialnego środków no zadania wymagające stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w wysokości nie mniejszej niż wynikająca z podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego na realizację zadań (regulacja art. 11 ust. 6 ustawy — Prawo oświatowe). Wprowadzone rozwiązanie określa, że w przypadku szkół ogólnodostępnych do wydatków no kształcenie specjalne zaliczają się wyłącznie wydatki na zadania wynikające z realizacji zaleceń zawartych w orzeczeniach o potrzebie kształcenia specjalnego oraz orzeczeniach o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych (bez uwzględniania wydatków finansowanych w ramach podstawowej kwoty subwencji naliczanej standardem finansowym. **Takie podejście wyklucza zaliczanie do nich środków przeznaczonych na obsługę, administrację itp.** Postulat wprowadzenia zmian w takim kierunku był zgłaszany przez dyrektorów szkół i samorządy w celu uproszczenia rozliczania środków wykazywanych w rozdziale 80150 i inne. Ważne jest, aby środki naliczane dodatkowo wagami nie były wykorzystywane na pokrycie kosztów związanych np. z obsługą administracyjną czy kosztami mediów itp., lecz aby w ramach tych kwot były finansowane specjalne potrzeby uczniów niepełnosprawnych. W stosunku do poprzedniego funkcjonującego rozwiązania pozostawiono możliwość **elastycznego sposobu wyodrębniania środków na kształcenie specjalne w ramach samorządu**. Środki otrzymane na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży mają być przeznaczane na kształcenie specjalne **łącznie w ramach jednostki** samorządu terytorialnego. Oznacza to, że nie ma obowiązku odnosić środków otrzymanych w subwencji do konkretnego ucznia niepełnosprawnego, podobnie nie ma też obowiązku alokacji do konkretnej szkoły samorządowej.

Waga subwencyjna na przedszkole

Zespół opracowujący analizę rekomenduje rozważenie utworzenia w przyszłości do Samorządowego Przedszkola w Łukawcu. Obecnie przy szkole podstawowej funkcjonują oddziały przedszkolne „0” oraz punkt przedszkolny – łącznie 40 dzieci (dane roku 2018/19).

W przypadku przeniesienia dzieci do przedszkola uległaby zwiększeniu kwota subwencji na dzieci 6-letnie i więcej, z wagi P_{49} na P_{48} . Kwota przypadająca na dziecko uczęszczające do przedszkola przeliczana jest wagą 0,75, natomiast do oddziału „0” przy szkołach podstawowych lub innych formach wychowania przedszkolnego wagą 0,66. W 2019 roku różnica w kwocie na jedno dziecko wynosiła 543,10 zł rocznie. Kalkulacja:

- Wariant zastosowany: Liczba dzieci 6-letnich w oddziale „0”, waga P_{49} - 14
- Wartość subwencji - 14 dzieci x 3982,75 zł/dziecko/rok = 55758,
- Wariant rekomendowany: Liczba dzieci w przedszkolu, waga P_{48} - 14
- Wartość subwencji - 14 dzieci x 4525,85 zł/dziecko/rok = 63361

Gdyby dzieci uczęszczały w 2019 do przedszkola a nie oddziałów 0 przy szkołach podstawowych subwencja byłaby wyższa o 7603 zł

W kolejnej tabeli zestawiono sumaryczną wysokość subwencji oświatowej naliczonej dla poszczególnych placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę Wielkie Oczy na 2019.

Tabl. Wartość subwencji oświatowej naliczonej na placówki oświatowe na 2019 łącznie.

Nazwa	Naliczona subwencja oświatowa na 2019 r	Razem (SP, „0”)
Szkoła Podstawowa w Wielkich Oczach	1 528 300	1 615 104
Gimnazjum	86 803	
Szkoła Podstawowa w Łukawcu	1 549 215	
• Gimnazjum	103 079	1 778 053
• Oddział „0”	68 430	
• Punkt Przedszkolny	57 327	
Przedszkole w Wielkich Oczach	97 758	97 758
Razem		3 490 916

Źródło: Opracowanie własne na podstawie metryczki subwencji oświatowej Gminy Wielkie Oczy.

Wydatki placówek oświatowych a naliczona subwencja oświatowa. Średni koszt utrzymania jednego ucznia.

Przedmiotem analizy jest określenie stopnia pokrycia wydatków subwencionowanych otrzymaną subwencją oświatową. Wydatkami subwencionowanymi są wszystkie wydatki bieżące **działu 801 w** rozdziałach:

- 80101 – Szkoły podstawowe
- 80110 – Gimnazja
- 80146 – Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli
- 80149, 80150, 80152, 80153 – Specjalna organizacja nauki - uczniowie/dzieci – niepełnosprawne
- 80195 – Pozostała działalność

Wydatkami subwencionowanymi są również wydatki związane z obsługą administracyjno-finansową placówek oświatowych. Wydatki subwencionowane powinny być pokryte otrzymywaną subwencją oświatową.

Wydatki placówek oświatowych ze względu na źródło finansowania:

- **subwencionowane**, które powinny być pokryte subwencją oświatową, to wydatki działu 801 rozdziałów: 80101, 80110, 80146, 80149, 80150, 80152, 80153, 80195, oraz działu 854- rozdziałów: 85401, 85415, 85446, bez wydatków majątkowych,
- **niesubwencionowane**, pokrywane z dochodów własnych samorządu i dotacji. To wydatki działu 801 rozdziałów 80103, 80104, 80106, 80113, 80148.

W kolejnych tabelach zestawiono wysokość wydatków subwencionowanych działu 801 w latach 2017-2019 poszczególnych placówek oświatowych Gminy Wielkie Oczy.

Tabl. Wydatki subwencionowane działu 801 ZSP w Wielkich Oczach

	Rozdz. 80101	Rozdz. 80110	Rozdz. 80146	Rozdz. 80149	Rozdz. 80150	Rozdz. 80152	Rozdz. 80153	Rozdz. 80195	Razem
2018	1440799	383957	9604	36119	68296	5430	18781	21264	1984250
2019	1719232	142169	8402	11885	88961	96000	13318	21811	2005874
2020 plan	1948840	-	9630	39760	77570	-	-	22600	2098400

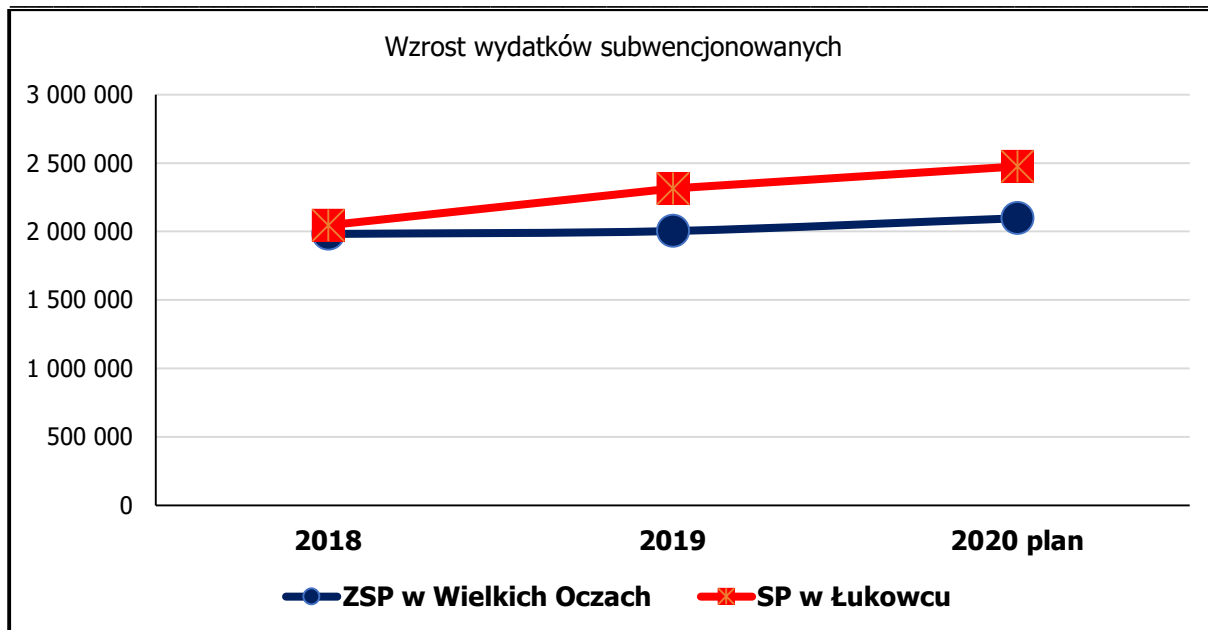
Tabl. Wydatki subwencionowane działu 801 PSP w Łukawcu

	Rozdz. 80101	Rozdz. 80110	Rozdz. 80146	Rozdz. 80149	Rozdz. 80150	Rozdz. 80152	Rozdz. 80153	Rozdz. 80195	Razem
2018	1328865	290394	8780	67945	307028	11374	16735	15168	2046289
2019	1650650	106728	6479	75555	445900	15300	12507	15559	2313531
2020 plan	2008680	-	11450	87230	353060	-	-	16070	2476490

Tabl. Wydatki subwencionowane działu 801 placówek oświatowych Gminy Wielkie Oczy

Rok	ZSP w Wielkich Oczach	PSP w Łukawcu
2018	1 984 250	2 046 289
2019	2 005 574	2 313 531
2020 plan	2 098 400	2 476 490

W latach 2018-2019 oraz zgodnie z planem w 2020 r. w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Wielkie Oczy wydatki subwencionowane działu 801 sukcesywnie rosną. **Największy przyrost wydatków następuje w Szkole Podstawowej w Łukawcu.**

W dalszej kolejności poddano analizie wydatki subwencionowane działu 854. Wydatkami subwencionowanymi tego działu są:

- rozdział 85401 – Świetlice szkolne
- rozdział 85415 i 85416 – Pomoc materialna dla uczniów,

W gminie Wielkie Oczy subwencionowanym wydatkiem działu 854– jest rozdz. 8546 – Pomoc materialna dla uczniów. Zespół ekspertów zwraca uwagę, że w szkołach prowadzonych przez gminę funkcjonują świetlice szkolne. Liczba godzin pracy świetlicy, nauczyciele wykazywani są w arkuszach organizacyjnych szkół. **Wydatki na ten cel nie są wykazywane w rozdz. 85401 – świetlice szkolne – placówek oświatowych.**

Suma wydatków działu 854, wg Rb-28 S Gmina wniosła

- w 2018 – 50984 zł
- w 2019 – 50710
- w 2020 plan – 30350

Tabl. Wydatki subwencionowane działu 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza szkół

Rok	Rozdz. 854 01	Rozdz. 85415	Rozdz. 85416
2018			
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wielkich Oczach	-	-	8000
Publiczna Szkoła Podstawowa w Łukawcu	-	-	6460
Razem		-	14 460
2019			
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wielkich Oczach	-	-	4928
Szkoła Podstawowa w Łukawcu	-	-	4502
Razem			9 430
2020			
Zespół Szkolno-przedszkolny w Wielkich Oczach	-	-	11 200
Szkoła Podstawowa w Łukawcu	-	-	9 150
Razem	-	-	20 350

Oprócz przeanalizowanych wydatków subwencionowanych organ prowadzący ponosi również wydatki, które nie są pokrywane z subwencji. Wydatkami niesubwencionowanymi działu 801 są:

- rozdz. 80103 – Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych.
- rozdz. 80104 – Przedszkola
- rozdz. 80106 - Inne formy wychowania przedszkolnego
- rozdz. 80113 – Dowożenie uczniów
- rozdz. 80148 – Stołówki szkolne.

Wydatki niesubwencjonowane rozdziału 80103 – Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych w poszczególnych placówkach przedstawione zostały w kolejnych tabelach.

Tabl. Wydatki niesubwencjonowane działu 801 ZSP w Wielkich Oczach.

Rok	Rozdz. 80103	Rozdz. 80104	Rozdz. 80106	Rozdz. 80113	Rozdz. 80148	Razem
2018	137408	154613	82101	72000	-	446122
2019	-	639881	-	4721	-	644602
2020 plan	-	852990	-	2580	-	855570

Tabl. Wydatki niesubwencjonowane działu 801 PSP w Łukawcu

Rok	Rozdz. 80103	Rozdz. 80104	Rozdz. 80106	Rozdz. 80113	Rozdz. 80148	Razem
2018	193099	-	103316	-	-	296415
2019	211548	-	113874	-	-	325422
2020 plan	238910	-	134870	-	-	373780

W Gminie Wielkie Oczy realizacja wychowania przedszkolnego odbywa się w :

- oddziałach przedszkolnych tzw. „0” – przy szkołach podstawowych
- przedszkolach
- innych formach wychowania przedszkolnego – tzw. punkty przedszkolne.

Wydatki na wychowania przedszkolne w gminie rosną. Największy przyrost występuje w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Wielkich Oczach, z kwoty 374 122 zł w 2018 roku do kwoty 852 990 zł – w planie na 2020 roku. W szkole podstawowej na wychowanie przedszkolne w 2018 roku wydatkowano 296 415 zł. Plan na 2020 r wynosi 373 780 zł.

Wychowanie przedszkolne jest zadaniem własnym j.s.t, jest finansowane z kilku źródeł:

- Dochodów własnych j.s.t
- Wypłat rodziców (opłata za korzystanie i wyżywienie)
- Subwencji (dzieci 6-cio letnie i starsze)
- Dotacji z budżetu państwa (dzieci 3-5 letnie)
- Programów UE i krajowych
- Darowizn itp.
-

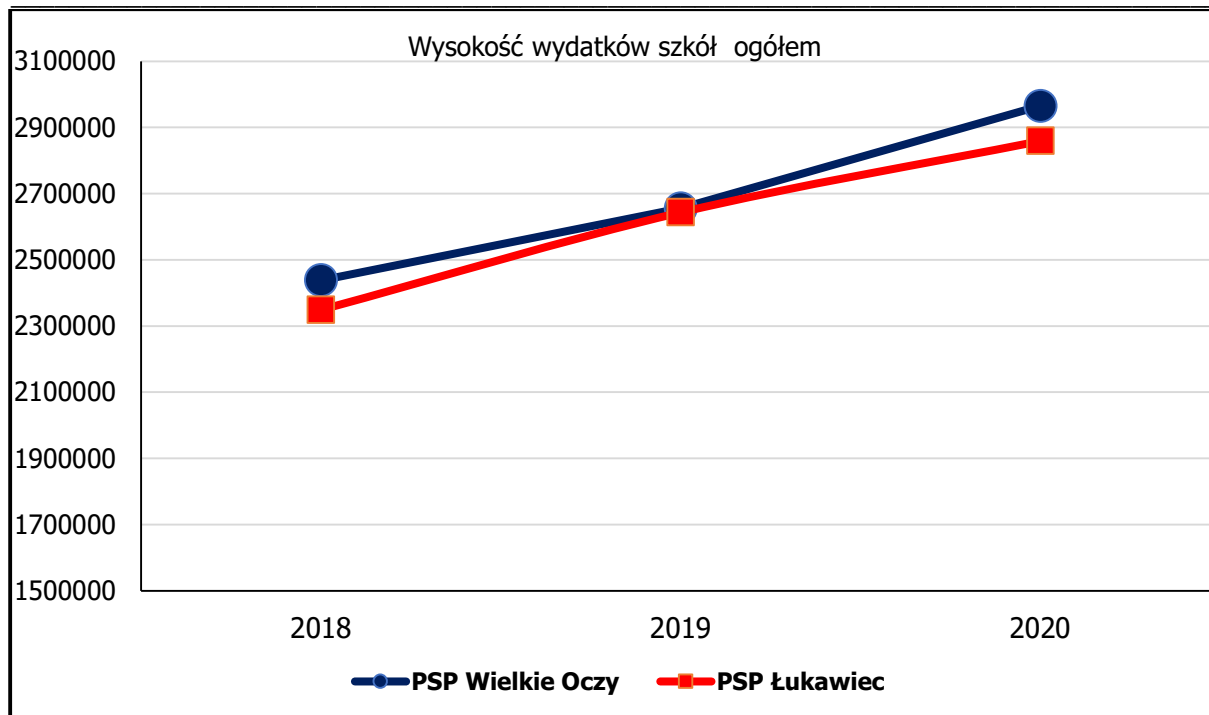
W kolejnej tabeli dokonano podsumowania wydatków subwencjonowanych i niesubwencjonowanych w tym inwestycyjnych, w latach 2018 – 2020 (plan) placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę Wielkie Oczy.

Tabl. Wydatki subwencjonowane i niesubwencjonowane placówek oświatowych Gminy Wielkie Oczy

Nazwa	Rok	Wydatki subwencjonowane			Wydatki niesubwencjonowane			Ogółem (1)+(2)	Przyrost wydatków 2019/2017
		Dz. 801	Dz. 854	Razem (1)	Dz. 801	Inwest.	Razem (2)		
ZPO w Wielkich Oczach	2018	1984250	8000	1 992 250	446122	-	446 122	2 438 372	
	2019	2005874	4928	2 010 802	644602	-	644 602	2 655 404	
	2020 plan	2098400	11200	2 109 600	855570	-	855 570	2 965 170	121,6%
SP Łukawcu	2018	2046289	6460	2 052 749	296415	-	296 415	2 349 164	
	2019	2313531	4502	2 318 033	325422	-	325 422	2 643 455	
	2020 plan	2476490	9150	2 485 640	373780	-	373 780	2 859 420	121,7%

Przyrost wydatków 2020 r (plan) w stosunku do wykonania 2018 roku w obu placówkach kształtuje się na zbliżonym poziomie ok. 21%.

Analizując powyższa tabelę zauważyć należy, że wydatki ogółem (subwencjonowane i niesubwencjonowane) w badanych latach we wszystkich placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Wielkie Oczy wykazują tendencje rosnąca.

W Szkole Podstawowej w Łukawcu wydatki subwencjonowane stanowią prawie 87 %, w ZPO w Wielkich Oczach - 71%. Odwrotną sytuację obserwujemy w wydatkach niesubwencjonowanych; blisko 29% wydatków ogółem stanowią w ZPO w Wielkich Oczach, natomiast w SP Łukawcu - 13%.

W dalszej części dokumentu porównano wydatki subwencjonowane zgodnie z planem według stanu na 30.06.2019 poszczególnych placówek oświatowych Gminy z naliczoną dla na nie w 2019 subwencją oświatową.

Tabl. Wydatki subwencjonowane placówek oświatowych Gminy Wielkie Oczy w 2019 r i naliczona subwencja oświatowa

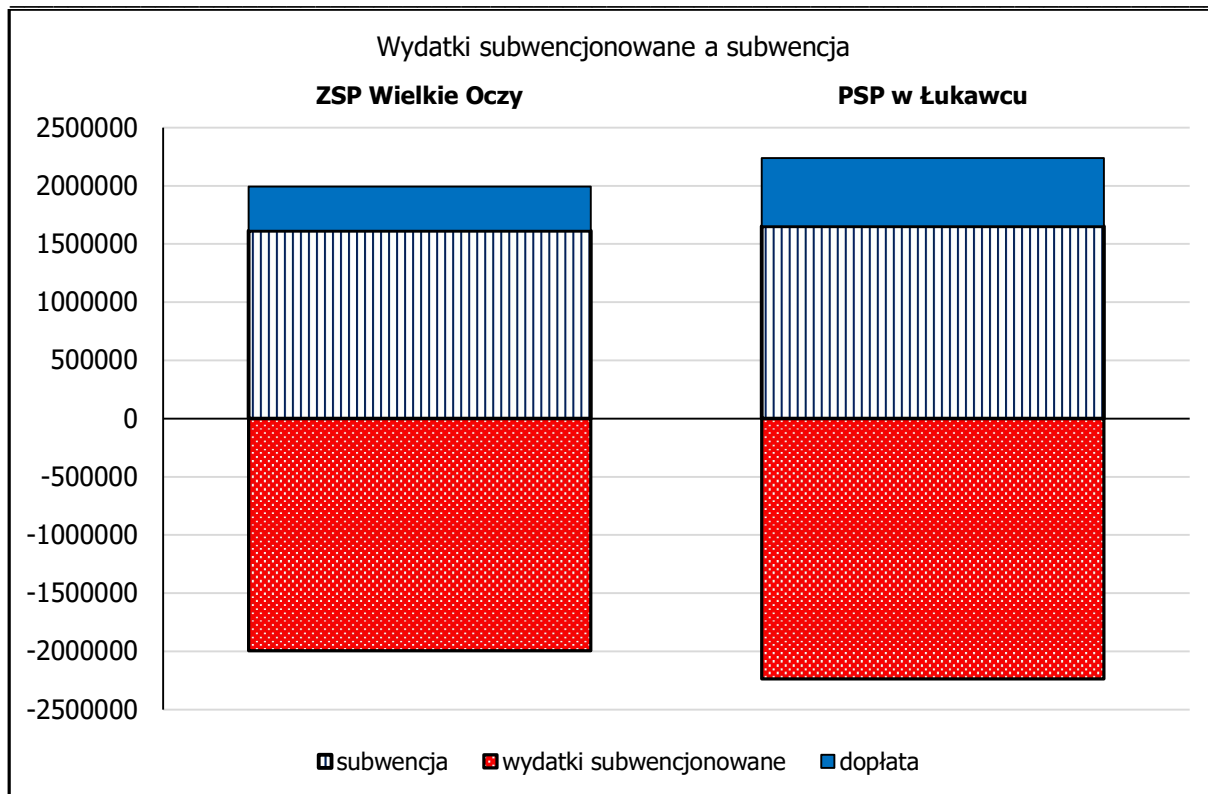
Nazwa placówki	Subwencja *		Wydatki subwencjonowane	Różnica (wydatki-subwencja)
ZSP w Wielkich Oczach	SP	1 528 300	1 993 989	378 885 (19,0 %)
	Gimnazjum	86 804		
	Razem	1 615 104		
PSP w Łukawcu	SP	1 549 216	2 237 976	585 681 (26,17 %)
	Gimnazjum	103 079		
	Razem	1 652 295		

* bez subwencji na przedszkola, oddz. „0”, punktu przedszkolnego.

** bez przedszkola, oddz. „0” przy SP, innych form wychowania przedszkolnego, rozdz. 80149.

W żadnej ze szkół prowadzonych przez Gminę Wielkie Oczy planowane wydatki subwencjonowane na 2019 r. nie zostały pokryte otrzymaną subwencją. **Różnica w wysokości wydatków i subwencji pokrywana jest z dochodów własnych Gminy. Udział dopłaty** samorządu do sumie wydatków wynosi:

- W Szkole Podstawowej w Łukawcu - ponad 26% wszystkich wydatków,
- W Szkole Podstawowej w Wielkich Oczach – 19%

Wydatki subwencionowane Szkoły Podstawowej w Łukawcu w 2019 roku w 26,17% pokrywane były przez samorząd; subwencja wystarczyła tylko na prawie 74% kosztów.

Tabl. Wydatki subwencionowane ogółem działu 801 i 854 Gminy Wielkie Oczy a naliczona subwencja oświatowa w latach 2018 – 2020

Dział			Nazwa wydatku	2018 r	2019 r	2020 (plan)		
801	Subwencja	801 01	Szkoły podstawowe	2 769 964	3 370 482	3962 120		
		801 10	Gimnazjum	674 561	248 897	-		
		801 46	Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	18 384	14 880	21 080		
		801 49	Specjalna organizacja nauki	104 064	87 440	126 990		
		801 50	Specjalna org. nauki	375 324	534 861	430 630		
		801 52	Podręczniki	16 804	249	-		
		801 53	Pozostała działalność	35 516	25 826	-		
		801 95		37 232	37 771	39 170		
		Suma wydatków dz. 801				4 031 849	4 320 406	4579 990
		854	Subwencja	854 01	Świetlice szkolne	-	-	-
854 15/16	Pomoc materialna dla ucz.			36 524	45 280	10 000		
854 46	Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli.			14 460	9 430	20 350		
Suma wydatków dz. 854				50 984	54 710	30 350		
Ogółem (suma dz. 801 i 854)				4 082 833	4375 116	4610 340		
Kwota subwencji				3 300 695	3490 916**	3 666 810***		
Różnica (wydatki ogółem – subwencja)				782 138	884 200	943 530		

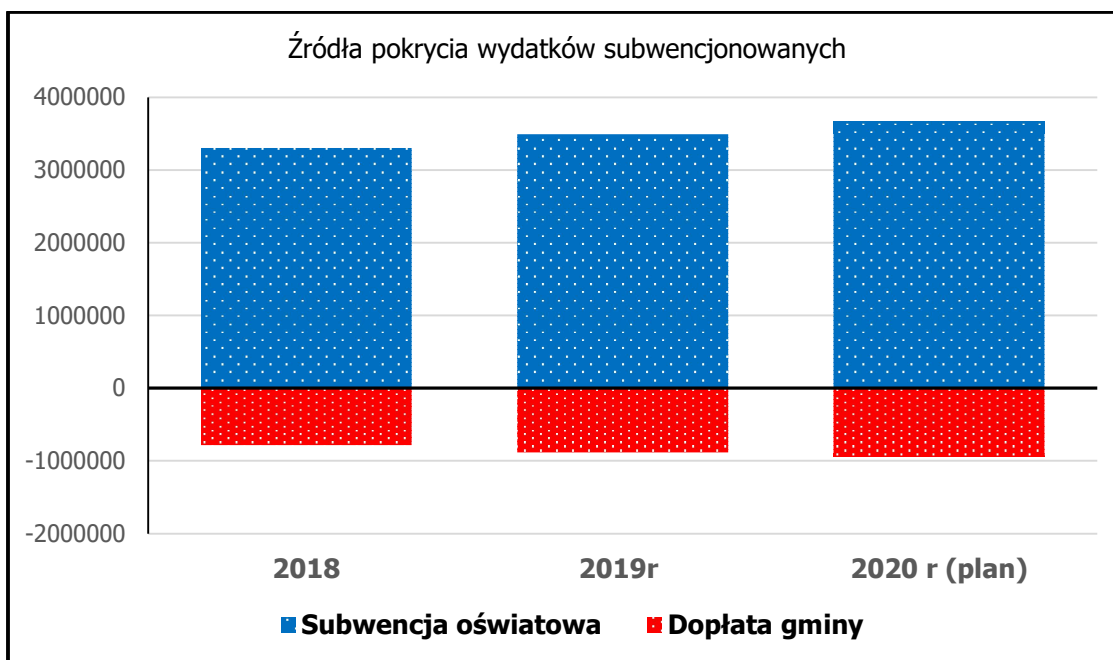
* bez wydatków inwestycyjnych; ** płac nauczycielskich od 1 września 2019 r (brak danych); *** kwota subwencji wstępna

Otrzymana przez Gminę Wielkie Oczy subwencja oświatowa tylko w części pokrywa wydatki subwencionowane działów 801 i 854 w analizowanych latach.

Tabl. Udział subwencji oświatowej oraz środków gminnych w pokryciu wydatków subwencionowanych działu 801 i 854 w latach 2018 - 2020

	2018	2019r	2020 r (plan)
Subwencja oświatowa	3 300 695	3 490 916	3 666 810
	(80,84%)	(79,79%)	(79,53%)
Dopłata gminy	782 138	884 200	943 530
	(19,15%)	(20,2%)	(20,46%)
Wydatki subwencionowane ogółem	4 082 833	4 375 116	4 610 340

W latach 2018-2020 (plan) maleje udział subwencji oświatowej w pokryciu wydatków subwencionowanych działu 801 i 854. W 2018 subwencja pokrywała blisko 81% wydatków subwencionowanych, zgodnie z planem 2020 będzie to już tylko 79,53%.

Rośnie udział środków własnych gminy w pokryciu wydatków subwencionowanych. W 2018 roku udział samorządu wynosił 19,15%, plan na 2020 rok przewiduje już prawie 21% wydatków subwencionowanych. Rosnący udział środków gminnych nakazuje konieczność wprowadzenia programu oszczędnościowego.

W dalszej kolejności przeanalizowano wydatki niesubwencionowane w latach 2018-2020.

Tabl. Wydatki niesubwencionowane ogółem działu 801 placówek oświatowych

Dział	Źródło finans.	Rozdział	Nazwa wydatku	2018	2019	2020 (plan)
801	Zadania własne – środki budżetu gminy	801 03*	Oddziały „0” przy SP	330507	211548	238910
		801 04*	Przedszkola	173557	666251	870990
		801 06	Inne formy wychowania przedszkolnego	185417	113875	134870
		801 13	Dowożenie uczniów	219183	181738	215150
		801 48	Stołówki	0	00	0
		Razem			908664	1173412

* bez wydatków inwestycyjnych ;

W latach 2019-2020 plan rosną wydatki niesubwencionowane w każdym analizowanym rozdziale działu 801. Znaczący wzrost odnotowujemy w rozdz. 80104 Przedszkola. W 2019 roku samorząd wydał na ten cel ponad 666 tys. zł. Plan na 2020 rok zakłada wydatki na poziomie ponad 854 tys. zł. Zespół ekspertów, zwraca uwagę na brak wyodrębnionych wydatków rozdziału 80148 – Stołówki szkolne (sprawozdania Rb-28S gminy oraz poszczególnych szkół). Wydatki tego rozdziału nie są również ujęte w planie wydatków GZEAS.

W kolejnej tabeli zestawiono wydatki inwestycyjne z budżetu Gminy Wielkie Oczy związane z oświatową.

Tabl. Wydatki inwestycyjne na zadania związane z funkcjonowaniem oświaty

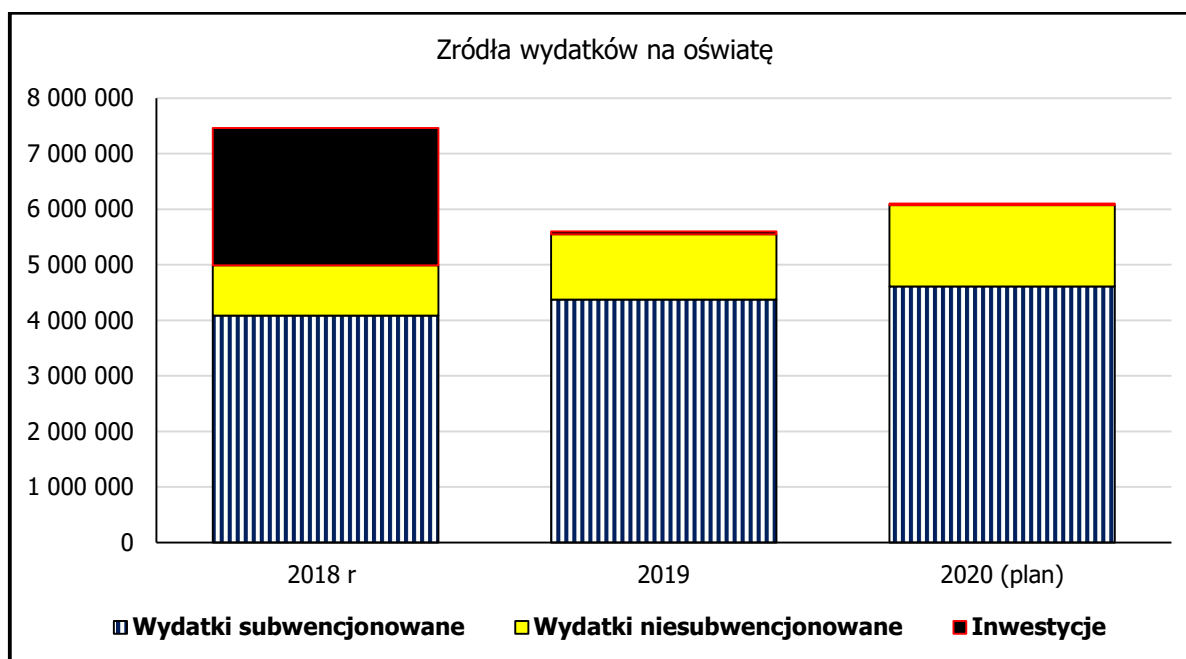
Rozdział	Nazwa	2018	2019	2020 plan
80101	Szkoły podst.	236 275	52 229	34 000
80104	Przedszkola	2 231 813	-	-
80195	Pozostała działalność	-	-	-
Razem		2 468 088	52 229	34 000

Prowadzenie i finansowanie inwestycji należy do zadań własnych samorządu. **Inwestycje to zadanie niesubwencjonowane.** Jednostki samorządu terytorialnego środki finansowe na prowadzenie inwestycji mogą pozyskiwać z programów UE, źródeł krajowych (dotacje), darowizn itp. W latach 2018-2020 spada w gminie kwota środków przeznaczonych na poprawę infrastruktury oświatowej.

W kolejnej tabeli i na wykresie zestawiono wszystkie wydatki związane z realizacją zadań oświatowych - subwencjonowane, niesubwencjonowane i inwestycyjne.

Tabl. Wydatki Gminy Wielkie Oczy na zadania związane z funkcjonowaniem oświaty

	2018 r	2019 r.	2020 (plan)
Wydatki subwencjonowane (dz. 801, 854)	4 082 833	4 375 116	4 610 340
Wydatki niesubwencjonowane dz. 801	908 664	1 173 412	1 459 920
Inwestycje	2 468 088	52 229	34 000
Ogółem	7 459 585	5 600 757	6 104 260

Wydatki na oświatę w Gminie w latach 2018-2020 są coraz wyższe. Rosną wydatki subwencjonowane oraz niesubwencjonowane. W strukturze wydatków niesubwencjonowanych maleją wydatki inwestycyjne.

W 2018 roku wydatki inwestycyjne wyniosły 2,46 mln zł, stąd wysoka kwota wydatków ogółem – 7,45 mln.

W kolejnej części dokumentu eksperci dokonali porównania średniego kosztu kształcenia (wydatków w przeliczeniu na 1 ucznia) szkół w latach 2018 – 2020.

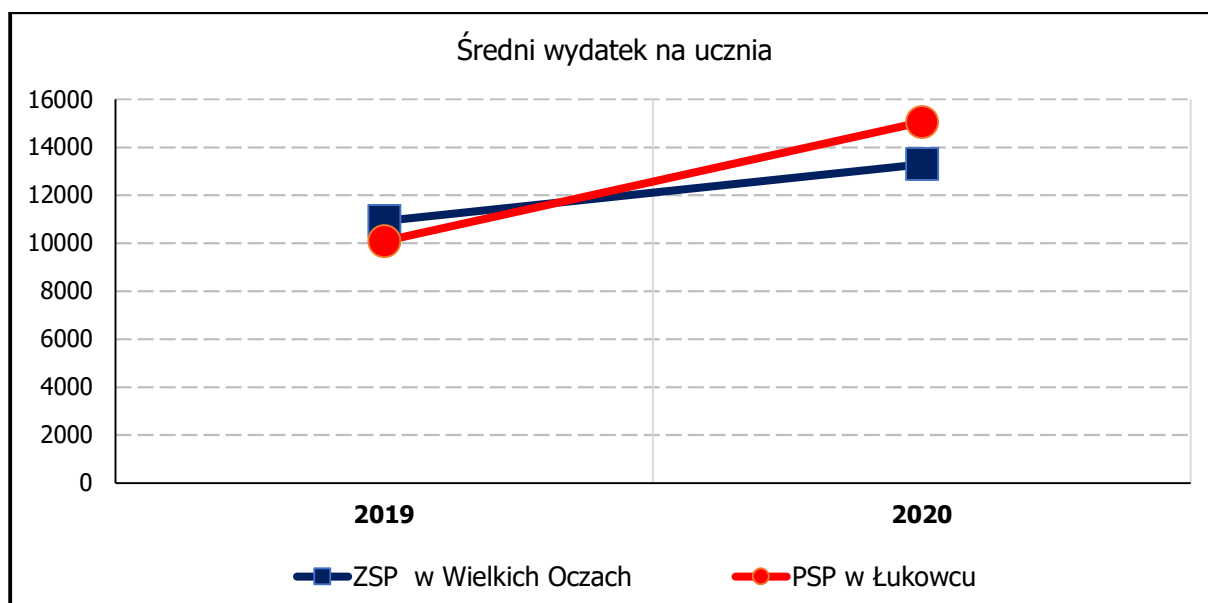
Tabl. Średni wydatek na ucznia w placówkach prowadzonych przez Gminę Wielkie Oczy

	2019			2020		
	Wydatki ogółem**	Liczba uczniów	Średni wydatek na ucznia	Wydatki ogółem**	Liczba uczniów* (1)	Średni wydatek na ucznia
ZSP w Wielkich Oczach	2655404	SP – 162 Gim – 16 Przedszkola – 65 Razem: 243	10927	2965170	SP – 162 Gim -61 Razem: 223	13296
PSP w Łukawcu	2643455	143 19 „0” – 28 pp – 12 Razem-202	13086	2859420	SP – 143 „0” – 47 razem 190	15049

* łącznie szkoła podstawowa, oddział „0” i gimnazjum, przedszkole (1) – ustalono w oparciu o dane arkusza organizacyjna ze 2019/20; ** bez wydatków inwestycyjnych (wydatki inwestycyjne mają charakter incydentalny ich uwzględnienie zniekształca skalę porównawczą)

Planowany średni wydatek na ucznia na 2020 r w stosunku do wykonania 2019 w placówkach prowadzonych gminy rośnie. Przyrost wynosi :

- Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Wielkich Oczach - 21,7 %
- Publicznej Szkole Podstawowej w Łukawcu –15,0 %.

Planowany średni wydatek na ucznia na 2020 r w PSP w Łukawcu jest o 1,75 tys. zł większy niż w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Wielkich Oczach.

Średni wydatek na jednego ucznia w placówkach prowadzonych przez Gminę w 2019 i planowany na 2020 będzie wyższy, jeżeli uwzględnimy wydatki ponoszone na administrację oświatową.

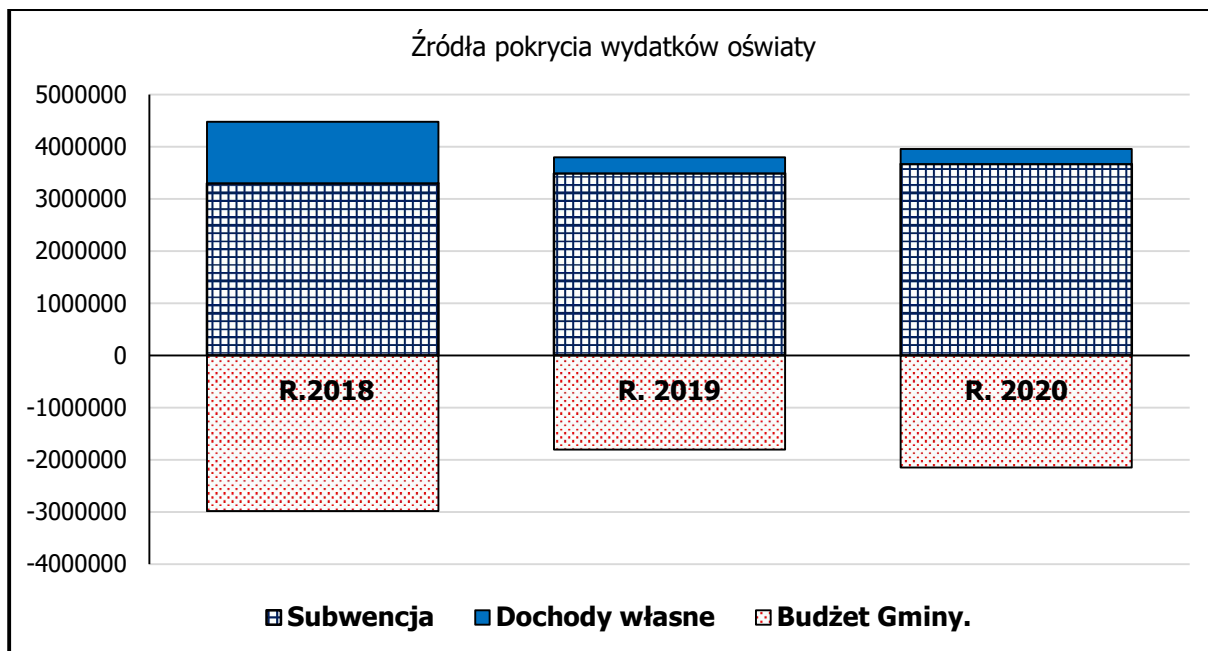
W dalszej analizie przedstawiono źródła finansowania zadań oświatowych w Gminie Wielkie Oczy.

Tabl. Struktura pokrycia wydatków ogółem placówek

Rok	Wydatki ogółem*	Subwencja	Dochody własne placówek w tym dotacje	Budżet Gminy.
2018	7459585	3 300 695	1 177 193	2 981 697
		44,24%	15,78%	39,97%
2019	5600757	3 490 916	305 362	1 804 479
		62,32%	5,45%	32,21%
2020	6104260	3 666 810	290 485	2 146 965
		60,06	4,75%	35,17%

- (1) Subwencionowane, niesubwencionowane (wraz z inwestycjami) – dz. 801, 854., (2) W tym (0660, 0670 – opłata za korzystanie z wychowania przedszkolnego, opłat za wyżywienie), 801 03 (0660, 0670 – opłata za opłata za korzystanie z wychowania przedszkolnego, opłata za wyżywienie).

Dotacje dotyczą przede wszystkim środków otrzymywanych przez samorząd z budżetu państwa na finansowanie wychowania przedszkolnego dla dzieci 3-5 lat. Subwencję otrzymują dzieci („0”) 6 lat i więcej oraz dotacje inwestycyjne.

Wydatki ogółem placówek oświatowych prowadzonych przez Gminę Wielkie Oczy pokrywane są z kilku źródeł tj. subwencji dotacji, dochodów własnych placówek oraz z budżetu j.s.t. Udział poszczególnych źródeł w finansowaniu wydatków poszczególnych szkół jest różny. Największy udział jest subwencji oświatowej, oscylującej od 44% w 2018 do 60% w 2020 (plan). Drugą pozycję stanowi wkład środków własnych samorządu – około 35%.

W Gminie Wielkie Oczy wydatki oświatowej ogółem placówek prowadzonych przez jst w ok. 60% finansowane są przez subwencję oświatową, natomiast ponad 30% to środki samorządu ok. 10% to dochody własne jednostek.

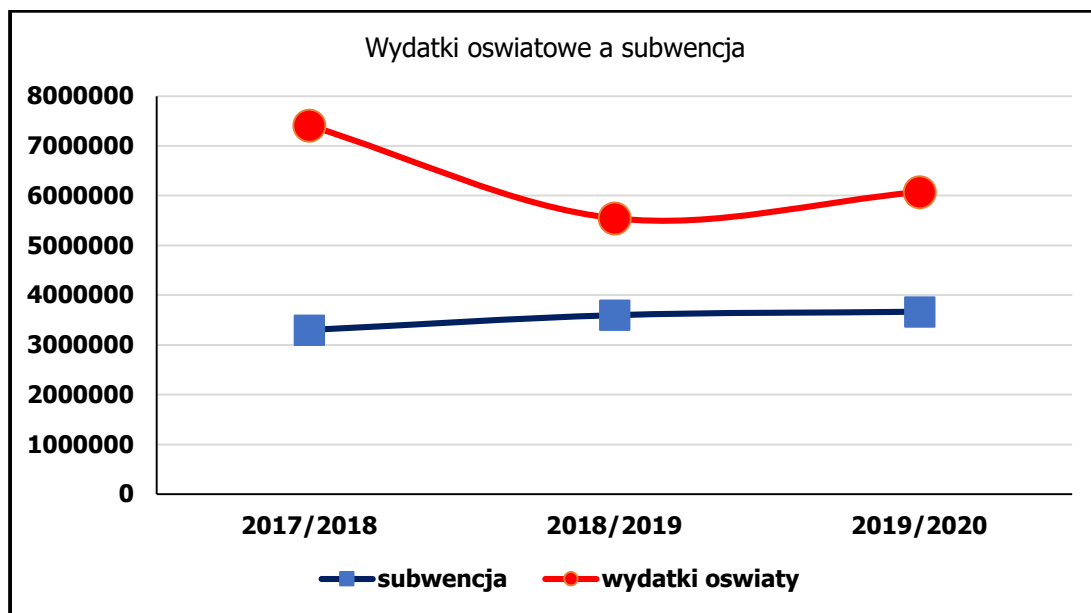
Podsumowanie.

1. W Gminie Wielkie Oczy część wydatków poszczególnych szkół, dla których organem prowadzącym jest samorząd księgowana jest wspólnie. Dotyczy to przede wszystkim wydatków działu 801 rozdziałów 80113-dowozienie uczniów. W ewidencji księgowej brak jest rozdz. 80148 – stołówki szkolne. Obsługa księgowo-administracyjna szkół finansowana jest w dziale 750 – administracja.
2. Wydatki na poszczególne placówki są zróżnicowane i uzależnione przede wszystkim od ilości uczniów i ilości godzin przewidzianych w zatwierdzonych arkuszach organizacyjnych.
3. Otrzymana subwencja oświatowa w 2019 r. tylko w części pokrywała wydatki subwencionowane. Największy stopień pokrycia subwencją zanotowano w Zespole Szkolno-Przedszkolnym – 80,9% wydatków subwencionowanych. W PSP w Łukawcu subwencja pokrywała około 74% kosztów.
4. Wydatki poszczególnych szkół będą wyższe, jeżeli uwzględnimy w nich te księgowane wspólnie oraz funkcjonowanie Administracji Szkół Gminy w Wielkich Oczach (obsługa administracyjno-finansowa)
5. Samorząd w 2019 roku do wydatków ogółem szkół prowadzonych przez Gminę dopłacił kwotę ponad 1,8 mln zł, co stanowi 32% wydatków ogółem. Plan na 2020 zakłada – 2,15 mln zł 35,17%)
6. Podkreślić należy, że gmina wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Zgodnie z art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2203) – „środki niezbędne do realizacji zadań oświatowych jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w art. 11 ust. 2-4 ustawy z dnia 14 grudnia 2016r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, 1078, 1287, 1680, 1681, 1818, 2197 i 2248 oraz z 2020 r. poz. 374)), w tym na wynagrodzenie nauczycieli oraz utrzymanie placówek wychowania przedszkolnego, szkół i placówek, są zagwarantowane w dochodach jednostek samorządu terytorialnego". Powtórzeniem tych przepisów jest

zapis zawarty w art. 30 ust. 8 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. — Karta Nauczyciela (Dz. U z 2019 r. poz. 2215 ze zm.). Zgodnie z tym przepisem, środki niezbędne na średnie wynagrodzenie nauczycieli, o których mowa w art. 30 ust. 3 Karty Nauczyciela, wraz z wydatkami pochodnymi od wynagrodzeń, środki na odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, o których mowa w art. 53 ust. 1 tej ustawy oraz środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli z uwzględnieniem doradztwa metodycznego, o których mowa w art. 70a ust. 1 Karty Nauczyciela, zagwarantowane są przez państwo w dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Zgodnie z art. 167 ust. 2 Konstytucji RP dochodami jednostek samorządu terytorialnego są: dochody własne, subwencje ogólne (w tym część oświatowa tej subwencji) oraz dotacje z budżetu państwa. Warto podkreślić, że żaden z powyższych przepisów nie zapewnia, że subwencja z budżetu państwa ma pokrywać w całości wydatki oświatowe jednostek samorządu terytorialnego. Stanowi ona jedno ze źródeł finansowania zadań obok innych dochodów jednostek samorządu terytorialnego. W świetle obowiązujących przepisów jedynym punktem odniesienia w zakresie bilansowania środków na zadania własne (w tym zadania oświatowe) mogą być łączne dochody danego samorządu terytorialnego, a nie tylko część oświatowa subwencji ogólnej, która jest jedynie jednym ze źródeł dochodów" - pismo MEN, DWST-WSST.356.2815.2018.MN z dnia 16 lutego 2018 r.

7. Koszty jednostkowe utrzymania ucznia/dziecka w placówkach oświatowych Gminy Wielkie Oczy kształtują się na wysokim poziomie. Szczególnie wysoki koszt jednostkowy występuje w Szkole Podstawowej w Łukawcu 13,08 tys. zł/ uczeń w 2019 plan na 2020 r – to już kwota 15,04 tys. zł.
8. Główną przyczyną takiego stanu rzeczy jest przede wszystkim:
 1. Mała liczba uczniów w szkołach, co przekłada się na mało liczne klasy – średnio ok. 18 uczniów.
 2. Duża liczba godzin lekcyjnych nauczycielskich, co powoduje dużą liczbę etatów (szczególnie dotyczy godzin z zakresu PPP i innych pozalekcyjnych)
9. Zwrócić należy uwagę na relację wydatków dz. 801 i naliczanej subwencji oświatowej, szczególnie w dwóch ostatnich latach. Planowane wydatki rosną wyraźnie „oddalają się” od lekko wzrastającej subwencji oświatowej. Ten trend – „rozwierający się nożyc” należy bardzo mocno powstrzymać.

Liczba uczniów placówek oświatowych w latach szkolnych 2017/2018 – 2019/2020.

Celem poniższej analizy jest:

1. Ustalenie liczby uczniów w poszczególnych typach szkół i oddziałach (klasach) w oparciu o sprawozdanie SIO (spis na 30 września 2017, 2018 i 2019 roku).
2. Określenie wskaźnika liczby uczniów na oddział
3. Porównanie danych zawartych w metryczce subwencji oświatowej Gminy Wielkie Oczy na 2018 rok. Z danymi sprawozdawczymi SIO (spis na 30 września 2019 r)

Tabl. Liczba uczniów w placówkach oświatowych Gminy Wielkie Oczy

	2017/18		2018/2019		2019/2020	
	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	Liczba oddziałów
PSP w Wielkich Oczach (ZSP)	146	8	162	9	162	9
Gimnazjum	38	2	16	1	-	-
PSP w Łukawcu	127	7	143	8	143	8
Gimnazjum	35	2	19	1	-	-
Razem szkoły podstawowe	273	15	305	17	305	17
Razem Gimnazjum	73	4	35	2	-	-
Ogółem	346	19	340	19	305	17

Lata 2017/18, 2018/19, 2019/20 to okres reformy oświatowej, której celem była likwidacja gimnazjów z dniem 31 sierpnia 2019 r. oraz reforma szkolnictwa podstawowego utworzenie szkół podstawowych z klasami I – VIII. We wspomnianym okresie sukcesywnie zwiększała się liczba klas w szkołach podstawowych i malała w gimnazjach.

Ogólna liczba uczniów w latach 2017/2018– 2019/2020 stopniowo maleje. W szkołach podstawowych rośnie z 273 do 305, natomiast w gimnazjach maleje (z dniem 31 sierpnia 2019 gimnazja uległy likwidacji).

W dalszej części opracowania analizie poddano średnią liczbę uczniów przypadającą na oddział w szkołach prowadzonych przez Gminę Wielkie Oczy mającą decydujące znaczenie dla relacji między wysokością naliczonej dla jst subwencji a wysokością wydatków na oświatę. Wskaźnik jest równy ilorazowi liczby uczniów i liczby oddziałów klasowych.

Tabl. Liczba uczniów przypadająca na oddział w szkołach podstawowych prowadzonych przez gminę w latach 2017/2018-2019/2020

	Średnia liczba uczniów w oddziale		
	2017/2018	2018/2019	2019/2020
SP w Wielkich Oczach (ZSP)	18,25	18,00	18,00
SP w Łukawcu	14,14	17,87	17,87
Średnia w szkołach podstawowych	18,20	17,94	17,94
Średnia w województwie			17,48

Średnia liczba uczniów ucząca się w klasach szkół podstawowych w roku szkolnym 2018/2019, 2019/2020 wynosi 17,94. Niższy od średniej wskaźnik występuje w PSP w Łukawcu – 17,87. Według GUS (Oświatowa i Wychowanie w roku szkolnym 2018/2019) w szkołach podstawowych w Polsce średnia wynosiła 17,32 a w woj. podkarpackim 17,48.

Przeciętna liczba uczniów w oddziale klasowym jest najważniejszym wyznacznikiem jednostkowych kosztów nauczania i wydatków oświatowych w przeliczeniu na jednego ucznia. Średnia wielkość oddziału klasowego ma bezpośredni wpływ na koszty prowadzenia szkół, jest więc szczególnie ważna dla organów prowadzących.

Samorząd musi monitorować tworzenie oddziałów klasowych w szkołach, zwłaszcza klas pierwszych, aby przeciwdziałać nadmiernemu zmniejszaniu w nich liczby uczniów, co dzieje się, gdy szkoły utrzymują niezmienną liczbę oddziałów pomimo zmniejszającej się liczby uczniów. Samorząd powinien systematycznie porównywać średnią wielkość oddziałów klasowych w swoich szkołach i analizować, czy występujące między nimi różnice są uzasadnione i powinny zostać utrzymane, czy też są nieuzasadnione i wymagają interwencji organu prowadzącego. Akceptując arkusz organizacyjny szkoły samorząd podejmuje decyzję o organizacji pracy w prowadzonych przez siebie szkołach, w tym o liczbie oddziałów. Monitorowanie wskaźnika liczby uczniów na oddział jest istotnym elementem kontroli zarządczej i analizy racjonalności ich wielkości.

Dalej poddano analizie liczbę dzieci objętą wychowaniem przedszkolnym w Gminie Wielkie Oczy w latach 2017/2018, 2018/2019 i 2019/2020. Wychowanie przedszkolne (dzieci 3-6 lat) realizowane może być w:

- przedszkolach
- oddziałach „0” przy szkołach podstawowych
- innych formach wychowania przedszkolnego — punktach przedszkolnych.

Paragraf 5 ust. 1 Rozporządzenia MEN z dnia 17 marca 2017 roku w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. 2017 r. poz. 649 z późn. zm.) stanowi, że liczba dzieci w oddziale przedszkola nie może wynosić więcej niż 25.

Tabl. Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w placówkach oświatowych Gminy Wielkie Oczy w roku szkolny 2017/2018, 2018/2019, 2019/2020.

	2017/2018		2018/2019		2019/2020*	
	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Liczba dzieci	Liczba oddziałów	Liczba dzieci	Liczba oddziałów
ZSP w Wielkich Oczach (Przedszkole)	Poniżej „0” – 18 „0” – 18	1 1	Poniżej „0” - 47 „0” – 18	2 1	Poniżej „0” „0” 19	
RAZEM	36	2	65	3	61	3
Punkt Przedszk. przy PSP w Łukawcu	Poniżej „0” - „0” – 17	- 1	Poniżej „0” - 12 „0” -	1	Poniżej „0” „0”	
RAZEM	17	1	12	1	18	1
Publ. Szk. Podst. w Łukawcu „0”	Poniżej „0” - 12 „0” - 15	1 1	Poniżej „0” - 14 „0” 14	1 1	Poniżej „0” „0”	
RAZEM	27	2	28	2	19	2
Punkt Przedszk. w ZSP w Wielkich Oczach	Poniżej „0” - 24 „0” -	1 -	Poniżej „0” - „0”-	- -	Poniżej „0” „0”	
RAZEM	24	1	-	-	-	-
Razem : Przedszkolne Oddziały „0”	Poniżej „0” - 30 „0” – 33	2 2	Poniżej „0” -61 „0”-32	3 2	Poniżej „0” „0”	
RAZEM	63	4	93	5	90	5
Razem Punkt Przedszkolny	Poniżej „0” - 24 „0” – 17	1 1	Poniżej „0” -12 „0”-	1 -	Poniżej „0” „0”	
RAZEM	41	2	12	1	18	1
Ogółem	Poniżej „0” 54 „0” – 50	3 3	Poniżej „0” -73 „0”-32	4 2	Poniżej „0” „0”	
RAZEM	104	6	105	6	108	6

* 2019/20 wg, danych zwartych w arkuszach organizacyjnych na 2019/20 rok.

Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym		
108		
Przedszkola	Oddziały „0” przy SP	Inne formy wychowania przedszkolnego
61	29	18
56,48%	26,85%	16,66%

Struktura zatrudnienia w placówkach oświatowych

Kolejnym bardzo istotnym czynnikiem wpływającym na system oświaty i mającym duże znaczenie w kształtowaniu wydatków gminy jest struktura zatrudnienia w szkole, uwzględniająca zarówno kadrę pedagogiczną jak i pracowników obsługi. Karta Nauczyciela i wynikające z niej prawa zatrudnionych na jej podstawie pedagogów, które w dużej mierze mają odzwierciedlenie w finansach, stanowią duże obciążenie dla budżetu gminy. Warto zatem zwrócić uwagę na racjonalne zarządzanie zasobami ludzkimi, co w przypadku placówek oświatowych jest wyjątkowo trudne, gdyż w ślad za kadrą pedagogiczną podąża, przynajmniej nominalnie, jakość kształcenia.

W strukturze wydatków najbardziej kosztowną pozycją są wynagrodzenia i ich pochodne. Stanowią one średnio ponad 80% wszystkich wydatków. Znaczna część środków na wynagrodzenia znajduje się w otrzymywanej przez każdą j.s.t subwencji oświatowej będącej częścią subwencji ogólnej. Wysokość subwencji zależy głównie od ilości uczniów, a także od stopnia awansu zawodowego zatrudnionych nauczycieli w placówkach oświatowych danej gminy (wskaźnik Di). Podstawową rozliczenia subwencji oświatowej są dane przekazywane corocznie przez każdą gminę, zawarte w sprawozdaniu SIO – spis na 30 września/10 października danego roku.

Tabl. Liczba stosunków pracy nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w placówkach oświatowych w roku szkolnym 2017/2018

Nazwa placówki	Liczba stosunków pracy nauczycieli etaty/osoby rok szkolny 2017/2018							Ilość etatu na osobę
	Bez stopnia	Stażysta	Kontraktowy	Mianowany	Dyplomowany	Ogółem etaty	Ogółem osoby	
ZSP w Wielkich Oczach	-	1,44	6,46	4,83	13,51	26,24 (8,24)	37 (19)	0,70
PSP w Łukawcu	-	1,32	3,00	2,53	16,85	23,70 (2,7)	31 (10)	0,76
Razem szkoły	-	2,76	9,46	7,36	30,36	49,94 (10,94)	68 (29)	0,73
Punkt Przedszkolny przy PSP w Łukawcu	-	-	1,00	-	-	1	1	1,00
Punkt Przedszkolny Przy ZSP w Wielkich Oczach.	-	-	1,00	-	0,02	1,02	2 (1)	0,51
Punkt Przedszkolny	-	-	2,00	-	0,02	2,02	3 (1)	0,67
Zbiorczo	-	2,76 (5,31%)	11,46 (22,05%)	7,36 (14,16%)	30,38 (58,46%)	51,96 (10,96)	71 (30)	0,73

W nawiasach - liczba nauczycieli niepełnozatrudnionych

W roku szkolnym 2017/2018 w placówkach zatrudnionych było 71 nauczycieli (w osobach), co w przeliczeniu na etaty stanowiło wartość 51,96.. **Wskaźnik zatrudnienia (Wz) czyli średnia ilość etatu przypadająca na 1 nauczyciela w osobie** wyniósł 0,77. W strukturze zatrudnienia najwięcej było nauczycieli dyplomowanych – 30 etatów, ponad 11 etatów to nauczyciele kontraktowi, mianowani – 7,3 etatów. Na 71 nauczycieli zatrudnionych w 2017/2018 – 30 nauczycieli pracowało na niepełnych etatach.

Tabl. Liczba stosunków pracy nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w placówkach oświatowych w roku szkolnym 2018/2019 (w osobach i etatach)

Nazwa placówki	Liczba stosunków pracy nauczycieli w etatach i osobach							Ilość etatu na osobę
	Bez stopnia	Stażysta	Kontraktowy	Mianowany	Dyplomowany	Ogółem etaty	Ogółem osoby	
ZSP w Wielkich Oczach	-	0,67	4,71	5,69	13,80	24,87 (5,87)	29 (10)	0,85
PSP w Łukawcu	-	1,52	4,00	1,52	17,81	24,85 (2,85)	28 (6)	0,88
Razem szkoły	-	2,19	8,71	7,21	31,61	49,72	57 (16)	0,87
Punkt Przedszkolny przy PSP w Łukawcu	-	1,00	-	1,00	-	2	2	1
Zbiorczo	-	3,19 (6,16%)	8,71 (16,84%)	8,21 (15,87%)	31,61 (61,11%)	51,72 (8,72)	59 (16)	0,87

W nawiasach - liczba nauczycieli niepełnozatrudnionych.

W stosunku do roku szkolnego 2018/2019 w roku 2017/2018 liczba nauczycieli zmalała o 12 osób. Liczba etatów utrzymała się na zbliżonym poziomie 51,72 etatów. Zmalała liczba nauczycieli zatrudnionych na niepełnych etatach z 30 do 16. Wskaźnik zatrudnienia wzrósł z 0,73 w roku szkolnym 2017/2018 do 0,87. Dominującą grupą są nauczyciele dyplomowani.

Rada Gminy Wielkie Oczy Uchwałą Nr. VI/74/2019 z dn. 9 sierpnia 2019 r ustaliła plan sieci publicznych przedszkoli, oddziałów przedszkolnych i innych form wychowania przedszkolnego w publicznych szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminie Wielkie Oczy. Zgodnie z uchwałą na terenie gminie funkcjonują:

- Przedszkole w Wielkich Oczach w Zespole Szkolno-Przedszkolnym.
- Oddziały Przedszkolne w Publicznej szkole podstawowej w Łukawcu
- Punkt Przedszkolny w Publicznej Szkole Podstawowej w Łukawcu

Natomiast Uchwałą Nr. VI/75/2019 Rada Gminy ustaliła plan sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Wielkie Oczy oraz określiła granice ich obwodów zgodnie z uchwałą na terenie gminy funkcjonujące :

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Wielkich Oczach w Zespole Szkolno- Przedszkolnym w Wielkich Oczach.
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Łukawcu.

Tabl. Liczba stosunków pracy nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w placówkach oświatowych Gminy Wielkie Oczy w roku szkolnym 2019/2020 (w osobach i etatach)

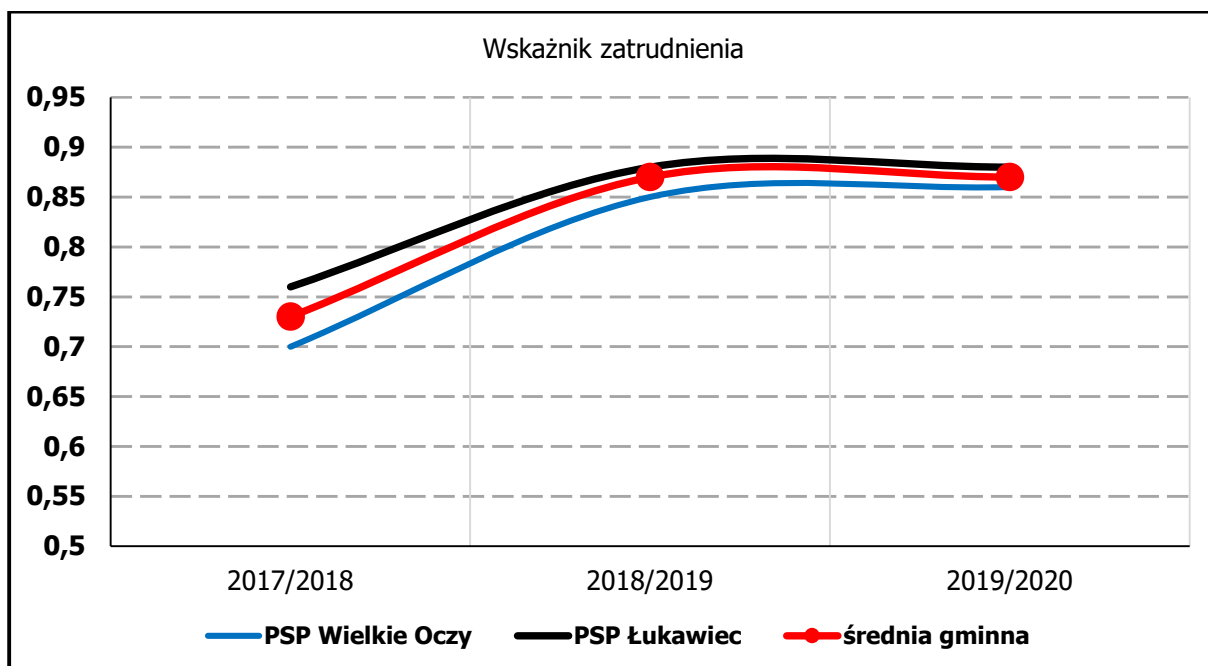
Nazwa placówki	Liczba stosunków pracy nauczycieli w etatach i osobach							Ilość etatu na osobę
	b. stop	Stażysta	Kontraktowy	Mianowany	Dyplomowany	Ogółem etaty	Ogółem osoby	
ZSP w Wielkich Oczach	1	0	3,09	5,56	13,57	23,22	27	0,86
PSP w Łukawcu	0	0	7	2,55	17,9	27,45	31	0,88
Razem	1	0	10,09	8,11	31,47	50,67	58	0,87

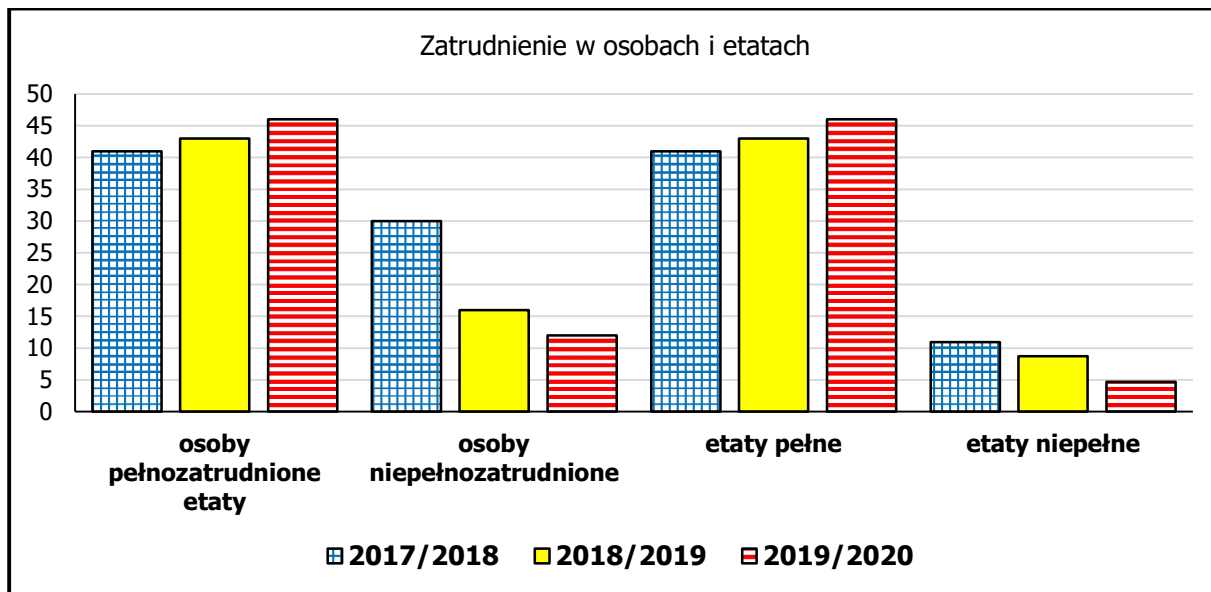
Źródło: informacja Urzędu Gminy

W roku szkolnym 2019/2020 liczba nauczycieli w placówkach oświatowych prowadzonych przez jst osiągnęła wielkość 58 nauczycieli w osobach na 50,67 etatach. Wskaźnik zatrudnienia osiągnął poziom 0,87 i nie zmienił się w stosunku do roku poprzedniego. Dominującą grupą nauczycieli są nauczyciele dyplomowani.

Tabl. Ogólna liczba stosunków pracy nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Wielkie Oczy

	2017/2018	2018/2019	2019/2020
osoby pełnozatrudnione	41	43	46
osoby niepełnozatrudnione	30	16	12
etaty pełne	41	43	46
etaty niepełne	10,96	8,72	4,67

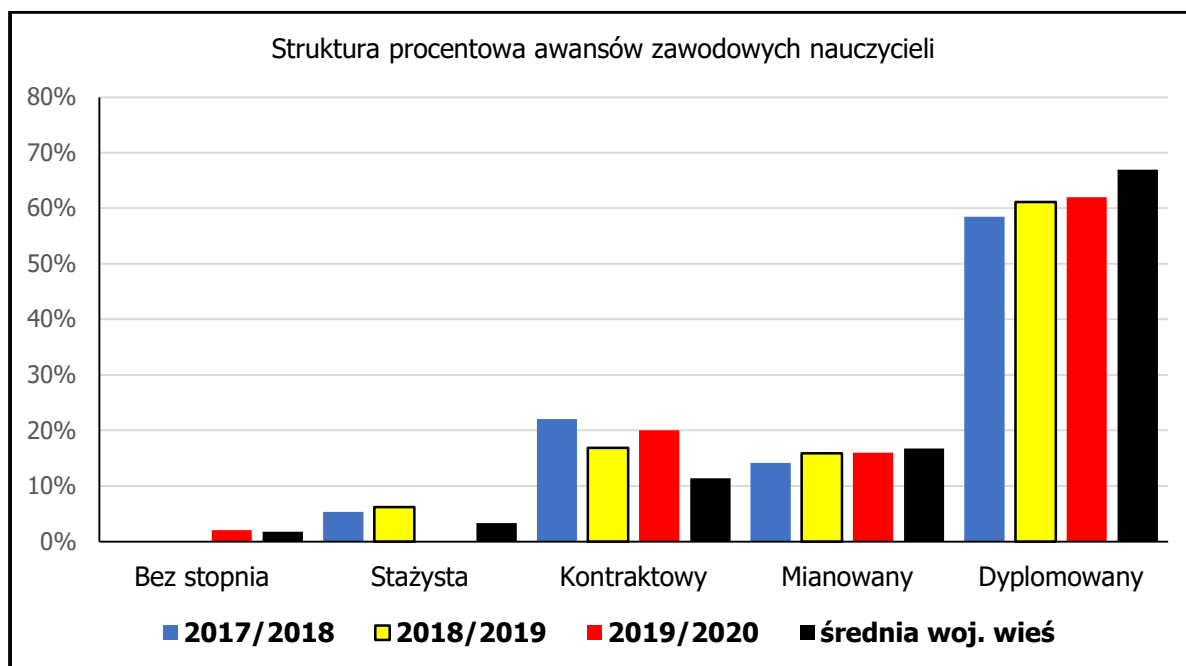

W szkołach gminnych Oczy liczba nauczycieli w osobach maleje. Wskaźnik zatrudnienia utrzymuje się w granicach 0,87 i jest na dość niskim poziomie.

W dalszej kolejności analizie poddano udział poszczególnych stopni awansu zawodowego nauczycieli w ogólnej liczbie nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych Gminy.

Tabl. Udział poszczególnych stopni awansu zawodowego nauczycieli w ogólnej liczbie nauczycieli zatrudnionych w placówkach oświatowych

Rok szkolny	Bez stopnia	Stażysta	Kontraktowy	Mianowany	Dyplomowany
2017/2018	-	5,31%	22,05%	14,16%	58,46%
2018/2019	-	6,16%	16,84%	15,87%	61,11%
2019/2020	2 %	0%	20 %	16 %	62 %

Rośnie liczba nauczycieli dyplomowanych, w roku szkolnym 2018/2019 wynosiła ponad 86 etatów. Warto zauważyć, że obecna sytuacja Gminy pod względem stopni awansu zawodowego nauczycieli kształtuje się

pozytywnie. W strukturze awansu zawodowego najliczniejszą grupę stanowią nauczyciele dyplomowani, ponad 60% wszystkich zatrudnionych. Taka sytuacja pozytywnie wpływa na wysokość otrzymywanej przez Gminę subwencji oświatowej. Wzrost stopnia awansu, zgodnie ze strukturą algorytmu subwencji oświatowej przekłada się na wysokość otrzymywanej subwencji. Należy także zwrócić uwagę na stosunek generowanej subwencji ze względu na stopień awansu zawodowego do rzeczywistych kosztów wynagrodzeń po stronie pracodawcy, które będą rosły wraz ze wzrostem awansu.

Analiza pozwala na prognozowanie kierunków dynamiki zmian wydatków na wynagrodzenia. Analiza struktury awansu umożliwi odpowiednie dostosowanie planów dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli do potrzeb szkół i placówek. W ocenie zespołu ekspertów, polityka kadrowa doskonalenia kadry pedagogicznej placówek oświatowych Gminy powinna być nakierowana na zdobywanie dodatkowych kwalifikacji nauczycieli do nauczania kilku przedmiotów. Wynika to z dużej liczby nauczycieli niepełnozatrudnionych zatrudnionych w roku szkolnym 2018/2019.

Organ prowadzący ma obowiązek zabezpieczenia funduszy na ten cel w wysokości 1% planowanych rocznych wydatków na wynagrodzenia osobowe nauczycieli. Co roku określa również wysokość dofinansowania do studiów licencjackich, magisterskich i doktoranckich, studiów podyplomowych oraz kursów kwalifikacyjnych. Wsparcie dla nauczycieli powinno być poprzedzone diagnozą potrzeb szkół (jako organizacji uczących się). System doskonalenia powinien funkcjonować w sposób efektywny- uwzględniać monitorowanie rezultatów i efektywności kosztowej proponowanych działań.

W Gminie Wielkie Oczy wydatki rozdziału 80146 – dokszałcenie i doskonalenie nauczycieli w latach 2018- 2020 (według planu po zmianach) kształtowały się w następujący sposób:

- 2018 r – 18384 zł
- 2019 r - 14880 zł
- 2020 r – 21080 zł

Obecnie roczny koszt pracodawcy z tytułu wynagrodzenia nauczyciela kształtuje się na poziomie :

- Nauczyciel stażysta 40 tys. Zł rocznie brutto
- Nauczyciel kontraktowy ok. 45 tys. Zł rocznie brutto
- Nauczyciel mianowany ok. 52 tys. Zł rocznie brutto
- Nauczyciel dyplomowany ok. 73 tys. Zł rocznie brutto

Wprowadzona podwyżka od 1 września 2019 roku spowodowała wzrost średniego wynagrodzenia. Obecnie roczny koszt pracodawcy z tytułu średniego wynagrodzenia nauczyciela kształtuje się na poziomie :

- nauczyciel stażysta 43 tys. zł rocznie brutto
- nauczyciel kontraktowy ok. 48 tys. zł rocznie brutto
- nauczyciel mianowany ok. 62 tys. zł rocznie brutto
- nauczyciel dyplomowany ok. 80 tys. zł rocznie brutto.

Wskaźnik zatrudnienia (WZ) to ilość etatu przypadającego na osobę (nauczyciela). W analizowanych latach ogółem w placówkach prowadzonych przez Gminę wskaźnik ten jest analogiczny i przedstawia się następująco:

- 2016/17 – 0,73
- 2017/18 – 0,87
- 2018/19 – 0,83

Wskaźnik zatrudnienia (Wz) w placówkach prowadzonych przez Gminę Wielkie Oczy kształtuje się na niskim poziomie. Zakładając średnio 18-sto godzinny obowiązkowy wymiar zajęć, jeden nauczyciel (osoba) pracował na:

- 2016/2017 – ok. 13/18 etatu
- 2017/2018 – ok. 16/18 etatu
- 2018/2019 – ok. 16 /18 etatu.

Rosnąca liczba zatrudnionych nauczycieli w osobach (a szczególnie nauczycieli na niepełnych etatach) powoduje spadek wskaźnika Wz. W roku szkolnym 2018/2019 szkoły prowadzone przez Gminę zatrudniały 34 nauczycieli na niepełnych etatach, co stanowi 2,5% wszystkich zatrudnionych, **wskaźnik zatrudnienia wynosi 0,81 (tj. ok. 15/18 etatu) co świadczy, że szkoły zatrudniają za dużo nauczycieli.**

Wartość wskaźnika (Wz) ma niebagatelne znaczenie dla realizacji art. 30 Karty Nauczyciela -osiągnięcia średniego wynagrodzenia na poszczególnych stopniach awansu zawodowego. **Wskaźnik Wz powinien oscylować w granicach 1,2. Oznacza to, że każdy nauczyciel powinien być zatrudniony na pełny etat i około 3 godziny ponadwymiarowe.**

Koszt jednego etatu nauczyciela w 2020 roku i koszt 1 godziny			
Kwota bazowa	3 537,80	Wysokość średniego wynagrodzenia %	
W(s,k)	0,034929238	1	123,57
W(k,k)	0,135867159	1,11	533,54
W(m,k)	0,201258986	1,44	1 025,30

W(d,k)	0,627944617	1,84	4 087,64
Przeciętne wynagrodzenie brutto			5 770,06
Pochodne pracodawcy + doskonalenie			1,2128
ZFSS			3 028,21

Powyżej podana kwota bazowa wynika ze **znowelizowanej autopoprawy rządu do budżetu**.

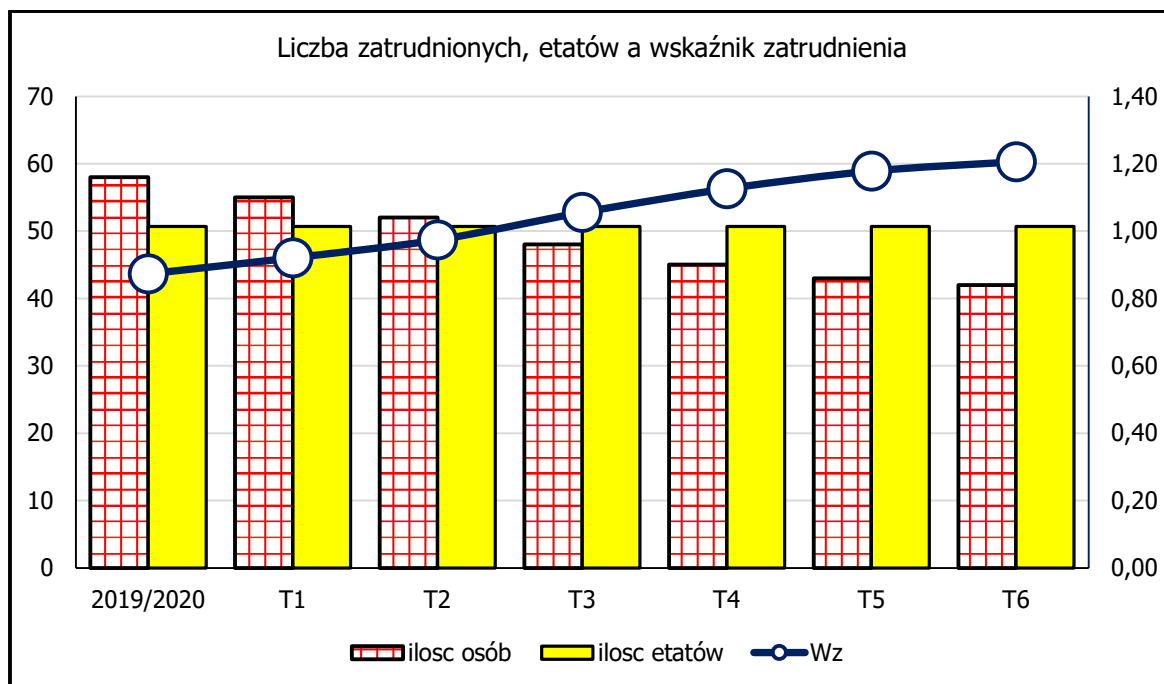
Koszt przeciętnego etatu 1 mc	7 250,27
Koszt przeciętnego etatu 1 rok	87 003,29
Liczba godzin pracy z dziećmi (Pensum 18)	21
Roczny koszt godziny pracy nauczyciela	4 143,01

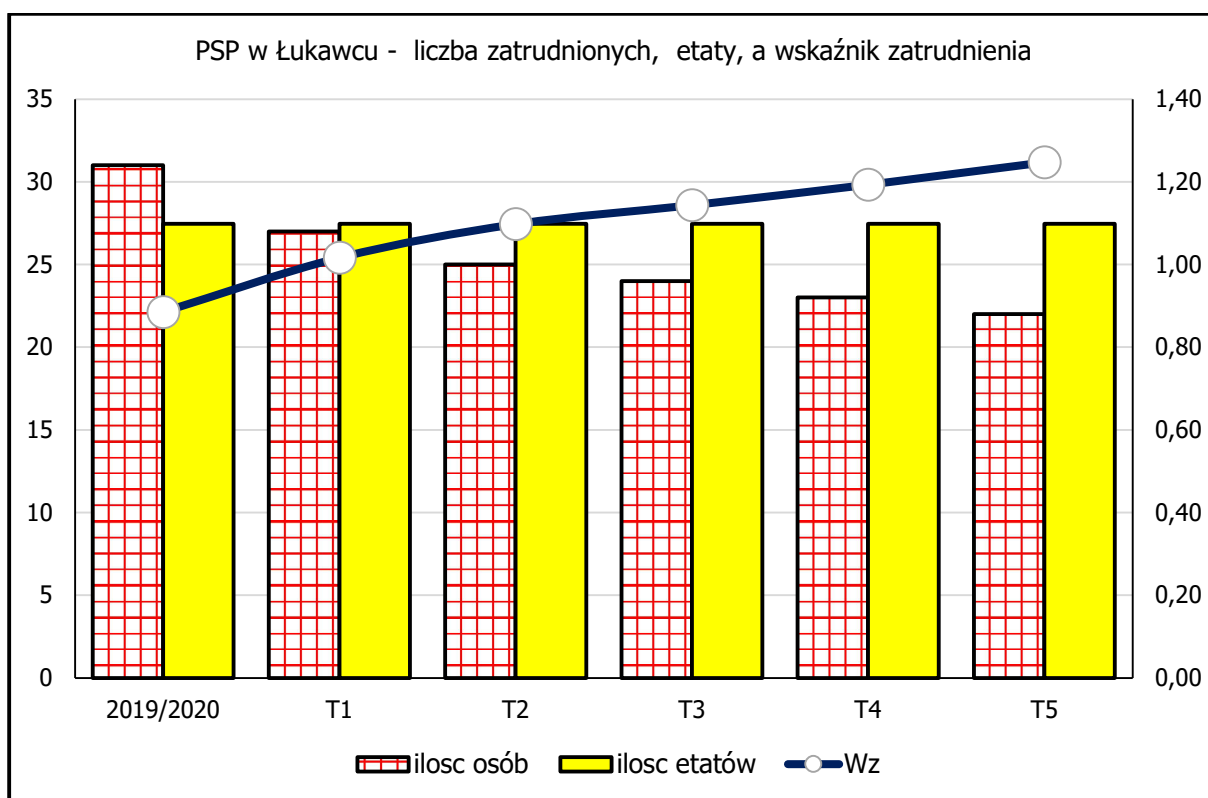
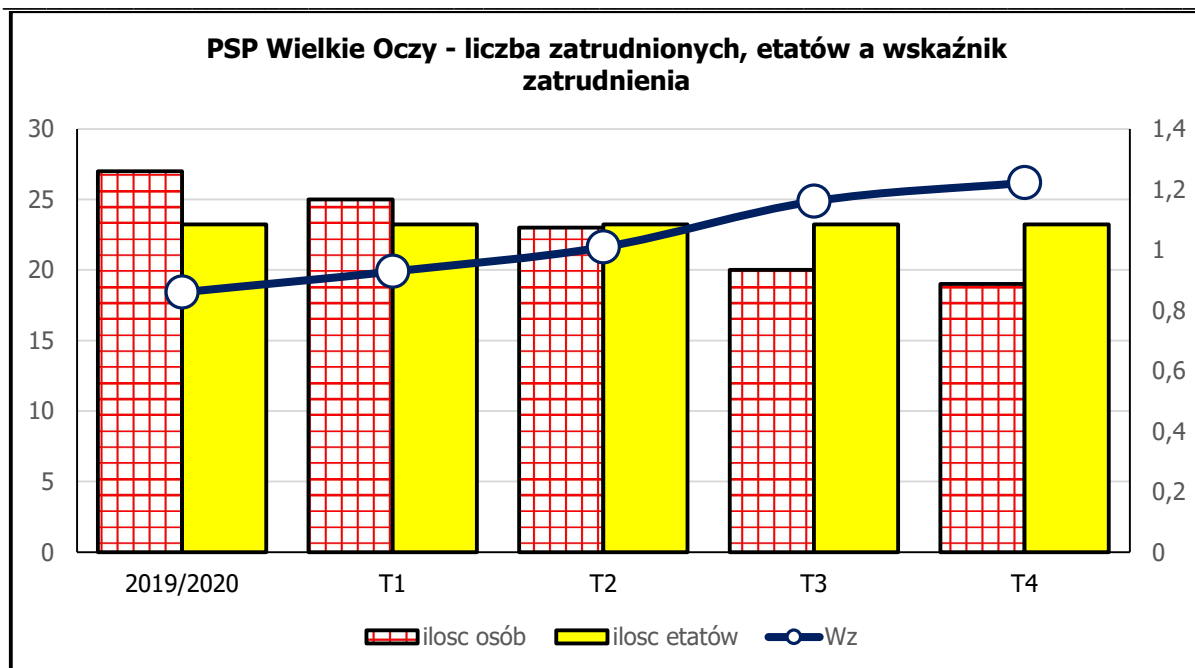
Jak widać, przy założeniu dodatku motywacyjnego na średnim poziomie ok 200 zł miesięcznie, realny koszt za godzinę ponadwymiarową organ prowadzący ponosi dopiero od 4 godziny ponadwymiarowej, co w pełni uzasadnia ich przydzielanie. Finalnie organ prowadzący i tak za nie płaci (art.30 KN). Przydzielanie ok 3-4godzin ponadwymiarowych jest więc finansowo opłacalne i warto tymi nadgodzinami obciążać etaty np. świetlice, biblioteki, zajęć pozalekcyjnych. Na kolor żółty zostały zaznaczone wartości zmienne.

Przykładowy, stosowany mechanizm rozliczania średniego wynagrodzenia"

Stopień awansu	Średni dodatek za wysługę lat w %	Motywacyjny	13tka i ew. inne składniki (miesięcznie)	Wynagrodzenie za 1h gp	Tylko zasadnicze	Bez gp	1gp	2gp	3gp	4gp
S	-	100,00	-	163,83	83%	86%	91%	95%	100%	105%
K	4	150,00	277,15	168,56	77%	91%	96%	100%	104%	108%
M	7	200,00	399,10	191,39	68%	84%	88%	92%	95%	99%
D	17	250,00	509,96	224,78	62%	84%	88%	91%	95%	98%

Poniższy wykres jest symulacją zależności wpływu liczby osób i etatów na wskaźnik zatrudnienia. Przyjęto, że liczba etatów pozostaje niezmienna, a zmniejsza się liczba nauczycieli w osobach. Rekomendowany wskaźnik 1,2 zostaje osiągnięty, gdy zatrudnienie osiągnie wielkość 42 osób.

Wyniki symulacji wskazują, że chcąc osiągnąć korzystny finansowo dla samorządu wskaźnik zatrudnienia 1,2 należałoby zmniejszyć, przy założeniu stabilności poziomu etatów z roku 2018/2019 liczbę nauczycieli o 16.

	indykatorywna liczba etatów	ilość osób obecnie	ilość osób przy wskaźniku 1,2	różnica
ZSP Wielkie Oczy	23,22	27	19	-8
PSP Łukawiec	27,45	31	23	-8
Gmina Wielkie Oczy	50,67	58	42	-16

Przy strukturze procentowej awansów zawodowych nauczycieli w gminie wartość roczna 16 etatów wynosi 1111360 zł

Prawidłowo prowadzona polityka kadrowa organu prowadzącego szkoły i dyrektorów placówek oświatowych powinna być ukierunkowana na ograniczenie ilości nauczycieli niepełnozatrudnionych w zamian za pełnozatrudnionych z godzinami ponadwymiarowymi.

Artykuł 30 KN

Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2019 r. poz. 2215)

W terminie do 20 stycznia każdego roku organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego przeprowadza analizę poniesionych w poprzednim roku kalendarzowym wydatków na wynagrodzenia nauczycieli w odniesieniu do wysokości średnich wynagrodzeń oraz średniorocznej struktury zatrudnienia nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego. W przypadku nieosiągnięcia wysokości średnich wynagrodzeń, o których mowa w art. 30 ust. 3 KN, organ prowadzący szkołę ustala kwotę różnicy między poniesionymi wydatkami na wynagrodzenia w danym roku w składnikach, o których mowa w art. 30 KN ust. 1 a iloczynem średniorocznej liczby etatów nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu oraz średnich wynagrodzeń nauczycieli. Kwota różnicy jest dzielona między osoby zatrudnione i podlegające wynagrodzenia w roku, dla którego ustalana jest kwota różnicy. Jest wypłacana do 31 stycznia roku następnego w formie dodatku uzupełniającego. Dodatek ten jest ustalany proporcjonalnie do okresu zatrudnienia oraz osobistej stawki wynagrodzenia zasadniczego nauczyciela.

Charakterystyczną cechą konstrukcji powyższego przepisu prawnego jest to, że kwoty różnic na poszczególnych stopniach awansu zawodowego nie sumują się. Na przykład:

Nauczyciela stażysta	kwota różnicy	-11 200 zł
Kontraktowy -		31100 zł
Mianowany		-5837 zł
Dyplomowany		4382 zł

Z powyższego przykładu wynika, że nauczyciele stażyści i mianowani nie osiągnęli wymaganej prawem średniej wynagrodzenia. Samorząd musi tym grupom wypłacić wynagrodzenie w wys. 17035,50 zł.; „nadpłata” nauczycieli kontraktowych i dyplomowanych nie ma w tym przypadku żadnego wpływu na wypłatę dodatku uzupełniającego dla wcześniej wspomnianych grup. Kwoty się nie sumują.

Tabl. Realizacja art. 30 KN w placówkach oświatowych Gminy Wielkie Oczy w latach 2017-2019

Stopień awansu zawodowego nauczyciela	Kwota różnicy art. 30 ust. 1 KN – art. 30 ust. 3 KN		
	2017	2018	2019
Stażysta	-8961	6722	11365
Kontraktowe	21445	22986	27715
Mianowany	2287	-7227	-3191
Dyplomowany	20785	-38445	5382
Razem niedopłata	-8961	-45672	-3191

Nauczyciele zatrudnieni w placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Wielkie Oczy w latach 2017-2019 w części awansów zawodowych osiągnęli wymagane prawem średnie wynagrodzenia. Samorząd zmuszony był do wypłacania nauczycielom dodatku uzupełniającego (określanego jako tzw. „14”) za 2018 na kwotę 8,96 tys. zł stażystom, za 2018 – kwotę 45,67 tys. zł. mianowanym i dyplomowanym. Za 2019 wypłacono najmniejszą kwotę – 3,2 tys. zł nauczycielom mianowanym.

Wyróżnia się cztery elementy składowe wynagrodzenia tj.:

1. Wynagrodzenie zasadnicze
2. Dodatki za wysługę lat, motywacyjny, funkcyjny, za warunki pracy itp.
3. Wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw,
4. Nagrody i inne świadczenia wynikające ze stosunku pracy, z wyłączeniem świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych i dodatku socjalnego określonego w art. 54 KN

W pkt. 3 ustawodawca wyróżnił godziny ponadwymiarowe, jako jeden z najważniejszych elementów realizacji art. 30 KN. Tematyka godzin ponadwymiarowych omówiona została również w rozdziale poświęconym analizie arkuszy organizacyjnych.

Godziny ponadwymiarowe stanowią istotny składnik wynagrodzenia nauczyciela art. 30 ust. 1 Karty Nauczyciela.

Ograniczenie wypłaty dodatku uzupełniającego (wyrównawczego) następuje poprzez:

1. **Ograniczenie liczby nauczycieli niepełnozatrudnionych**

2. Przydzielenie przez organ prowadzący dużej liczby płatnych godzin dodatkowych, ponadwymiarowych itp.
3. Ustalenia wysokich stawek (dodatków) wynikających z regulaminu wynagrodzenia (np. dodatku motywacyjnego wychowawcy klasy itp.)

Na realizację art. 30 KN ma wpływ wiele czynników, do których należy zaliczyć między innymi:

1. **Racjonalna polityka kadrowa.** Wskaźnik zatrudnienia Wz (iloraz liczby etatów i liczby nauczycieli w osobach). Duża liczba nauczycieli na niepełnych etatach zwiększa prawdopodobieństwo wypłaty dodatku uzupełniającego. Większa liczba godzin ponadwymiarowych nauczycieli pełnozatrudnionych ($Wz > 1$) ogranicza konieczność wypłaty dodatków. Nie można mieć godzin ponadwymiarowych nie mając pełnego etatu.
2. **Regulamin wynagradzania nauczycieli.** Organ prowadzący szkołę będący jst w drodze uchwały ustala regulamin wynagradzania nauczycieli. Uchwała w przedmiocie regulaminu jest aktem prawa miejscowego. Jst nie jest upoważnione do regulowania tego, co zostało już ustawowo ustalone.
3. **Liczba przydzielonych płatnych godzin ponadwymiarowych lub innych,** np. doraźnych zastępstw, kótek, zajęć ppp itp. Nadmierna liczba prowadzi do wystąpienia nadpłaty, zaś brak lub bardzo mała liczba - odwrotnie czyli do wypłaty dodatku uzupełniającego. Samorząd powinien sukcesywnie monitorować realizację art. 30, np. przed zatwierdzeniem arkusza organizacyjnego lub też na koniec roku szkolnego, na dzień 31 sierpnia.
4. **Absencja nauczycieli.** Korzystanie ze zwolnień lekarskich, w tym z urlopu dla poratowania zdrowia negatywnie wpływa na realizację art. 30 KN.
5. **Brak możliwości bilansowania** do średnich wynagrodzeń np. dodatku wiejskiego czy innych tego typu świadczeń socjalnych.

W powszechnej ocenie wymieniony przepis:

- ogranicza swobodę polityki zatrudnienia jst, w tym przede wszystkim kształtowania wymiaru czasu pracy nauczycieli. Wynika to z tego, że wypłata dodatku uzupełniającego nie jest zależna od świadczonej przez nauczycieli pracy. Stąd też korzystanie z takich instrumentów zatrudnienia jak niepełny wymiar czasu pracy, godziny ponadwymiarowe czy zastępstwa doraźne jest znacznie utrudnione.
- Ma charakter demotywujący, bowiem nauczyciele są niechętni do podejmowania się pracy w niestandardowym wymiarze czasu pracy skoro ich wynagrodzenie jest w zasadzie uniezależnione od ilości pracy jaką wykonują.
- Stawia znak równości pomiędzy nauczycielami o różnym stopniu zaangażowania w wykonywanie swojej pracy.

Zwiększenie liczby nauczycieli (w osobach) przy tej samej liczbie etatów prowadzi z reguły do zwiększenia kwoty wydatków ponoszonych na wynagrodzenia, w tym także na wypłaty dodatku uzupełniającego.

W dalszej części opracowania analizie poddano **liczbę uczniów/dzieci przypadającą na jeden etat nauczycielski w placówkach prowadzonych przez Gminę w latach 2017/2018, 2018/2019 oraz 2019/2020**

Sprawozdawczość SIO — spis na dzień 30 września danego roku liczbę nauczycieli w osobach i etatach ujmuje całościowo w danej placówce, bez wyodrębnienia na etaty szkół podstawowych, gimnazjum czy wychowania przedszkolnego. Liczbę uczniów/dzieci na etat nauczycielski wyliczona zostanie jako iloraz sumy uczniów oddziałów szkół podstawowych, gimnazjów, oddziałów „0” i sumy etatów nauczycielskich.

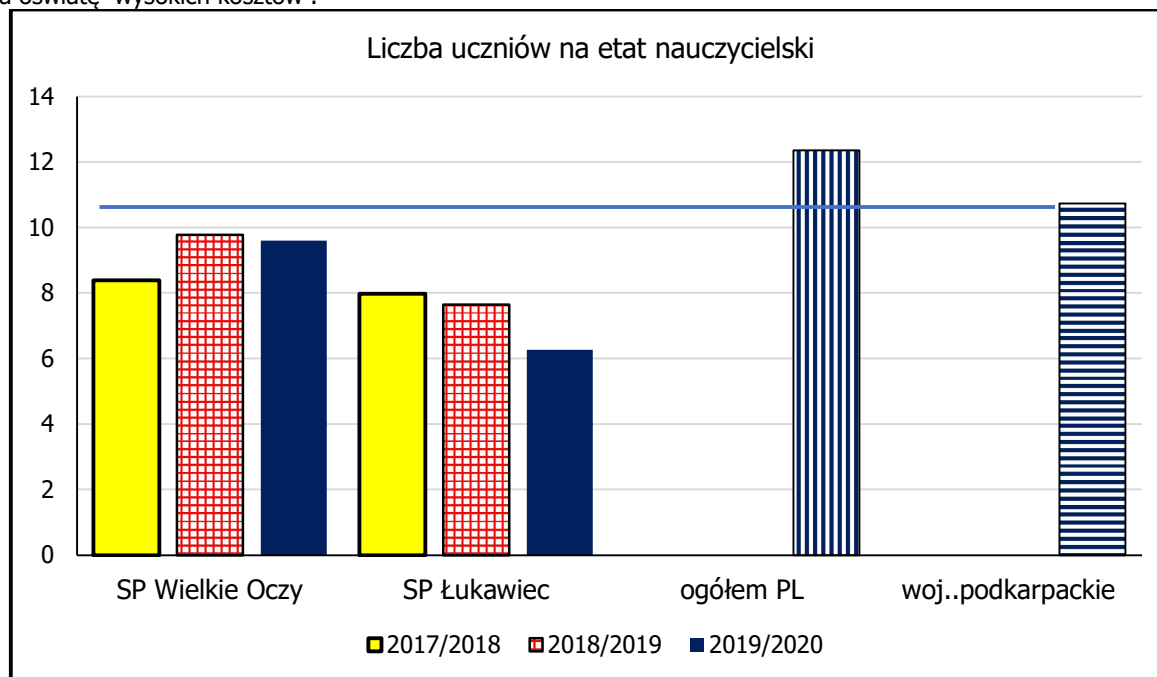
Tabl. Średnia liczba uczniów/dzieci na jeden etat w placówkach oświatowych

Nazwa placówki	2017/2018				2018/2019				2019/2020			
	Liczba uczniów		Liczba nauczycieli/ średnia liczba uczniów na etat.		Liczba uczniów		Liczba nauczycieli/ średnia liczba uczniów na oddział		Liczba uczniów		Liczba nauczycieli/ średnia liczba uczniów na oddział.	
SP w Wielkich Oczach (ZSP)	Razem	220	Etaty wskaźnik	26,24	Razem	243	Etaty wskaźnik	24,87	Razem	223	Etaty wskaźnik	23,22
	SP	146		8,38	SP	162		9,77	SP	162		9,60
	Gim	38			Gim.	16			Gim	-		
	Przed.	36			Przed-szkole	65			Przed-szkole	61		
Pkt. Przedsz. w PSP Wielkie Oczy		24	Etaty wskaźnik	1,02 2,5		- -	Etaty wskaźnik	- -		- -	Etaty wskaźnik	
SP w Łukawcu	Razem	189	Etaty wskaźnik	23,7	Razem	190	Etaty wskaźnik	24,85	Razem	172	Etaty wskaźnik	27,45
	SP	127		7,97	SP	143		7,64	SP	143		6,26

	Gim „0”	35 27			Gim „0”	19 28			Gim „0”	- 29	
Pkt. Przeds. przy PSP W Łukawcu	Razem	17	Etaty wskaźnik	1,00 17	Razem	12	Etaty wskaźnik	2,00 6	Razem	18	Etaty wskaźnik
Razem	Razem	450	Etaty wskaźnik	51,96 8,66	Razem		Etaty wskaźnik	51,72	Razem		Etaty wskaźnik

Średnia liczba uczniów na etat w gminie jest niska. Porównanie do średniej wojewódzkiej i ogólnopolskiej wskazuje, że ilość etatów w porównaniu do liczby uczniów jest zbyt wysoka. To jest także powodem ponoszonych na oświatę wysokich kosztów .

Powyższa analiza prowadzi do następujących wniosków:

1. W gminie Wielkie Oczy wskaźnik zatrudnienia jest niski, wynosił w roku szkolnym 2018/2019. 0,87 .
2. Duża liczba zatrudnionych nauczycieli i mała ilość uczniów powoduje, że średnio na etat nauczycielski w placówkach prowadzonych przez Gminę przypada ok. 7,9 uczniów
3. W szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina pracują doświadczeni nauczyciele – świadczy o tym analiza stopni awansu zawodowego, jak i długość stażu pedagogów.
4. **Dane wskazują konieczność redukcji zatrudnienia nauczycieli. Każde inne podejście do problemu kosztów będzie jedynie pozornym, nieskutecznym rozwiązaniem, nie przynoszącym oczekiwanych efektów finansowych.**

Analiza arkuszy organizacyjnych publicznych placówek oświatowych na rok szkolny 2018/2019.

Arkusze organizacyjne to obecnie najważniejsze dokumenty szkół. Zatwierdzenie arkusza to zaciągnięte zobowiązanie finansowe organu prowadzącego na okres wrzesień - grudzień oraz na kolejny rok - do końca sierpnia włącznie. Arkusze stanowią podstawę planowania przyszłorocznego budżetu. Spotykana w wielu przypadkach, **formalnie potraktowana, nieprofesjonalna i nierzetelna kontrola oraz weryfikacja przez jednostkę samorządową projektu skutkować może kłopotami finansowanymi dla organu prowadzącego.** Często odmienne rozumienie priorytetów poprzez dyrektora szkoły odpowiedzialnego za przygotowywanie arkuszy, a organ prowadzący prowadzi do konfliktów. Dyrektor zawsze będzie stawiał na wysoką jakość kształcenia, stąd w jego polu zainteresowania przy planowaniu zawsze znajdują się mało liczne oddziały, wielokrotny podział na grupy i sporo różnorodnych płatnych zajęć pozalekcyjnych. **Dyrektor to także reprezentant interesów zawodowych własnego środowiska zawodowego - pracodawca nauczycieli.** Nie jest zainteresowany redukcją etatów, nawet tych częściowych, również wtedy, gdy z roku na rok do jego szkoły trafia coraz mniej uczniów a rosną koszty działania szkół.

Organ prowadzący ma inne priorytety m.in. ze względu na stale rosnącą kwotę dopłacana do części oświatowej subwencji ogólnej, która w wielu przypadkach nie pokrywa nawet wydatków na wynagrodzenie nauczycieli. Prowadzenie szkół jest zadaniem własnym samorządu. Samorządowy

system finansowania jednostek oświatowych powinien zatem zapewnić ich funkcjonowanie, ale i zachęcać do racjonalnego wydawania pieniędzy publicznych. Stronami biorącymi udział w przygotowaniu arkusza organizacyjnego są dyrektor szkoły, który proponuje organizację pracy placówki oraz organ prowadzący, który zatwierdzając projekt zobowiązuje się do zapewnienia środków finansowych na jego realizację. Dyrektor ma obowiązek przestrzegania prawa oświatowego poprzez realizację zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych szkoły, ale również dostosowania wielkości zadań do planu finansowego prowadzonej przez siebie placówki. **Aspekty finansowe są często w tym zakresie pomijane, a może to skutkować naruszeniem dyscypliny finansowej.**

Organ prowadzący nie ma kompetencji do stanowienia prawa dotyczącego organizacji pracy szkoły, ale sprawuje nadzór nad jej działalnością w zakresie spraw finansowych i administracyjnych. Orzecznictwo sądowe na przestrzeni lat kwestionuje tzw. wytyczne organów prowadzących odnoszące się do standaryzacji zatrudniania w szkołach, uzasadniając takie działanie wójtów, burmistrzów, prezydentów i starostów nadmiernym wkraczaniem w kompetencje dyrektorów jednostek. W uzasadnieniu sądy podniosły, że nadzór finansowy i administracyjny nad szkołą nie obejmuje ingerencji w uprawnienia dyrektora jako pracodawcy. Uprawnienia dyrektora w tym zakresie na zasadzie wyłączności kompetencji wynikają wprost z art. 68 ust. 5 ustawy z 14 grudnia 2016 r. (Dz.U z 2019 r. poz. 1148 ze zm. dalej p.o.). Autonomiczną pozycję dyrektora potwierdza też art. 7 ustawy Karta Nauczyciela (Dz. U z 2019 r. poz. 2215 ze zm.), który stanowi, że dyrektor kieruje szkołą i jest jej przedstawicielem na zewnątrz, przełożonym służbowym wszystkich pracowników szkoły i przewodniczącym rady pedagogicznej. Zakaz ingerencji organu prowadzącego w kompetencje dyrektora wynika też, z art. 58 p.o. Przepis ten stanowi, że organ prowadzący szkołę może ingerować w jej działalność wyłącznie w zakresie i na zasadach określonych w ustawie. W ocenie sądów wójt gminy stawiając sobie za cel jak najlepsze wykorzystanie potencjału placówek oświatowych pod kątem jakości poziomu nauczania i realizacji programu oświatowego, **nie może w drodze wydawanego przez siebie aktu przekraczać obowiązujących przepisów prawa, w szczególności ustaw: Prawo oświatowe, Karta Nauczyciela oraz Kodeks pracy**, nawet jeżeli w określonych przypadkach pewne wprowadzane nim rozwiązania mogłyby dla gminy być korzystniejsze.

Biorąc pod uwagę stanowisko sądów w tym zakresie zaleca się organom prowadzącym ostrożniejsze formułowanie swoich wymagań. Uzasadnionym wydaje się być przyjęcie przez jst mniej sformalizowanych stanowisk np. przygotowanie pisemnych oczekiwań/zaleceń/wytycznych organu prowadzącego przy tworzeniu projektu organizacyjnego na nowy rok szkolny zamiast wydawania aktów typu zarządzenia czy uchwały, które podlegają nadzorowi i zawsze mogą być uchylone i zaskarżone. **Przykładowe dokumenty tego rodzaju nie wchodzące w sferę zastrzeżoną dla dyrektorów szkół są jednak tworzone i stosowane, a ich przykłady przytoczone w końcowej części Raportu.**

Projekt arkusza organizacyjnego musi być zgodny z aktualnym statutem szkoły, a ten powinien być na bieżąco aktualizowany. To od tego dokumentu organ prowadzący powinien rozpocząć sprawdzanie arkusza. To, czego nie ma w statucie (np. świetlica, zajęcia integracyjne, stanowisko drugiego wicedyrektora, psychologa, pedagoga) nie powinno znaleźć się w projekcie organizacyjnym i może być podstawą negatywnego stanowiska organu prowadzącego. Przed zatwierdzeniem przez organ prowadzący projekt arkusza organizacyjnego na dany rok szkolny podlega zaopiniowaniu przez związki zawodowe działające na terenie danej gminy oraz organ nadzoru - Kuratora Oświaty. Opinia w tym przypadku powinna być pozytywna. Organ nadzoru - Kurator Oświaty pozytywną opinię wydaje po stwierdzeniu, że przedłożony projekt arkusza organizacyjnego szkoły jest zgodny z przepisami prawa:

- *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 roku w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2019r. poz. 639)*
- *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 marca 2017 roku w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2017 r. poz. 649)*
- *Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 roku w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (.U. z 2019 r. poz. 502)*
- *ustawą z dnia 14 grudnia 2016 roku Przepisy wprowadzające Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2017. poz. 60)*
- *ustawą z dnia 14 grudnia 2016 roku — Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, 1078, 1287, 1680, 1681, 1818, 2197 i 2248 oraz z 2020 r. poz. 374)*
- *ustawą z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2019 poz. 1481)*
- *ustawą z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2019 r. poz. 2215)*
- *ustawą o finansowaniu zadań oświatowych z dnia 27 października 2017 roku (Dz. U. 2019 poz. 17)*
- *innymi obowiązującymi w tym zakresie przepisami.*

Zawartość arkusza organizacyjnego określają:

- dla przedszkoli — *Rozporządzenie MEN z dnia 28 lutego 2019 roku w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (.U. z 2019 r. poz. 502) §17 ust. 1 i 2*
- dla szkół - *Rozporządzenie MEN z dnia 28 lutego 2019 roku w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (.U. z 2019 r. poz. 502) §17 ust. 3 i 4*

- dla szkół podstawowych, w których zorganizowano oddział przedszkolny - *Rozporządzenie MEN z dnia 28 lutego 2019 roku w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli* (.U. z 2019 r. poz. 502) §17 ust. 5 i 6
 - Harmonogram opracowania oraz zatwierdzenia projektu arkusza organizacyjnego placówki oświatowej na rok szkolny 2019/2020 reguluje *Rozporządzenie MEN z dnia 28 lutego 2019 roku w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli* (Dz.U. z 2019 r. poz. 502) §17 ust. 7-10
 - Procedurę wprowadzania aneksów do dnia 30 września i po 30 września normuje §17 ust. 11 oraz ust. 12 ww. rozporządzenia.

Liczba zatwierdzonych godzin w arkuszach organizacyjnych szkół jest sumą obowiązkowych godzin wynikających z ramowych planów nauczania oraz tzw. godzin dodatkowych. Ilość godzin obowiązkowych określa Rozporządzenie *Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół* (Dz. U. z 2019r., poz. 639). Ramowe plany nauczania określają tygodniową (semestralną) liczbę godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych i zajęć z wychowawcą w poszczególnych klasach danego typu szkoły. Dyrektor szkoły uwzględniając ramowy plan nauczania opracowuje tygodniowy rozkład zajęć. Nowy, ramowy plan nauczania obowiązuje od 1 września 2019 r. Zgodnie z Rozporządzeniem, każdy ramowy plan nauczania obejmuje również zajęcia z religii, etyki, wychowania do życia w rodzinie, zajęcia języka mniejszości narodowej, języka mniejszości etnicznej, języka regionalnego oraz naukę własnej historii i kultury, zajęcia sportowe w oddziałach i szkołach sportowych oraz oddziałach i szkołach mistrzostwa sportowego, dodatkowe zajęcia edukacyjne (o których mowa w *art. 109 ustawy Prawo oświatowe*), zajęcia języka migowego itp. Godziny określone w ramowych planach nauczania mają odzwierciedlenie w otrzymanej przez jst subwencji oświatowej.

Dodatkowe zajęcia edukacyjne, to wyłącznie te, o których mowa w *§2 ust 3 pkt. 5 rozporządzenia MEN w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół* (Dz. U. z 2019r. poz. 639). Powyższy przepis odsyła do *art. 109 ust. 1 pkt. 2 ustawy Prawo oświatowe*, który stanowi, że do dodatkowych zajęć edukacyjnych zalicza się:

- a) zajęcia z języka obcego nowożytnego innego niż język obcy nowożytny nauczany w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych,
- b) zajęcia, dla których nie została ustalona podstawa programowa, lecz program nauczania tych zajęć został włączony do szkolnego zestawu programów nauczania.

Natomiast *ust. 3 ww. rozporządzenia* stanowi, że zajęcia edukacyjne, o których mowa w *ust. 1 pkt. 2, organizuje dyrektor szkoły, za zgodą organu prowadzącego szkołę* i po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej i rady rodziców.

Dodatkowymi zajęciami edukacyjnymi nie są np.:

- zajęcia dydaktyczne - wyrównawcze i specjalistyczne,
- zajęcia psychoedukacyjne,
- koła przedmiotowe,
- koła zainteresowań,
- zespoły muzyczne,
- chór szkolny,
- pozalekcyjne zajęcia sportowe i inne.

Art. 42 ust. 2 pkt. 2 Karty Nauczyciela stanowi, że w ramach 40 godzin tygodniowo pracy nauczyciela, obowiązkiem jest realizować inne zajęcia i czynności wynikające z zadań statutowych szkoły, w tym zajęcia opiekuńcze i wychowawcze, uwzględniające potrzeby i zainteresowania uczniów. Nowy ustęp *2d w art. 42 KN* przesądza, że nauczyciel, w ramach innych zadań statutowych nie prowadzi zajęć świetlicowych, ani tych z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Zgodnie z przepisami jst **jest zobowiązana finansować dodatkowe zajęcia dopiero wtedy, gdy uczeń jest zdiagnozowany przez poradnię**, jako ten potrzebujący specjalnej organizacji nauki.

§2 ust. 1 pkt. 2 i §3 Rozporządzenia MEN w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół normuje również przeznaczenie godzin do dyspozycji dyrektora szkoły oraz **godzin przyznanych przez organ prowadzący**. Zgodnie z tymi przepisami godziny do dyspozycji dyrektora szkoły, mogą być przeznaczone na zajęcia uwzględniające potrzeby, zainteresowania i uzdolnienia uczniów, w szczególności zajęcia związane z kształtowaniem aktywności i kreatywności uczniów i zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Głównym celem zajęć pozalekcyjnych jest ujawnianie zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz propagowanie alternatywnych sposobów spędzenia wolnego czasu. Ponadto wspomagają w opiece nad dziećmi rodziców, którzy mają wydłużony czas pracy i tych, którzy mają kłopoty w realizacji zadań opiekuńczych i wychowawczych.

Opinie i rekomendacje zespołu ekspertów dokonujących analizy mają charakter obiektywnej oceny stanu istniejącego i zmierzają do wskazania takich rozwiązań, które w perspektywie mogą pozytywnie wpływać na lepszy organizacyjno-finansowy stan systemu oświaty w Gminie Wielkie Oczy. Wszelkie opinie, propozycje i rekomendacje powinny być przedmiotem szczegółowej analizy organu prowadzącego.

W analizie arkuszy organizacyjnych szkół, dla których organem prowadzącym jest Gmina Wielkie Oczy dokonując kalkulacji kosztów zastosowanych rozwiązań przyjęto dwa sposoby rozliczenia:

- **rozliczenie godzinowe**, tj. ilość godzin zajęć w tygodniu x 4 tygodnie w miesiącu x 13 m-cy x stawka godzinowa ok. 85 zł brutto nauczyciela dyplomowanego wyliczona według wzoru 80 tys./13 miesięcy/4 tygodnie/18 godzin=85 zł brutto za godzinę. W przypadku porównań i kalkulacji dot. okresów poprzednich zastosowano stawki wynikające plac sprzed podwyżki.
Rozliczenie godzinowe ma zastosowanie w przypadku braku konieczności całkowitego zwolnienia nauczyciela lub ograniczenia zatrudnienia (część etatu);
Oczywiście jest to rozliczenie uśrednione dla celów statystycznych dla najwyższego stopnia awansu zawodowego nauczycieli (ze względu na % nauczycieli dyplomowanych w szkołach prowadzonych przez gminę Wielkie Oczy). Przy szczegółowym wyliczeniu należy mieć na względzie sposób wyliczania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe, doraźnych zastępstw oraz średniomiesięczne świadczenie urlopowe wypłacane jako wynagrodzenie za okres ferii i wakacji, oraz prawo do dodatkowego wynagrodzenia rocznego. Jako kwotę bazową przyjęto średnie wynagrodzenie brutto (nie minimalne), więc dodatek wyrównujący (potocznie zwany czternastką) jest już wliczony w tę kwotę.
Do obliczeń mających na celu wymiar zajęć, zespół ekspertów brał pod uwagę 38 tygodni zajęć dydaktycznych oraz 18 godzinne pensum. (Przy ustalaniu osiągnięcia minimalnego wynagrodzenia za pracę nie uwzględnia się świadczeń socjalnych, np. dodatku wiejskiego, ani dodatków funkcyjnych czy też za pracę w godzinach ponadwymiarowych i za doraźne zastępstwa.
- **rozliczenie etatowe**, tj. roczna kwota brutto wynagrodzenia nauczyciela x etat (lub część etatu). Roczna kwota brutto wynagrodzenia nauczyciela dyplomowanego (po stronie pracodawcy) wynosi ok. 80 tys. zł. Rozliczenie etatowe ma zastosowanie w przypadku ograniczenia zatrudnienia.

Dla celów diagnostycznych najbardziej miarodajnym jest rozliczenie godzinowe.

Szczegółowa organizacja publicznych szkół i publicznych przedszkoli - podstawa prawna:

Rozporządzenie MEN z dnia 28 lutego 2019 roku w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (.U. z 2019 r. poz. 502), Rozporządzenie MEN w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. z 2017 r., poz. 703 z późn. zm.)

Komentarz nr 1. Liczba uczniów w klasie, podział na grupy.

§5. ww. Rozporządzenia stanowi:

1. Liczba dzieci w oddziale przedszkola wynosi nie więcej niż 25. Oddział przedszkola obejmuje dzieci w zbliżonym wieku, z uwzględnieniem ich potrzeb, zainteresowań, uzdolnień oraz rodzaju niepełnosprawności.
2. Liczba uczniów w oddziale klas I-III szkoły podstawowej wynosi nie więcej niż 25.
3. Jeżeli do oddziału klasy I, II lub III szkoły podstawowej, w okresie od rozpoczęcia do zakończenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych, zostanie przyjęty z urzędu uczeń zamieszkały w obwodzie tej szkoły, dyrektor szkoły podstawowej może:
 - 1) zwiększyć liczbę uczniów w danym oddziale powyżej liczby określonej w ust. 2, nie więcej jednak niż o 2, albo
 - 2) podzielić dany oddział za zgodą organu prowadzącego oraz po poinformowaniu rady oddziałowej, o której mowa w art. 83 ust. 2 pkt 1 ustawy.
 4. Jeżeli w przypadku, o którym mowa w ust. 3, liczba uczniów w oddziale zwiększy się więcej niż o 2, dyrektor szkoły podstawowej, po poinformowaniu rady oddziałowej, dzieli dany oddział.
 5. Oddział, w którym liczbę uczniów zwiększono zgodnie z ust. 3 pkt 1, może funkcjonować ze zwiększoną liczbą uczniów w ciągu całego etapu edukacyjnego.

Należy pamiętać, że w uzasadnionych przypadkach poszczególne oddziały, nie więcej jednak niż 6, mogą być zlokalizowane w różnych lokalach położonych na terenie danej miejscowości, jeżeli organ prowadzący przedszkole zapewni dyrektorowi przedszkola warunki sprawowania bezpośredniego nadzoru nad tymi oddziałami.

Żaden przepis prawny nie określa liczby uczniów w klasach IV – VIII.

Ustawodawca kwestię tę pozostawił do dyspozycji organu prowadzącego, przy czym zwiększając liczbę uczniów powyżej 24, 26 lub 30 na oddział należy dokonać podziału na grupy wedle poniższych zapisów dotyczących szkół prowadzonych przez Gminę Wielkie Oczy.

Rozporządzenie MEN w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół w zakresie szkół w gminie Wielkie Oczy stanowi:

W klasach IV-VIII szkoły podstawowej podział na grupy jest obowiązkowy:

- 1) na obowiązkowych zajęciach z informatyki w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej lub międzyoddziałowej liczącej nie więcej niż 24 uczniów; liczba uczniów w grupie nie może przekraczać liczby stanowisk komputerowych w pracowni komputerowej;

2) na obowiązkowych zajęciach z języków obcych nowożytnych w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów; zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej lub międzyoddziałowej liczącej nie więcej niż 24 uczniów; przy podziale na grupy należy uwzględnić stopień zaawansowania znajomości języka obcego nowożytnego;

3) na nie więcej niż połowie godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, dla których z treści programu nauczania wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych - w oddziałach liczących więcej niż 30 uczniów;

4) na obowiązkowych zajęciach wychowania fizycznego. Zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyklasowej, a w przypadku zespołu szkół także w grupie międzyszkolnej, liczącej nie więcej niż 26 uczniów;

W przypadku oddziałów liczących odpowiednio nie więcej niż 24, 26 lub 30 uczniów na zajęciach o których mowa wyżej, podziału na grupy można dokonywać **za zgodą organu prowadzącego szkołę**. W klasach IV-VIII szkoły podstawowej ponadpodstawowej zajęcia wychowania fizycznego w zależności od realizowanej formy, mogą być prowadzone łącznie albo oddzielnie dla dziewcząt i chłopców.

Komentarz nr. 2. Świetlica szkolna, zajęcia świetlicowe

Na zajęciach świetlicowych w szkole podstawowej ogólnodostępnej pod opieką jednego nauczyciela może pozostawać nie więcej niż 25 uczniów. W przypadku szkół ogólnodostępnych i integracyjnych oraz szkół ogólnodostępnych z oddziałami integracyjnymi liczba uczniów niepełnosprawnych na zajęciach świetlicowych pozostających pod opieką jednego nauczyciela wynosi nie więcej niż 5. Godzina rozliczeniowa prowadzonych zajęć trwa 60 minut.

Szkoły podstawowe są zobowiązane zapewnić zajęcia świetlicowe dla uczniów, którzy pozostają w szkole dłużej ze względu na:

- czas pracy rodziców, na wniosek rodziców
- organizację dojazdu do szkoły lub inne okoliczności wymagające zapewnienia opieki w szkole.

Należyte planowanie oraz racjonalne wykorzystanie pracy świetlicy zależy od tygodniowego rozkładu pracy szkoły (tzw. podziału godzin). **Jeżeli wskaźnik zmianowości w szkole wynosi 1, tzn. liczba oddziałów jest równa liczbie klaso-pracowni, to praktycznie w godzinach 8.00- 12.00 nie ma konieczności organizowania pracy świetlicy, bo wszystkie klasy uczestniczą w zajęciach lekcyjnych.**

Zespół zwraca uwagę, że czas pracy świetlicy bardzo często w dużym zakresie pokrywa się z organizacją innych zajęć pozalekcyjnych np. w bibliotece, w kołach zainteresowań, na zajęciach sportowo-rekreacyjnych, zajęciach z pracą pedagoga, logopedy, itp. **W sposób naturalny powoduje to realnie mniejszą liczbę uczniów korzystających ze świetlicy**, a to z kolei powoduje mniejszą liczbę grup świetlicowych i konieczność mniejszej obsady nauczycielskiej.

Komentarz nr. 3. Klasy łączone.

Zasady klas łączonych określa Rozporządzenie MEN w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i przedszkoli. Zgodnie z jego treścią, jeżeli w szkole podstawowej organizowane jest nauczanie w klasach łączonych to:

- 1) obowiązkowe zajęcia edukacyjne w klasie I, **z wyjątkiem** edukacji muzycznej, edukacji plastycznej i wychowania fizycznego, prowadzi się bez łączenia tych klas z innymi klasami;
- 2) w klasach II i III **co najmniej połowę** wymiaru godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych, **z wyjątkiem** edukacji muzycznej, edukacji plastycznej i wychowania fizycznego prowadzi się bez łączenia klas;
- 3) w klasach IV-VII **co najmniej połowę** wymiaru godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych **z wyjątkiem** muzyki, plastyki i wychowania fizycznego prowadzi się bez łączenia klas

W tabeli poniżej wykazano maksymalną ilość zajęć łączonych w poszczególnych klasach szkoły podstawowej zgodnie ze wskazanym wyżej rozporządzeniem.

Tabl. Maksymalna liczba zajęć łączonych w poszczególnych klasach szkół podstawowych.

Obowiązkowe zajęcia edukacyjne ogółem	Kl.I	Kl.II	Kl.III	Kl. IV	Kl. V	Kl.VI	Kl.VII	Kl.VIII	Razem
		20	20	20	24	25	25	32	31
Możliwość łączenia	5	5	5	6	6	6	6	4	43
-edukacja muzyczna	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)		
-edukacja plastyczna	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)	(1)		
-WF	(3)	(3)	(3)	(4)	(4)	(4)	(4)	(4)	
Inne łączenia (obowiązkowych zajęć eduk. bez pkt. 2)	-	7,5	7,5	9	9,5	9,5	13	-	56

Razem liczba godzin łączonych	5	12,5	12,5	15	15,5	15,5	19	4	99
Liczba godzin oddzielnych	15	7,5	7,5	9	9,5	9,5	13	27	98

Zródło: opracowanie własne

Ponadto, kwestie możliwości łączenia zajęć lekcyjnych kl. I z oddziałem przedszkolnym (tzw. „0”) unormowana została w art. 96 ust. 4 – 5 Ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r, Prawo oświatowe (Dz.U 2019 poz. 1148) który stanowi:

- W szkołach podstawowych działających w szczególnie trudnych warunkach demograficznych lub geograficznych, w zakresie danego etapu edukacyjnego dopuszcza się organizację nauczania w klasach łączonych.
- W przypadku, o którym mowa w ust. 4, w szkole podstawowej, w której zorganizowano oddział przedszkolny, dopuszcza się łączenie zajęć prowadzonych w oddziale przedszkolnym dla dzieci 6-letnich z zajęciami edukacyjnymi prowadzonymi w klasie I, z tym że co najmniej połowa zajęć prowadzonych w oddziale przedszkolnym oraz co najmniej połowa obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu odpowiednio edukacji polonistycznej, przyrodniczej, matematycznej oraz języka obcego nowożytnego w klasie I powinna być prowadzona oddzielnie w oddziale przedszkolnym i w klasie I.

Łączenie lekcji religii

Oprócz wskazanych powyżej możliwości połączeń możliwe jest także połączenie zajęć z religii.

Organizację zajęć religii normuje rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 kwietnia 1992 roku w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w szkołach publicznych (Dz.U. 2017 poz. 1147). Podstawą wprowadzenia rekomendacji łączenia zajęć religii jest :

Stanowisko Komisji Wychowania Katolickiego KEP w sprawie łączenia klas podczas zajęć z religii

(Warszawa 9 kwietnia 2013 roku). W punkcie 2 wspomnianego stanowiska czytamy:

„Wobec niżu demograficznego i zmniejszającej się liczby uczniów w szkołach Komisja Wychowania stoi na stanowisku:

-jeżeli wszystkie przedmioty w szkole nauczane są w klasach łączonych, ponieważ grozi to np. .likwidacją placówki , można odstąpić od wspomnianego wyżej zapisu Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii publicznych przedszkolach i szkołach co do minimalnej liczby uczniów;

- jeżeli dotyczy to tylko nauczania religii i przedmiotów spoza ramowego planu nauczania lub przedmiotów typu: muzyka, plastyka- nie ma na to zgody.”

Oświadczenia Komisji Wychowania Katolickiego KEP w sprawie organizowania zajęć z religii w publicznych przedszkolach i szkołach (bp Marek Mendyk- przewodniczący Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski- Warszawa dnia 18 marca 2019 roku). W pkt. 5 Oświadczenia napisano:

„ Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedszkole i szkoła mają obowiązek zorganizowania zajęć z religii dla grupy nie mniejszej niż 7 uczniów danej klasy lub oddziału. Łączenie klas dla grup większych niż 7 uczniów jest możliwe, jeśli dotyczy to również innych przedmiotów nauczanych w szkole”

Zwraca się uwagę, że we wszystkich szkołach w których rekomendowane było łączenie lekcji religii łączone były inne przedmioty.

W powyższych kwestiach odsyłamy na stronę: episkopat.pl/stanowisko/oświadczenie.

Ważnym zapisem ograniczającym wydatki na nauczanie religii/etyki jest możliwość zmniejszenia tygodniowego wymiaru zajęć. Nauka religii w przedszkolach i szkołach publicznych wszystkich typów odbywa się w wymiarze dwóch zajęć przedszkolnych lub dwóch godzin lekcyjnych tygodniowo. **Wymiar lekcji religii może być zmniejszony jedynie za zgodą biskupa diecezjalnego Kościoła Katolickiego albo władz zwierzchnich pozostałych kościołów i innych związków wyznaniowych.** Tygodniowy wymiar godzin etyki ustala dyrektor szkoły.

Komentarz nr. 4. Biblioteka

Przepisy prawa oświatowego nie określają wymiaru czasu, w którym szkoła ma zapewnić dostęp do biblioteki. Nie ma tzw. norm zatrudnienia nauczycieli bibliotekarzy. Decyzję w zakresie organizacji pracy szkoły, w tym biblioteki, podejmuje dyrektor szkoły i określa ją w statucie szkoły. Doświadczenie zespołu ekspertów, a także praktyka wielu samorządów w Polsce, wskazuje na stosowanie przelicznika 1 godziny biblioteki na 15 uczniów. Zwracamy uwagę, że proponowany przelicznik ma formę umowną i nie może być usankcjonowany uchwałą rady gminy czy zarządzeniem wójta. Dla potwierdzenia przedstawiamy stanowisko Wojewody Świętokrzyskiego unieważniające Uchwałę Rady Gminy Bałtów z 16 czerwca 2018 r. Nadzór prawny wojewody podniósł, że Uchwała Rady Gminy została podjęta z istotnym naruszeniem prawa, bowiem — zdaniem wojewody — Rada Gminy nie ma upoważnienia „do określania w formie uchwały limitów uczniów, na których przysługuje etat nauczyciela bibliotekarza”. Takiego prawa nie daje radnym ani ustawa o samorządzie gminnym, ani też Karta Nauczyciela, na przepisy których powołali się radni, przyjmując uchwałę.

Wojewoda Świętokrzyski przypomniał, że kwestie limitów uczniów, na których przysługuje etat nauczyciela bibliotekarza regulowało zarządzenie resortu edukacji z 4 czerwca 1997 r., jednak zostało ono uchylone 1 stycznia 1999 r. Uchylenie ww. zarządzenia nie skutkowało jednak przejściem upoważnienia w tym zakresie na **Radę Gminy**.

W uzasadnieniu do rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewoda Świętokrzyski wskazał, że brak jest również podstawy do określenia przez radnych ilości godzin pracy nauczyciela bibliotekarza, ponieważ kwestię tą wyczerpuje art. 42 ust. 3 pkt. 10 ustawy Karta Nauczyciela. Zgodnie z nim tygodniowa liczba godzin obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych dla nauczyciela bibliotekarza wynosi 30 godzin.

W przypadku aktów prawa miejscowego przekroczenie delegacji ustawowej stanowi istotne naruszenie prawa. Rada gminy obowiązana jest przestrzegać zakresu udzielonego przez ustawę upoważnienia w zakresie tworzenia przepisów wykonawczych i w tych działaniach nie może tego upoważnienia ani zwać ani przekraczać.

Podsumowując należy stwierdzić, że ustalenie liczby godzin zajęć bibliotecznych w danej placówce należy do decyzji dyrektora szkoły i organu prowadzącego. Prawo nie zabrania „umownego” określenia ilości uczniów przypadających na 1 godzinę zajęć.

Nie można tego jednak usankcjonować w formie uchwały czy zarządzenia. Organ prowadzący (Rada Gminy) nie ma prawa ingerować w treści art. 42 ust. 3 pkt. 10 (tabeli) KN (Dz. U. z 2019 r., poz. 2215) dotyczącego obowiązkowego wymiaru zajęć nauczyciela bibliotekarza (30 godzin).

W niniejszym Raporcie przytoczono szereg dokumentów z innych jst regulujących ten problem.

Komentarz nr 5. Zajęcia rewalidacyjne

Zajęcia rewalidacyjne odbywają się tylko w przypadku ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego. Są organizowane na podstawie rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania, organizacji kształcenia uczniów niepełnosprawnych oraz w sprawie szczegółowej organizacji szkół i przedszkoli. Zgodnie z zapisami rozporządzenia ramowy plan nauczania określa m.in. minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych w szkołach ogólnodostępnych lub integracyjnych. W poszczególnych załącznikach określa się ten wymiar jako 2 godziny na każdego ucznia z niepełnosprawnością. Zajęcia te powinny być uwzględnione w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym (IPET) opracowywanym dla ucznia niepełnosprawnego. Czas trwania zajęć rewalidacyjnych określa rozporządzenie w sprawie szczegółowej organizacji szkół i przedszkoli. Zgodnie z § 10 ust 3 i 4 tego rozporządzenia, godzina zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych trwa 60 minut. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć w czasie krótszym niż 60 minut, zachowując ustalony dla ucznia łączny czas tych zajęć w okresie tygodniowym. **Przepisy nie rozstrzygają, czy zajęcia rewalidacyjne powinny być prowadzone indywidualnie, czy zespołowo. O tym powinny decydować potrzeby ucznia, cel zajęć itp. oraz formułowane na tej podstawie zalecenia zespołu na wprost wskazujące, jaka forma organizacji danych zajęć jest najkorzystniejsza.**

Podstawa prawna:

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół §2 ust. 1 pkt. 2
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1578) - § 6 ust. 1 pkt. 5
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2019 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz. U. z 2019 r. poz. 502) § 10 ust. 3-4

Komentarz nr 6. Zakres pracy psychologa, pedagoga itd.

Zakres zadań pedagoga, psychologa, logopedy określa Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach 1 placówkach (Dz. U. 2017 poz. 1591). Zgodnie z Kartą Nauczyciela organ prowadzący określa tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć:

-pedagogów, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych, doradców zawodowych, z wyjątkiem nauczycieli zatrudnionych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych, z tym że wymiar ten nie może przekraczać 22 godzin,

Należy pamiętać, że dla nauczycieli posiadających kwalifikacje z zakresu pedagogiki specjalnej zatrudnianych dodatkowo w celu współorganizowania kształcenia integracyjnego oraz współorganizowania kształcenia uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym tygodniowy (nauczyciel wspomagający), obowiązkowy wymiar godzin wynosi 20.

Liczba godzin zajęć pedagoga, logopedy i innych specjalistów powinna wynikać z faktycznych potrzeb placówki i winna być uzgodniona z organem prowadzącym.

Komentarz nr 7. Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne:

Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne organizuje się dla uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami w uczeniu się czyli z dysleksją rozwojową w formie dysleksji, dysortografii lub dysgrafii.

- liczba uczestników na zajęciach nie może być większa niż 5 uczniów.
- zajęcia prowadzą nauczyciele i specjaliści posiadający kwalifikacje z zakresu terapii pedagogicznej
- godzina zajęć trwa 60 minut - w uzasadnionych przypadkach zajęcia mogą być prowadzone w czasie krótszym niż 60 minut przy zachowaniu ustalonego dla ucznia łącznego czasu tych zajęć,

- w klasach I-III szkoły podstawowej najważniejszym celem zajęć jest rozpoznanie i usuwanie przyczyn trudności w uczeniu się dziecka, w tym ryzyka trudności specyficznych, a więc usprawnianie funkcji spostrzegania wzrokowego, funkcji słuchowej, orientacji przestrzennej, koordynacji wzrokowo-ruchowej, funkcji motorycznych; wyrównywania braków w zakresie edukacji polonistycznej i matematycznej oraz rozwijania pozytywnej motywacji do pracy,
- w klasach IV-VIII szkoły podstawowej i szkole ponadpodstawowej/ponadgimnazjalnej celem zajęć jest głównie stworzenie możliwości wszechstronnego rozwoju umysłowego, psychicznego i społecznego uczniom z utrudnieniami rozwojowymi, umożliwienie uczniom opanowania podstawowych umiejętności czytania i pisanie, wyrównywanie braków w wiadomościach i umiejętnościach będących przyczyną trudności szkolnych oraz przezwycięzanie skutków niepowodzeń szkolnych, tj. trudności w czytaniu, pisaniu i liczeniu, a także ich emocjonalnych i społecznych konsekwencji.

Podstawa prawna: Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologicznej pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach o placówkach (Dz.U 2017 r, poz. 1591, Dz.U. 2019 poz. 323).

Komentarz nr. 8. Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze

Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze nie należą do grupy zajęć dodatkowych. Organizuje się je dla uczniów mających trudności w nauce, w szczególności w spełnianiu wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego. Liczba uczestników zajęć nie może przekraczać 8 (Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach — Dz. U. z 2017 r., poz. 1591, Dz.U. 2019 poz. 323).

Ujęcie zajęć w arkuszu organizacyjnym następuje w uzasadnionych przypadkach za akceptacją organu prowadzącego (kwestia finansowania).

Nie podlega natomiast dyskusji realizacja zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego.

Komentarz nr 9. Nauczyciel wspomagający

Nauczyciel realizuje następujące zadania:

1. prowadzi wspólnie z innymi nauczycielami zajęcia edukacyjne oraz wspólnie z innymi nauczycielami, specjalistami i wychowawcami grup wychowawczych realizuje zintegrowane działania i zajęcia określone w programie;
2. prowadzi wspólnie z innymi nauczycielami, specjalistami i wychowawcami grup wychowawczych pracę wychowawczą z uczniami niepełnosprawnymi, niedostosowanymi społecznie oraz zagrożonymi niedostosowaniem społecznym;
3. uczestniczy w miarę potrzeb w zajęciach edukacyjnych prowadzonych przez innych nauczycieli oraz w zintegrowanych działaniach i zajęciach, określonych w programie, realizowanych przez nauczycieli, specjalistów i wychowawców grup wychowawczych;
4. udziela pomocy nauczycielom prowadzącym zajęcia edukacyjne oraz nauczycielom, specjalistom i wychowawcom grup wychowawczych realizującym zintegrowane działania i zajęcia, określone w programie, w doborze form i metod pracy z uczniami niepełnosprawnymi, niedostosowanymi społecznie oraz zagrożonymi niedostosowaniem społecznym;
5. prowadzi zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne uczniów, w szczególności zajęcia rewalidacyjne, resocjalizacyjne i socjoterapeutyczne (jeśli posiada odpowiednie kwalifikacje do niepełnosprawności ucznia);
6. uczestniczy w zespole opracowującym IPET.

Podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9 sierpnia 2017r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017r. poz. 1578) - § 5 pkt. 4 §6 §7; Dz.U. 2018 poz. 1485)

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 25 sierpnia 2017r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegów nauczania działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz.U. z 2017r. poz. 1646) - § 18, 19.; Dz.U. 2019 poz. 1664)

Ustawa Karta Nauczyciela określa jednolite pensum dla nauczycieli wspomagających, które wynosi 20 godzin/tygodniowo. **Oznacza to, że nauczyciele ci z definicji nie będą na wszystkich lekcjach nawet w klasie pierwszej szkoły podstawowej.**

Komentarz 10. Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej wyróżnia rodzaje zajęć:

-dydaktyczno-wyrównawcze – organizuje się dla uczniów mających trudności w nauce, w szczególności w spełnianiu wymagań edukacyjnych określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego. Liczba uczestników zajęć wynosi do 8 uczniów.

Zajęcia specjalistyczne

- Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne – organizuje się dla uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami w uczeniu się. Liczba uczestników zajęć wynosi do 5 uczniów.
- Zajęcia logopedyczne – organizuje się dla uczniów z zaburzeniami mowy, które powodują zaburzenia komunikacji językowej oraz utrudniają naukę. Liczba uczestników wynosi do 4 uczniów.

Podstawa prawna: Rozporządzenie MEN – Dz. U. 2017 poz. 1591.; Dz.U. 2019 poz. 323

Organizując zajęcia z zakresu PPP należy mieć na uwadze przyczynę kierowania ucznia tj., orzeczeniem opinia PPP, wnioskiem nauczyciela itp.

Dla organu prowadzącego wiążące jest tylko orzeczenie PPP, w innym przypadku jest to zadanie fakultatywne.

Ważnym elementem jest również ilość uczniów na określonych zajęciach.

Realizacja art. 42 ust. 2 pkt. 2 Karty Nauczyciela

Czas pracy nauczycieli określa art. 42 Karty Nauczyciela. **W ramach czasu pracy**, który nie może przekroczyć tygodniowo 40 godzin **oraz ustalonego wynagrodzenia** nauczyciel realizuje:

- 1) zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze, prowadzone bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz, tzw. pensum (wszystkie godziny ponad pensum są dodatkowo płatne - godziny ponadwymiarowe i doraźne zastępstwa);
- 2) inne zajęcia i czynności wynikające z zadań statutowych szkoły, w tym zajęcia opiekuńcze i wychowawcze uwzględniające potrzeby i zainteresowania uczniów (bez dodatkowego wynagrodzenia);
- 3) zajęcia i czynności związane z przygotowaniem się do zajęć, samokształceniem i doskonaleniem zawodowym (bez dodatkowego wynagrodzenia).

Ponadto:

W ramach zajęć i czynności, o których mowa w ust. 2 pkt. 2 nauczyciel **nie prowadzi** zajęć świetlicowych oraz zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej (od. 1.09.2017) art. 42 ust. 2d KN). **Nauczyciel w ramach stosunku pracy pozostaje do dyspozycji dyrektora szkoły. Dyrektor może więc przydzielać nauczycielowi czynności w ramach zakresu jego obowiązków/zadań wynikających ze statutu szkoły, jak również obowiązującego go czasu pracy.** Dyrektor szkoły nie może zlecić nauczycielowi realizacji zajęć niezgodnych z zapisami statutowymi. **Katalog zadań nauczyciela określa statut szkoły.** W statucie szkoły trzeba szukać odpowiedzi, które zadania/zajęcia spełniają ww. kryteria dla „innych zajęć” (uwzględniając powyższe). W statucie nie można formułować zadań, które nie mają odzwierciedlenia w **przepisach zewnętrznych** prawa oświatowego. Ponadto, wybór zadań powinien uwzględniać rzeczywiste potrzeby uczniów, możliwości szkoły, przydatność w procesie realizacji przyjętych w statucie zadań szkoły (to oferta szkoły).

Rada pedagogiczna powinna ustanowić katalog zadań nauczyciela doprecyzowując w nim zakres zajęć i czynności realizowanych a poza pensum oraz poza zajęciami i czynnościami związanymi z przygotowaniem się do zajęć, samokształceniem i doskonaleniem zawodowym. a także sposób realizacji zadań szkoły.

Przykłady innych zajęć i czynności:

- uczestnictwo w przeprowadzaniu egzaminów zewnętrznych w szkole, w tym w wymianie międzyszkolnej,
- organizacja zajęć wynikających z zainteresowań uczniów (wg bieżących potrzeb uczniów, nieujęte w stały harmonogram).
- organizacja/współorganizacja imprez o charakterze wychowawczym lub rekreacyjno-sportowym zgodnie z programem wychowawczo-profilaktycznym szkoły i planem pracy szkoły.
- zajęcia sportowe i rekreacyjne wg. potrzeb uczniów (np. kółko szachowe. klub sportowy. imprezy rekreacyjne i wypoczynkowe: rajdy. biwaki, obozy, itp.),
- zajęcia pozalekcyjne artystyczne (np. chór szkolny, plastyczne. muzyczne. taneczne, kółko teatralne, klub filmowy, kółko fotograficzne itp.).
- nieobowiązkowe zajęcia o charakterze edukacyjnym (np. koła przedmiotowe, SKS, zajęcia rozwijające wiedzę).
- zajęcia rozwijające pozostałe zainteresowania (np. gry planszowe, gry dydaktyczne komputerowe. zajęcia kulinarne, garncarstwo, wycieczki turystyczno-krajoznawcze, itp.),
- zapewnienie stałej opieki uczniom podczas realizowanych przez siebie zajęć edukacyjnych, tym organizowanych imprez szkolnych i środowiskowych oraz wycieczek,
- pełnienie dyżurów podczas przerw międzylekcyjnych i przed lekcjami, odpowiedzialność za porządek i bezpieczeństwo uczniów znajdujących się na terenie objętym dyżurem (wg planu dyżurów),
- udzielanie uczniom konsultacji indywidualnych/zbiorowych (doraźne zajęcia wyrównawcze), a także pomocy w przygotowywaniu się do egzaminów, konkursów przedmiotowych i innych form współzawodnictwa,
- koordynacja pozostałych działań statutowych szkoły w wybranym zakresie zgodnie z planem pracy szkoły,
- prowadzenie wymaganej przepisami prawa dokumentacji przebiegu nauczania, wychowania i opieki,
- udział w pracach szkolnych zespołów nauczycielskich,
- pełnienie funkcji w szkole (opiekun samorządu szkolnego, członek komisji rekrutacyjnej, członek komisji stypendialnej itp.),
- współpraca z instytucjami wspierającymi działalność statutową szkoły,
- uczestnictwo w zebraniach rady pedagogicznej oraz indywidualne spotkania z rodzicami itp.

Analiza arkuszy organizacyjnych szkół i placówek prowadzonych przez Gminę Wielkie Oczy

Zespół ekspertów przeprowadził analizę arkuszy organizacyjnych poszczególnych szkół na podstawie dostępnych dokumentów. Poniżej przedstawiono rekomendacje.

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 kwietnia 2019 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół w klasach I-III szkoły podstawowej wymiar godzin do dyspozycji dyrektora szkoły wynosi 3 godziny, a w klasach IV-VIII 4 godziny. Organ prowadzący szkołę, na wniosek dyrektora szkoły, może dodatkowo przyznać nie więcej niż 3 godziny tygodniowo dla każdego oddziału (grupy międzyoddziałowej lub grupy międzyklasowej) w danym roku szkolnym, na:

- 1) okresowe lub roczne zwiększenie liczby godzin wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych;
- 2) realizację dodatkowych zajęć edukacyjnych;
- 3) realizację zajęć języka migowego;
- 4) naukę geografii państwa, z którego obszarem kulturowym utożsamia się mniejszość narodowa, o której mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o systemie oświaty.

W przypadku wprowadzenia do rozkładu zajęć, o którym mowa w § 4 ust. 1, dodatkowych zajęć edukacyjnych udział uczniów w tych zajęciach jest obowiązkowy.

Podkreśla się, że zajęcia z techniki są organizowane w klasach IV-VI. Uczniowie, którzy w klasach IV-VI wykazali się ponadprzeciętnymi zdolnościami technicznymi, powinni mieć możliwość kontynuowania doskonalenia swoich umiejętności technicznych w klasie VII i VIII w ramach kółek technicznych czy modelarskich organizowanych z godzin do dyspozycji dyrektora szkoły.

Ramowy plan nauczania powinien być zgodny z załącznikiem nr 1 do ww. rozporządzenia. Przedstawione arkusze organizacyjne nie są w tym zakresie dostosowane.

Uwaga: dla utrzymania skali porównawczej w kosztach średnie koszty godzin (płac) nauczycielskich są zachowane sprzed podwyżki w IV kwartale.

Arkusze organizacyjne Szkoły Podstawowej w Łukawcu

na rok szkolny 2019/20 (dostawa na dzień 16.04.2019) dokument niezatwierdzony przez organ prowadzący.

Szkoła Podstawowa w Łukawcu jest placówką jednociągową z klasami I-VIII oraz z oddziałem przedszkolnym.

Liczba oddziałów ogółem – 11, z czego:

Szkoła podstawowa – 8

Oddziały przedszkolne – 3

Liczba uczniów/dzieci ogółem – 190, z czego :

Szkoła podstawowa – 143

Oddziały przedszkolne – 47

Zatwierdzona liczba godzin ogółem : 542 ponadwymiarowych 26 (4,79%) z czego :

Szkoła podstawowa 437

Oddziały. przedszkolny – 105

Liczba zatwierdzony etatów pedagogicznych –

Liczba etatów pracowników administracji i obsługi – 5

Ogólna liczba zatwierdzonych godzin – 542, z czego:

– zajęcia obowiązkowe wynikające z ramowego planu nauczania – 281,5 (51,9%)

– zajęcia dodatkowe (pozaekcyjne) nieobowiązkowe – 260,5 (48,06%)

W Szkole Podstawowej w Łukawcu liczba godzin obowiązkowych zbliżona jest do liczby godzin nieobowiązkowych (!).

Zajęcia rewalidacyjne odbywają się tylko w przypadku ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego. Są organizowane na podstawie rozporządzenia w sprawie ramowych planów nauczania, organizacji kształcenia uczniów niepełnosprawnych oraz w sprawie szczegółowej organizacji szkół i przedszkoli. Zgodnie z zapisami rozporządzenia (§2 ust.1 pkt. 2) ramowy plan nauczania określa m.in. minimalny tygodniowy wymiar godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych. W poszczególnych załącznikach określa się ten wymiar jako 2 godziny na każdego ucznia z niepełnosprawnością. Zajęcia te powinny być uwzględnione w indywidualnym programie edukacyjno- terapeutycznym opracowywanym dla ucznia niepełnosprawnego zgodnie z § 6 ust. .1 pkt. 5 rozporządzenia. Czas trwania zajęć rewalidacyjnych określa rozporządzenie w sprawie szczegółowej organizacji szkół i przedszkoli. Zgodnie z § 10 ust. 3 i 4 tego rozporządzenia, godzina zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych trwa 60 minut. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie zajęć w czasie krótszym niż 60 minut, zachowując ustalony dla ucznia łączny czas tych zajęć w okresie tygodniowym. Przepisy nie rozstrzygają, czy zajęcia rewalidacyjne powinny być prowadzone indywidualnie, czy zespołowo. O tym powinny decydować potrzeby ucznia, ceł zajęć itp. oraz formułowane na tej podstawie zalecenia zespołu. Podstawa prawna została przytoczona wcześniej.

Liczba godzin zajęć rewalidacyjnych ujęta w arkuszu organizacyjnym na 2019/20 wynosi 22, z czego :

- 4 godziny – oddział przedszkolny
- 16 godzin – szkoła podstawowa.

Dostarczone do analizy dokumenty nie zawierają informacji o ilości uczniów niepełnosprawnych posiadających orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego. Zespół ekspertów analizujący arkusz liczbę uczniów określił na podstawie liczby godzin rewalidacji $22:2 = 11$ uczniów. **Zajęcia rewalidacyjne nie należą do grupy zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.**

Szkoła zatrudnia 5 nauczycieli wspomagających – 100 godzin (5 x 20 godzin pensum)

Wydatek jaki ponosi samorząd na zatrudnienie ww. nauczycieli wynosi :

5 etatów x 73 000 zł = 365 000 zł brutto rocznie.

I. Zajęcia z zakresu zajęć pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

1. Zajęcia indywidualne.

Zindywidualizowane ścieżki realizacji obowiązkowego przygotowania przedszkolnego oraz kształcenia przeznaczone są dla dzieci i uczniów z trudnościami w funkcjonowaniu w przedszkolu i w szkole, skutkują opracowaniem modelu organizacji i nauczania odpowiadających na specjalne potrzeby edukacyjne i stworzenie takich warunków edukacji, aby uczeń niezależnie od swoich problemów rozwijał swój potencjał i miał możliwość osiągać sukcesy. Zajęcia odbywają się w dwóch formach – grupowej z klasą i indywidualnej ze specjalistą, a realizowane są w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Wymiar tygodniowy zajęć indywidualnych określa się w oparciu o zalecenia zawarte w opinii z publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej. Forma ta nie dotyczy dziecka/ucznia z:

1. **orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego**, ponieważ uczniowi z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego zapewniona jest możliwość realizacji wybranych zajęć indywidualnie lub w grupie liczącej do 5 uczniów,

2, **z opinią o indywidualnym nauczaniu** lub rocznym przygotowaniu przedszkolnym.

Liczba godzin zajęć indywidualnych – 28, zajęcia prowadzi – 9 nauczycieli, w trzech przypadkach stanowi to dopełnienie etatu. **Zespół ekspertów nie posiada merytorycznego uzasadnienia wprowadzenia tak dużej liczby godzin.** Należy podkreślić, że w przypadku kl. III, VI, VIII – prowadzone są :

- zajęcia rewalidacyjne
- zajęcia indywidualne oraz zatrudniony jest nauczyciel wspomagający,

Ogółem na w/w zajęcia przeznaczone jest np. w kl. VI - 38 godzin (2 etaty), w kl. VIII – 35 godz.(1,83 etatu). Na zajęcia indywidualne prowadzone przez nauczycieli o pensum 18 godzin **organ prowadzący** przeznaczył w przeliczeniu na etaty – 1,55 etatu.

Efekt finansowy :

- rozliczenie godzinowe : $20 \times 4 \times 12 \times 51 \text{ zł} = 48960 \text{ zł}$ brutto rocznie
- rozliczenie etatowe : $1,55 \times 73000 \text{ zł} = 113150 \text{ zł}$ brutto rocznie.

Zajęcia logopedy – 7 godzin. W zajęciach z logopedą może uczestniczyć do 4 uczniów / 1 godzinę

7×4 uczniów = 28 (co stanowi 19,58% wszystkich uczniów szkoły). Zajęcia prowadzone są w klasach: OP, I, II, VI, VII – w wymiarze 1 godzina na oddział

- Kl. II – 2 godziny (15 uczniów w klasie)

Pedagog szkolny – zatrudniony w pełnym wymiarze – 22 godzin – etat.

II. **Biblioteka** – 30 godzin (etat)

Rekomenduje się stosowanie przelicznika 1 godziny na 15 uczniów {patrz: materiały z innych samorządów na końcu Raportu).

- Liczba uczniów (I-VIII) – 143
- Rekomendowana liczba godzin – 10 ($143:15 = 9,53 = 10$)
- Różnica $30 - 10 = 20$ godzin

Efekt finansowy

- Rozliczenie godzinowe $20 \times 4 \times 12 \times 51 \text{ zł} = 48960 \text{ zł}$ brutto rocznie
- Rozliczenie etatowe $0,666 \times 73 000 \text{ zł} = 46618 \text{ zł}$ brutto rocznie

Wprowadzając rekomendowany wskaźnik można ograniczyć wydatki o kwotę ok. 48 tys. zł brutto rocznie.

III. Zajęcia typu :

- Zajęcia językowe – 2 godz.
- J. niemiecki – 2 godz.
- SKS – kółko sportowe – 6 godz.

Razem 10 godz.

W/w zajęcia nie są zajęciami z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej, są to zajęcia dodatkowe pozalekcyjne. **W ocenie ekspertów mogą być prowadzone nieodpłatnie w ramach art. 42 ust. 2 pkt. Karty Nauczyciela.**

Efekt finansowy

- Rozliczenie godzinowe $10 \times 4 \times 12 \times 51 \text{ zł} = 24\,480 \text{ zł}$ brutto rocznie
- Rozliczenie etatowe $0,55 \times 73000 \text{ zł} = 40150 \text{ zł}$ brutto rocznie

W zależności od rozliczenia ograniczenie wydatków może sięgać kwoty od 24,4 do 40 tys. zł brutto rocznie.

Ponadto zespół ekspertów zwraca uwagę na organizację zajęć językowych płatnych w oddziałach wychowania przedszkolnego. Od 1 września 2017 r. przygotowaniem do nauki języka obcego nowożytnego objęte wszystkie dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym, wiek dziecka nie ma znaczenia. W zajęciach przygotowujących do nauki języka obcego nowożytnego powinny uczestniczyć wszystkie dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym, a zatem także dzieci 3-14-letnie. Obowiązująca od 1 września 2017 r. podstawa programowa wychowania przedszkolnego nie wskazuje bowiem, że w takich zajęciach miałyby uczestniczyć tylko dzieci z którejś grupy wiekowej.

W przypadku realizacji zajęć w zakresie przygotowania do posługiwania się językiem obcym nie określa się dokładnego wymiaru godzin, jaki należy zrealizować. **Przygotowanie do posługiwania się językiem obcym nowożytnym musi jednak odbywać się w czasie przeznaczonym na realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego nie krótszym niż 5 godzin dziennie.**

Podstawa prawna:

- art. 31 ust 1 ustawy z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59 ze zm.)
- załącznik nr 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły – podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356, Dz.U. 2018 poz. 1679).

IV. Zajęcia świetlicowe : liczba godzin – 20.

W dostarczonych do analizy dokumentów brak jest informacji:

- o liczbie uczniów korzystających ze świetlicy (Tabl. IX – świetlica i dożywianie pod pozycją liczba grup wychowawczych – 17)
- liczbie grup świetlicowych (patrz powyżej)
- czasie pracy świetlicy

Z tabeli III dostęp uczniów do szkoły w roku szkolnym 2019/20 wynika, że liczba uczniów dowożonych ogółem wynosi 47.

	PN	WT	ŚR	CZW	PT	Razem
Średnia, dzienna liczba godzin zajęć świetlic	4	4	4	4	4	20
Rekomendacja 12.30 – 14.30	2	2	2	2	2	10

Różnica $20 - 10 = 10$ godzin.

Efekt finansowy :

- Rozliczenie godzinowe $10 \times 4 \times 12 \times 51 = 24480 \text{ zł}$ brutto rocznie
- Rozliczenie etatowe $0,38 \times 73000 \text{ zł} = 27740 \text{ zł}$ brutto rocznie.

Wprowadzenie rekomendowanego rozwiązania może ograniczyć wydatki od 24,4 do 27,7 tys. zł brutto rocznie w zależności od rozliczenia.

Uzasadnienie :

- Patrz – komentarz

Realizacja wszystkich zajęć dodatkowych (uwaga: 260,5 godzin wg stanu na 16.04.2019r) organizowanych po zajęciach obowiązkowych musiałaby przyciągać dużą liczbę uczniów, stąd istnieje duże prawdopodobieństwo, że w zajęciach świetlicowych uczestnicy jednak mała ich część.

V. Aneks Nr. 1 – datowany na 26.08.2019 r

Aneks zawiera szereg zmian w stosunku do arkusza organizacyjnego datowanego na dzień 16.04.2019 rok. Zespół ekspertów zwraca uwagę na wybrane zapisy pkt. I.

- Ust. 3 – przydzielenie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych na podstawie wniosku pedagoga szkolnego oraz opinii PPP w sprawie objęcia pomocą psychologiczną – pedagogiczną uczniów (okres trwania zmian 01.09.2019 – 31.08.2020).
- Ust. 4 – przydzielenie zajęć dydaktyczno-wyrównawczych na podstawie wniosku wychowawcy klasy i pedagoga szkolnego (okres trwania 01.09.2019 – 31.08.2020)
- Ust. 10 – dodatkowe zajęcia indywidualne w klasie VIII (okres trwania 01.09.2019 – 31.08.2020)

Uczeń dysfunkcyjny – niepełnosprawny

Podstawy prawne (podstawowe)

- Rozporządzenie MEN w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2017, poz. 1591 z późn. zm.)
- Rozporządzenie MEN w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U 2018r, poz. 1485 z późn. Zm.)
- Rozporządzenie MEN w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz ośrodkach.

Ustawodawca wyraźnie odróżnia dwa zagadnienia tego obszaru a mianowicie – **pomoc psychologiczna – pedagogiczna ppp i organizację kształcenia specjalnego.**

I. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna może wynikać z:

- Szczególnych uzdolnień
- Niepełnosprawności
- Przewlekłej choroby
- Niedostosowania społecznego
- Zagrożenia niedostosowaniem społecznym
- Specyficznymi komunikacji językowej
- Sytuacji kryzysowych lub traumatycznych
- Niepowodzeń edukacyjnych
- Zaniedbań środowiskowych (np. sytuacja bytowa ucznia i jego rodziny)
- Trudnościami adaptacyjnymi
- Innych potrzeb dziecka.

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna organizuje dyrektor szkoły przed opracowaniem arkusza organizacyjnego pracy szkoły na dany rok szkolny (okres miesiąca luty – marzec) Dyrektor szkoły powinien przygotować dla organu prowadzącego szczegółową informację w zakresie realnych potrzeb szkoły w tym zakresie. Informacja powinna zawierać liczbę uczniów planowanych do objęcia zajęciami z zakresu PPP przyczyną kierowania (opinia, orzeczenie prośby, zalecenia itp.) liczbę planowanych godzin zajęć, rodzaj itp. Organ prowadzący po szczegółowej analizie przedłożonych dokumentów przydziela (lub nie przydziela) określoną liczbę godzin na cały rok szkolny. Kwestia rozdysponowania przydzielonych przez organ prowadzący godzin w trakcie roku szkolnego należy do dyrektora szkoły.

II. Kształcenie specjalne organizuje się dla:

- Niesłyszących (słabo słyszących)
- Słabo widzących
- Niewidomych
- Z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją
- Z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim
- Z upośledzeniem umysłowym w stopniu umiarkowanym lub znacznym
- Z autyzmem w tym z zespołem Aspergera
- Z niepełnosprawnościami sprzężonymi

Kształcenie specjalne organizuje się dla uczniów/dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Placówka edukacyjna ma obowiązek realizować zapisy podstawy programowej oraz zlecenia zawarte w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego należy do obowiązków dyrektora szkoły. Uczniowie/dzieci posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wykazywane są w sprawozdawczości: SIO (System Informacji Oświatowej) – spis na 30 września danego roku (uwaga: ważność orzeczenia). W oparciu o sprawozdawczość SIO – jednostka samorządu terytorialnego ma dodatkową kwotę środków finansowych zawartą w subwencji oświatowej na dany rok (patrz: Rozporządzenie MEN w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego na rok np. 2020 §1 ust. 2 pkt. 7-8.

Kwota środków finansowych uzależniona jest od stopnia niepełnosprawności – waga (P_4) do (P_7) – część SOB czy (P_{62}) - (P_{66}) – dzieci niepełnosprawne w przedszkolach (część SOC). Ustawa o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. 2017r) poz. 2203 z późn. Zm.) wskazuje wprost, że środki dodatkowej subwencji przekazywanej z tytułu orzeczeń mogą zostać przeznaczone wyłącznie na organizację kształcenia specjalnego. Ma to również odzwierciedlenie w sprawozdawczości budżetowej (Rb-27S, Rb-28S) po stronie dochodowej i wydatkowej (rozd. 80149, 80150, 80152).

Arkusz organizacyjny Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Wielkich Oczach na rok szkolny 2019/20

– zatwierdzony dnia 27.05.2019 przez Organ prowadzący.

Szkoła Podstawowa w Wielkich Oczach jest placówką jednociągową z wyjątkiem kl. V z klasami I-VIII oraz oddziałem przedszkolnym.

Liczba oddziałów ogółem – 12, z czego :

Szkoła podstawowa – 9

Oddziały przedszkolne – 3
 Liczba uczniów/dzieci ogółem – 223, z czego :
 Szkoła podstawowa – 162
 Oddz. przedszkolne – 61
 Zatwierdzona liczba godzin ogółem : 476,5, z czego:
 Szkoła podstawowa – 362
 Oddziały przedszkolne – 114,5
 Liczba zatwierdzonych etatów pedagogicznych – brak danych
 Liczba etatów pracowników administracji i obsługi – brak danych

I. Liczba uczniów w klasie, oddziale kl. IV, V (Va, Vb) – łączenie zajęć.

a) Wariant – 1

klasa	IV	Va	Vb	SUMA
Liczba uczniów (rok szkolny 2019/2020)	13	15	17	45
Rekomendowana	13	10	22	45
łączenie zajęć kl. IV-Va	IV-V 15		-	15

Zmiana liczby uczniów w klasie V (wg. propozycji zawartej w powyższej tabeli) umożliwia wprowadzenie elementów klas łączonych na 15 godzinach.

Efekt finansowy :

- Rozliczenie godzinowe : $15 \times 4 \times 12 \times 51 \text{ zł/godz.} = 36720 \text{ zł}$ brutto rocznie
- Rozliczenie etatowe $0,83 \times 73\ 000 \text{ zł} = 60590 \text{ zł}$ brutto rocznie.

Wprowadzenie rekomendowanego rozwiązania może ograniczyć wydatki o kwotę od 36,7 tys. zł do 60,5 tys. zł brutto rocznie w zależności od rozliczenia.

b) Wariant 2 – połączenie oddziałów kl. Va i Vb.

Klasa/oddział	VA	VB	
Liczba uczniów (rok szkolny 2019/20)	15	17	32 (2)
Rekomendacja	32*		32 (1)

* podział na grupy.

Połączenie dwóch oddziałów kl. V (VA, VB) – powoduje likwidację jednego oddziału oraz konieczność podziału na grupy na obowiązkowych zajęciach z :

- j. angielski – 3 godz.
 - Informatyka – 1 godz.
 - Wychowanie fizyczne – 4 godz.
- Razem – 8 godz.

Liczba godzin ogółem (zajęcia obowiązkowe, nieobowiązkowe) przypadająca na oddział – klasy V w roku szkolnym 2019/20 wynosi 30,5 (28,5 + 2)

Różnica : $30,5 - 8 \text{ godz. (podział na grupy)} = 22,5 \text{ godz.}$

Efekt finansowy :

- Rozliczenie godzinowe: $22,5 \times 4 \times 12 \times 51 \text{ zł/godz.} = 55080 \text{ zł}$ brutto rocznie
- Rozliczenie etatowe $1,25 \text{ etatu} \times 73\ 000 \text{ zł} = 91250 \text{ zł}$ brutto rocznie.

Wprowadzenie rekomendowanego rozwiązania (Wariant – 2) ogranicza wydatki o kwotę od 55 tys. zł do 91,2 tys. zł brutto rocznie w zależności od rozliczenia.

Zespół ekspertów zwraca uwagę (Wariant – 2) na przepisy prawne związane z liczbą uczniów w klasie. Żaden przepis nie określa liczby uczniów w klasach IV – VIII. Ustawodawca tę kwestię pozostawił do dyspozycji organu prowadzącego.

- II. Zajęcie nieobowiązkowe typu:
- J. niemiecki – 3
 - Warszyby (grupa początkująca) – 1
 - Warszyby (grupa zaawansowana) – 1
 - Zajęcia sportowe – 4 (3+1)
 - Szkółka gitarowa – 1
 - Rytmika – 1
 - Zespół wokalnoinstrumentalny – 1
- Razem – 12

W/w zajęcia nie należą do grupy zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Są to zajęcia nieobowiązkowe, pozalekcyjne. W arkuszu organizacyjnym szkoły na rok szkolny 2019/20 stanowią godziny dopełniające etaty nauczycielskie lub godziny ponadwymiarowe. W ocenie zespołu ekspertów te zajęcia mogą być prowadzone nieodpłatnie w ramach art. 42 ust. 2 pkt. 2 Karty Nauczyciela ewentualnie w ramach godzin do dyspozycji dyrektora szkoły.,

Efekt finansowy :

- Rozliczenie godzinowe $12 \times 4 \times 12 \times 51 \text{ zł} / \text{godz.} = 29376 \text{ zł}$ brutto rocznie
- Rozliczenie etatowe $0,66 \text{ etatu} \times 73\,000 \text{ zł} = 48180 \text{ zł}$ brutto rocznie

Realizacja w/w zajęć w ramach art. 42 ust. 2 pkt. 2 KN ogranicza wydatki o kwotę od 29,3 do 48,1 tys. zł brutto rocznie.

III. Biblioteka

Rekomenduje się stosowanie przelicznika 1 godziny na 15 uczniów {patrz: materiały z innych samorządów na końcu Raportu).

- Liczba godzin zajęć biblioteki w roku szkolnym 2019/20 – 30 godz.
- Liczba uczniów w roku szkolnym 2019/20 wg. arkusza – 162
- Rekomendowana liczba godzin zajęć biblioteki $162:15 = 10,8$ (11 godz.)
- Różnica $30 \text{ godz.} - 11 \text{ godz.} = 19 \text{ godz.}$

Efekt finansowy :

- Rozliczenie godz. $19 \times 4 \times 12 \times 51 \text{ zł} / \text{godz.} = 46512 \text{ zł}$ brutto rocznie
- Rozliczenie etatowe $0,633 \text{ etat} \times 73\,000 \text{ zł} = 46209 \text{ zł}$ brutto rocznie.

Wprowadzenie rekomendowanego wskaźnika ogranicza wydatki o kwotę ok. 46 tys. zł brutto rocznie.

IV. Zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz organizacji specjalnej formy kształcenia.

W roku szkolnym 2019/20 do szkoły podstawowej w Wielkich oczach uczęszcza dwóch uczniów posiadających orzeczenie o niepełnosprawności tj. kl. II i kl. VII (wg, ilości godz. rewalidacji)

Zajęcia ujęte w arkuszu organizacyjnym :

- Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne –	2 godz.
- Rewalidacja	4 godz.
- Zajęcia dydaktyczno –wyrównawcze –	6 godz.
Razem –	12 godz.

Ponadto szkoła zatrudnia :

- Logopedę – 9,5 godz. (9,5/22)
- Pedagoga – 12 godz. (12/22 etatu)
- Nauczyciela wspomagającego 26 godz.

V. Świetlica (opieka świetlicowa) – liczba godz. wg. arkusza – 17

Dostarczony do analizy arkusz organizacyjny (ograniczony jedynie do tabeli – przydział przedmiotów, godzin lekcyjnych i zajęć dodatkowych nauczycielom w roku szkolnym 2019/20) nie zawiera informacji umożliwiających w obiektywny sposób dokonać analizy i ewentualnych rekomendacji. Brak jest podstawowych informacji o :

- Liczbie uczniów korzystających ze świetlicy ,
- Liczbie oddziałów ,
- Czasie pracy świetlicy ,
- Dostępności uczniów do szkoły tj. liczbie uczniów dowożonych, dojeżdżających.

	Pn	Wt	Śr	Czw	Pt	Suma
Średnia, dzienna liczba godzin	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	17
Rekomendacja 12.30 – 14.30*	2	2	2	2	2	10

* założenie : czas pracy świetlicy (1 grupa – 25 uczniów)

- Liczba godzin pracy wg. arkusza organizacyjnego – 17
- Rekomendowana liczba godzin – 10
- Różnica 7

Efekt finansowy :

- Rozliczenie godzinowe $7 \times 4 \times 12 \times 51 \text{ zł} / \text{godz.} = 17136 \text{ zł}$ brutto rocznie
- Rozliczenie etatowe $0,27 \text{ etatu} \times 73\,000 \text{ zł} = 19710 \text{ zł}$ brutto rocznie

Rekomendowane rozwiązanie ogranicza wydatki o kwotę od 17,1 do 19,7 tys. zł brutto rocznie.

VI. Aneksy do arkusza organizacyjnego pracy Publicznej Szkoły Podstawowej w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Wielkich Oczach na rok szkolny 2019/20

- a) Aneks Nr. 1 (najistotniejsze kwestie) – datowany na wrzesień 2019 rok.

Pkt. 1 d

- Likwidacja godzin nauczyciela wspomagającego i indywidualnych zajęć rewalidacyjnych z kl. VIII z powodu przejścia ucznia do szkoły specjalnej.

Przewidywane ograniczenie liczby godzin

- Nauczyciel wspomagający – 6 godz.
- Godziny zajęć indywidualnej rewalidacji nie są wykazane w arkuszu z dn. 27.05.2019 r

Wskaźnik wykorzystania pomieszczeń klasowych (Wwp)

Wskaźnik wykorzystania powierzchni klasowych jest równy ilorazowi liczby oddziałów klasowych i pomieszczeń lekcyjnych. Przez pomieszczenie lekcyjne należy rozumieć sale lekcyjne, pracownie sale gimnastyczne, baseny itp. czyli pomieszczenia, w których można prowadzić zajęcia lekcyjne. Wskaźnik ten należy odróżnić od zmienowości – czyli procentowego udziału uczniów uczęszczających na drugą, trzecią zmianę.

Wskaźnik wykorzystania pomieszczeń klasowych w placówkach oświatowych Gminy w roku szkolnym 2019/2020

Nazwa placówki	Liczba oddziałów (SP + oddział przedszkolny)		Liczba pomieszczeń* lekcyjnych	Wskaźnik wykorzystania pomieszczeń klasowych
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wielkich Oczach	SP-9	12	21	0,57
	Przedszkole - 3			
Publiczna Szkoła Podstawowa w Łukawcu	SP – 8	11	17	0,64
	Przedszkole – 3			

Wartość wskaźnika Wwp czyli stosunek liczby oddziałów do liczby pomieszczeń lekcyjnych wskazuje na stopień wykorzystania infrastruktury szkolnej. Wysoka wartość powyżej 1, świadczyć może, że szkoła pracuje na więcej niż jedną zmianę w trudnych warunkach lokalowych. Niska wartość świadczy o nieracjonalnym wykorzystaniu zasobów lokalowych szkoły (utrzymanie dużych budynków pod bieżące potrzeby szkoły).

Szkoły prowadzone przez Gminę Wielkie Oczy mają dobre, zaspokajające wszystkie potrzeby warunki lokalowe. Ilość pomieszczeń w obecnym stanie przekracza potrzeby. Wskaźnik WNP w oby placówkach kształtuje się poniżej 1. Nadmierna liczba pomieszczeń generuje dodatkowe koszty związane z ich utrzymaniem (sprzątnięcie, ogrzewanie itp.) Taka sytuacja daje możliwość wykorzystania zbędnych powierzchni na inne cele społeczne.

Liczba etatów niepedagogicznych w przeliczeniu na jeden etat w placówkach oświatowych.

Pracownicy niepedagogiczni (administracja, finanse, stołówka, prace konserwatorsko — porządkowe) są niezbędnym uzupełnieniem kadry nauczycielskiej. Dobór adekwatnych wskaźników ilustrujących ten aspekt pracy szkoły nie jest prosty. Przeliczenie etatów niepedagogicznych na jeden oddział to jedna z metod porównawczych. Wskaźnik ten pozwala monitorować poziom zatrudnienia. Duże zróżnicowanie tego wskaźnika w poszczególnych placówkach jest wystarczającym powodem podjęcia głębszej analizy przyczyn nadmiernego bądź niedostatecznego zatrudnienia. W przypadku Gminy Wielkie Oczy pracownicy zajmujący się administracją, księgowością, kadrami zatrudnieni są w GZEAS a nie przez szkoły, co sprawia że wskaźnik ilości etatów niepedagogicznych na oddział nie oddaje stanu faktycznego. Pracownicy administracyjno-obsługowi ujęci w SIO, a co za tym idzie, są uwzględnieni w subwencji oświatowej – wskaźnik korygujący Di.

$(D_i = W_r + (1 - W_r) * W_a, i)$

W_r – średni dla kraju wskaźnik wydatków rzeczowych oraz wydatków płacowych dla pracowników administracji i obsługi wynoszący jednolicie dla wszystkich jst – 0,25)

Tabl. Liczba etatów pracowników niepedagogicznych w roku szkolnym 2019/2020 w placówkach oświatowych (w etatach)

Nazwa Placówki	Kucharka	Sprzątaczk	Sekretarz	Pomoc nauczycielska	Konserwator	Inspektor ochrony Danych RODO	Pracownik gospodarczy	Opiekun dziecięcy	Inne	Razem
SP w Łukawcu	-	3	1	0,75	1	0,3	-	-	-	6,05
ZSP w Wielkich Oczach	-	3	1	-	1	0,3	2	2	-	9,3
Ogółem	-	6	2	0,75	2	0,6	2	2	-	15,35

Tabl. Liczba ogółem etatów pracowników niepedagogicznych planowanych do zatrudnienia w roku szkolnym 2019/2020 w placówkach oświatowych

Nazwa placówki	Liczba oddziałów 0 –I- VIII	Pracownicy administracji (w etatach)	Pracownicy obsługi (w etatach)	Razem	Wskaźnik (razem liczba oddziałów)
PSP Łukawcu	11	2,05	4	6,05	0,55
ZSP w Wielkich Oczach	12	1,3	8	9,3	0,77
Razem	23	3,35	12	15,35	0,66

Powyższa tabela nie uwzględnia pracowników GZEAS 2 – 3 etatu.

Liczba etatów niepedagogicznych w przeliczeniu na jeden oddział (w gminach miejsko-wiejskich według wskaźników odniesienia Ośrodka Rozwoju Edukacji) wynosi:

- W przedszkolu – 0,29
- W szkole podstawowej – 0,35
- W gimnazjum – 0,40

Biorąc pod uwagę wskaźnik 0,35 dla szkoły podstawowej przekroczenie występuje we wszystkich szkołach podstawowych prowadzonych przez gminę Wielkie Oczy.

- W PSP w Łukawcu – 2,2 etatu (6,05 – 3,85)
- W ZSO w Wielkich Oczach – 5,08 etatu (9,3 – 4,22)

Razem stanowi to 7,28 etatu.

Zastosowanie tego wskaźnika (0,35 etatu na oddział) **redukuje obecny stan zatrudnienia w szkole o 7,28 etatów, co rocznie może przynieść oszczędności w wysokości 302848 zł** (7,28 etatów x 3200 zł/msc x 13 m-cy), przy założeniu średniego miesięcznego wynagrodzenia brutto po stronie pracodawcy w wysokość ok. 3200 zł oraz uwzględnieniu tzw. „13” pensji – (średnie wynagrodzenie PSP + ZSP).

Uwzględniając w powyższych kalkulacjach liczbę etatów pracowników GZEAS gminy ogólnie w gminie do obsługi szkół zatrudnianych jest 17,65 etatów (w szkołach 15,35 + 2,30) pracowników administracyjno-obsługowych

Kwestie związane z zastosowaniem rodzaju wskaźnika (gmina miejsko-wiejska, średnia krajowa) pozostawia się do wyboru przez organ prowadzący szkoły. Zespół ekspertów zwraca uwagę, że doświadczenia samorządów oraz literatura w powyższym temacie jest bardzo bogata. **Organy prowadzące placówki oświatowe mają znacznie większą swobodę w kształtowaniu struktury zatrudnienia pracowników administracji i obsługi, niż ma to miejsce w stosunku do nauczycieli.** Nakłady na płace pracowników tej grupy mają znaczny wpływ na koszty utrzymania oświaty, dlatego m tak ważne jest dążenie do standaryzacji zatrudnienia. Ustalanie standardu zatrudnienia winno odnosić się do konkretnej grupy pracowników, wykonujących podobne czynności, porównywalne we wszystkich placówkach podlegających standaryzacji. Ważna jest również nomenklatura zawodowa, którą powinno się ujednolicić. W ramach opracowywania standardów zatrudnienia (co rekomendujemy) można przyjąć dwie metody wyliczania. W pierwszej uwzględnia się wskaźniki odnoszące się do stopnia obciążenia pracą, wynikającego z liczby pracowników zatrudnionych w jednostce oraz liczby uczniów. W drugiej natomiast, bierze się pod uwagę jedynie liczbę uczniów kształcących się w szkole.

Struktura zatrudnienia, wynikająca z zastosowania standardów nie jest obligatoryjnym wskaźnikiem liczby zatrudnionych w poszczególnych grupach pracowników, dlatego należy ją traktować jako sposób wyliczenia przysługującego szkole lub placówce limitu zatrudnienia pracowników administracyjno-obsługowych. O poziomie zatrudnienia na poszczególnych stanowiskach decyduje dyrektor szkoły w **ramach limitu środków finansowych wynikających z planu finansowego.**

Rekomendacje zespołu ekspertów:

1. W perspektywie rozważyć opracowanie na poziomie gminy regulaminu standaryzacji zatrudnienia pracowników administracyjno-obsługowych.
2. Przeanalizować celowość zatrudnienia w szkołach pracowników administracji np. sekretarka (inspektor RODO) z uwzględnieniem faktu, iż sprawy finansowo-księgowe prowadzone są na poziomie GZEAS.
3. Należy rozważyć ogłoszenie przetargu na sprząatanie w szkołach przez podmioty gospodarcze wyspecjalizowane w tym zakresie. Przed podjęciem ostatecznej decyzji należy dokładnie określić wydatki osobowe sprzątaczek (woźnych), wydatki związane z zakupem środków czystości, itp. Należy również rozważyć utworzenie firmy sprzątajacej z osób obecnie zatrudnionych. Wspomniane rozwiązania można zastosować również do usług cateringowych w szkołach

Dowożenie uczniów

Kwestie dowożenia uczniów normuje Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. 2017 poz. 59 Dz.U 2018 poz. 996):

Art. 32.1 Rada gminy ustala sieć prowadzonych przez gminę publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych.

5. Jeżeli droga, o której mowa w ust. 3 przekracza 3 km, obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego

transportu i opieki w czasie przewozu dziecka albo zwrotu kosztów przejazdu dziecka i opiekuna środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice.

6. Obowiązkiem gminy jest zapewnienie niepełnosprawnym dzieciom pięcioletnim i sześciioletnim oraz dzieciom objętym wychowaniem przedszkolnym na podstawie art. 31 ust. 2 bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do naj-bliższego przedszkola, oddziału przedszkolnego w szkole podstawowej, innej formy wychowania przedszkolnego lub ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego albo zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna na zasadach określonych w umowie zawartej między wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) a rodzicami, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice.

7. Gmina może zorganizować dzieciom bezpłatny transport i opiekę w czasie przewozu do przedszkola, oddziału - Przedszkolnego w szkole podstawowej lub innej formy wychowania przedszkolnego również w przypadkach, w których nic ma takiego obowiązku.

Art. 39. 1. Sieć publicznych szkół podstawowych powinna być zorganizowana w sposób umożliwiający wszystkim dzieciom spełnianie obowiązku szkolnego, z uwzględnieniem ust. 2

2. Droga dziecka z domu do szkoły nie może przekraczać:

- 1) 3 km — w przypadku uczniów klas I-IV szkół podstawowych;
- 2) 4 km — w przypadku uczniów klas V—VIII szkół podstawowych.

1. Jeżeli droga dziecka z domu do szkoły, w której obwodzie dziecko mieszka:

1) przekracza odległości wymienione w ust. 2, obowiązkiem gminy jest zapewnienie bezpłatnego transportu i opieki - w czasie przewozu dziecka albo zwrot kosztów przejazdu dziecka środkami komunikacji publicznej, jeżeli dowożenie zapewniają rodzice, a do ukończenia przez dziecko 7 lat - także zwrot kosztów przejazdu opiekuna dziecka środkami komunikacji publicznej;

2) nie przekracza odległości wymienionych w ust. 2, gmina może zorganizować bezpłatny transport, zapewniając opiekę w czasie przewozu.

4. Obowiązkiem gminy jest :

1. Zapewnienie uczniom niepełnosprawnym których kształcenie i wychowanie odbywają się na podstawie art. 127, bez płatnego transportu i opieki w czasie przewozu do najbliższej szkoły podstawowej, a uczniom z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym – także do najbliższej szkoły ponadpodstawowej do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym uczeń kończy 21 rok życia.

2. Zapewnienie dzieciom i młodzieży, o którym mowa w art. 36 ust. 17, a także dzieciom i młodzieży z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do ośrodka rewalidacyjno-wychowawczego, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym w którym kończą :

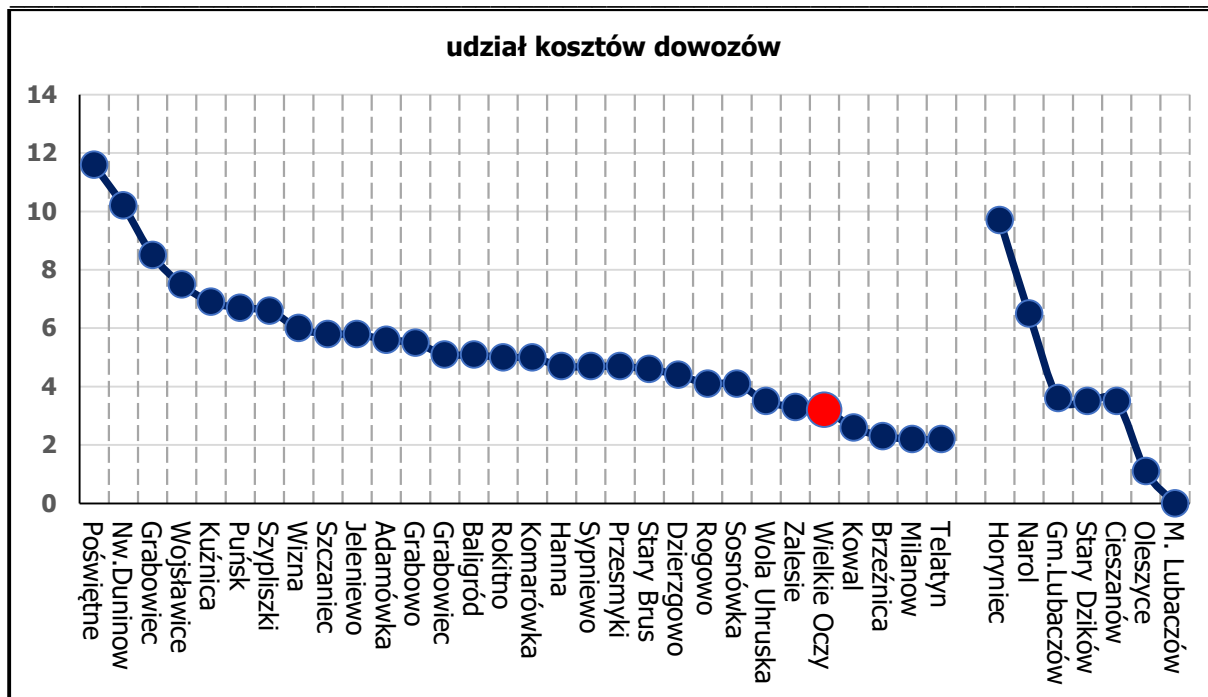
a. 24 rok życia – w przypadku uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z których jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna.

b. 25 rok życia – w przypadku uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych.

3) Zwrot kosztów przejazdu ucznia o którym mowa w pkt. 1 i 2, orz jego opiekuna do szkoły lub ośrodka wymienionych w pkt. 1 i 2, na zasadach określonych w umowie zawartej między wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) a rodzicami jeżeli dowożenie i opiekę zapewniają rodzice. Koszty ponoszone w gminie.

Kwestia poziomu kosztów dowozów uczniów w każdej gminie jest sprawą indywidualną, powiązaną z siecią placówek oświatowych, liczbą i rozrzutem terytorialnym miejscowości, wielkością gminy (powierzchnia i ludność), gęstością sieci drożnej a także organizacją wewnętrzną, posiadaniem pojazdów lub też zlecaniem usługi zewnętrznym wykonawcom. W tym kontekście ważna jest lokalna podaż takich usług (konkurencja).

Ocena kosztów tej usługi jest kwestią trudną. By móc się do niej odnieść można porównywać się do innych gmin biorąc za podstawę udział kosztów dowozów (dz. 80113) do całości kosztów działu 801. Do tego benchmarkingu wzięto w tym przypadku gminy wiejskie z całej Polski o liczbie mieszkańców i powierzchni +/- 10 % większej/mniejszej od odpowiednich wielkości Wielkich Oczu oraz jako najbliższe tło gminy Powiatu Lubaczów.

Powyższy diagram wskazuje, że w porównaniu do podobnych gmin koszty dowozów w Wielkich Oczach niskie. Podobnie dobrze wypada na tle gmin powiatu.

Ze względu na częste przypadki zapytań ze strony gmin można należy dodać:

1. Gmina nie ma podstaw prawnych do żądania od gminy sąsiadującej zwrotu kosztów dowożenia dzieci do szkół na terenie własnej gminy. Prawo do żądania zwrotu kosztów dowozu dzieci z terenu innej gminy może wynikać wyłącznie z **porozumienia zawartego z sąsiednią gminą** związanego z przekazaniem zadania lub jego części do realizacji przez inną gminę.
2. Jednym z zadań gminy — zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 8 ustawy o samorządzie gminnym - jest zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w zakresie edukacji publicznej. Natomiast szczegółowe zadania w tym zakresie wynikają przede wszystkim z ustawy Prawo oświatowe. Jednym z nich jest ustalenie sieci publicznych szkół w taki sposób, aby wszystkie dzieci zamieszkałe na terenie gminy miały możliwość spełniania obowiązku szkolnego, a droga dziecka z domu do najbliższej szkoły nie przekraczała 3 km — w przypadku uczniów klas I—IV, i 4 km — w przypadku uczniów klas V i VIII szkół podstawowych i gimnazjów (art. 39 ust. 2 ustawy Prawo oświatowe).

Powyższe oznacza, że gdy uczeń uczęszcza do szkoły, która nie znajduje się na terenie gminy, w której mieszka, choćby szkoła ta była położona bliżej od tej w obwodzie której dziecko mieszka, to **gmina nie ma obowiązku zapewnienia bezpłatnego transportu ani zwrotu kosztów**. Obowiązek taki ma charakter publiczny i wiąże się z zaspokajaniem potrzeb mieszkańców oraz jest realizowany wyłącznie w obrębie właściwości miejscowej jednostki samorządu terytorialnego.

3. Wskazać należy, że organy władzy publicznej, zgodnie z art. 7 Konstytucji RP mogą działać na podstawie i w granicach prawa. Oznacza to, że podczas gdy jednostka posiada swobodę działania zgodnie z zasadą „co nie jest wyraźnie zabronione przez prawo, jest dozwolone”, to **organy władzy publicznej mogą działać tylko w przypadkach i w takim zakresie, w których upoważnia je do tego prawo (por. wyrok NSA z 15 stycznia 1997 r., sygn. akt II Sa 534/96, M)**.

Warto w tym miejscu zaznaczyć, że wybór szkoły znajdującej się poza obwodem czy też obszarem gminy przez rodziców dziecka nie może skutkować żądaniem zwrotu kosztów tego dowozu od gminy, której mieszkańcem jest ten uczeń. Gmina nie ma obowiązku organizowania transportu lub zwracania kosztów przejazdu do innej szkoły niż obwodowa, nawet jeżeli znajduje się ona bliżej niż szkoła rejonowa. Sądy administracyjne rozstrzygając podobne sprawy przyznają rację gminom stwierdzając, że rodzice nie mogą obarczać gminy ciężarem skutków finansowych wyboru przez opiekunów dziecka innej szkoły niż szkoła obwodowa. **Powyższe zgodne jest z orzecznictwem sądowym (wyrok NSA z 6 stycznia 2010 r. i wyrok NSA z 5 września 2007 r.)**. Przytoczone orzecznictwo, mimo zmiany stanu prawnego nadal pozostaje w tym zakresie aktualne.

4. Zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem szkołą najbliższą jest ta placówka, która zapewnia realizację zaleceń o potrzebie kształcenia specjalnego. W sytuacji dowożenia dzieci niepełnosprawnych do najbliższej szkoły podstawowej będącej na terenie sąsiedniej gminy, która będzie mogła realizować zalecenia o potrzebie

kształcenia specjalnego, możliwe jest **zawarcie stosownego porozumienia** pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, a w rezultacie żądanie zwrotu kosztów dowożenia tych dzieci.

Porozumienie o realizacji obowiązku szkolnego na terenie innej gminy powinno określać kwestię dowozu tych dzieci do szkoły w tej gminie i rozliczania kosztów organizacji tego dowozu. Jest to jedyna sytuacja, w której gmina może żądać zwrotu kosztów za dowóz uczniów mieszkających w sąsiedniej gminie. Zatem jeśli dowóz dzieci z terenu gmin sąsiadujących odbywa się **bez stosownego porozumienia**, to nic ma podstaw prawnych do żądania **zwrotu kosztów** dowożenia dzieci do szkoły w tej gminie. W takiej sytuacji pozostaje również pytanie, na jakiej podstawie gmina organizuje dowóz dzieci z terenu innej gminy.

Reasumując, gmina ma obowiązek zapewnić dowóz do szkoły wyłącznie uczniom z terenu własnej gminy na zasadach określonych w art. 39 w zw. z art. 127 ustawy Prawo oświatowe. Natomiast jeśli dzieci z sąsiednich gmin realizują obowiązek szkolny w szkole w tej gminie — z własnego wyboru, to gminy, których mieszkańcami są ci uczniowie nie mają obowiązku finansowania dowozu tych uczniów do szkoły poza terenem własnej gminy, chyba że zostało zawarte stosowne porozumienie, o którym mowa wyżej.

- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (tekst jedn. Dz.U z 2017 r. poz. 59 ze zm.) – art. 39, art. 127 ust. 14
- Ustawa z 8 marca 1990 r, o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 ze zm.) – art. 7.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r (Dz. U z 1997 r nr. 78, poz. 483 ze zm.) – art. 7

Obowiązkiem gminy jest albo zapewnienie niepełnosprawnym dzieciom bezpłatnego transportu do najbliższego przedszkola czy szkoły podstawowej albo - jeżeli dowożenie zapewniają rodzice - zwrot kosztów przejazdu dziecka i opiekuna. Ale w ustawie brak jest jakichkolwiek kryteriów ustalania wysokości refundacji dla tej drugiej możliwości. W praktyce wójtowie określali je swoimi zarządzeniami i zdarzało się, że w rezultacie były to kwoty niepokrywające w pełni wydatków rodziców.

Nowe prawo w tym zakresie już stosowane zmieniło dotychczasowe zasady.

Realizacja obowiązku szkolnego

Kwestia związane z realizacją obowiązku szkolnego oraz obowiązek nauki zawarte są w Ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, 1078, 1287, 1680, 1681, 1818, 2197 i 2248 oraz z 2020 r. poz. 374), rozdział 2 wychowanie przedszkolne, obowiązek szkolny i obowiązek nauki.

Od dnia 1 września 2019 r. obowiązek szkolny spełnia się przez uczęszczanie do szkoły podstawowej publicznej albo niepublicznej; Do 1 września 2019 r. (tj. w latach szkolnych 2016/2017, 2017/2018, 2018/2019) obowiązek szkolny trwał do ukończenia gimnazjum i 8-klasowej szkoły podstawowej. Tym samym w wymienionych wyżej latach szkolnych (2016/2017, 2017/2018, 2018/2019) obowiązek szkolny spełniano przez uczęszczanie do szkoły podstawowej i gimnazjum - publicznych albo niepublicznych. Gmina na terenie której uczeń mieszka kontroluje spełnianie obowiązku szkolnego i nauki (obowiązek szkolny lub nauki w przedziale wiekowym dzieci 16 - 18 lat). Zadanie to połączone jest z rodzicielskim obowiązkiem powiadamiania Gminy o formie spełniania obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki. (art. 41 ust. I ustawy Prawo Oświatowe). Rodzice dziecka podlegającemu obowiązkowi nauki obowiązani są do informowania Wójta Gminy na terenie której dziecko mieszka w terminie do 30 września każdego roku o realizacji obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki spełnianego w sposób określony w art. 36 ust. 10 lub 11 ustawy Prawo oświatowe oraz o każdej zmianie w tym zakresie.

Rodzice dziecka odpowiadają za realizację obowiązku szkolnego, wybór szkoły należy do ich wyłącznej kompetencji. Gmina i dyrektor szkoły nie mają na to wpływu. W przypadku realizacji obowiązku szkolnego poza granicami gminy większej ilości uczniów w interesie władz powinno leżeć zbadanie przyczyn i wyciągnięcie wniosków. Należy pamiętać, że „utrata” każdego dziecka to mniejsza subwencja, wpływ na liczbę klas, oddziałów, godzin, wyższe koszty utrzymania szkoły, ewentualne zwolnienia nauczycieli.

gminy powinno leżeć zbadanie przyczyn i wyciągnięcie wniosków. Należy pamiętać, że „utrata” każdego dziecka to mniejsza subwencja, wpływ na liczbę klas, oddziałów, godzin, wyższe koszty utrzymania szkoły i ewentualne zwolnienie nauczycieli.

Zasady przyznawania nagród dla nauczycieli

Tworzenie specjalnego funduszu nagród dla nauczycieli normuje art. 49 ust 1 Karty Nauczyciela [(Dz. U. z 2019 r. poz. 2215)}. Brzmi on następująco:

Art. 49. 1. Tworzy się specjalny fundusz na nagrody dla nauczycieli za ich osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze: 1) w budżetach organów prowadzących szkoły w wysokości co najmniej 1% planowanych rocznych wynagrodzeń osobowych, z przeznaczeniem na wypłaty nagród organów prowadzących szkoły i dyrektorów szkół;

2) w budżetach wojewodów łącznie w wysokości stanowiącej równowartość 2 744 średnich wynagrodzeń nauczyciela stażysty, z przeznaczeniem na wypłaty nagród kuratorów oświaty oraz nagród organów sprawujących nadzór pedagogiczny dla nauczycieli, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 1;

3) w budżecie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w wysokości stanowiącej równowartość 2 015 średnich wynagrodzeń nauczyciela stażysty, z przeznaczeniem na wypłaty nagród tego ministra.

2. Organy prowadzące szkoły ustalają kryteria i tryb przyznawania nagród dla nauczycieli za ich osiągnięcia w zakresie pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, w tym realizacji zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę, oraz realizacji innych zadań statutowych szkoły, ze środków, o których mowa w ust. 1 pkt 1, uwzględniając w szczególności sposób podziału środków na nagrody organów prowadzących szkoły i dyrektorów szkół, tryb zgłaszania kandydatów do nagród oraz zasadę, że nagroda może być przyznana nauczycielowi po przepracowaniu w szkole co najmniej roku.

3. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania określi, w drodze rozporządzenia, kryteria i tryb przyznawania nagród dla nauczycieli za ich osiągnięcia w zakresie pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej, w tym realizacji zadań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę, oraz realizacji innych zadań statutowych szkoły, ze środków, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, uwzględniając w szczególności tryb zgłaszania kandydatów do nagród oraz zasadę, że nagroda może być przyznana nauczycielowi po przepracowaniu w szkole co najmniej 2 lat.

Ust. 2 mówi, że organy prowadzące szkoły ustalają kryteria i tryb przyznawania nagród dla nauczycieli. W uchwalanych przez Rady Gmin regulaminach wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach prowadzonych przez jst środki na nagrody powinny być zarezerwowane w każdym budżecie.

Doświadczenia pokazują, że bogate samorządy z reguły przeznaczają na ten cel więcej niż minimum kwoty. Powyższe regulacje mają jedynie zagwarantować przeznaczenie określonych środków, natomiast **fakt ten nie powoduje, że po stronie tej grupy zawodowej powstaje roszczenie o nagrodę**. Nagroda ma typowo uznaniowy charakter, nawet jeśli jest przyznawana w oparciu o jasno określone kryteria. Dyrektor szkoły jako pracodawca nie może być zobligowany do wydatkowania wszystkich zaplanowanych środków jeśli uzna, że nie ma podstaw do przyznawania nagród w takiej ilości i wysokości, która wyczerpie całość zaplanowanych środków na ten cel. Przyznawanie nagród zależy bowiem od jakości świadczonej przez nauczycieli pracy, która podlega ocenie. Ona ma wpływ na decyzję, czy nagrodę przyznać czy też nie. **Nieprzyznanie nagród z punktu widzenia formalno- prawnego nie jest naruszeniem prawa.**

Urlopy dla poratowania zdrowia

Kwestie związane z urlopami dla poratowania zdrowia normuje Ustawa Karta Nauczyciela. Ostatnia nowelizacja Ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz.U. 2017, poz. 2203; Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 listopada 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, Dz. Dz.U. 2020 poz. 17) zastrzyła przepisy dotyczące urlopów dla poratowania zdrowia. Po nowelizacji skorzystać z tego mogą nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze zajęć na czas nieokreślony po przepracowaniu nieprzerwanie co najmniej 7 lat w szkole w wymiarze nie mniejszym niż połowa obowiązkowego wymiaru zajęć. Dotychczasowy przepis był mniej precyzyjny i nie zawierał wymagań co do wymiaru pracy. Przed zmianami o przyznaniu nauczycielowi takiego urlopu orzekał lekarz, który go leczy - specjalista lub lekarz pierwszego kontaktu. Po nowelizacji prawo kierowania na urlop dla poratowania zdrowia otrzymał tylko lekarz medycyny pracy. Skierowanie do lekarza medycyny pracy na badanie poprzedzające orzeczenie w sprawie udzielenia takiego urlopu wystawia nauczycielowi dyrektor szkoły. On też e udziela urlopu na podstawie orzeczenia wydanego przez lekarza. W rozporządzeniu ministra zdrowia w sprawie udzielania urlopu dla poratowania zdrowia zapisano, że nauczyciel starający się o taki urlop na badanie powinien zgłosić się nie później niż 30 dni od dnia otrzymania skierowania. W interpretacji MEN przypomniano, że zgodnie z ustawą o finansowaniu zadań oświatowych "urlop jest udzielany nauczycielowi w celu leczenia choroby zagrażającej wystąpieniem choroby zawodowej lub choroby, w której powstaniu czynniki środowiska pracy lub sposób wykonywania pracy mogą odgrywać istotną rolę". Nauczyciel nie uzasadnia wniosku o skierowanie na badania, nie jest zobowiązany do informowania we wniosku, z jakiego powodu ubiega się o urlop dla poratowania zdrowia). Co ważne, nauczyciel ma prawo odwołania od orzeczenia lekarskiego; odwołanie wraz z uzasadnieniem wnoszone **jest na piśmie za pośrednictwem lekarza**, który wydał orzeczenie" Dyrektor szkoły udziela nauczycielowi urlopu dla poratowania zdrowia na podstawie orzeczenia lekarskiego ale też na wniosek nauczyciela ma obowiązek wydania skierowania na badania lekarskie, po sprawdzeniu czy nauczyciel spełnia warunki formalne do uzyskania prawa do urlopu, tj. czy posiada wymagany staż pracy a w przypadku przerwania zatrudnienia, podjął zatrudnienie nie później niż w ciągu trzech miesięcy. **Dyrektor ma prawo odwołania od orzeczenia lekarskiego; odwołanie wraz z uzasadnieniem wnoszone jest na piśmie za pośrednictwem lekarza, który wydał orzeczenie.** Ma obowiązek też odwołania nauczyciela z urlopu dla poratowania zdrowia w przypadku stwierdzenia, że w trakcie korzystania z urlopu kontynuuje bądź nawiązał stosunek pracy lub kontynuuje bądź podjął inną działalność zarobkową. Lekarz medycyny pracy orzeka o potrzebie udzielenia nauczycielowi urlopu dla poratowania zdrowia oraz przekazuje odwołanie od orzeczenia, złożone przez uprawnione osoby, podmiotowi właściwemu do rozpatrzenia odwołania. Warto zwrócić uwagę na dokument „Ocena Skutków Regulacji”, który towarzyszył projektowi ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, gdzie podano, że w trakcie tworzenia nowego

prawa na urlopie dla poratowania zdrowia przebywało ok. 12 tys. nauczycieli. **Koszt ich wynagrodzeń szacowany był na 550 mln zł.** Napisano również: "Zmiana zasad udzielania urlopu będzie oznaczała zmniejszenie się liczby nauczycieli korzystających z urlopu dla poratowania zdrowia. Przewiduje się, że zmniejszenie będzie istotne. Jeśli założymy, że liczba nauczycieli przebywających na urlopie dla poratowania zdrowia zmniejszy się o 25 proc., oszczędności z tego tytułu szacuje się na 68 mln zł w roku 2018 i 137 mln zł w latach kolejnych". Łączny wymiar urlopu dla poratowania zdrowia może wynieść 3 lata.

Reasumując, organ prowadzący nie ma prawnych możliwości ingerowania w kwestie związane z urlopem dla poratowania zdrowia. Ponosi za to skutki finansowe wynagrodzenia generowane przez przebywającego na urlopie nauczyciela.

Dyrektor szkoły kieruje nauczyciela na badanie i może wnieść odwołanie od decyzji lekarza orzecznika. Dyrektor szkoły organizuje zastępstwo za nauczyciela przebywającego na urlopie. Najlepszym sprawdzonym rozwiązaniem jest przydzielenie godzin nauczyciela nieobecnego już zatrudnionym w tej szkole pod warunkiem, że posiadają stosowne przygotowanie do nauczania konkretnych przedmiotów. Przydzielając zwiększa się liczbę godzin ponadwymiarowych, a te z kolei mają duży wpływ na realizację art. 30 Karty Nauczyciela (wypłata dodatków wyrównawczych). Najgorszym z punktu widzenia finansów rozwiązaniem związanym w omawianym zjawiskiem jest zatrudnienie nauczycieli „nowych”. Praktyki wielu dyrektorów pokazują, że są to w wielu przypadkach nauczyciele emeryci.

Eksperci rekomendują obowiązkowe wprowadzenie obowiązku odwołań dyrektora od pozytywnych dla nauczyciela decyzji lekarskich a w razie konieczności przydzielanie godzin zastępstw nauczycielom pracującym w szkole.

Dyrektor szkoły jako dysponent środków publicznych - odpowiedzialność i dyscyplina budżetowa.

Art. 68 ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2019 r. poz. 1148, 1078, 1287, 1680, 1681, 1818, 2197 i 2248 oraz z 2020 r. poz. 374) stanowi, że dyrektor szkoły dysponuje środkami określonymi w planie finansowym szkoły lub placówki zaopiniowanym przez radę szkoły lub placówki i ponosi odpowiedzialność za ich prawidłowe wykorzystanie, a także może organizować administracyjną, finansowo i gospodarczą obsługę szkoły lub placówki.

Natomiast art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. 2016 poz. 1870) stanowi, że **kierownik jednostki sektora finansów publicznych jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej tej jednostki.** Drugą osobą, która **odpowiada bezpośrednio za prawidłowość gospodarki finansowej jednostki jest główny księgowy** (w przypadku utworzenia referatu kierownik pełniący również funkcję głównego księgowego), któremu dyrektor szkoły na piśmie powierzył obowiązki z zakresu gospodarki finansowej na podstawie art. 54 ust. 1 w/w ustawy, w tym prowadzenie rachunkowości oraz dokonywanie wstępnej kontroli zgodności finansowych i gospodarczych z planem finansowym.

Dyrektor szkoły jest uprawniony do dysponowania środkami finansowymi szkoły, w tym do zaciągania zobowiązań w imieniu i na rzecz szkoły do wysokości środków finansowych pozostających prawnie w dyspozycji szkoły zgodnie z rocznym planem finansowym, z zachowaniem przeznaczenia wynikającego z postanowień planu. Za sporządzenie planu lub projekt planu wyłączną odpowiedzialność przed organem prowadzącym odpowiada dyrektor. Za prowadzenie prawidłowej gospodarki finansowej przez szkołę wyłączną odpowiedzialność ponosi dyrektor szkoły.

W ramach swej odpowiedzialności dyrektor szkoły odpowiada w szczególności za:

- a) prawidłowe, zgodnie z zapisami rocznego planu finansowego gospodarowanie środkami finansowymi szkoły,
- b) dokonywanie wydatków w ramach podziałów klasyfikacyjnych obowiązującego planu finansowego i w kwotach nieprzekraczających wysokości w nich przewidzianych,
- c) terminowe rozliczenie za pomocą stosowanych dokumentów z organem prowadzącym szkołę środków otrzymanych z budżetu tego organu,
- d) dostosowanie procedur przewidzianych w ustawie o zamówieniach publicznych przy zakupie towarów, usług i robót budowlanych ze środków otrzymanych od organu prowadzącego szkołę objętych rocznym planem finansowym szkoły.

9. Dyrektor ponosi pełną odpowiedzialność za prawidłowe tj. rzetelne, celowe, oszczędne i efektywne gospodarowanie powierzonym mu w zarząd mieniem szkoły.

10. W zakresie spraw, o których mowa powyżej dyrektor szkoły podlega nadzorowi organu prowadzącego szkołę na zasadach wynikających z odrębnych przepisów.

Zespół ekspertów w oparciu o swoje doświadczenia stwierdza, że najczęstszym błędem dyrektorów szkół w zakresie zarządzania finansami jest zaciąganie zobowiązań bez zabezpieczonych środków finansowych w planie finansowym, lub też próby późniejszego (post factum) akceptowania ich przez odpowiednie władze.

Ustawa z dnia 17 grudnia 2004 r. o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych (Dz. U. 2017 r. poz. 1311, Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 12 czerwca 2019 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych, Dz. U. 2019 poz. 1440) w art. 15 stanowi:

„Art. 15. Naruszeniem dyscypliny finansów publicznych jest zaciągnięcie zobowiązania bez upoważnienia określonego ustawą budżetową, uchwałą budżetową lub planem finansowym albo z przekroczeniem zakresu tego upoważnienia lub z naruszeniem przepisów dotyczących zaciągania zobowiązań przez jednostkę sektora finansów publicznych.”

Zakres podmiotowy upoważnienia do zaciągania zobowiązań ze środków publicznych wyznacza ogólna norma kompetencyjna **art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych**. W związku z powyższym dyrektor jednostki oświatowej jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej, a zatem również za zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne. Jeśli w tej dacie w planie finansowym brakuje środków na pokrycie przyszłych zobowiązań, to pamiętajmy, że dokonanie zmiany w późniejszym terminie np. w terminie płatności czyli wydatkowania środków nie jest w myśl przepisów działaniem prawidłowym. Środki muszą zostać zabezpieczone w planie finansowym w terminie zaciągania zobowiązania.

Rekomendacje ogólne

zakres	rekomendacja
Nakłady na oświatę i wychowanie	Notuje się wyraźny wzrost nakładów na działania oświatowe i wychowawcze w Gminie. Trend ten należy zahamować i sukcesywnie, poprzez lepszą kontrolę zarządczą, finansową, reorganizację ich pracy i sieci obniżyć koszty działania placówek oświatowych.
Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. 2016 poz. 1870)	Należy bardzo ściśle i konsekwentnie pod względem prawnym egzekwować odpowiedzialność wynikającą z Ustawy o finansach publicznych. Kierownik jednostki sektora finansów publicznych jest odpowiedzialny za całość gospodarki finansowej tej jednostki. Istnieje ścisła odpowiedzialność za prawidłowość gospodarki finansowej jednostki głównego księgowego. Dyrektor szkoły jest uprawniony do dysponowania środkami finansowymi szkoły, w tym do zaciągania zobowiązań w imieniu i na rzecz szkoły do wysokości środków finansowych pozostających w dyspozycji szkoły zgodnie z rocznym planem finansowym,
Wydatki subwencjonowane	Planowanie wydatków, które objęte są subwencją oświatową przekracza wartość naliczonej subwencji. Gmina musi dopłacać do nich. Dyrektorzy placówek winni bardzo starannie planować i kontrolować realnie ponoszone koszty. W analizie arkuszy organizacyjnych wskazano istniejące rezerwy.
Koszty zadań własnych dz. 801 i 854	Koszty ponoszone na finansowanie zadań własnych w ramach oświaty rosną. Dlatego też powinny być starannie planowane, by zredukować zaangażowanie własne gminy. Należy uważnie przeanalizować skalę wzrostu i jego merytoryczne i formalne uzasadnienie. Należy dążyć poprzez działania organizacyjne do obniżania kosztów. W analizie arkuszy organizacyjnych wskazano istniejące rezerwy.
Średnie koszty ponoszone na ucznia	Należy ograniczyć wzrost kosztów ponoszonych na statystycznego ucznia. Należy porównywać koszty w poszczególnych szkołach i szukać przyczyn różnic.
Środki na realizację zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży	Zajęcia dla uczniów niepełnosprawnych winny być prowadzone tylko w prawnie uzasadnionych przypadkach.

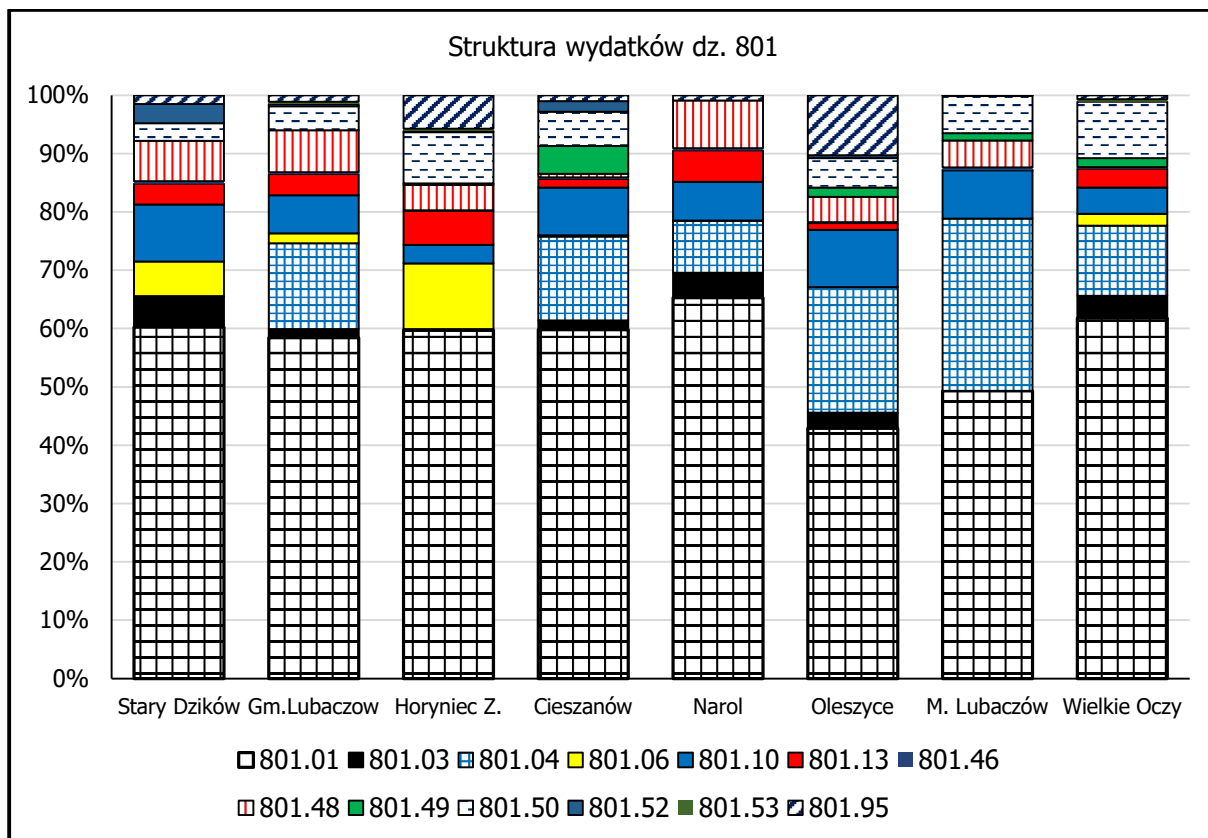

Organizacja	Najważniejszym dokumentem, który jest podstawą opracowania planu finansowego jest projekt organizacyjny szkoły zatwierdzony przez organ prowadzący. Obowiązkiem dyrektora szkoły jest ścisła współpraca z organem prowadzącym przy jego opracowaniu. Organ prowadzący ma również w granicach obowiązujących przepisów, prawo do określonych oczekiwań od dyrektora szkoły przy opracowaniu tego dokumentu. Uzasadnionym wydaje się być przyjęcie przez j.s.t stanowiska (zarządzenia) - przygotowywanie pisemnych oczekiwań organu prowadzącego przy tworzeniu projektu organizacyjnego na nowy rok w tych obszarach ,które nie są zastrzeżone tylko dla dyrektorów szkół. Przykłady takich dokumentów są załączone w Raporcie.
	Załącznikiem do projektu każdego arkusza organizacyjnego szkoły powinna być przedstawiana Wójtowi i Skarbnikowi kalkulacja kosztów działania szkoły wynikająca z proponowanej organizacji roku.
	Prawidłowo prowadzona polityka kadrowa organu prowadzącego szkoły i dyrektora szkoły powinna być ukierunkowana na ograniczenia ilości nauczycieli niepełnozatrudnionych i wzrost pełnozatrudnionych z godzinami ponadwymiarowymi. Zespół ekspertów rekomenduje, aby przy opracowywaniu projektów organizacyjnych na kolejne lata ograniczyć zatrudnienie nauczycieli na niepełnym etacie do minimum, natomiast będące do dyspozycji godziny ponadwymiarowe przydzielić nauczycielom dyplomowanym i mianowanym. W części dotyczącej zatrudnienia wskazano potencjalne przerosty zatrudnienia.
	Przeciętna ilość uczniów przypadająca na etat nauczycielski jest poniżej średniej krajowej. Prowadzi to do wniosku, że zatrudnia się w placówkach za dużo nauczycieli. Redukcje etatów są konieczne
	Rekomenduje się zmiany organizacyjne, w tym ilości przydzielonych godzin świetlicy, biblioteki, godzin przeznaczonych na pracę z uczniem zdolnym, dysfunkcyjnym itp. Dyrektor powinien opracować i przedstawić organowi prowadzącemu plan realizacji godzin nauczycielskich wynikających z art. 42 KN (40 godzin tygodni pracy).
	Rekomenduje się bezwzględne przestrzeganie przepisów prawa oświatowego w sprawach ilości uczniów w oddziałach i podziału na grupy. Wszelkiego rodzaju odstępstwa powinny być szczegółowo uzasadnione
	Rekomenduje się analizę realnych potrzeb i kosztów prowadzenia zajęć świetlicowych.
	Należy stosować łączenie oddziałów na wybranych zajęciach lekcyjnych
	Zespół ekspertów zaleca, aby przy opracowaniu projektu arkusza organizacyjnego w kolejnych latach dokonać dokładnej analizy faktycznych potrzeb szkoły w zakresie organizacji pracy biblioteki i świetlicy oraz wszystkich form pomocy psychologiczno-pedagogicznej, ze szczególnym uwzględnieniem orzeczeń PPP. Dyrektor Szkoły przed opracowaniem projektu arkusza organizacyjnego powinien zwrócić się do organu prowadzącego z propozycją ilości godzin zajęć dodatkowych.
	Celowość urlopów dla poratowania zdrowia winny być kontrolowana przez dyrektora szkoły.
Należy respektować prawne regulacje dotyczące pensum nauczycielskiego	
Zajęcia pozalekcyjne winny być prowadzone, wszędzie gdzie prawo zezwala, nieodpłatnie.	
Polityka kadrowa	Dyrektorzy szkół powinni być okresowo oceniani, przy czym proces ten powinien bardzo ściśle być oparty o przepisy prawa. Jednym z elementów oceny winno być przestrzeganie Ustawy o finansach publicznych i budżetów szkół.
	Placówka powinna przedstawić organowi prowadzącemu swój własny plan polityki kadrowej. Kwestia ta powinna stać się przedmiotem szerszych analiz dyrektora szkoły. Priorytetem powinien być rozwój nauczycieli poprzez tworzenie warunków do podnoszenia kwalifikacji zawodowych (studia podyplomowe wynikające z potrzeb szkoły) wdrożenie efektywnego systemu szkoleń. Zespół ekspertów rekomenduje opracowanie przez dyrektora dokładnej

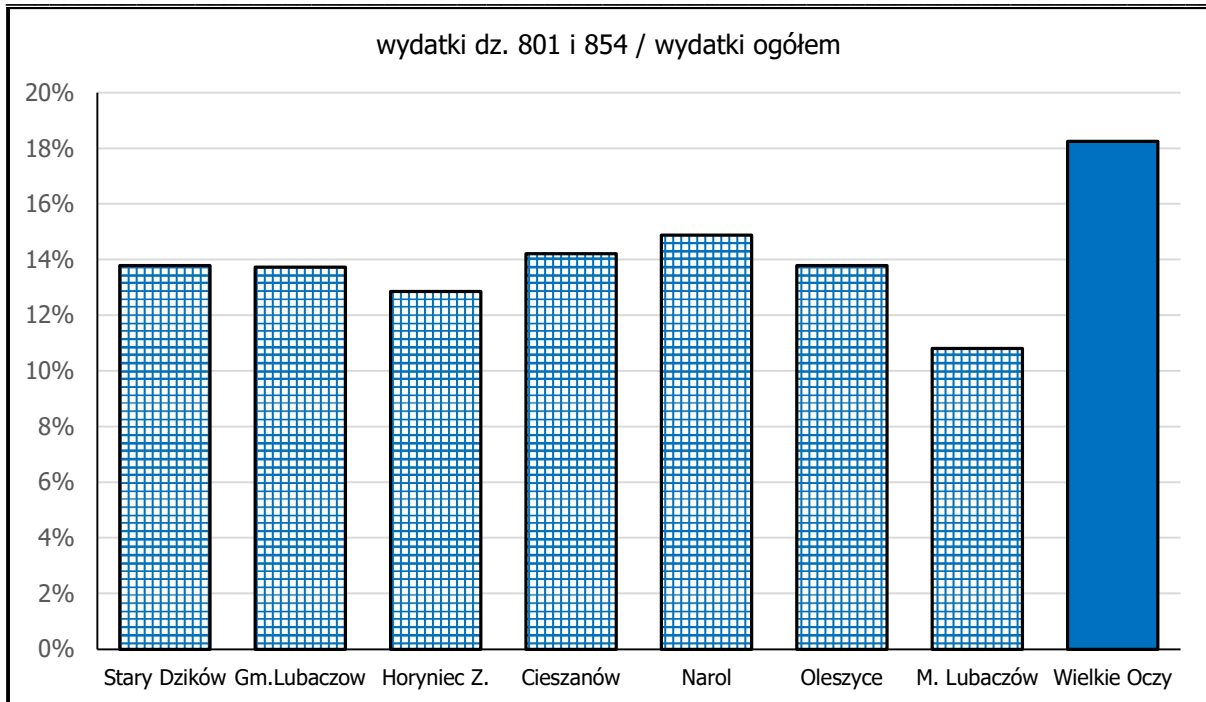

	analizy stanu istniejącego kadry pedagogicznej, potrzeb na najbliższe lata z harmonogramem doksztalcania i szkoleń itp. Zwrócić należy uwagę na często umykające uwadze obciążenia finansowe etatami pozapedagogicznymi. Porównanie do danych ogólnopolskich wskazuje na znaczące. Istnieją kosztowne przerosty kadrowe.
Wskaźnik skolaryzacji	Należy przeprowadzić badanie przyczyny notowanego poziomu wskaźnika skolaryzacji. Niezbędna jest poważna dyskusja z udziałem zewnętrznych uczestników na ten temat oraz monitoring rozwoju sytuacji Gminy.

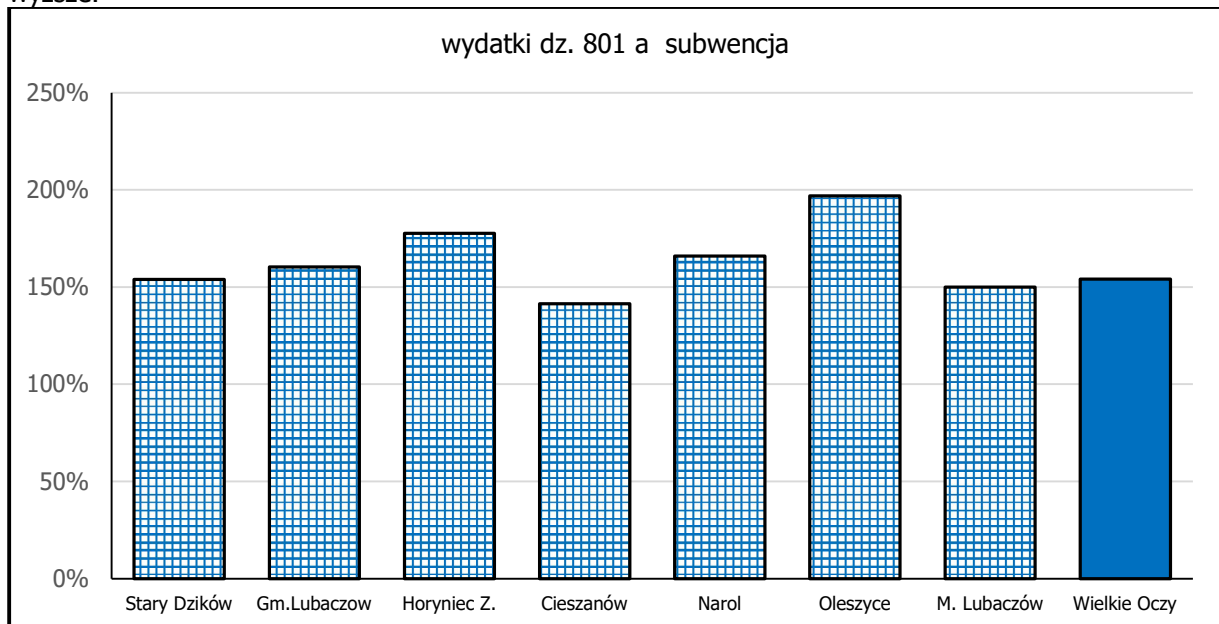
Porównanie wydatków oświatowych do innych gmin Powiatu Lubaczów

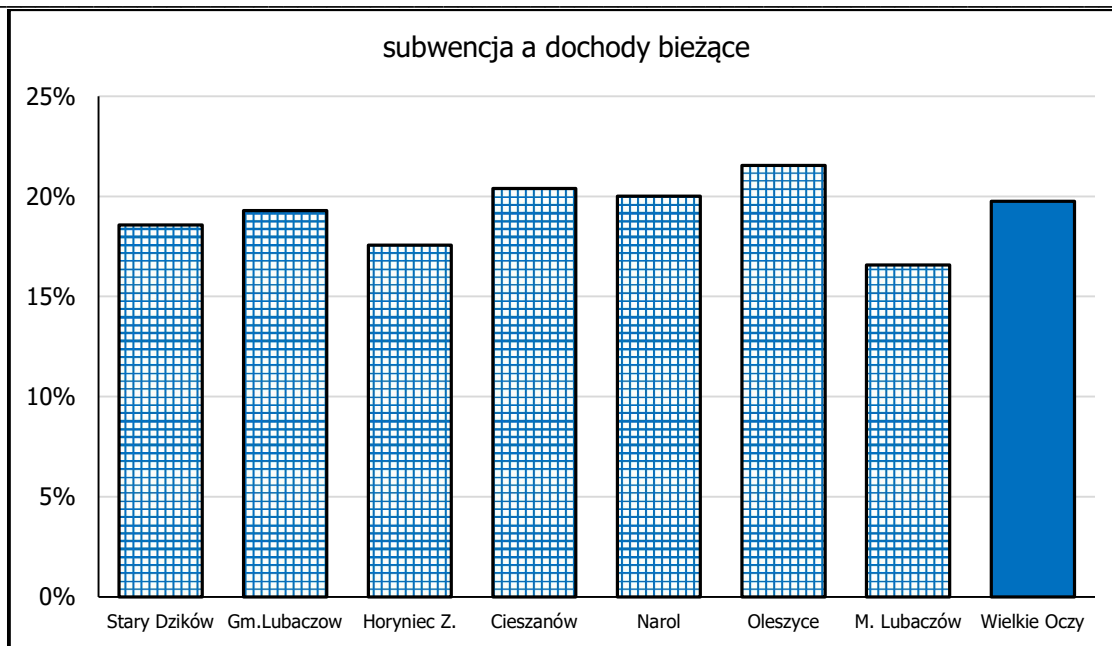
Struktura kosztów oświatowych Gminy Wielkie Oczy nie wyróżnia się na tle innych gmin.

Wydatki oświatowe gminy są porównaniu do innych samorządów są w stosunku do wydatków ogółem wyższe.

Do otrzymanej subwencji oświatowej w dziale 801 gmina dopłaca 50 %. Są gminy mające mniejsze obciążenia

Wysokość subwencji oświatowej jest ważna dla gminy. W innych gminach ta relacja jest na niższym poziomie.

Przykładowe dokumenty – rozwiązania problemów organizacji oświaty w innych jednostkach samorządu terytorialnego

Poniższe dokumenty zostały opublikowane w samorządach w ostatnich latach. **Należy je traktować jako przykład poszukiwania rozwiązań prawo organizacyjnych w zakresie zarządzania oświatą.** Niektóre szczegółowe podstawy i ustalenia mogły się w ostatnim czasie na skutek licznych zmian prawnych zmienić, nie mniej wciąż są cenne i warte naśladowania **jako przykład poszukiwań i działań samorządowych regulujących tworzenie arkuszy organizacyjnych.**

ZARZĄDZENIE NR 029.O.2016 BURMISTRZA GMINY IWONICZ-ZDRÓJ

z dnia 6 kwietnia 2016 r.

w sprawie ustalenia zasad dotyczących opracowywania arkuszy organizacji pracy szkół i przedszkoli, dla których organem prowadzącym jest Gmina Iwonicz-Zdrój na rok szkolny 2016/2017.

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r., poz. 1515, z późn. zm.) oraz art. 5c pkt. 3 w związku z art. 34a ust. 2 pkt. 3) ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2015 r. poz. 2156 z późn. zm.)

z a r z ą d z a m, c o n a s t ę p u j e:

§ 1. 1. Ustala się jednolite zasady dotyczące opracowywania arkuszy organizacji pracy szkół i przedszkoli, dla których organem prowadzącym jest Gmina Iwonicz-Zdrój oraz trybu opracowywania i zatwierdzania aneksów do tych arkuszy na rok szkolny 2016/2017.

2. Powyższe zasady określa załącznik nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Wykonanie Zarządzenia powierza się dyrektorom szkół i przedszkoli, dla których organem prowadzącym jest Gmina Iwonicz-Zdrój.

§ 3. Traci moc Zarządzenie Nr 040.O.2015 Burmistrza Gminy Iwonicz-Zdrój z dnia 13 kwietnia 2015 roku w sprawie ustalenia zasad dotyczących opracowywania arkuszy organizacji pracy szkół i przedszkoli, dla których organem prowadzącym jest Gmina Iwonicz-Zdrój na rok szkolny 2015/2016.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Burmistrz Gminy Iwonicz-Zdrój **Witold Kocaj**

Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Burmistrza Gminy Iwonicz-Zdrój z dnia 6 kwietnia 2016 r.

Zasady opracowywania arkuszy organizacji pracy szkół i przedszkoli, dla których organem prowadzącym jest Gmina Iwonicz-Zdrój na rok szkolny 2016/2017.

I. Zasady ogólne

§ 1. Ustala się, dla szkół i przedszkoli, dla których organem prowadzącym jest Gmina Iwonicz-Zdrój, jednolite zasady opracowywania arkuszy organizacji ich pracy na rok szkolny 2016/2017.

§ 2. Ilekroć w dalszej części niniejszych zasad jest mowa o:

- 1) placówce – należy przez to rozumieć przedszkole, szkołę podstawową, gimnazjum, zespół szkół, dla których organem prowadzącym jest Gmina Iwonicz-Zdrój,
- 2) dyrektorze – należy przez to rozumieć dyrektorów placówek, o których mowa w pkt. 1,
- 3) roku szkolnym – należy przez to rozumieć okres pracy placówki od 1 września 2016 roku do 31 sierpnia 2017 roku,
- 4) uczniu – należy przez to rozumieć także wychowanka przedszkola,
- 5) burmistrzu – należy przez to rozumieć Burmistrza Gminy Iwonicz-Zdrój.

§ 3. Przy planowaniu organizacji pracy danej placówki na rok szkolny 2016/2017 należy uwzględnić obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa oświatowego.

§ 4. Arkusz organizacji pracy placówki powinien być opracowany w powiązaniu z jej planem finansowym.

§ 5. Zaopiniowany i zatwierdzony przez Burmistrza Gminy Iwonicz-Zdrój arkusz organizacji pracy placówki stanowi dla dyrektora podstawę do zatrudnienia odpowiedniej liczby nauczycieli oraz pracowników pomocniczych i obsługi.

§ 6. Projekt arkusza organizacji pracy placówki powinien określać, zgodnie z planem nauczania przyjętym dla danego etapu edukacyjnego i z uwzględnieniem cyklu kształcenia, w szczególności:

- 1) tygodniowy wymiar godzin lekcyjnych poszczególnych przedmiotów lub grup przedmiotów,
- 2) liczbę godzin:
 - a) do dyspozycji dyrektora, ze wskazaniem jak zostały rozdysponowane,
 - b) religii,
 - c) pracy bibliotekarza, pedagoga,
 - d) nauczania indywidualnego, zajęć rewalidacji indywidualnej, kształcenia specjalnego, wczesnego wspomagania rozwoju dziecka,
 - e) wynikających z podziału na grupy oraz realizowanych w klasach łączonych,
- 3) liczbę uczniów w poszczególnych oddziałach z podziałem na liczbę chłopców i dziewcząt (w placówkach, gdzie tworzone są dwa lub więcej oddziałów tej samej klasy należy ustalić zbliżoną liczbę uczniów w poszczególnych oddziałach).

II. Tryb przygotowywania arkuszy organizacji pracy placówek i ich aneksów

§ 7. 1. Dyrektorzy poszczególnych placówek przedkładają do zatwierdzenia arkusze organizacji pracy placówki w nieprzekraczalnym terminie **do dnia 29 kwietnia** [...] roku, po uprzednim uzgodnieniu z Burmistrzem Gminy działań wymagających zgody organu prowadzącego.

2. Arkusz organizacji pracy placówki przedkłada się w dwóch egzemplarzach (w wersji papierowej) oraz w wersji elektronicznej w systemie Vulcan z adnotacją o zaopiniowaniu przez radę pedagogiczną (numer i data uchwały) wraz z następującymi załącznikami:

- 1) imienny wykaz zatrudnionych nauczycieli (pełno i niepełnozatrudnionych) łącznie z informacją o posiadanych przez nich kwalifikacjach i proponowanym przydziałem godzin dydaktycznych zgodnych z przedmiotem nauczania oraz godzin świetlicowych,
- 2) imienny wykaz pracowników pomocniczych i obsługi, z podaniem rodzaju umowy o pracę i wymiaru zatrudnienia,
- 3) szkolny plan nauczania dla każdego oddziału w danym cyklu kształcenia,
- 4) ramowy plan nauczania w klasach łączonych – w przypadku powstania takich klas,
- 5) wykaz form realizacji zajęć wychowania fizycznego z wykazem grup,

- 6) orzeczenia poradni psychologiczno – pedagogicznej oraz informacje o organizacji indywidualnych zajęć rewalidacyjnych w przypadku kształcenia specjalnego oraz informacje o organizacji nauczania w przypadku nauczania indywidualnego, rewalidacji indywidualnej,
- 7) imienny wykaz nauczycieli w podziale na stopnie awansu zawodowego oraz nauczycieli przystępujących do postępowań kwalifikacyjnych lub egzaminacyjnych w roku szkolnym 2016/2017, ze wskazaniem terminów złożenia przez nich wniosków o podjęcie tych postępowań,
- 8) wykaz nauczycieli zagrożonych utratą pracy lub ograniczeniem wymiaru zatrudnienia,
- 9) zestawienie wakatów.

3. Ostateczny termin zatwierdzenia przez organ prowadzący arkuszy organizacji pracy placówek na rok szkolny ustala się do dnia 20 maja 2016 roku. Zatwierdzony arkusz jest podstawą do ewentualnych zmian w organizacji roku szkolnego.

§ 8. 1. W przypadku zmian w organizacji pracy placówki, dyrektor do dnia 26 sierpnia 2016 roku przedkłada zaktualizowany arkusz wraz z uzasadnieniem wprowadzonych zmian.

2. Wszelkie zmiany w organizacji pracy placówki powstałe w trakcie roku szkolnego powinny być umieszczane w kolejnych aneksach do arkuszy organizacyjnych i zgłaszane do akceptacji organu prowadzącego na co najmniej 5 dni, przed datą wprowadzenia zmian.

3. Niedopuszczalne jest przedłożenie do zatwierdzenia aneksu arkusza organizacji pracy placówki po dacie obowiązywania zmian.

4. Zobowiązuje się dyrektorów placówek do bieżącego aktualizowania arkuszy organizacji pracy uwzględniającego zmiany zachodzące w placówce (organizacyjne, stanowiskowe). Każda zmiana trwająca co najmniej trzy miesiące powinna zostać zgłoszona w formie aneksu do arkusza organizacyjnego.

III. Zasady dotyczące liczebności oddziałów

§ 9. 1. W oddziale przedszkolnym dzieci grupowane są według zbliżonego wieku. Liczba uczniów w oddziale przedszkolnym nie powinna przekraczać 25 uczniów.

2. Tygodniowy wymiar zajęć prowadzonych z dziećmi pięcioletnimi wynosi 25 godzin zegarowych.

3. Tygodniowy wymiar zajęć prowadzonych z dziećmi sześcioletnimi wynosi 22 godzin zegarowych oraz dwa razy po pół godziny zegarowej zajęć z religii na oddział.

§ 10. 1. Rekrutacja do przedszkoli przeprowadzana jest zgodnie z kryteriami i w terminach ustalonych przez Dyrektorów placówek.

2. Do przedszkoli przyjmowane są dzieci w następującej kolejności:

- a) dzieci w wieku 6 i 5 lat,
- b) dzieci w wieku 4 lat,
- c) dzieci w wieku 3 lat i młodsze.

3. Przyjęcie dziecka z terenu innej gminy następuje w drodze postępowania rekrutacyjnego w sytuacji, gdy przedszkole dysponuje wolnymi miejscami.

4. Dyrektorzy mogą przyjmować dzieci spoza terenu gminy, gdy przedszkole dysponuje wolnymi miejscami i przy zachowaniu warunku, że z tego tytułu nie zajdzie konieczność tworzenia dodatkowego oddziału.

5. Niedopuszczalne jest przyjęcie dziecka z innego terenu niż Gmina Iwonicz-Zdrój do danego oddziału przedszkolnego, jeżeli spowoduje to przekroczenie liczby 25 dzieci w oddziale lub przekroczenie pojemności przedszkola.

§ 11. 1. Do szkół podstawowych i gimnazjów przyjmowani są uczniowie będący mieszkańcami Gminy Iwonicz-Zdrój.

2. Przyjęcie do szkoły uczniów z obwodu innej szkoły następuje na podstawie postępowania rekrutacyjnego.

3. Przyjęcie ucznia spoza terenu gminy zgłaszane jest natychmiast do Referatu Oświaty Urzędu Gminy w Iwoniczu-Zdroju.

4. Każdy uczeń jest wpisywany do Systemu Informacji Oświatowej (SIO) uwzględniając parametry wymagane przez system. Za prawidłową kwalifikację i wpis do SIO odpowiada Dyrektor.

§ 12. 1. Liczba uczniów w oddziałach:

- a) w klasach I - III szkoły podstawowej - do 25 uczniów,
- b) w klasach IV - VI szkoły podstawowej - do 30 uczniów,

c) w klasach I - III gimnazjum - do 30 uczniów.

2. Dyrektor szkoły może odstąpić od podziału, o którym mowa w § 12 ust. 1 pkt. a), zwiększając liczbę uczniów w oddziale nie więcej niż o dwóch uczniów na wniosek rady oddziałowej oraz **po uzyskaniu zgody organu prowadzącego.**

3. Jeżeli liczba uczniów w oddziale klas I - III w szkole podstawowej zostanie zwiększona zgodnie z ust. 2 w szkole zatrudnia się asystenta nauczyciela, który wspiera nauczyciela prowadzącego zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze w tym oddziale.

§ 13. 1. W szkołach, w których liczba uczniów jest mniejsza niż 12, należy zastosować łączenie klas.

2. Planowanie powstania oddziałów liczących poniżej 12 uczniów następuje po uzyskaniu zgody organu prowadzącego pod warunkiem braku możliwości tworzenia klas łączonych.

§ 14. Określa się szczegółowe warunki w zakresie organizacji klas łączonych w placówkach:

- 1) łączenie klas w szkołach podstawowych i gimnazjach następuje, gdy liczebność oddziałów wynosi mniej niż 12 uczniów,
- 2) klasy z liczbą uczniów mniejszą niż 12 łączy się z klasą niższą lub wyższą na tym samym etapie edukacji, z tym, że oddział łączony nie może liczyć więcej niż 22 uczniów,
- 3) łączenie odbywa się według następujących zasad:
 - a) w klasach I - III szkoły podstawowej, w której po połączeniu liczba uczniów nie przekracza łącznie 16, łączeniem obejmuje się wszystkie zajęcia edukacyjne oraz wszystkie zajęcia dodatkowe,
 - b) w klasach IV - VI szkoły podstawowej łączeniem obejmuje się zajęcia z wychowania fizycznego, muzyki, plastyki, techniki, informatyki, języka angielskiego, religii, przyrody, godzin z wychowawcą, zajęć dodatkowych.

§ 15. Jeżeli połączenie oddziału klasy o liczbie uczniów mniejszej niż 7 z innym oddziałem nie jest możliwe, nie tworzy się w szkole oddziału tej klasy, a uczniowie zapisani do danej szkoły przyjęci zostają do szkoły w sąsiednim obwodzie szkolnym.

§ 16. W razie wątpliwości lub niejasności dotyczących łączenia klas ostateczną decyzję podejmuje Burmistrz Gminy Iwonicz-Zdrój.

IV. Zasady podziału na grupy

§ 17. 1. Podział na grupy jest możliwy w następujących przypadkach:

- 1) na obowiązkowych zajęciach z języków obcych grupy od 10 do 24 uczniów (w tym zespoły między - oddziałowe w klasach IV - VI oraz w gimnazjach),
- 2) na obowiązkowych zajęciach z informatyki, technologii informacyjnej, elementów informatyki w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów, z tym, że liczba uczniów w grupie nie może przekraczać liczby stanowisk komputerowych,
- 3) na obowiązkowych zajęciach z wychowania fizycznego:
 - a) w klasach I - III zajęcia prowadzi się z całą klasą,
 - b) w klasach IV - VI szkoły podstawowej oraz w gimnazjum zajęcia prowadzone są w grupie oddziałowej, między oddziałowej lub między klasowej, a w przypadku zespołu szkół - także w grupie między szkolnej, liczącej nie więcej niż 26 uczniów,
 - c) w klasach IV - VI szkoły podstawowej, w gimnazjum zajęcia wychowania fizycznego, w zależności od realizowanej formy tych zajęć, mogą być prowadzone łącznie albo oddzielnie dla dziewcząt i chłopców.

2. Podział na grupy, inny niż wskazany w ust. 1, jest możliwy wyłącznie w ramach środków posiadanych w budżetach placówek i za zgodą Burmistrza Gminy.

V. Zasady organizacji dodatkowych zajęć edukacyjnych

§ 18. 1. Liczba godzin i czas pracy świetlicy szkolnej musi wynikać z potrzeb uczniów i rodziców.

2. W godzinach pracy świetlicy, w miarę możliwości należy przewidzieć realizowanie przez nauczycieli, w ramach zwiększonego pensum, zajęć wyrównawczych oraz rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów.

3. W zespole szkół funkcjonuje jedna świetlica szkolna.

§ 19. Zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze, kompensacyjne, logopedyczne, gimnastyki korekcyjnej organizuje się z godzin pozostających do dyspozycji dyrektora.

§ 20. 1. Klasami sportowymi są oddziały, w których prowadzone jest szkolenie sportowe w jednej lub kilku dyscyplinach sportu, w kolejnych co najmniej trzech klasach danego typu szkoły, dla co najmniej 20 uczniów w oddziale.

2. Organizacja klas sportowych odbywa się według następujących zasad:

- a) rekrutacja uczniów do klas sportowych powinna być ukończona przed zakończeniem rocznych zajęć dydaktyczno – wychowawczych,
- b) liczba uczniów w klasie sportowej powinna wynosić co najmniej 20, w kolejnych trzech klasach danego typu szkoły,
- c) tygodniowy wymiar zajęć sportowych powinien wynosić co najmniej 10 godzin, w tym obowiązkowe zajęcia wychowania fizycznego przewidziane w ramowym planie nauczania,
- d) liczba uczniów w grupie ćwiczeniowej powinna wynosić co najmniej 10.

VI. Zasady organizacji indywidualnego nauczania

§ 21. 1. Nauczanie indywidualne organizuje się z uczniami, których stan zdrowia uniemożliwia lub utrudnia uczęszczanie do szkoły, na okres określony w orzeczeniu o potrzebie indywidualnego nauczania. Godziny nauczania indywidualnego oraz zajęć rewalidacyjnych zostają wprowadzone do arkusza organizacji pracy placówki po zatwierdzeniu ilości tych godzin przez Burmistrza Gminy.

2. Tygodniowy wymiar godzin zajęć indywidualnego nauczania realizowanych bezpośrednio z uczniem wynosi:

- 1) dla uczniów objętych rocznym przygotowaniem przedszkolnym - 4 godziny,
- 2) dla uczniów klas I - III szkoły podstawowej - 6 godzin,
- 3) dla uczniów klas IV - VI szkoły podstawowej - 8 godzin,
- 4) dla uczniów gimnazjów - 10 godzin.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach Burmistrz Gminy może zwiększyć ww. liczbę godzin.

4. Rewalidację indywidualną przyznaje się w wysokości 2 godzin tygodniowo.

§ 22. 1. Wprowadzenie godzin nauczania indywidualnego i zajęć rewalidacji indywidualnej w trakcie roku szkolnego następuje na wniosek dyrektora placówki, złożony wraz z niezbędną dokumentacją i wyliczeniem skutków finansowych tych zmian i podlega zatwierdzeniu przez Burmistrza Gminy.

2. Wzór wniosku stanowi załącznik do Zasad opracowywania arkuszy organizacji pracy szkół i przedszkoli, dla których organem prowadzącym jest Gmina Iwonicz-Zdrój na rok szkolny 2016/2017.

§ 23. Nauczanie indywidualne oraz rewalidację indywidualną organizuje dyrektor placówki tak, aby zapewnić z jednej strony zaspokajanie potrzeb edukacyjnych danego dziecka, a z drugiej strony spełnić wskazania zawarte w orzeczeniu poradni psychologiczno – pedagogicznej, dotyczące organizacji form pomocy psychologiczno – pedagogicznej, w szczególności: zajęć dydaktyczno - wyrównawczych, zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych lub innych o charakterze terapeutycznym.

§ 24. 1. Zajęcia w ramach nauczania indywidualnego prowadzi się w domu.

2. Dyrektor placówki ustala dla ucznia zakres, miejsce i czas nauczania indywidualnego, co oznacza, że w szczególnych przypadkach można je organizować w szkole.

3. W uzasadnionych przypadkach dyrektor placówki może powierzyć prowadzenie zajęć nauczania indywidualnego nauczycielowi zatrudnionemu w innej placówce.

§ 25. Warunkiem wypłaty wynagrodzenia nauczycielowi prowadzącemu zajęcia nauczania indywidualnego w domu będzie wykaz faktycznie przepracowanych godzin zatwierdzony przez dyrektora placówki i potwierdzony przez rodzica lub prawnego opiekuna dziecka.

VII. Zasady pracy bibliotekarzy

§ 26. 1. Ustala się następujące normy zatrudnienia bibliotekarzy w placówkach:

- 1) liczących do 50 uczniów - wymiar 5/30 etatu,
- 2) liczących od 51 do 100 uczniów - wymiar 10/30 etatu,
- 3) liczących od 101 do 150 uczniów - wymiar 15/30 etatu,
- 4) liczących od 151 do 200 uczniów - wymiar 20/30 etatu,
- 5) liczących ponad 200 uczniów - wymiar 1 etatu, tj., 30/30.

2. Normę zatrudnienia bibliotekarzy wymienioną w ust. 1 pkt. 5) zwiększa się o 5/30 etatu na każdych następnych 50 uczniów nie więcej jednak niż dwa etaty na placówkę lub zespół szkół.

3. Za podstawę ustalenia normy zatrudnienia bibliotekarzy w zespołach szkół przyjmuje się łączną liczbę uczniów ze szkół wchodzących w skład zespołu.

4. Zmniejszenie liczby uczniów w ciągu roku szkolnego nie powoduje zmian w obsadzie etatowej biblioteki.

5. Godziny pracy biblioteki powinny być dostosowane do potrzeb uczniów.

VIII. Zasady dotyczące zatrudniania pracowników

Pracownicy pedagogiczni

§ 27. 1. W placówkach powinni być zatrudniani nauczyciele posiadający pełne kwalifikacje, określone w obowiązujących w tym zakresie przepisach prawa oświatowego. **Należy ograniczyć zatrudnianie nowych nauczycieli oraz dążyć do ograniczenia zatrudniania nauczycieli w niepełnym wymiarze czasu pracy na korzyść zatrudnienia w godzinach ponadwymiarowych. Zaleca się, aby przyjęte rozwiązania w arkuszu organizacyjnym miały na celu racjonalizację i usprawnienie procesu zarządzania szkołą poprzez nie zatrudnianie dodatkowych nauczycieli do jednego przedmiotu, gdy przedmiot ten mogą prowadzić nauczyciele nie mający pełnych etatów lub godzin ponadwymiarowych.**

2. Łączny wymiar czasu pracy nauczyciela nie może przekraczać tygodniowego wymiaru godzin powiększonego o 9 godzin. W przypadku zatrudnienia w kilku placówkach na terenie Gminy Iwonicz-Zdrój dyrektor danej placówki obowiązany jest wpisać przy wykazie nauczycieli informację, w jakim wymiarze oraz w której placówce dany nauczyciel jest zatrudniony.

3. Przydział czynności powinien uwzględniać wszystkie posiadane przez nauczycieli kwalifikacje. Nauczycielom posiadającym więcej niż jedną specjalność nauczania należy przydzielać godziny zgodnie z tymi specjalnościami.

§ 28. Dyrektorzy, działając zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w nieprzekraczalnym terminie do dnia 31 maja 2016 roku, podejmują decyzje kadrowe wynikające z organizacji placówki w roku nowym roku szkolnym (rozwiązanie umowy, wypowiedzenie zmieniające warunki pracy, przeniesienia, uzupełnienia etatów, itd.).

§ 29. 1. Zastępstwa realizowane są przez nauczycieli zatrudnionych w placówce w ramach godzin ponadwymiarowych.

2. W wyjątkowych sytuacjach dopuszcza się zatrudnienie nauczyciela na zastępstwo spoza placówki za pisemną zgodą Burmistrza.

3. Nauczycieli zatrudnianych w trakcie roku szkolnego na zastępstwo za nieobecnego nauczyciela należy zatrudniać na okres trwania tego zastępstwa, a na czas określony – nie dłużej niż do zakończenia zajęć dydaktycznych – z wyjątkiem nauczycieli stażystów, zatrudnionych od 1 września, rozpoczynających staż na stopień nauczyciela kontraktowego.

§ 30. 1. Obowiązkowy tygodniowy wymiar godzin dla dyrektorów i wicedyrektorów placówek reguluje Uchwała Rady Miejskiej w Iwoniczu-Zdroju. Godziny ponadwymiarowe mogą być przydzielane kadry kierowniczej tylko w przypadku naturalnego przekroczenia pensum.

2. Wypłata wynagrodzenia za godziny doraźnych zastępstw realizowanych przez kadrę kierowniczą może mieć miejsce tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach, za zgodą Burmistrza Gminy Iwonicz-Zdrój.

Pracownicy niepedagogiczni

§ 31. Zobowiązuje się dyrektorów placówek do prowadzenia racjonalnej polityki zatrudniania pracowników niepedagogicznych, wynikającej z faktycznych potrzeb placówki, mając na uwadze maksymalne wykorzystanie przez tych pracowników czasu pracy i wypełniania obowiązków w ramach zakresów czynności.

§ 32. O podziale etatów pracowników pomocniczych i obsługi na poszczególne stanowiska pracy, po uwzględnieniu potrzeb placówek, decyduje dyrektor placówki w uzgodnieniu z organem prowadzącym, stosownie do środków zatwierdzonych na ten cel w planie finansowym.

§ 33. 1. Pracowników pomocniczych i obsługi można zatrudniać wyłącznie na stanowiskach wymienionych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (t. jedn. Dz. U. z 2014 r., poz. 1786).

2. Limity etatów pracowników pomocniczych i obsługi w placówkach wynoszą:

1) Inspektor (Podinspektor, Referent):

- 1 etat w szkołach podstawowych i gimnazjach.

2) **Pracownicy stołówki w szkołach:**

- na pierwsze 100 obiadów (obiady jednodaniowe) – 1 etat – w tym tylko jeden etat,
- na każde następne pełne 50 obiadów – 0,5 etatu pomocy kuchennej,
- do 50 obiadów – 0,25 etatu intendenta,
- od 51 do 100 obiadów – 0,50 etatu intendenta,
- Powyżej 100 obiadów – 1 etat intendenta.

3) **Pracownicy kuchni w przedszkolach:**

- na pierwsze 50 obiadów – 1 etat – w tym tylko jeden etat,
- na każde następne pełne 25 obiadów – 0,5 etatu pomocy kuchennej,
- do 50 obiadów – 0,25 etatu intendenta,
- od 51 do 100 obiadów – 0,50 etatu intendenta,

4) **Pomoc nauczyciela – 1 etat.**

5) **Personel sprzątający (sprzątaczką, woźna)** – jeden etat na 750 m² powierzchni do sprzątania (wszystkie pomieszczenia łącznie z korytarzami).

6) **Konserwator** - jeden etat od 1.300 m² do 2.000 m² powierzchni użytkowej placówki, nie wliczając utrzymania w porządku i czystości terenów szkolnych (koszenie trawy, wyrównywanie terenu, przycinanie krzewów i drzew, omiatanie, odśnieżanie itp.). Etat konserwatora tworzy się w miarę występujących potrzeb.

IX. Postanowienia końcowe

§ 34. **Arkusze organizacyjny szkoły powinien być opracowany zgodnie z przepisami prawa i powiązany z planem finansowym placówki. Dyrektor jednostki zobowiązuje się do przestrzegania dyscypliny budżetowej.**

**Zarządzenie Nr 30 /2017
Wójta Gminy Jedlnia – Letnisko
z dnia 3 kwietnia 2017 roku.**

**w sprawie zasad przygotowania arkuszy organizacyjnych na rok szkolny 2017/2018
dla szkół i przedszkola prowadzonych przez Gminę Jedlnia – Letnisko.**

Na podstawie art. 33 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2016r. poz. 446 ze zm.), art. 34a ust. 1 i ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.), **zarządzam, co następuje:**

§ 1

Określam zasady przygotowania arkuszy organizacyjnych dla szkół i przedszkoli prowadzonych przez Gminę Jedlnia – Letnisko na rok szkolny 2017/2018, stanowiące załącznik nr 1 do zarządzenia.

§ 2

Wykonanie zarządzenia powierzam dyrektorom szkół i przedszkoli.

§ 3

Nadzór nad wykonaniem zarządzenia powierzam Sekretarzowi Urzędu Gminy Jedlnia – Letnisko.

§ 4

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

WÓJTA
[Signature]
mgr Piotr Leśnowolski

RADCA PRAWNY
[Signature]
Aneta Guza-~~...~~łowicz
KL-0084

Załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 30/2017
Wójta Gminy Jedlnia-Letnisko z dnia 3.04.2017 r.
w sprawie standardów w placówkach oświatowych, dla których Gmina
Jedlnia-Letnisko jest organem prowadzącym.

Procedura zatwierdzania arkuszy organizacji szkół i przedszkoli w gminie Jedlnia-Letnisko

I. Zakres merytoryczny zatwierdzania:

1. Zgodność szkolnego planu nauczania z ramowym planem nauczania w zakresie liczby godzin w cyklu z poszczególnych zajęć edukacyjnych dla każdego oddziału na etap edukacyjny (w szkole podstawowej) lub okres nauczania (w gimnazjum).
2. Zgodność szkolnego planu nauczania z ramowym planem nauczania w zakresie liczby godzin do dyspozycji dyrektora.
3. Zgodność łącznej liczby godzin obowiązkowych nie przekraczającej ustalonego rozporządzeniem limitu godzin.
4. Zgodność z rozporządzeniem i zasadność podziału uczniów na grupy.
5. Zgodność przydziału godzin nauczania indywidualnego z rozporządzeniem.
6. Zgodność przydziału zajęć edukacyjnych z posiadanymi przez nauczycieli kwalifikacjami zawodowymi.

STANDARDY w placówkach oświatowych, dla których Gmina Jedlnia-Letnisko jest organem prowadzącym

W celu:

1. Określenia jednolitych dla wszystkich szkół i przedszkoli zasad planowania i ich organizacji w kolejnym roku szkolnym,
2. Naliczenia, dla poszczególnych szkół, środków na finansowanie wydatków bieżących (w tym wynagrodzeń pracowników wraz z pochodnymi), gwarantowanych przez państwo w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego,
3. Optymalnego wykorzystania środków finansowych przyznanych w budżetach dla poszczególnych przedszkoli i szkół, ustala się standardy;
 - a. rekrutacyjno - organizacyjne,
 - b. osobowe,
 - c. finansowe.

Zasady opracowania arkuszy organizacji szkół i przedszkoli prowadzonych przez Gminę Jedlnia-Letnisko na rok szkolny 2017/2018

I. Wstęp

1. Zasady pracy placówek oświatowych- stanowiące podstawę do opracowania arkuszy organizacyjnych w roku szkolnym 2017/2018 są jednolite dla wszystkich placówek prowadzonych przez Gminę Jedlnia-Letnisko.

2. Opracowanie arkusza organizacji powinno być poprzedzone analizą i oceną efektywności organizacji i funkcjonowania placówki w poprzednich latach.
3. Ilekroć w dalszych wytycznych jest mowa o:
 - 1) Gminie- należy przez to rozumieć Gminę Jedlnia-Letnisko;
 - 2) Organie prowadzącym- należy przez to rozumieć Wójta Gminy Jedlnia-Letnisko;
 - 3) Szkole- należy przez to rozumieć szkoły podstawowe, w których funkcjonują oddziały przedszkolne;
 - 4) Uczniach- należy przez to rozumieć uczniów pierwszego, drugiego i trzeciego etapu edukacyjnego oraz dzieci w oddziałach „zero”, oddziałach przedszkolnych.
 - 5) Liczbie uczniów- planowana liczba uczniów na początku roku szkolnego 2017/2018.
4. Arkusz organizacji powinien być opracowany z zachowaniem zasad uzyskiwania jak najlepszych efektów nauczania przy optymalnym wykorzystaniu środków finansowych, również w kontekście uzyskiwania średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego.
5. W każdej szkole należy dążyć do zatrudnienia pracowników w pełnym wymiarze czasu pracy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, podyktowanych koniecznością realizacji podstawy programowej, nauczyciela można zatrudnić w niepełnym wymiarze czasu pracy.
6. W powyższym przypadku zobowiązuje się dyrektora placówki, który zmuszony jest zatrudnić nauczyciela w niepełnym wymiarze, do ustalenia, czy w innej placówce na terenie gminy nie pracuje nauczyciel, który może uzupełnić etat w jego szkole. Powyższe ustalenia muszą mieć formę pisemną.
7. Informacje dotyczące zatrudniania nauczycieli w niepełnym wymiarze dyrektor przekazuje na piśmie do organu prowadzącego.
8. Przydział czynności powinien uwzględniać wszystkie posiadane przez nauczycieli kwalifikacje. Nauczycielom posiadającym więcej niż jedną specjalność, należy przydzielać zajęcia edukacyjne zgodnie z tymi specjalnościami.
9. Nauczycieli zatrudnianych w trakcie roku szkolnego na czas określony, na zastępstwo za nieobecnego nauczyciela, należy zatrudniać na okres zastępstwa, jednak nie dłużej niż do zakończenia zajęć dydaktycznych.
10. Nauczanie indywidualne oraz zajęcia pozalekcyjne nie mogą stanowić pensum nauczyciela i należy je planować jako godziny ponadwymiarowe.

II. Zasady ogólne

1. Dyrektor szkoły jest odpowiedzialny za merytoryczne przygotowanie arkusza organizacji a w szczególności w obszarach:
 - 1) Przestrzegania ramowych planów nauczania;
 - 2) Zatrudniania nauczycieli zgodnie z kwalifikacjami;
 - 3) Przydzielania nauczycielom zajęć edukacyjnych zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami zawodowymi;
 - 4) Przydzielania ilości godzin ponadwymiarowych (w tym płatne zastępstwa doraźne) zgodnie z obowiązującymi przepisami, zapewniające jednocześnie osiągnięcie średniego wynagrodzenia, o którym mowa w art. 30 ust. 3 Karta Nauczyciela;

- 5) Dokonywania podziału na grupy zgodnie z obowiązującymi przepisami;
 - 6) Zatrudniania osób lub nauczycieli bez właściwych kwalifikacji w sytuacjach wyjątkowych, za zgodą organu sprawującego nadzór pedagogiczny (w kwitieniu powinny być wykazane wakaty);
 - 7) Przestrzegania zasad organizacji zajęć organizowanych w ramach pomocy psychologiczno- pedagogicznej zgodnie z obowiązującymi przepisami.
2. Arkusz organizacyjny na dany rok szkolny winien obejmować:
- 1) Godziny zajęć edukacyjnych wynikające ze szkolnego planu nauczania;
 - 2) Godziny wynikające z podziału na grupy na zajęciach zgodnie z rozporządzeniem MEN z dnia 7 lutego 2012r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. z 2012r. poz. 204);
 - 3) Godziny zajęć nauczania indywidualnego dla uczniów kontynuujących nauczanie w tej formie, posiadających aktualne orzeczenie na planowany rok szkolny;
 - 4) Godziny rewalidacji dla uczniów posiadających aktualne orzeczenia na planowany rok szkolny;
 - 5) Godziny na realizację zajęć organizowanych w ramach pomocy psychologiczno- pedagogicznej zgodnie z rozporządzeniem MEN z dnia 17 listopada 2010r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno- pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 228, poz. 1487);
 - 6) Godziny zajęć pozalekcyjnych (realizowanych z godzin do dyspozycji dyrektora szkoły oraz godzin do dyspozycji dyrektora wynikających z art. 42 KN a także godziny innych zajęć przyznanych przez organ prowadzący (religia, język angielski w oddziałach przedszkolnych)
 - 7) Godziny zajęć: świetlicy, pedagoga, psychologa, biblioteki, logopedy;
 - 8) Nieobecności płatne: urlopy zdrowotne, urlopy związkowe i stany nieczynne;
 - 9) Nieobecności bezpłatne: urlopy bezpłatne.
- Nadto arkusz powinien spełniać wymogi dotyczące treści arkuszy wynikające z rozporządzenia MEN z dnia 17 marca 2017r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i placówek.

Rozdział I

1. **Zasady organizacji dodatkowych zajęć edukacyjnych:**
2. Liczba godzin i czas pracy świetlicy musi wynikać z potrzeb rodziców i uczniów (na podstawie kart zgłoszeń), jednak nie może przekraczać 13 godz. tygodniowo dla grupy, na 60 uczniów 0.5 etatu- w uzgodnieniu z organem prowadzącym.
3. Zajęcia dydaktyczno- wyrównawcze, kompensacyjne, gimnastyki korekcyjnej organizuje się z godzin do dyspozycji dyrektora.
4. Na 200 uczniów przyznaje się 1 etat pedagoga/psychologa- decyduje dyrektor szkoły w zależności od potrzeb danej placówki (ilość godzin pedagoga i psychologa).
5. Zmniejszenie lub zwiększenie liczby uczniów w ciągu roku szkolnego nie powoduje zmian w ilości etatów zatwierdzonych w arkuszu organizacyjnym.
2. **Liczebność oddziałów:**
 1. Oddziały przedszkolne- co najmniej 15 dzieci.
 2. Szkoła podstawowa- co najmniej 7 dzieci i nie więcej niż 25.
 3. Gimnazjum- co najmniej 24 i nie więcej niż 30 uczniów.
 4. Świetlica- co najmniej 15 uczniów.
 5. Oddziały liczące mniej uczniów niż wskazane powyżej tworzy się, w uzasadnionych przypadkach, tylko za zgodą organu prowadzącego.

6. Zmniejszenie lub zwiększenie liczby uczniów w ciągu roku szkolnego nie powoduje zmian w ilości oddziałów zatwierdzonych w projekcie organizacyjnym.

3. Łączenie klas:

1. Łączenie klas w szkołach podstawowych następuje, gdy liczebność oddziału wynosi mniej niż 7 uczniów.
2. Klasy z liczbą uczniów mniejszą niż 7/15 łączy się z klasą programowo niższą i /lub wyższą na tym samym etapie nauczania (I-III; IV-VI), z zastrzeżeniem, że oddział łączony nie może liczyć więcej niż 25 uczniów.
3. Nie należy łączyć klas programowo najwyższych w danym etapie edukacyjnym.
4. Łączenie odbywa się według następujących zasad:
 - 1) w I etapie edukacyjnym, w oddziale, w którym po połączeniu kolejnych klas liczba uczniów:
 - a. nie przekracza łącznie 15, łączeniem obejmuje się wszystkie zajęcia edukacyjne i wszystkie zajęcia dodatkowe;
 - b. wynosi 16-20, łączeniem obejmuje się edukację: społeczną, techniczną, edukację muzyczną, plastyczną, komputerową, przyrodniczą, religię, wychowanie fizyczne oraz wszystkie zajęcia dodatkowe. Łączeniem obejmuje się również 50% edukacji polonistycznej, matematycznej i języka obcego.
 - c. Przekracza 20, łączeniem obejmuje się edukację: społeczną, techniczną, muzyczną, plastyczną, wychowanie fizyczne oraz wszystkie zajęcia dodatkowe. Łączeniem nie obejmuje się zajęć edukacji polonistycznej, matematycznej, języka obcego, edukacji komputerowej, edukacji przyrodniczej i religii;
 - 2) w II etapie edukacyjnym łączeniem obejmuje się następujące przedmioty: wychowanie fizyczne, muzykę, plastykę, technikę/zajęcia techniczne, informatykę/zajęcia komputerowe oraz wszystkie zajęcia dodatkowe. Łączeniem obejmuje się również 50% zajęć z następujących przedmiotów: język polski, matematyka, przyroda, historia i społeczeństwo, religia oraz język obcy (jeżeli w szkolnym planie nauczania zaplanowana jest tylko 1 godzina z danego przedmiotu, to zajęcia z tego przedmiotu nie podlegają łączeniu).
 - 3) Jeżeli połączenie klasy o liczbie uczniów mniejszej niż 5 z inną klasą w oddział jest niemożliwe, nie tworzy się w szkole oddziału tej klasy, a dzieci przyjmowane są do szkoły w sąsiednim obwodzie szkolnym.
 - 4) Uczniom, których rodzice nie zechcą posyłać do klas łączonych, gwarantuje się miejsca w oddziałach klas w najbliższym obwodzie szkolnym.

4. Zasady podziału na grupy:

1. Podział na grupy na zajęciach informatyki i języków obcych następuje w oddziałach liczących powyżej 24 uczniów. Za zgodą organu prowadzącego można dokonać podziału na grupy w oddziałach liczących poniżej 24 uczniów w uzasadnionych przypadkach.
2. Zajęcia wychowania fizycznego są prowadzone w grupach (międzyklasowych lub międzyoddziałowych) liczących od 12 do 26 uczniów.
3. Zmniejszenie lub zwiększenie liczby uczniów w ciągu roku szkolnego nie powoduje zmian w ilości zatwierdzonych grup w projekcie organizacyjnym.

5. Standardy dotyczące zatrudniania pracowników niebędących nauczycielami:

1. Szkole przysługuje limit etatów pracowników niebędących nauczycielami, uzależniony od liczby uczniów, powierzchni użytkowej szkoły. Zatrudnianie pracowników administracji i obsługi w szkołach należy dostosować do liczby uczniów.

dv

2. Należy racjonalnie prowadzić politykę zatrudniania pracowników niepedagogicznych, wynikającą z faktycznych potrzeb, mając na uwadze maksymalne wykorzystanie przez nich czasu pracy i wypełnianie obowiązków w ramach zakresów czynności oraz racjonalne gospodarowanie środkami finansowymi budżetu placówki.
3. Standardy zatrudniania sekretarek/sekretarzy (liczy się uczniów z I, II i III etapu edukacyjnego):
 - 1) Powyżej 200 uczniów- max 1 etat w placówce
 - 2) 70- 200 uczniów- ½ etatu
 - 3) Poniżej 70 uczniów- nie tworzy się stanowiska
4. Standardy zatrudniania pracowników obsługi:
 - 1) Sprzątaczką- 750- 850 m² powierzchni do sprząkania- na 1 etat;
 - 2) Sprzątaczką, której powierzono obowiązki woźnej- 200- 400m² powierzchni do sprząkania;
 - 3) Woźna oddziałowa- 1 etat/ oddział 9-godzinny. Norma do sprząkania dla woźnej oddziałowej- 200-400m² powierzchni do sprząkania.
 - 4) Konserwator- Powyżej 200 uczniów- max 1 etat w placówce
70- 200 uczniów- ½ etatu
Poniżej 70 uczniów- nie tworzy się stanowiska

Mnożniki do obliczania powierzchni do sprząkania	
1m2 powierzchni klasy	x 1,2
1m2 powierzchni pracowni	x 1,2
1m2 powierzchni korytarzy	x 1
1m2 powierzchni sali gimnastycznej	x 1
1m2 powierzchni pozostałych	x 1
1m2 powierzchni sanitariatów	x 1,5

6. Tryb przygotowania arkuszy organizacji szkół prowadzonych przez Gminę Jedlnia-Letnisko:

Terminy opracowywania arkuszy organizacji szkoły/przedszkola:

- do 19 kwietnia 2017 r. dokument zaopiniuje organizacja związkowa i rada pedagogiczna;
- do 20 kwietnia 2017 r. dyrektor przekazuje arkusz do organu prowadzącego;
- do 8 maja 2017 r. opinię wyda organ sprawujący nadzór pedagogiczny;
- do 29 maja 2017 r. arkusz zatwierdzi organ prowadzący.

7. Dyrektor przekazuje do organu prowadzącego:

- 1) trzy egzemplarze arkusza organizacji szkoły wraz z załącznikami (wg załączonych wzorów);
- 2) szkolne plany nauczania na poszczególne etapy edukacyjne;

- 3) plany nauczania na dany etap edukacyjny dla klas łączonych;
 - 4) wykaz kadry pedagogicznej (kwalifikacje i nauczone przedmioty);
 - 5) informację o indywidualnych zajęciach rewalidacyjnych;
 - 6) informację o indywidualnym nauczaniu (w przypadku kontynuacji w nowym roku szkolnym);
 - 7) informację o wczesnym wspomaganiu rozwoju dziecka;
 - 8) informację o indywidualnych zajęciach rewalidacyjno- wychowawczych;
 - 9) informację o dodatkowych zajęciach finansowanych przez organ prowadzący.
 - 10) informację o przeznaczeniu godzin wynikających z art. 42 ust.2 ustawy Karta Nauczyciela;
 - 11) informację o liczbie godzin przeznaczonych na zajęcia dla uczniów o szczególnych potrzebach edukacyjnych;
 - 12) informację o nauczycielach przystępujących do postępowań kwalifikacyjnych lub egzaminacyjnych;
 - 13) zestawienie wakatów w arkuszu w roku szkolnym 2017/2018;
 - 14) wykaz nauczycieli przebywających na urlopie zdrowotnym, macierzyńskim, wychowawczym, w stanie nieczynnym (z podaniem okresu tego urlopu); zagrożonych utratą pracy lub zatrudnieniem w niepełnym wymiarze czasu pracy;
 - 15) Wykaz pracowników administracji i obsługi (stanowisko, wymiar zatrudnienia, rodzaj umowy o pracę).
8. Organ prowadzący zatwierdza arkusz organizacji pracy szkoły w terminie do 29 maja 2017 r.
9. Zaopiniowany i zatwierdzony przez Wójta arkusz organizacji szkoły stanowi dla Dyrektora podstawę do zatrudnienia nauczycieli i pracowników administracji i obsługi.
10. W przypadku złożenia przez nauczyciela wniosku o udzielenie mu urlopu Dyrektor szkoły:
- 1) pisemnie zawiadamia organ prowadzący w terminie 3 dni roboczych o złożeniu w/w wniosku przez nauczyciela;
 - 2) w terminie 7 dni roboczych od złożenia wniosku przeprowadza szczegółową analizę wniosku, konsultuje z organem prowadzącym aneks do arkusz organizacyjnego placówki w przypadku ewentualnych zmian oraz przedstawia organowi prowadzącemu pisemną informację o sposobie rozpatrzenia wniosku.
11. Aneks nr 1 obowiązujący od 1 września 2017 r. uwzględniający wszelkie zmiany w planowanej organizacji szkoły, należy złożyć wraz z obowiązującymi dokumentami w terminie do 31 sierpnia 2017 r.
12. Dyrektor, planując organizację pracy szkoły, uwzględni lokalne potrzeby i uwarunkowania, a przy zatrudnianiu nowych pracowników bierze w pierwszej kolejności pod uwagę nauczycieli w trybie art. 18 Karty Nauczyciela, którzy tracą pracę w wyniku zmian organizacyjnych w szkołach na terenie Gminy.
13. Zatrudnianie nowych nauczycieli możliwe jest w przypadku, gdy Wójt lub Dyrektorzy szkół nie zgłoszą pracowników tracących pracę.
14. W przypadku kolejnych zmian w trakcie roku szkolnego, do pisma przewodniego, należy dołączyć niezbędne dokumenty potwierdzające konieczność zmiany, informację o skutkach finansowych zmian, uzyskać akceptację i przedłożyć stosowny aneks.
15. Wszelkie zmiany w organizacji pracy szkoły powstałe w trakcie roku szkolnego, należy zgłaszać do akceptacji niezwłocznie, na co najmniej 5 dni przed planowaną datą wprowadzenia zmian.
16. Niedopuszczalne jest przedłożenie do zatwierdzenia aneksu po wprowadzeniu zmian.
17. Nauczanie indywidualne, mimo że wydane jest orzeczenie przez PPP na cały cykl kształcenia, dyrektor szkoły ma obowiązek wystąpić co roku z wnioskiem o przyznanie godzin do organu prowadzącego. Godziny przyznane na nauczanie indywidualne nie podlegają uśrednieniu w aneksach.

18. Nie należy przydzielać funkcji nauczyciela wychowawcy – kadrze kierowniczej, nauczycielom religii, pedagogom, psychologom, logopedom, bibliotekarzom, wychowawcom świetlicy.
19. Łączenie etatów o różnym nominale (tzw. pensum eklektyczne) . W celu ujednoczenia sposobu wyliczenia pensum dla nauczycieli realizujących w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin, ustala się tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin jako iloraz łącznej liczby realizowanych godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych przez sumę części etatów realizowanych w ramach poszczególnych tygodniowych wymiarów godzin – w celu ułatwienia obliczeń może mieć zastosowanie poniższy wzór:

$$W = \frac{X_1 + X_2 + \dots + X_n}{\frac{X_1}{Y_1} + \frac{X_2}{Y_2} + \dots + \frac{X_n}{Y_n}}$$

gdzie:

- b. W – oznacza ustalony dla nauczyciela tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć,
 - c. x_1, x_2, \dots, x_n - oznacza liczbę godzin zajęć przydzieloną nauczycielowi w planie organizacyjnym szkoły na poszczególnych stanowiskach,
 - d. y_1, y_2, \dots, y_n - oznacza tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dla danych stanowisk.
20. Ustalony w powyższy sposób tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć zaokrągla się zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Jedlnia- Letnisko Nr XX/104/2012 z dnia 27 kwietnia 2012r. w następujący sposób: godzinę do 0,5 pomija się, a godzinę co najmniej 0,5 przyjmuje się za pełną.
21. Godziny zajęć przydzielone powyżej wymiaru ustalonego na zasadach określonych w niniejszym zapisie są godzinami ponadwymiarowymi.

Przykłady przeliczania etatów eklektycznych i godzin ponadwymiarowych:

1) nauczyciel realizuje łącznie 22 godziny, w tym 9 godzin wg pensum 18 godzinnego i 13 godzin wg pensum 26 godzinnego

$$9/18 + 13/26 = 1$$

tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć nauczyciela wynosi 22 godziny (brak godzin ponadwymiarowych);

2) nauczyciel realizuje łącznie 27 godzin, w tym 6 godzin wg pensum 18 godzinnego i 21 godzin wg pensum 26 godzinnego

$$6/18 + 21/26 = 1,14$$

jeżeli 1,14 etatu stanowi 27 godzin, to proporcjonalnie 1 etat stanowi 23,68 godziny, zaokrąglając do pełnych godzin - 24 godziny, pozostałe 3 godziny stanowią godziny ponadwymiarowe

tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć nauczyciela wynosi 24 godziny (3 godziny ponadwymiarowe);

3) nauczyciel realizuje łącznie 25 godzin, w tym 15 godzin wg pensum 18 godzinnego i 10 godzin wg pensum 26 godzinnego

$$15/18 + 10/26 = 1,22$$

jeżeli 1,22 etatu stanowi 25 godzin, to proporcjonalnie 1 etat stanowi 20,49 godziny, zaokrąglając do pełnych godzin - 20 godzin

tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć nauczyciela wynosi 20 godzin (5 godzin ponadwymiarowych);

4) nauczyciel realizuje łącznie 27 godzin, w tym 10 godzin wg pensum 18 godzinnego, 5 godzin wg pensum 26 godzinnego i 12 godzin wg pensum 30 godzinnego

$$10/18 + 5/26 + 12/30 = 1,15$$

jeżeli 1,15 etatu stanowi 27 godzin, to proporcjonalnie 1 etat stanowi 23,48 godziny, zaokrąglając do pełnych godzin - 23 godziny

tygodniowy obowiązkowy wymiar zajęć nauczyciela wynosi 23 godziny (4 godziny ponadwymiarowe).

**ZARZĄDZENIE NR 151/2014 PREZYDENTA MIASTA RYBNIKA z dnia 25 marca 2014 r.
w sprawie: ustalenia wytycznych do sporządzania arkuszy organizacji pracy rybnickich
placówek oświatowych.**

Działając na podstawie przepisów: art. 30 ust. 1, ust. 2 pkt 4) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. 2013 poz. 594), art. 5c pkt. 3, art. 34a ust. 2 pkt. 3, art. 71b ust. 5c i 5d Ustawy z dnia 7.09.1991 o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. 2004, Nr 256, poz. 2572 z późniejszymi zmianami); § 20 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach z dnia 30 kwietnia 2013 r. (Dz. U. z 2013 r., poz. 532)

zarządzam co następuje:

§ 1 Ustala się wytyczne do sporządzania arkuszy organizacji pracy rybnickich placówek oświatowych w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszego zarządzenia.

§ 2 Wszelkie odstępstwa od przyjętych unormowań podlegają uzgodnieniu z organem prowadzącym.

§ 3 Wykonanie zarządzenia powierza się dyrektorom placówek oświatowych w Rybniku i Naczelnikowi Wydziału Edukacji.

§ 4 Nadzór nad wykonaniem zarządzenia sprawować będzie Zastępca Prezydenta Miasta nadzorujący oświatę.

§ 5 Traci moc Zarządzenie Nr 477/2013 Prezydenta Miasta z dnia 21 sierpnia 2013 r.

§ 6 Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Załącznik do Zarządzenia nr 151/2014 Prezydenta Miasta Rybnika z dnia 25 marca 2014 r.

WYTYCZNE DO SPORZĄDZANIA ARKUSZY ORGANIZACJI PRACY RYBNICKICH PLACÓWEK OŚWIATOWYCH

I. LICZBA UCZNIÓW W ODDZIAŁACH

Szkoły podstawowe: optymalna liczba uczniów - 24.

Gimnazja: optymalna liczba uczniów - 26.

Szkoły ponadgimnazjalne: optymalna liczba uczniów - 28.

Grupy przedszkolne: optymalna liczba wychowanków – 25.

Oddziały integracyjne: optymalna liczba uczniów - 20 uczniów w tym 3 - 5 niepełnosprawnych.

Klasy sportowe: jednodyscyplinowe 20 – 26 uczniów, dwudyscyplinowe powyżej 26 uczniów.

Zasady otwierania klas pierwszych w obwodowych szkołach podstawowych i gimnazjalnych:

- 1) o liczbie otwieranych nowych klas decyduje liczba dzieci zamieszkałych w obwodzie danej szkoły,
- 2) dziecko przyjęte spoza obwodu nie może spowodować otwarcia nowej klasy (dzieci zamieszkałe poza obwodem szkoły stanowić mogą uzupełnienie liczebności oddziału tworzonego w oparciu o dzieci zamieszkałe w obwodzie, w miarę wolnych miejsc),
- 3) powyższych zasad nie stosuje się dla wszystkich uczniów klas sportowych i uczniów niepełnosprawnych w klasie integracyjnej.

Przed rozpoczęciem każdego roku szkolnego należy dokonać analizy stanu osobowego uczniów w poszczególnych oddziałach i ewentualnie dokonać połączenia klas w przypadku małej liczby uczniów w poszczególnych klasach na danym poziomie kształcenia.

Przed rozpoczęciem każdego semestru należy dokonać analizy stanu osobowego uczniów w poszczególnych oddziałach i ewentualnie dokonać likwidacji podziałów na grupy.

II. PARAMETRYZACJA ETATÓW WSPARCIA

W ramach przyznanych szkole etatów wsparcia (biblioteka, świetlica, pedagog) dyrektor biorąc pod uwagę specyfikę pracy danej placówki decyduje o wielkości zatrudnienia na poszczególnych stanowiskach nie przekraczając sumarycznej liczby etatów, która przysługuje tej szkole.

1. Biblioteka - przy określeniu wymiaru zatrudnienia nie uwzględnia się oddziałów przedszkolnych:

1) Szkoły podstawowe (w tym zespoły szkolno-przedszkolne):

0,5 etatu w szkołach liczących poniżej 180 uczniów,

1 etat w szkołach liczących od 180 do 350 uczniów,

1,5 etatu w szkołach liczących od 351 do 550 uczniów,

2 etaty w szkołach liczących od 551 do 850 uczniów,

2,5 etatu w szkołach liczących powyżej 850 uczniów.

2) Pozostałe szkoły (w tym zespoły szkół):

0,5 etatu w szkołach liczących poniżej 250 uczniów,

1 etat w szkołach liczących od 250 do 400 uczniów,

1,5 etatu w szkołach liczących od 401 do 550 uczniów,

2 etaty w szkołach liczących od 551 do 850 uczniów,

2,5 etatu w szkołach liczących od 851 do 1000 uczniów,

3 etaty w szkołach liczących powyżej 1000 uczniów,

2. Świetlica - przy określeniu wymiaru zatrudnienia nie uwzględnia się oddziałów przedszkolnych:

1) Szkoły podstawowe (w tym zespoły szkolno-przedszkolne):

- 1 etat w szkołach liczących poniżej 100 uczniów,
- 1,5 etatu w szkołach liczących od 100 do 350 uczniów,
- 2 etaty w szkołach liczących od 351 do 450 uczniów,
- 2,5 etatu w szkołach liczących od 451 do 600 uczniów,
- 3 etaty w szkołach liczących powyżej 600 uczniów,
- 0,5 etatu dodatkowo w szkołach, w których działają klasy integracyjne,
- 0,5 etatu dodatkowo w szkołach liczących powyżej 20 oddziałów, które działają w dwóch budynkach.

2) (...)

3. Pedagog (w tym psycholog, logopeda, doradca zawodowy) - maksymalna norma zatrudnienia w placówkach oświatowych, w tym we wszystkich zespołach wynosi 2 etaty (zliczając sumarycznie) - przy określeniu wymiaru zatrudnienia nie uwzględnia się oddziałów przedszkolnych:

1) Szkoły podstawowe (w tym zespoły szkolno-przedszkolne):

- 0,5 etatu w szkołach liczących poniżej 180 uczniów,
- 1 etat w szkołach liczących od 180 do 600 uczniów,
- 1,5 etatu w szkołach liczących powyżej 600 uczniów.

2) (...)

3) Szkoły ponadgimnazjalne (w tym zespoły z gimnazjami):

- 0,5 etatu w szkołach liczących poniżej 100 uczniów,
- 1 etat w szkołach liczących od 100 do 400 uczniów,
- 1,5 etatu w szkołach liczących od 401 do 500 uczniów,
- 2 etaty w szkołach liczących powyżej 500 uczniów.

4) Pozostałe placówki (...):

4. Stanowisko wicedyrektora

w każdej placówce tworzy się stanowisko wicedyrektora,

w szkole, która liczy co najmniej 24 oddziały tworzy się stanowisko drugiego wicedyrektora,

w szkole, która liczy co najmniej 36 oddziałów tworzy się stanowisko trzeciego wicedyrektora,

w szkołach ponadgimnazjalnych, w których prowadzi się zajęcia praktyczne (co najmniej w 10 oddziałach) tworzy się dodatkowe stanowisko wicedyrektora realizującego także obowiązki kierownika zajęć praktycznych, w zespołach szkolno – przedszkolnych:

jeżeli dyrektor jest nauczycielem szkoły to tworzy się stanowisko wicedyrektora ds. przedszkola, natomiast stanowisko wicedyrektora ds. szkoły tworzy się, jeżeli szkoła liczy co najmniej 12 oddziałów, stanowisko kolejnego wicedyrektora tworzy się, jeżeli szkoła liczy co najmniej 24 oddziały,

jeżeli dyrektor jest nauczycielem przedszkola to tworzy się stanowisko wicedyrektora ds. szkoły, natomiast stanowisko wicedyrektora ds. przedszkola tworzy się, jeżeli przedszkole liczy co najmniej 6 oddziałów, stanowisko kolejnego wicedyrektora tworzy się, jeżeli szkoła liczy co najmniej 24 oddziały,

(...) 6. Nauczyciele wspomagający w oddziałach integracyjnych: tygodniowa liczba godzin nauczyciela wspomagającego w oddziale równa się liczbie realizowanych obowiązkowych zajęć wynikających z ramowego planu nauczania wraz z religią (bez podziału na grupy).

III. LICZBA ETATÓW PRACOWNIKÓW PEDAGOGICZNYCH W PLACÓWKACH PRACY POZASZKOLNEJ I PORADNI:

12,83 etatów w Ognisku Pracy Pozaszkolnej „Zespół Przygoda”

17,5 etatów w Młodzieżowym Domu Kultury

28,5 etatów w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej.

IV. STANOWISKO ORGANU PROWADZĄCEGO W SYTUACJACH SZCZEGÓLNYCH

Nauczyciele korzystający ze zniżek nie mogą być zatrudniani dodatkowo w innych placówkach oświatowych prowadzonych przez miasto Rybnik.

Zatrudnienie emerytów oraz nauczycieli niepełnozatrudnionych może mieć miejsce jedynie w przypadkach szczególnych, jeżeli brak kandydatów określonej specjalności wśród nauczycieli poszukujących pracy, i jedynie po uzyskaniu zgody organu prowadzącego.

Do nauczycieli, którzy uzupełniają etaty w placówkach nieferyjnych stosuje się przepisy jak do nauczycieli placówek feryjnych.

W przypadku złożenia przez nauczyciela wniosku o udzielenie mu urlopu dla poratowania zdrowia zobowiązuje się dyrektora szkoły do pisemnego zawiadomienia w terminie 3 dni roboczych organu prowadzącego o złożeniu ww. wniosku. Decyzję o odwołaniu się od orzeczenia do wojewódzkiego ośrodka medycyny pracy podejmuje dyrektor szkoły po pisemnym uzgodnieniu z organem prowadzącym.

V. SPECYFICZNE FORMY PRACY SZKOŁY

W szkołach tworzy się klasy o specyficznym charakterze, po uzyskaniu zgody organu prowadzącego takie jak:

- 1) integracyjne,
- 2) dwujęzyczne,
- 3) sportowe,

4) mistrzostwa sportowego.

Procedura tworzenia klas integracyjnych:

- 1) inicjatorem tworzenia klasy integracyjnej jest dyrektor szkoły,
- 2) klasa integracyjna może być utworzona w szkole, która spełnia następujące warunki:
 - posiada odpowiednio przygotowaną kadrę pedagogiczną,
 - posiada odpowiednie warunki lokalowo-techniczne,
 - posiada co najmniej trzy orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego w szkole integracyjnej lub oddziale integracyjnym wydane przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną dotyczące uczniów zamieszkałych w Rybniku.

Procedura tworzenia klas sportowych i klas mistrzostwa sportowego - podstawa prawna: Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15.10.2012 r. w sprawie warunków tworzenia, organizacji oraz działania oddziałów i szkół sportowych.

inicjatorem tworzenia klasy sportowej jest klub sportowy działający na terenie miasta Rybnika, tworzenie klasy sportowej powinno wynikać z perspektywicznego planu szkolenia w danym klubie sportowym, klub powinien posiadać kadrę trenerską z odpowiednimi kwalifikacjami pedagogicznymi, klub powinien uzyskać pozytywną opinię dyrektora szkoły, na terenie której klub zamierza utworzyć klasę sportową, klub powinien uzyskać zgodę Prezydenta Miasta w terminie do 31 marca danego roku, podpisanie porozumienia pomiędzy miastem a klubem sportowym w sprawie zasad współpracy. Porozumienie powinno zawierać następujące uzgodnienia:

nabór do klas sportowych:

- przeprowadzenie selekcji sportowej (klub),
- pisemne zgody rodziców na naukę w klasie sportowej (klub),
- przeprowadzenie postępowania rekrutacyjnego (szkoła),
- organizacja obozów szkoleniowych (klub),
- organizacja dożywiania (klub),
- posiadanie programu szkolenia sportowego (klub),
- uczestnictwo w rozgrywkach organizowanych przez związki sportowe (klub),
- zabezpieczenie sprzętu sportowego (klub),
- zapewnienie opieki lekarskiej - ciągłej i okresowej (klub),
- klasa może być utworzona pod warunkiem wykonania pełnego naboru do dnia 10 lipca danego roku, godziny wychowania fizycznego w klasach sportowych i klasach szkoły mistrzostwa sportowego:
 - a) w klasach sportowych 10 godzin wychowania fizycznego,
 - b) w klasach mistrzostwa sportowego 16 godzin wychowania fizycznego.

Nauczanie indywidualne wyklucza udział ucznia/wychowanka w regularnych zajęciach z klasą/grupą.

Organ prowadzący w trybie art.71b ust. 5c i 5d ustawy o systemie oświaty uzgadnia tygodniowy wymiar godzin zajęć indywidualnego nauczania realizowanych bezpośrednio z uczniem, który winien wynosić:

indywidualne przygotowanie przedszkolne: 4 godziny,
dla uczniów klas I-III szkoły podstawowej: 6 godzin,
dla uczniów klas IV-VI szkoły podstawowej:

- a) w klasach IV - V: 8 godzin,
- b) w klasie VI: do 9 godzin,

4 (...)

5) dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych:

- a) w klasie I – III (z wyjątkiem klas maturalnych): 12 godzin,
- b) w klasach maturalnych: do 13 godzin.

Wymiar godzin zajęć specjalistycznych wynikających z opinii/orzeczenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, które ustala dyrektor placówki oświatowej na dany rok szkolny: zajęcia grupowe – wymiar 2 godziny tygodniowo, kolejną grupę zajęć specjalistycznych tworzy się dopiero po wypełnieniu górnej normy przewidzianej rozporządzeniem MEN.

Godziny zajęć rewalidacyjnych zgodnie z ramowymi planami nauczania.

Godziny zajęć wynikających z organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej nie uwzględnia się w projektach organizacji.

ZAŁOŻENIA DO OPRACOWANIA ARKUSZA ORGANIZACJI PRACY SZKOŁY, PRZEDSZKOLA, PLACÓWKI OŚWIATOWEJ NA ROK SZKOLNY 2017/2018

ROZDZIAŁ I POSTANOWIENIA OGÓLNE

Arkusze organizacji pracy na rok 2017/2018 należy opracować w wersji elektronicznej w programie PABS w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami prawa oraz z niniejszymi zasadami.

Arkusze organizacji pracy szkoły, przedszkola, placówki oświatowej na rok 2017/2018 winien uwzględniać następujące rodzaje godzin:

godziny wynikające ze szkolnych planów nauczania, zgodnych z obowiązującymi ramowymi planami nauczania zawartymi w stosownych rozporządzeniach ministra właściwego ds. oświaty, a także przepisami regulującymi organizację nauki religii/etyki oraz wychowania do życia w rodzinie,
 godziny wynikające z obowiązkowych podziałów na grupy,
 dodatkowe godziny przyznane wcześniej przez organ prowadzący (tzw. „godziny jst”) przeznaczane na realizację innowacji i eksperymentów pedagogicznych, lub będące kontynuacją wcześniej rozpoczętych zajęć,
 godziny tzw. „niżek funkcyjnych” dyrektorów, wicedyrektorów i innych pracowników, którym powierzono stanowisko kierownicze, z zastrzeżeniem ust. 4,
 godziny dodatkowych zajęć (treningów) w klasach sportowych,
 godziny przyznane na zatrudnienie nauczycieli współorganizujących kształcenie integracyjne,
 godziny przyznane przez organ prowadzący na zatrudnienie w klasach ogólnodostępnych nauczycieli w celu współorganizowania kształcenia specjalnego uczniów niepełnosprawnych lub specjalistów, ze względu na uczęszczanie do klasy ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na autyzm, w tym zespół Aspergera, lub niepełnosprawności sprzężone ucznia.
 godziny zajęć rewalidacyjnych, wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka – przyznane przed datą złożenia arkusza na okres obejmujący rok szkolny 2017/2018,
 godziny zajęć nielekcyjnych (biblioteka, pedagog, świetlica itp.) w ramach ustalonych na rok szkolny 2017/2018 limitów etatów.

Stosować odpowiedni zapis w systemie PABS w przypadku realizacji godzin w różnym wymiarze w poszczególnych semestrach roku szkolnego (np. realizacja godzin z przedmiotu tylko w jednym semestrze).

W arkuszu organizacji pracy szkoły w roku 2017/2018 można uwzględnić całkowite zwolnienie dyrektora z obowiązku realizacji godzin zajęć dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w roku szkolnym 2017/2018 pod warunkiem złożenia przez dyrektora, wraz z arkuszem organizacyjnym, wypełnionego wniosku do Prezydenta Miasta Tychy o zwolnienie z obowiązku realizacji ww. godzin w roku szkolnym 2017/2018 wg wzoru stanowiącego zał. nr 3.

Dodatkowo w arkuszu organizacji pracy szkoły, przedszkola, placówki oświatowej należy uwzględnić następujące etaty pedagogiczne:

etaty nauczycieli przechodzących w stan nieczynny,

etaty nauczycieli, którym udzielono urlopu dla poratowania zdrowia (pod warunkiem przyznania urlopu przed datą złożenia arkusza na okres obejmujący rok szkolny 2017/2018),

etaty nauczycieli oddelegowanych do pracy w związkach zawodowych.

W zakresie ruchu kadrowego nauczycieli, ze względu na konieczność zapewnienia pracy nauczycielom tracącym godziny lub etat na skutek wprowadzanej reformy oświatowej, należy uwzględnić następujące zalecenia:

w przypadku dysponowania wolnymi etatami lub godzinami pedagogicznymi na etapie **składanego** w marcu w MCO projektu arkusza na 2017/2018 wykazać wakaty i ewentualnie podać w załączniku nr 1 propozycje konkretnych nauczycieli do przeniesienia lub uzupełnienia etatu na wykazane wakaty (po wstępnym uzgodnieniu z aktualnym pracodawcą),

po zabezpieczeniu w mieście Tychy godzin dla nauczycieli tracących etaty z ww. przyczyn, pozostałe wolne godziny przydzielać, w miarę możliwości,

już zatrudnionym nauczycielom jako godziny ponadwymiarowe,

zatrudnienie nauczycieli przebywających na emeryturze dopuszcza się wyłącznie w szczególnie uzasadnionych przypadkach, w uzgodnieniu z organem prowadzącym.

ROZDZIAŁ II STANDARDY DOTYCZĄCE LICZEBNOŚCI ODDZIAŁÓW

Liczba uczniów w oddziałach poszczególnych typów szkół/placówek powinna wynosić:

w przedszkolach, w szkole muzycznej, w oddziałach integracyjnych i specjalnych – zgodnie z obowiązującymi przepisami oświatowymi,

w nowotworzonych oddziałach sportowych w szkole ogólnodostępnej – co najmniej 22 uczniów,

w nowotworzonych oddziałach sportowych w szkole sportowej – co najmniej 20 uczniów,

w szkołach podstawowych:

– w klasach pierwszych – w związku z obowiązkiem tzw. rejonizacji wymaga uzgodnienia z organem prowadzącym,

- w klasach drugich i trzecich oraz piątych i szóstych – stosownie do obecnej liczebności odpowiednio klas pierwszych i drugich oraz klas czwartych i piątych,

- w klasach czwartych i siódmych szkół podstawowych, w szczególności powstałych z przekształcenia gimnazjum – minimalna liczba uczniów wymaga uzgodnienia z organem prowadzącym,

w klasach drugich i trzecich gimnazjum – stosownie do obecnej liczebności, w liceach ogólnokształcących i technicach – od 28 do 32 uczniów, w branżowych szkołach I stopnia – od 26 do 30 uczniów, w zasadniczych szkołach zawodowych – od 28 do 30 uczniów,

z zastrzeżeniem, że w trakcie roku szkolnego liczba uczniów w klasie może wzrosnąć do 32, w szkołach dla dorosłych – od 28 do 35 słuchaczy.

Zmiana limitów, o których mowa w ust. 1 może nastąpić tylko w szczególnie uzasadnionych przypadkach, po uzyskaniu akceptacji organu prowadzącego.

Liczba uczniów w grupach międzyoddziałowych tworzonych w szkołach do realizacji obowiązkowej nauki drugiego języka obcego powinna wynosić co najmniej 10 uczniów.

Liczba uczniów w grupach oddziałowych i międzyoddziałowych tworzonych w szkołach ponadgimnazjalnych do realizacji przedmiotów obowiązkowych w zakresie rozszerzonym powinna wynosić średnio co najmniej 20 uczniów.

ROZDZIAŁ III STANDARDY DOTYCZĄCE ZATRUDNIANIA I ORGANIZACJI PRACY

W szkołach, przedszkolach i pozostałych placówkach oświatowych można utworzyć następujące stanowiska kierownicze:

1 stanowisko wicedyrektora:

w przedszkolach liczących co najmniej 5 oddziałów,

w szkołach podstawowych i samodzielnych gimnazjach liczących co najmniej 10 oddziałów,

w szkołach ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych liczących co najmniej 8 oddziałów,

w pozostałych placówkach oświatowych zatrudniających nauczycieli w wymiarze co najmniej 15 etatów (z wyłączeniem urlopów zdrowotnych i stanów nieczynnych),

2 stanowiska wicedyrektora:

w szkołach liczących powyżej 22 oddziały – dotyczy samodzielnych LO i Gim,

w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, w których reforma wprowadzana jest od 1 września 2017 r. liczących co najmniej 20 oddziałów,

w szkołach ponadgimnazjalnych i ponadpodstawowych prowadzących kształcenie zawodowe liczących od 18 do 22 oddziały - w szczególnie uzasadnionych przypadkach, po uzyskaniu zgody organu prowadzącego,

1 stanowisko kierownika szkolenia praktycznego lub kierownika warsztatów szkolnych w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe,

stanowiska kierowników sekcji, grup instrumentalnych w szkole muzycznej – zgodnie z odrębnymi przepisami.

Stanowiska nauczycieli współorganizujących kształcenie integracyjne tworzy się w wymiarze do 1 etatu na każdy oddział integracyjny w przedszkolach, szkołach podstawowych i klasach gimnazjalnych oraz w wymiarze do 0,5 etatu w szkołach ponadgimnazjalnych.

Stanowiska odpowiednio nauczycieli współorganizujących kształcenie uczniów niepełnosprawnych, specjalistów, asystentów lub pomocy nauczyciela w klasach ogólnodostępnych ze względu na uczęszczanie do klasy ucznia z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na autyzm, w tym zespół Aspergera, lub niepełnosprawności sprzężone ucznia, tworzy się w wymiarze przyznanym przed datą złożenia arkusza na okres obejmujący rok szkolny 2017/2018.

Limit dodatkowych godzin wychowania fizycznego w oddziałach sportowych wynosi:

7 godzin w klasach IV-VII sportowej szkoły podstawowej oraz w klasach II i III sportowego gimnazjum,

6 godzin w klasach IV-VII pozostałych szkół podstawowych oraz w klasach II i III pozostałych gimnazjów,

2 godziny zajęć sportowych (basen, hokej) w klasach I-III sportowej szkoły podstawowej i klasie, I szkoły podstawowej z innowacją sportową hokeja.

Zatrudnienie nauczycieli przedszkoli należy dostosować do łącznego czasu pobytu dzieci zadeklarowanego w toku rekrutacji, zgodnie z informacjami zawartymi w zał. nr 2.

W oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych można utworzyć:

stanowisko logopedy w wymiarze do 2/25 etatu,

stanowisko pomocy nauczyciela w wymiarze 0,5 etatu na 1 oddział.

Stanowiska nauczycieli bibliotekarzy tworzy się wg następujących zasad:

ilość etatów, z zastrzeżeniem pkt 2, w bibliotekach szkolnych, w tym w szkolnych centrach multimedialnych pozostawić na poziomie roku szkolnego 2016/2017,

w zespołach szkół i w szkołach podstawowych z przyłączonymi klasami gimnazjum, w których funkcjonują biblioteki w odrębnych pomieszczeniach, zatrudnienie nauczycieli bibliotekarzy należy uzgodnić z organem prowadzącym.

Stanowiska pedagoga, psychologa, logopedy tworzy się, z zastrzeżeniem ust. 9, utrzymując liczbę uczniów przypadającą na jeden etat pedagoga, psychologa, logopedy w wysokości nie wyższej niż w roku 2016/2017.

W szkołach podstawowych powstałych z przekształcenia gimnazjum stanowiska, o których mowa w ust. 8 tworzy się w wymiarze uzgodnionym z organem prowadzącym.

Pracę świetlicy szkolnej w szkole podstawowej oraz w gimnazjum (w tym prowadzącej kształcenie specjalne) w roku szkolnym 2017/2018 należy dostosować do niezbędnych potrzeb rodziców wynikających z czasu ich pracy oraz warunków lokalowych szkoły, przy zachowaniu następujących zaleceń:

minimalna liczebność grupy świetlicowej powinna wynosić co najmniej 10 uczniów, przy czym do wychowanków grupy świetlicowej nie należy wliczać uczniów korzystających ze stołówki szkolnej,

godziny pracy świetlicy należy planować z uwzględnieniem przerw w jej pracy w ciągu dnia w taki sposób, aby czas jej funkcjonowania odpowiadał potrzebom zapewnienia opieki świetlicowej nie mniej niż 10 uczniom,

z zastrzeżeniem ust. 11.

Z uwagi na brak możliwości określenia w miesiącu kwietniu potrzeb wszystkich rodziców w zakresie opieki świetlicowej, w arkuszu organizacji pracy należy pozostawić zatrudnienie w świetlicach na poziomie etatów „z umowy” (bez godzin ponadwymiarowych) przyznanym w bieżącym roku szkolnym łącznie w szkołach, które od 1 września 2017 r. będą objęte wspólną organizacją pracy, zaś rzeczywisty wymiar zatrudnienia wychowawców świetlicy określić w aneksie nr 1 na podstawie zał. nr 4, który powinien zostać poddany weryfikacji po 2 pierwszych miesiącach pracy świetlicy w roku szkolnym 2017/2018.

W szkołach podstawowych z oddziałami przedszkolnymi można zaplanować w arkuszu organizacyjnym dodatkowe zatrudnienie na świetlicy w wymiarze do 10/26 etatu na każdą grupę przedszkolną, pod warunkiem organizacji zajęć świetlicowych dla wychowanków oddziału przedszkolnego w odrębnym pomieszczeniu niż świetlica dla uczniów szkoły, w grupie liczącej co najmniej 10 wychowanków, natomiast rzeczywisty wymiar zatrudnienia wychowawców świetlicy określić w aneksie nr 1 na podstawie zał. nr 4, który powinien zostać poddany weryfikacji po 2 pierwszych miesiącach pracy świetlicy w roku szkolnym 2017/2018.

Wymiar zatrudnienia pedagogów, psychologów i innych specjalistów w przedszkolach i szkołach z oddziałami integracyjnymi oraz specjalnymi w szczególnie uzasadnionych przypadkach może ulec zwiększeniu w stosunku do norm ustalonych w niniejszych założeniach po uzyskaniu zgody organu prowadzącego.

Etaty nauczycieli Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, młodzieżowych domów kultury należy planować zgodnie z przepisami oświatowymi, na poziomie nie wyższym niż w roku szkolnym 2016/2017.

W organizacji pracy młodzieżowych domów kultury należy uwzględnić minimalną liczebność grup zajęć stałych na poziomie 12 uczestników.

Normy zatrudnienia pracowników administracji i obsługi w przedszkolach, szkołach i placówkach oświatowych określają nowe standardy zatrudnienia pracowników AiO w szkołach i placówkach oświatowych.

ROZDZIAŁ IV POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Sprawy dotyczące organizacji pracy, w tym w szczególności zatrudnienia nauczycieli nie uregulowane w niniejszym zarządzeniu wymagają uzgodnienia z organem prowadzącym.

Zadania i kompetencje organu prowadzącego, o których mowa w niniejszym zarządzeniu wykonuje dyrektor Miejskiego Centrum Oświaty w Tychach.

Szczegółowość dokumentacji związanej z organizacją roku szkolnego 2017/2018 oraz harmonogram jej składania w Miejskim Centrum Oświaty zawiera poniższa Tabl.:

Termin złożenia	Nazwa dokumentu	Typy placówek				
		Przedszkola	Szkoły samodzielne w tym z klasami	Zespoły szkół	PPP	MDK 1 i 2
do 27 marca 2017 r.	Projekt Organizacji – kwiecień 2018 – wersja elektroniczna w aplikacji PABS po zaznaczeniu: projektowanie zakończone (z wykazanymi wakacjami)	X	X	X	X	X
	„Ruch kadrowy pracowników pedagogicznych w roku szkolnym 2017/2018” – wersja papierowa wg wzoru z załącznika nr 1	X	X	X	X	X
do 9 kwietnia 2017 r.	Arkusz organizacyjny - wydruk z aplikacji PABS z uwzględnionymi przeniesieniami i uzupełnieniami etatów do związków zawodowych oraz do organu prowadzącego	X	X	X	X	X
do 21 kwietnia 2017 r.	„Płachta” – arkusz organizacyjny wydruk z aplikacji PABS zgodny z wersją elektroniczną wstępnie zaakceptowaną przez organ prowadzący i zaopiniowaną przez związki zawodowe	X	X	X	X	X
	„Szkolne plany nauczania dla poszczególnych oddziałów” – wydruki z programu PABS		X	X		
	Deklarowany czas pobytu dzieci w przedszkolu – wg wzoru z załącznika nr 2	X				
	„Wniosek do Prezydenta Miasta Tychy o zwolnienie z realizacji zajęć dydaktycznych w roku szkolnym 2017/2018” – wg wzoru z załącznika nr 3	dot. tylko zainteresowanych				
29 sierpnia 2017 r.	Aneks nr 1 do arkusza w formie papierowego wydruku z aplikacji PABS: Płachta – arkusz organizacyjny	X	X	X	X	X

	Czas pobytu uczniów w świetlicy szkolnej – wg wzoru z załącznika nr 4 (dot. szkół podstawowych i klas gimnazjalnych i gimnazjów)		X	X		
co najmniej 7 dni przed planowaną zmianą w organizacji pracy	„Aneksy do arkusza organizacyjnego na rok szkolny 2017/2018” – wydruk z programu PABS	X	X	X	X	X

Tychy, dnia 23 marca 2017 r.

Zarządzenie Nr 38.2017 Burmistrza Olesna z dnia 7 kwietnia 2017 roku

w sprawie ustalenia trybu opracowania i zatwierdzania arkuszy organizacji pracy szkół i przedszkoli prowadzonych przez Gminę Olesno na rok szkolny 2017/2018

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.) oraz art. 57 ust. 1 i ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r., poz. 59)

zarządzam, co następuje:

§ 1.

1. Arkusz organizacji pracy przedszkola na rok szkolny 2017/2018 jest dokumentem zawierającym informację o:

- 1) liczbie oddziałów,
- 2) liczbie dzieci w poszczególnych oddziałach,
- 3) tygodniowym wymiarze zajęć religii, języka obcego, języka mniejszości narodowej – o ile takie zajęcia są prowadzone w przedszkolu,
- 4) czasie pracy przedszkola oraz poszczególnych oddziałów,
- 5) liczbie pracowników ogółem, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze,
- 6) liczbie nauczycieli, w tym nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze, wraz z informacją o ich stopniu awansu zawodowego i kwalifikacjach oraz liczbie godzin prowadzonych przez poszczególnych nauczycieli,
- 7) liczbie pracowników administracji i obsługi, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze oraz etatów przeliczeniowych,
- 8) ogólnej liczbie godzin pracy finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący przedszkole, w tym liczbę godzin zajęć edukacyjnych i opiekuńczych, zajęć rewalidacyjnych, zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz innych zajęć wspomagających proces kształcenia, realizowanych w szczególności przez pedagoga, psychologa, logopedę i innych nauczycieli.

2. Arkusz organizacji pracy szkoły na rok szkolny 2017/2018 jest dokumentem zawierającym informację o:

- 1) liczbie oddziałów poszczególnych klas,
- 2) liczbie uczniów w poszczególnych oddziałach,
- 3) określenie w poszczególnych oddziałach:
 - a) tygodniowego wymiaru godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych:
 - z podziałem na grupy,
 - godzin do dyspozycji dyrektora,
 - b) tygodniowego wymiaru zajęć o ile są prowadzone w szkole:
 - religii,
 - etyki,
 - wychowania do życia w rodzinie,
 - języka mniejszości narodowej oraz nauki własnej historii i kultury,
 - c) godziny tzw. „zniżek funkcyjnych” dyrektorów, wicedyrektorów i innych pracowników, którym powierzono stanowisko kierownicze,
 - d) godziny dodatkowych zajęć w klasach sportowych,
 - e) godziny przyznane na zatrudnienie nauczycieli współorganizujących kształcenie integracyjne,
- 4) tygodniowego wymiaru godzin zajęć rewalidacyjnych dla uczniów niepełnosprawnych,
- 5) wymiaru godzin zajęć z zakresu doradztwa zawodowego,
- 6) wymiaru i przeznaczenia godzin z organu prowadzącego,
- 7) tygodniowego wymiaru i przeznaczenia godzin do dyspozycji dyrektora,
- 8) liczbie pracowników ogółem, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze,
- 9) liczbie nauczycieli, w tym nauczycieli zajmujących stanowiska kierownicze, wraz z informacją o ich stopniu awansu zawodowego i kwalifikacjach oraz liczbie godzin zajęć prowadzonych przez poszczególnych nauczycieli,
- 10) liczbie pracowników administracji i obsługi, w tym pracowników zajmujących stanowiska kierownicze oraz etatów przeliczeniowych,
- 11) ogólnej liczbie godzin pracy finansowanych ze środków przydzielonych przez organ prowadzący szkołę, w tym liczbę godzin zajęć edukacyjnych i opiekuńczych, zajęć rewalidacyjnych, zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-

pedagogicznej oraz innych zajęć wspomagających proces kształcenia, realizowanych w szczególności przez pedagoga, psychologa, logopedię i innych nauczycieli,
 12) liczbie godzin zajęć świetlicowych oraz zajęć opiekuńczych,
 13) liczbie godzin pracy biblioteki szkolnej.

3. W arkuszu organizacyjnym szkoły, przedszkola, należy uwzględnić następujące etaty pedagogiczne:

- 1) etaty nauczycieli przechodzących w stan nieczynny,
- 2) etaty nauczycieli, którym udzielono bądź zamierza się udzielić urlopu dla poratowania zdrowia (pod warunkiem przyznania urlopu przed datą złożenia arkusza na okres obejmujący rok szkolny 2017/2018),
- 3) etaty nauczycieli oddelegowanych do pracy w związkach zawodowych.

§ 2. 1. Arkusz organizacji pracy szkoły i przedszkola na rok szkolny 2017/2018 przyjmuje formę płachty wraz z poszczególnymi załącznikami, o których mowa w § 1, opracowane w aplikacji Sigma w części organizacyjnej Arkusz.
 2. Założenia do opracowania arkuszy organizacyjnych szkół i przedszkoli z terenu Gminy Olesno na rok szkolny 2017/2018 określa załącznik nr 1.

§ 3. 1. Dyrektorzy przedstawiają projekt arkusza organizacji szkoły lub przedszkola w trzech egzemplarzach na rok szkolny 2017/2018 wraz z załącznikami, w nieprzekraczalnym terminie do dnia 21 kwietnia 2017 r. w formie papierowej, natomiast w aplikacji Sigma części organizacyjnej, opracowany arkusz powinien mieć nadany status Gotowy.

2. Wraz z arkuszem muszą być dostarczone: opinie związków zawodowych działających na terenie szkoły lub przedszkola (jeżeli pracownicy tej szkoły lub przedszkola są członkami tego związku zawodowego), opinia rady pedagogicznej danej szkoły lub przedszkola oraz szkolne plany nauczania.

§ 4. Wszelkie zmiany w organizacji placówki powstałe w trakcie roku szkolnego, umieszczone w kolejnych aneksach, należy zgłaszać do akceptacji na co najmniej 7 dni przed wprowadzeniem zmian.

§ 5. Organ prowadzący zatwierdza arkusz organizacyjny do dnia 29 maja 2017 r.

§ 6. 1. W przypadku wprowadzenia zmian do zatwierdzonego arkusza organizacji szkoły lub przedszkola do dnia 30 września opinie związków zawodowych działających na terenie szkoły lub przedszkola oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny, są wydawane w terminie 4 dni od dnia otrzymania zmian.

2. Organ prowadzący szkołę lub przedszkole zatwierdza zmiany, nie później niż w terminie 7 dni od dnia ich otrzymania.

3. W przypadku wprowadzenia zmian do zatwierdzonego arkusza organizacji szkoły lub przedszkola po dniu 30 września 2017 r., organ prowadzący szkołę lub przedszkole zatwierdza te zmiany w terminie 7 dni od dnia ich otrzymania.

§ 7. Wykonanie zarządzenia zleca się dyrektorom szkół oraz przedszkoli na terenie Gminy Olesno.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Burmistrz Olesna Sylwester Lewicki

Załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 38.2017 Burmistrza Olesna z dnia 7 kwietnia 2017 roku Założenia do opracowania arkusza organizacji szkoły lub przedszkola na terenie Gminy Olesno w roku szkolnym 2017/2018

I. Postanowienia ogólne

1. Ustala się jednolite zasady organizacji pracy szkół podstawowych, w tym z klasami gimnazjalnymi oraz przedszkoli prowadzonych przez Gminę Olesno stanowiące podstawę do opracowania arkuszy organizacji na rok szkolny 2017/2018.

2. Ilekroć w dalszej części wytycznych jest mowa o:

- 1) szkole – należy przez to rozumieć przedszkole, szkołę podstawową, gimnazjum, dla których organem prowadzącym jest Gmina Olesno.
- 2) dyrektorze – należy rozumieć dyrektora jednostki, o której mowa w pkt. 1,
- 3) roku szkolnym – należy przez to rozumieć okres pracy szkoły od dnia 1 września 2017 r. do dnia 31 sierpnia 2018 r.
- 4) uczniu – należy przez to rozumieć również wychowanka przedszkola.

3. Zaopiniowany i zatwierdzony przez Burmistrza Olesna arkusz organizacji szkoły stanowi dla dyrektora podstawę do zatrudnienia odpowiedniej liczby nauczycieli i pracowników administracyjno – obsługowych.

II. Standardy dotyczące zatrudnienia

Pracownicy pedagogiczni

1. W pierwszej kolejności powinni być zatrudniani nauczyciele z placówek oświatowych podległych Gminie Olesno, którzy tracą pracę w wyniku zmian organizacyjnych w sieci szkół lub przenoszeni są na podstawie art. 18, 19 czy 22 Karty Nauczyciela na wniosek organu prowadzącego.

2. Zawieranie „umów na zastępstwo” wynikających z dłuższych nieobecności nauczycieli (ponad 30 dni) jest dopuszczalne tylko w formie aneksu do arkusza organizacyjnego.

3. Wszelkie zmiany w organizacji placówki powstałe w trakcie roku szkolnego, umieszczane w kolejnych aneksach, należy zgłaszać do akceptacji co najmniej 7 dni przed datą wprowadzenia zmian.

4. Dyrektor placówki oświatowej jest zobowiązany do przydzielenia poszczególnym nauczycielom czynności w sposób wykorzystujący wszystkie posiadane przez nauczyciela kwalifikacje.
5. Dyrektor zobowiązany jest do szczególnej polityki kadrowej mając na uwadze takie zorganizowanie pracy, aby umożliwić nauczycielom osiągnięcie średniego wynagrodzenia (na poszczególnych stopniach awansu zawodowego), o którym mowa w art. 30 Karty Nauczyciela.
6. Nie wyraża się zgody na zatrudnianie nauczyciela, na część etatu, jeżeli w szkole jest zatrudniony (na pełny etat) nauczyciel o tych samych kwalifikacjach do nauczania danego przedmiotu lub prowadzenia zajęć.
7. Zatrudnienie nowego nauczyciela będzie możliwe po 25 sierpnia i za pisemną zgodą organu prowadzącego szkołę.
8. Pracę świetlicy szkolnej w szkole, należy dostosować do niezbędnych potrzeb rodziców wynikających z czasu ich pracy oraz warunków lokalowych szkoły.
9. **Stanowiska nauczycieli bibliotekarzy tworzy się wg następujących zasad:**
 - a) do 100 uczniów – do 1/5 etatu,
 - b) od 101 do 200 uczniów – do 1/2 etatu,
 - c) od 201 do 250 uczniów – do 2/3 etatu,
 - d) od 251 do 450 uczniów – do 1 etatu.
10. W bibliotekach, w których funkcjonuje centrum multimedialne, wyposażone w co najmniej 3 stanowiska komputerowe dla uczniów z dostępem do Internetu, można zwiększyć zatrudnienie bibliotekarzy o 10 godzin/tyg.
11. Nauczycielowi, który jest administratorem szkolnej sieci komputerowej, w szkole, w której są prowadzone dzienniki wyłącznie w formie elektronicznej, przysługuje zniżka godzin etatowych przeznaczonych na wykonywanie czynności związanych tylko z administrowaniem siecią komputerową. Dyrektor podejmując decyzję o udzieleniu zniżki dla administratora sieci komputerowej, powinien ją uzależnić od liczby oddziałów działających w szkole, w której są prowadzone dzienniki w formie elektronicznej oraz uzyskać zgodę organu prowadzącego.
12. Dla gminnego koordynatora sportu szkolnego tygodniowa liczba godzin obowiązkowego wymiaru zajęć dydaktycznych wynosi 10.

Pracownicy obsługi i administracji

1. Wielkość etatów administracyjno – obsługowych powinna wynikać z faktycznych potrzeb i zakresu czynności pracowników, mając na uwadze maksymalne wykorzystanie przez nich czasu pracy i **racjonalne gospodarowanie środkami finansowymi budżetu placówki**. Nie przewiduje się zwiększenia ilości obsługi w stosunku do poprzedniego roku szkolnego.

III. Standardy dotyczące liczebności oddziałów

1. Liczba dzieci w oddziale przedszkola wynosi nie więcej niż 25.
2. Liczba uczniów w oddziale klas I – III szkoły podstawowej wynosi nie więcej niż 25. W przypadku przyjęcia z urzędu, w okresie od rozpoczęcia do zakończenia zajęć dydaktyczno-wychowawczych do oddziału klasy I, II lub III szkoły podstawowej, ucznia zamieszkałego w obwodzie tej szkoły, dyrektor postępuje zgodnie z obowiązującymi przepisami oświatowymi.
3. **Liczba uczniów w oddziale w klasach IV – VII szkoły podstawowej nie powinna być większa niż 30.**
4. Liczba dzieci w oddziale integracyjnym w przedszkolu ogólnodostępnym oraz liczba uczniów w oddziale integracyjnym w szkole ogólnodostępnej wynosi nie więcej niż 20, w tym nie więcej niż 5 dzieci lub uczniów niepełnosprawnych. Za zgodą organu prowadzącego liczba dzieci może być wyższa, jeżeli uczeń/dziecko uzyska orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane z uwagi na niepełnosprawność w trakcie roku szkolnego.
5. Oddziały nauczania języka mniejszości są organizowane, jeżeli na naukę języka zostanie zgłoszonych co najmniej 7 dzieci.
6. W przypadku, gdy liczba zgłoszonych uczniów jest mniejsza niż określona w pkt. 5, nauczanie języka mniejszości w szkołach organizuje się w grupach międzyoddziałowych lub międzyklasowych na tych samych zasadach.

Łączenie klas

1. W szkołach działających w szczególnie trudnych warunkach demograficznych lub geograficznych dopuszcza się organizację nauczania w klasach łączonych.
2. Liczebność klas łączonych każdorazowo uzgadnia się z organem prowadzącym.
3. Jeżeli w szkole podstawowej jest organizowane nauczanie w klasach łączonych, to:
 - a) obowiązkowe zajęcia edukacyjne w klasie I, z wyjątkiem edukacji muzycznej, edukacji plastycznej i wychowania fizycznego, prowadzi się bez łączenia tych klas z innymi klasami,
 - b) w klasach II i III co najmniej połowę wymiaru godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych, z wyjątkiem edukacji muzycznej, edukacji plastycznej i wychowania fizycznego, prowadzi się bez łączenia tych klas z innymi klasami,
 - c) w klasach IV-VII co najmniej połowę wymiaru godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych, z wyjątkiem muzyki, plastyki i wychowania fizycznego, prowadzi się bez łączenia tych klas z innymi klasami.
4. W oddziale specjalnym zorganizowanym w szkole podstawowej ogólnodostępnej dopuszcza się organizację nauczania w klasach łączonych na wszystkich obowiązkowych zajęciach edukacyjnych, zachowując zasadę nielączenia klas z różnych etapów edukacyjnych.

Zasady podziału na grupy

1. W klasach IV-VIII szkoły podstawowej podział na grupy jest obowiązkowy:

- na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z informatyki w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów, zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej lub międzyoddziałowej liczącej nie więcej niż 24 uczniów, liczba uczniów w grupie nie może przekraczać liczby stanowisk komputerowych w pracowni komputerowej,
 - na obowiązkowych zajęciach edukacyjnych z języków obcych nowożytnych w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów, zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej lub międzyoddziałowej liczącej nie więcej niż 24 uczniów,
 - na nie więcej niż połowie godzin obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego, dla których programu nauczania wynika konieczność prowadzenia ćwiczeń, w tym laboratoryjnych – w oddziałach liczących więcej niż 30 uczniów,
 - na obowiązkowych zajęciach wychowania fizycznego, zajęcia mogą być prowadzone w grupie oddziałowej, międzyoddziałowej lub międzyklasowej, liczącej nie więcej niż 26 uczniów, z tym, że jeżeli w skład grupy oddziałowej, międzyoddziałowej, międzyklasowej wchodzi uczniowie niepełnosprawni uczęszczający do oddziałów integracyjnych lub uczniowie oddziałów specjalnych, liczba uczniów w grupie nie może być większa niż liczba uczniów odpowiednio w oddziale integracyjnym lub oddziale specjalnym określona w przepisach wydanych na podstawie art. 111 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.
2. W klasach IV-VIII szkoły podstawowej zajęcia wychowania fizycznego w zależności od realizowanej formy tych zajęć, mogą być prowadzone łącznie albo oddzielnie dla dziewcząt i chłopców.

IV. Postanowienia końcowe

- Łączny wymiar czasu pracy nauczyciela zatrudnionego w kilku placówkach prowadzonych przez Gminę Olesno nie powinien przekraczać tygodniowego wymiaru godzin powiększonego o 1/2 pensum (tzw. „przy tablicy”). Dyrektor macierzystej szkoły jest obowiązany wpisać przy wykazie nauczycieli informacje, w jakim wymiarze oraz w jakiej szkole na terenie gminy dany nauczyciel jest zatrudniony lub uzupełnia pensum.
- Arkusze organizacyjny szkoły powinien być opracowany zgodnie z przepisami prawa i powiązany z planem finansowym placówki. Dyrektorów placówek zobowiązuje się do przestrzegania dyscypliny budżetowej.

UCHWAŁA Nr XXIX/236/17 Rady Gminy Działdowo z dnia 30 marca 2017 r. w sprawie zasad udzielania i rozmiaru zniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin

dla dyrektorów i wicedyrektorów, określenia obowiązkowego tygodniowego wymiaru zajęć dla pedagogów, psychologów, logopedów, doradców zawodowych, nauczycieli zajęć rewalidacyjnych, nauczycieli prowadzących zajęcia specjalistyczne z zakresu pomocy psychologiczno - pedagogicznej oraz norm zatrudnienia nauczycieli biblioteki szkolnej, nauczycieli świetlicy, nauczycieli oddziałów przedszkolnych w grupach zróżnicowanych wiekowo w szkołach i innych formach wychowania przedszkolnego, dla których organem prowadzącym jest Gmina Działdowo

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.) oraz art. 42 ust. 6 i 7 w związku z art. 91d pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2016 r. poz. 1379 z późn. zm.) uchwała się, co następuje:

- § 1.** 1. Ustala się zasady udzielania i rozmiar zniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć dydaktycznych, opiekuńczych i wychowawczych dla dyrektorów i wicedyrektorów.
2. Nauczycielom, którym powierzono stanowiska kierownicze w szkołach i placówkach, obniża się tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dydaktycznych, opiekuńczych i wychowawczych o liczbę godzin zajęć równą różnicy obowiązkowego tygodniowego wymiaru zajęć nauczyciela i wymiaru określonego w poniższej tabeli:

Lp. Stanowisko Tygodniowy obniżony wymiar zajęć

1. Dyrektor szkoły podstawowej:

- do 80 uczniów 10
- od 81 do 120 uczniów 8
- 121 uczniów i więcej 6

2. Dyrektor szkoły podstawowej z oddziałami prowadzonymi poza głównym budynkiem szkoły

- 3

3. Nauczycielowi, któremu powierzono stanowisko wicedyrektora szkoły, ustala się zniżkę tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć odpowiednio o 4 godziny mniejszą od zniżki ustalonej dla dyrektora danej szkoły.

4. Do liczby uczniów, od której zależy obniżenie tygodniowego obowiązkowego wymiaru zajęć wlicza się uczniów i wychowanków z oddziałów przedszkolnych i oddziałów innej formy wychowania przedszkolnego. 5. Zmiana wysokości tygodniowego obniżonego wymiaru zajęć powstająca w wyniku zmiany ilości uczniów skutkującej zmianą progu, o którym mowa w ust. 2 następuje od pierwszego dnia miesiąca następującego po zajściu zmiany w liczbie uczniów.

6. Wymiar zajęć ustalony zgodnie z ust. 2 - 5 dotyczy również nauczycieli pełniących obowiązki w zastępstwie nauczycieli, którym powierzono stanowisko dyrektora lub wicedyrektora, z tym, że obowiązuje on nauczycieli od pierwszego dnia miesiąca, następującego po miesiącu, w którym nastąpiło powierzenie zastępstwa.

7. Nauczycielom, którym powierzono funkcje kierownicze w szkołach i placówkach mogą być przydzielone godziny ponadwymiarowe w przypadku, gdy liczba godzin wynikająca z planu nauczanego przedmiotu przekracza wymiar określony w ust. 2, a także gdy potrzeba przydzielenia tych godzin wynika z konieczności zabezpieczenia prawidłowej organizacji pracy szkoły lub placówki.

§ 2. 1. Ustala się tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć dydaktycznych, opiekuńczych i wychowawczych dla nauczycieli nie wymienionych w art. 42 ust. 3 Karty Nauczyciela.

2. Tygodniowy obowiązkowy wymiar godzin zajęć nauczycieli na stanowiskach podanych w tabeli poniżej, określa się następująco:

Lp. Stanowisko Obowiązkowy tygodniowy wymiar zajęć

1. Pedagog, psycholog oraz inny prowadzący zajęcia specjalistyczne z zakresu pomocy psychologicznej – pedagogicznej 24 godziny

2. Logopeda, doradca zawodowy, nauczyciel zajęć rewalidacyjnych 24 godziny

3. Nauczyciel oddziału przedszkolnego w grupach mieszanych pod względem wieku dzieci, które obejmują dzieci 6-letnie i młodsze 22 godziny

4. Nauczyciel oddziału w punkcie przedszkolnym 25 godzin

§ 3. 1. Ustala się następujący sposób wyliczania liczby godzin pracy biblioteki: liczba godzin pracy biblioteki dla szkoły lub placówki jest równa liczbie oddziałów powiększonej o jedną godzinę z przeznaczeniem na pracę wewnętrzną biblioteki.

2. Do ustalenia liczby godzin biblioteki nie wlicza się oddziałów przedszkolnych i oddziałów innych form wychowania przedszkolnego.

§ 4. 1. Ustala się następujący sposób wyliczania godzin pracy świetlicy dla danej szkoły lub placówki: liczba godzin jest równa ilorazowi ogólnej liczby dzieci dojeżdżających i liczby 15.

2. Ogólna liczba dzieci dojeżdżających obejmuje również dzieci z oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych z wyłączeniem dzieci oddziałów innej formy wychowania przedszkolnego.

3. Zwiększenie liczby godzin pracy świetlicy może nastąpić na podstawie indywidualnych decyzji Wójta w związku z umotywowanym wnioskiem dyrektora szkoły lub placówki.

§ 5. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Działdowo.

§ 6. Traci moc Uchwała Nr XLIV/362/14 Rady Gminy Działdowo z dnia 8 maja 2014 r. w sprawie zasad udzielania i rozmiaru zniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin dla dyrektorów i wicedyrektorów, określenia obowiązkowego tygodniowego wymiaru zajęć dla pedagogów, psychologów, logopedów, doradców zawodowych oraz norm zatrudnienia nauczycieli biblioteki szkolnej i nauczycieli świetlicy w szkołach i placówkach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Działdowo.

§ 7. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko - Mazurskiego z mocą obowiązującą od dnia 1 września 2017 r.

Przewodniczący Rady Gminy Mirosław Zieliński

Załącznik do Zarządzenia nr 177 /2016
Wójta Gminy Godziesze Wielkie
z dnia 04 kwietnia 2016r.

**Zasady opracowywania arkuszy organizacji pracy szkół i przedszkoli, dla
których organem prowadzącym jest Gmina Godziesze Wielkie
na rok szkolny 2016/2017.**

I. Zasady ogólne

§ 1. Ustala się jednolite zasady pracy przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów , dla których organem prowadzącym jest Gmina Godziesze Wielkie – stanowiące podstawę do opracowania arkuszy organizacyjnych w roku szkolnym 2016/2017.

§ 2. Ilekroć w dalszych wytycznych jest mowa o:

1. szkole – należy przez to rozumieć przedszkole , szkołę podstawową, gimnazjum, dla których organem prowadzącym jest Gmina Godziesze Wielkie.
2. dyrektorze - należy rozumieć dyrektora jednostki ,o której mowa w pkt 1,
3. roku szkolnym – należy rozumieć okres pracy szkoły od 01 września 2016r. do dnia 31 sierpnia 2017r.
4. uczniu – należy również rozumieć wychowanka przedszkola.

§ 3. Przy planowaniu organizacji pracy przedszkola/szkoły na rok szkolny 2016/2017 należy uwzględnić obowiązujące przepisy prawa oświatowego.

§ 4. Arkusz organizacji powinien być opracowywany w powiązaniu z planem finansowym danej jednostki.

§ 5. **Zaopiniowany i zatwierdzony przez Wójta Gminy** arkusz organizacji pracy szkoły stanowi dla dyrektora podstawę do zatrudnienia odpowiedniej liczby nauczycieli i pracowników administracyjno-obslugowych.

§ 6. Projekt organizacji pracy szkoły winien określać zgodnie z planem nauczania przyjętym dla danego etapu edukacyjnego i z uwzględnieniem cyklu kształcenia:

1. Tygodniowy wymiar godzin lekcyjnych poszczególnych przedmiotów lub grup przedmiotów
2. Liczbę godzin:
 - a) do dyspozycji dyrektora ze wskazaniem jak zostały rozdysponowane,
 - b) religii,
 - c) pracy bibliotekarza, pedagoga,
 - d) nauczania indywidualnego (zgodnie z aktualnymi orzeczeniami) ,
 - e) rewalidacyjnych (zgodnie z aktualnymi orzeczeniami) ,
 - f) w szkołach gdzie są tworzone dwa lub więcej oddziałów tej samej klasy należy ustalić zbliżoną liczbę uczniów w poszczególnych oddziałach,
 - g) liczbę godzin wynikających z podziału na grupy,
 - h) liczbę dzieci w poszczególnych oddziałach z podziałem na liczbę chłopców i dziewcząt,
 - i) liczbę godzin realizowanych w klasach łączonych.

Załącznik do Zarządzenia nr 177 /2016
Wójta Gminy Godziesze Wielkie
z dnia 04 kwietnia 2016r.

Zasady opracowywania arkuszy organizacji pracy szkół i przedszkoli, dla których organem prowadzącym jest Gmina Godziesze Wielkie na rok szkolny 2016/2017.

I. Zasady ogólne

§ 1. Ustala się jednolite zasady pracy przedszkoli, szkół podstawowych i gimnazjów, dla których organem prowadzącym jest Gmina Godziesze Wielkie – stanowiące podstawę do opracowania arkuszy organizacyjnych w roku szkolnym 2016/2017.

§ 2. Ilekroć w dalszych wytycznych jest mowa o:

1. szkole – należy przez to rozumieć przedszkole, szkołę podstawową, gimnazjum, dla których organem prowadzącym jest Gmina Godziesze Wielkie.
2. dyrektorze - należy rozumieć dyrektora jednostki, o której mowa w pkt 1,
3. roku szkolnym – należy rozumieć okres pracy szkoły od 01 września 2016r. do dnia 31 sierpnia 2017r.
4. uczniu – należy również rozumieć wychowanka przedszkola.

§ 3. Przy planowaniu organizacji pracy przedszkola/szkoły na rok szkolny 2016/2017 należy uwzględnić obowiązujące przepisy prawa oświatowego.

§ 4. Arkusz organizacji powinien być opracowywany w powiązaniu z planem finansowym danej jednostki.

§ 5. **Zaopiniowany i zatwierdzony przez Wójta Gminy** arkusz organizacji pracy szkoły stanowi dla dyrektora podstawę do zatrudnienia odpowiedniej liczby nauczycieli i pracowników administracyjno-obslugowych.

§ 6. Projekt organizacji pracy szkoły winien określać zgodnie z planem nauczania przyjętym dla danego etapu edukacyjnego i z uwzględnieniem cyklu kształcenia:

1. Tygodniowy wymiar godzin lekcyjnych poszczególnych przedmiotów lub grup przedmiotów
2. Liczbę godzin:
 - a) do dyspozycji dyrektora ze wskazaniem jak zostały rozdysponowane,
 - b) religii,
 - c) pracy bibliotekarza, pedagoga,
 - d) nauczania indywidualnego (zgodnie z aktualnymi orzeczeniami),
 - e) rewalidacyjnych (zgodnie z aktualnymi orzeczeniami),
 - f) w szkołach gdzie są tworzone dwa lub więcej oddziałów tej samej klasy należy ustalić zbliżoną liczbę uczniów w poszczególnych oddziałach,
 - g) liczbę godzin wynikających z podziału na grupy,
 - h) liczbę dzieci w poszczególnych oddziałach z podziałem na liczbę chłopców i dziewcząt,
 - i) liczbę godzin realizowanych w klasach łączonych.

II. Tryb przygotowywania arkuszy organizacji pracy szkół.

§ 7. Dyrektorzy szkół przedkładają do zatwierdzenia arkusze organizacji w terminie do **30 kwietnia 2016 r.** po uprzednim uzgodnieniu z Wójtem działań wymagających zgody organu prowadzącego. Arkusz organizacji przedkłada się w 2 egzemplarzach z adnotacją o zaopiniowaniu przez radę pedagogiczną wraz z załącznikami:

1. wykaz kadry pedagogicznej (pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych) z informacją o posiadanych przez nich kwalifikacjach, z proponowanym przydziałem godzin edukacyjnych i świetlicowych zgodnie z organizacją pracy i przedmiotem nauczania.
2. Informacja dotycząca awansu zawodowego nauczycieli
3. szkolne plany nauczania dla każdego oddziału na cykl nauczania.
4. Wykaz pracowników administracji i obsługi,
5. Aneks do arkusza organizacji ,
6. Zajęcia dla uczniów o szczególnych potrzebach edukacyjnych.

§. 8 Ostateczny termin zatwierdzania arkuszy organizacji szkół na rok szkolny 2016/2017 przez organ prowadzący ustala się do dnia **25 maja 2016 r.**

§. 9 W przypadku zmian w organizacji pracy, w stosunku do projektu, dyrektor do dnia **27 sierpnia 2016r.** przedkłada zaktualizowany arkusz organizacji pracy szkoły wraz z uzasadnieniem wprowadzonych zmian.

§. 10 Wszelkie zmiany w organizacji placówki powstałe w trakcie określonego roku szkolnego, umieszczane w kolejnych aneksach, należy zgłaszać do akceptacji na co najmniej **3 dni przed** datą wprowadzania zmian. Niedopuszczalne jest przedłożenie do zatwierdzenia aneksu po dacie wejścia w życie zmian. Dyrektor szkoły powinien na bieżąco aktualizować arkusz organizacyjny, uwzględniając zmiany (organizacyjne, stanowiskowe, płacowe) zachodzące w placówce. Aktualizację należy składać jako aneks do arkusza organizacji.

§. 11 W arkuszu organizacji pracy szkół należy uwzględnić pracowników przebywających na urloпах bezpłatnych, urloпах dla poratowania zdrowia, urloпах macierzyńskich i wychowawczych . W przypadku jakichkolwiek zmian – należy dokonać korekty tego wykazu w aneksach.

III. Standardy dotyczące zatrudniania w szkołach.

Pracownicy pedagogiczni

§.12 W pierwszej kolejności są zatrudniani nauczyciele o pełnych kwalifikacjach określonych w przepisach prawa oświatowego.

§. 13 Przydział czynności powinien uwzględniać wszystkie posiadane przez nauczycieli kwalifikacje. Nauczycielom posiadającym więcej niż jedną specjalność nauczania należy przydzielać godziny zgodnie z tymi specjalnościami.

§. 14 Dyrektorzy zgodnie z obowiązującymi przepisami, w nieprzekraczalnym terminie do 31 maja 2015r. dokonują formalności kadrowych wynikających z organizacji placówki w nowym roku szkolnym (rozwiązanie umowy, wypowiedzenie zmieniające dotychczasowe umowy, przeniesienia, uzupełnienia etatów, itp.).

§. 15 Nauczycieli zatrudnionych w trakcie roku szkolnego na czas określony, na zastępstwo za nieobecnego nauczyciela, należy zatrudnić na okres zastępstwa, jednak na czas nie dłuższy niż do zakończenia zajęć dydaktycznych – za wyjątkiem nauczycieli stażystów, zatrudnionych od 1 września, rozpoczynających staż na stopień nauczyciela kontraktowego.

§. 16 Sprawy zatrudnienia powinny być zakończone do 31 sierpnia 2016r. z wyjątkiem zatrudnienia na zastępstwo.

Pracownicy niepedagogiczni

§. 17 Należy prowadzić racjonalną politykę zatrudnienia pracowników niepedagogicznych, wynikających z faktycznych potrzeb, mając na uwadze maksymalne wykorzystanie przez nich czasu pracy i wypełnienie obowiązków w ramach zakresów czynności oraz racjonalne gospodarowanie środkami finansowymi budżetu placówki.

IV. Standardy dotyczące liczebności oddziałów

Liczebność oddziałów

§. 18 Liczba dzieci w oddziale przedszkolnym nie powinna przekroczyć 25.

§. 19 Do przedszkola przyjmowane są dzieci w wieku od 3 do 6 lat, w wyjątkowych przypadkach, za zgodą organu prowadzącego również w wieku 2,5 lat (tylko, gdy są wolne miejsca).

§.20 Do szkół podstawowych i gimnazjów dyrektorzy mają prawo przyjmować uczniów niebędących mieszkańcami gminy Godziesze Wielkie gdy szkoła dysponuje wolnymi miejscami i przy zachowaniu warunku, że z tego tytułu nie zajdzie konieczność tworzenia dodatkowego oddziału.

§. 21 Liczba uczniów w oddziałach:
kl. „0” - do 25 uczniów,
kl. I – III - do 25 uczniów,
kl. IV – VI - do 30 uczniów,
gimnazjum - do 30 uczniów,

§. 22 W szkołach, w których liczba uczniów w oddziale jest poniżej 10 uczniów, należy zastosować łączenie klas. Planowanie oddziałów poniżej 10 uczniów może być zakładane wyłącznie za zgodą organu prowadzącego szkołę pod warunkiem braku możliwości tworzenia klas łączonych.

§. 23 Liczba godzin i czas pracy świetlicy szkolnej musi wynikać z potrzeb rodziców i uczniów na podstawie kart zgłoszeń oraz wyliczonego czasu oczekiwania na autobus uczniów dowożonych do szkół.

Łączenie klas

§. 24 Określa się szczegółowe warunki w zakresie organizacji klas łączonych dla szkół podstawowych :

1. łączenie klas w szkole podstawowej następuje, gdy liczebność oddziałów wynosi mniej niż 10 uczniów,
2. na realizację obowiązkowych zajęć edukacyjnych w klasach łączonych przeznaczają się w szkolnym planie nauczania taką liczbę godzin , aby była zapewniona realizacja przyjętych programów nauczania.

§. 25 Decyzję w sprawach wątpliwych podejmuje organ prowadzący.

Zasady podziału na grupy

§.26 Podziału na grupy dokonuje się zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem MEN w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych.

V. Zasady organizacji dodatkowych zajęć edukacyjnych

§. 27 W godzinach pracy świetlicy, w miarę możliwości należy przewidzieć realizowane przez nauczycieli w ramach pensum zajęcia wyrównawcze oraz rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów.

VI. Zasady organizacji indywidualnego nauczania.

§. 28 Nauczanie indywidualne organizuje się uczniom na podstawie orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej, na okres określony w orzeczeniu o potrzebie indywidualnego nauczania. Godziny nauczania indywidualnego oraz zajęć rewalidacyjnych zostają wprowadzone do arkusza organizacyjnego szkoły wyłącznie na podstawie orzeczenia PPP, po zatwierdzeniu ilości godzin przez organ prowadzący.

§. 29 Wprowadzenie godzin nauczania indywidualnego i zajęć rewalidacyjnych w trakcie roku szkolnego, następuje po akceptacji organu prowadzącego, na wniosek dyrektora szkoły wraz z niezbędną dokumentacją.

§. 30 Tygodniowy wymiar zajęć indywidualnego nauczania realizowany bezpośrednio z uczniem wynosi:

1. dla dzieci objętych rocznym przygotowaniem przedszkolnym (6-latków) – od 4-6 godz.
2. dla uczniów kl. I-III szkoły podstawowej – od 6-8 godz.
3. dla uczniów kl. IV-VI szkoły podstawowej – od 8-10 godz.
4. dla uczniów gimnazjum – od 10-12 godz.
5. rewalidacja indywidualna – 2 godz. tygodniowo.

§. 31 W uzasadnionych przypadkach dyrektor szkoły może powierzyć prowadzenie zajęć indywidualnego nauczania nauczycielowi zatrudnionemu w innej szkole.

VII. Zasady pracy nauczycieli bibliotekarzy

§. 32. 1. Ustala się następujące normy zatrudnienia nauczycieli-bibliotekarzy w szkołach podstawowych i gimnazjum:

- 1) liczących do 50 uczniów – 15/30 etatu,
- 2) liczących od 51 do 100 uczniów – 15/30 etatu,
- 3) liczących powyżej 101 uczniów – 1 etat

2. Za podstawę ustalenia normy zatrudnienia nauczycieli-bibliotekarzy szkolnych przyjmuje się:

- 1) liczbę uczniów planowaną na początku roku szkolnego,
- 2) zmiana liczby uczniów w ciągu roku szkolnego nie powoduje zmian w obsadzie biblioteki.

3. Godziny pracy biblioteki muszą być dostosowane do potrzeb uczniów.

VIII. Postanowienia końcowe

§. 33 Arkusz organizacyjny szkoły powinien być opracowywany zgodnie z przepisami prawa i powiązany z planem finansowym placówki. Dyrektor jednostki zobowiązuje się do przestrzegania dyscypliny budżetowej.

WÓJT GMINY
Józef Podkościelny

Zarządzenie Nr 54.2016 WÓJTA GMINY STARE JUCHY z dnia 30 sierpnia 2016 r.

w sprawie ustalenia wytycznych dotyczących organizacji pracy szkoły prowadzonej przez Gminę Stare Juchy w roku szkolnym 2016/2017.

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 594 z późn. zm.) oraz art. 34a ust. 1 i ust. 2 pkt. 3 w związku z art. 5c pkt. 3 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2015 r., poz. 446) zarządzam, co następuje:

§ 1

Ustala się wytyczne w sprawie organizacji pracy szkoły prowadzonej przez Gminę Stare Juchy oraz trybu opracowania i zatwierdzania aneksów arkuszy organizacyjnych w roku szkolnym 2016/2017 w brzmieniu jak w załączniku do niniejszego zarządzenia.

§ 2

Wykonanie zarządzenia powierza się Dyrektorowi Zespołu Szkół Samorządowych w Starych Juchach.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

WÓJT GMINY STARE JUCHY /-/EWA JURKOWSKA-KAWAŁKO

Załącznik do Zarządzenia nr 54.2016 Wójta Gminy Stare Juchy z dnia 30 sierpnia 2016 r.

Zasady opracowywania arkusza organizacji szkół prowadzonych przez Gminę Stare Juchy na rok szkolny 2016/2017.

I. Zasady ogólne

§ 1. Ustala się jednolite zasady pracy dla Zespołu Szkół Samorządowych w Starych Juchach prowadzonego przez Gminę Stare Juchy – stanowiące podstawę do opracowania arkuszy organizacyjnych w roku szkolnym 2016/2017.

§ 2. Ilekroć w dalszych wytycznych jest mowa o:

- 1) szkole – należy przez to rozumieć Zespół Szkół Samorządowych w Starych Juchach dla których organem prowadzącym jest Gmina Stare Juchy.
- 2) dyrektorze - należy rozumieć dyrektora jednostki o którym mowa w pkt 1,
- 3) roku szkolnym – należy rozumieć okres pracy szkoły od 01 września 2016r. do dnia 31 sierpnia 2017r.
- 4) uczniu – należy również rozumieć wychowanka przedszkola.

§ 3. Przy planowaniu organizacji pracy przedszkola/szkoły na rok szkolny 2016/2017 należy uwzględnić obowiązujące przepisy prawa oświatowego.

§ 4. Arkusz organizacji powinien być opracowywany w powiązaniu z planem finansowym danej jednostki.

§ 5. Zaopiniowany i zatwierdzony przez Wójta Gminy arkusz organizacji szkoły stanowi dla dyrektora podstawę do zatrudnienia odpowiedniej liczby nauczycieli i pracowników administracyjno-obslugowych.

§ 6. Projekt organizacji szkoły winien określać zgodnie z planem nauczania przyjętym dla danego etapu edukacyjnego i z uwzględnieniem cyklu kształcenia:

- 1) Tygodniowy wymiar godzin lekcyjnych poszczególnych przedmiotów lub grup przedmiotów
- 2) Liczbę godzin:
 - a) do dyspozycji dyrektora ze wskazaniem jak zostały rozdysponowane,
 - b) religii,
 - c) pracy bibliotekarza
 - d) nauczania indywidualnego (zgodnie z aktualnymi orzeczeniami) lub pisemnych deklaracji rodziców/prawych opiekunów w klasach nowo utworzonych,
 - e) rewalidacyjnych (zgodnie z aktualnymi orzeczeniami) lub pisemnych deklaracji rodziców/prawych opiekunów w klasach nowo utworzonych,
 - f) w szkołach, gdzie są tworzone dwa lub więcej oddziałów tej samej klasy należy ustalić zbliżoną liczbę uczniów w poszczególnych oddziałach,
 - g) liczbę godzin wynikających z podziału na grupy,
 - h) liczbę dzieci w poszczególnych oddziałach z podziałem na liczbę chłopców i dziewcząt,
 - i) liczbę godzin realizowanych w klasach łączonych.

II. Tryb i przygotowywania arkuszy organizacji szkół i przedszkoli prowadzonych przez Gminę Stare Juchy.

§ 7. Dyrektor szkoły przedkłada do zatwierdzenia arkusz organizacji w nieprzekraczalnym terminie do **30 kwietnia 2016r.** po uprzednim uzgodnieniu z Wójtem działań wymagających zgody organu prowadzącego. Arkusz organizacji przedkłada się w 2 egzemplarzach z adnotacją o zaopiniowaniu przez radę pedagogiczną (numer i data uchwały) wraz z załącznikami:

1. wykaz zatrudnionych nauczycieli (pełnozatrudnionych i niepełnozatrudnionych) z informacją o posiadanych przez nich kwalifikacjach, z proponowanym przydziałem godzin edukacyjnych świetlicowych zgodnie z organizacją pracy i przedmiotem nauczania.
2. wykaz imienny pracowników administracji i obsługi, z podaniem wymiaru zatrudnienia i rodzaju umowy o pracę.
3. szkolne plany nauczania dla każdego oddziału na cykl nauczania.

4. w przypadku organizacji klas łączonych: ramowy plan nauczania w klasach łączonych.
5. wykaz form realizacji wychowania fizycznego z wykazem grup.
6. w przypadku uczniów niepełnosprawnych (realizujących kształcenie specjalne) – orzeczenie poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz informacje o organizacji indywidualnych zajęć rewalidacyjnych.
7. w przypadku uczniów objętych nauczaniem indywidualnym: orzeczenie poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz informacje o organizacji nauczania.
8. wykaz nauczycieli w podziale na stopnie awansu zawodowego, przystępujących do postępowań kwalifikacyjnych lub egzaminacyjnych w roku szkolnym 2016/2017, ze wskazaniem terminów złożenia przez nauczycieli wniosków o podjęcie tych postępowań.
9. wykaz nauczycieli zagrożonych utratą pracy lub zatrudnieniem w niepełnym wymiarze czasu pracy w roku szkolnym 2016/2017.
10. proponowany wykaz zajęć wynikających z art. 42 ust. 2 pkt 2 lit. a Karty Nauczyciela.
11. zestawienie wakatów w arkuszu w roku szkolnym 2016/2017.
12. zatwierdzony arkusz jest podstawą do wprowadzania zmian w organizacji pracy na cały rok szkolny.

§. 8 Ostateczny termin zatwierdzania arkuszy organizacji szkoły na rok szkolny 2016/2017 przez organ prowadzący ustala się do dnia 25 maja 2016r.

§. 9 W przypadku zmian w organizacji pracy, w stosunku do projektu, dyrektor do dnia **31 sierpnia 2016r.** przedkłada zaktualizowany arkusz organizacji pracy szkoły wraz z uzasadnieniem wprowadzonych zmian.

§. 10 Wszelkie zmiany w organizacji placówki powstałe w trakcie określonego roku szkolnego, umieszczane w kolejnych aneksach, należy zgłaszać do akceptacji na co najmniej **3 dni przed** datą wprowadzania zmian. Niedopuszczalne jest przedłożenie do zatwierdzenia aneksu po dacie obowiązywania zmian. Dyrektor szkoły powinien na bieżąco aktualizować arkusz organizacyjny, uwzględniając zmiany (organizacyjne, stanowiskowe, płacowe) zachodzące w placówce. Aktualizację należy składać jako aneks do arkusza organizacji.

§. 11 W arkuszu organizacji szkół należy uwzględnić pracowników przebywających na urloпах bezpłatnych, urloпах dla poratowania zdrowia, urloпах macierzyńskich i wychowawczych (z podaniem okresu tego urlopu). W przypadku jakichkolwiek zmian – należy dokonać korekty tego wykazu w aneksach.

III. Standardy dotyczące zatrudniania we wszystkich typach placówek

Pracownicy pedagogiczni

§. 12 W pierwszej kolejności winni być zatrudniani nauczyciele o pełnych kwalifikacjach określonych w przepisach prawa oświatowego z gminnych samorządowych placówek oświatowych, którzy tracą lub wcześniej utracili pracę, w wyniku zmian organizacyjnych w sieci szkół.

§. 13 Przydział czynności powinien uwzględniać wszystkie posiadane przez nauczycieli kwalifikacje. Nauczycielom posiadającym więcej niż jedną specjalność nauczania należy przydzielać godziny zgodnie z tymi specjalnościami.

§. 14 Dyrektor zgodnie z obowiązującymi przepisami, w nieprzekraczalnym terminie do 31 maja 2014r. dokonuje formalności kadrowych wynikających z organizacji placówki w nowym roku szkolnym (rozwiązanie umowy, wypowiedzenie zmieniające dotychczasowe umowy, przeniesienia, uzupełnienia etatów, itp.).

§. 15 Nauczycieli zatrudnionych w trakcie roku szkolnego na czas określony, na zastępstwo za nieobecnego nauczyciela, należy zatrudnić na okres zastępstwa, jednak na czas nie dłuższy niż do zakończenia zajęć dydaktycznych – z wyjątkiem nauczycieli stażystów, zatrudnionych od 1 września, rozpoczynających staż na stopień nauczyciela kontraktowego.

§. 16 Potrzeby kadrowe należy zgłaszać do Powiatowego Urzędu Pracy w Ełku, Kuratorium Oświaty Delegatura w Ełku – i innych urzędów. Sprawy zatrudnienia powinny być zakończone do 31 sierpnia 2016r.

Pracownicy niepedagogiczni

§. 17 Należy prowadzić racjonalną politykę zatrudnienia pracowników niepedagogicznych, wynikających z faktycznych potrzeb, mając na uwadze maksymalne wykorzystanie przez nich czasu pracy i wypełnienie obowiązków w ramach zakresów czynności oraz racjonalne gospodarowanie środkami finansowymi budżetu placówki.

IV. Standardy dotyczące liczebności oddziałów

Liczebność oddziałów

§. 18 Liczba dzieci w oddziale przedszkolnym nie powinna przekroczyć 25.

§. 19 Do przedszkola przyjmowane są dzieci w wieku określonym w art. 1 pkt. 2 lit. a i b ustawy z dnia 29 grudnia 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw

§. 20 Do szkoły podstawowej i gimnazjum dyrektor ma prawo przyjmować uczniów niebędących mieszkańcami gminy Stare Juchy, gdy szkoła dysponuje wolnymi miejscami i przy zachowaniu warunku, że z tego tytułu nie zajdzie konieczność tworzenia dodatkowego oddziału.

§. 21 Liczba uczniów w oddziałach:

- kl. „0” - do 25 uczniów,
- kl. I – III – do 25 uczniów
- kl. IV – VI – do 30 uczniów
- gimnazjum – do 32 uczniów

§. 22 W szkole, w której liczba uczniów w oddziale jest poniżej 12 uczniów, należy zastosować łączenie klas. Planowanie oddziałów poniżej 12 uczniów może być zakładane wyłącznie za zgodą organu prowadzącego szkołę pod warunkiem braku możliwości tworzenia klas łączonych.

§. 23 Liczba godzin i czas pracy świetlicy szkolnej musi wynikać z potrzeb rodziców i uczniów na podstawie kart zgłoszeń oraz wyliczonego czasu na oczekiwania na autobus, uczniów dowożonych do szkół.

Łączenie klas

§. 24 W szkole działającej w szczególnie trudnych warunkach demograficznych lub geograficznych dopuszcza się **organizację nauczania w klasach łączonych.**

§. 25 Decyzję w sprawach wątpliwych podejmuje Wójt.

Zasady podziału na grupy

§. 26 PODZIAŁ NA GRUPY JEST MOŻLIWY W NASTĘPUJĄCYCH PRZYPADKACH:

1. na zajęcia z języków obcych grupy od 10 do 24 uczniów (w tym zespoły między-oddziałowe w klasach IV-VI szkół podstawowych i gimnazjów).
2. Informatyki, technologii informacyjnej, elementów informatyki w oddziałach liczących więcej niż 24 uczniów.
3. Zajęcia z wychowania fizycznego:
 - a) w klasach I-III zajęcia prowadzi się z całą klasą,
 - b) w klasach IV-VI szkoły podstawowej, w gimnazjum prowadzone są w grupach liczących od 12 do 26 uczniów, przy czym możliwe jest tworzenie grup między-oddziałowych lub grup między-klasowych, jednakże w ilości niepowodującej zwiększenia liczby godzin.

V. Zasady organizacji dodatkowych zajęć edukacyjnych

§. 27 W godzinach pracy świetlicy, w miarę możliwości należy przewidzieć realizowane przez nauczycieli w ramach zwiększonego pensum zajęcia wyrównawcze oraz rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów.

§. 28 Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, kompensacyjne, logopedyczne, gimnastyki korekcyjnej organizuje się z godzin pozostających do dyspozycji dyrektora.

§. 29 W przypadku rozdysonowania godzin do dyspozycji dyrektora, organizacja dodatkowych zajęć edukacyjnych może nastąpić za zgodą organu prowadzącego na uzasadniony wniosek dyrektora szkoły.

VI. Zasady organizacji indywidualnego nauczania.

§. 30 Indywidualne nauczanie organizuje się uczniom, których stan zdrowia uniemożliwia lub utrudnia uczęszczanie do szkoły, na okres określony w orzeczeniu o potrzebie indywidualnego nauczania. Godziny nauczania indywidualnego oraz zajęć rewalidacyjnych zostają wprowadzone do arkusza organizacyjnego szkoły wyłącznie na podstawie orzeczenia PPP, po zatwierdzeniu ilości godzin przez Wójta.

§. 31 Wprowadzenie godzin nauczania indywidualnego i zajęć rewalidacyjnych w trakcie roku szkolnego, następuje po akceptacji Wójta na wniosek dyrektora szkoły wraz z niezbędną dokumentacją i skutkiem finansowym zmian.

§. 32 Tygodniowy wymiar zajęć indywidualnego nauczania realizowany bezpośrednio z uczniem wynosi:

1. dla dzieci objętych rocznym przygotowaniem przedszkolnym (6-latków) – od 4-6 godzin
2. dla uczniów kl. I-III szkoły podstawowej – od 6-8 godzin
3. dla uczniów kl. IV-VI szkoły podstawowej – od 8-10 godzin
4. dla uczniów gimnazjum – od 10-12 godzin
5. rewalidacja indywidualna – 2 godz. tygodniowo.

§. 33 Nauczanie indywidualne organizuje dyrektor szkoły tak, aby zapewnić z jednej strony zaspokojenie potrzeb edukacyjnych danego dziecka, z drugiej strony spełnić wskazania zawarte w orzeczeniu poradni psychologiczno-pedagogicznej.

§. 34 Zajęcia w ramach nauczania indywidualnego prowadzi się w miejscu pobytu ucznia. Dyrektor szkoły ustala dla ucznia zakres, miejsce i czas nauczania indywidualnego co oznacza, że w szczególnych przypadkach można je organizować w szkole.

§. 35 W uzasadnionych przypadkach dyrektor szkoły może powierzyć prowadzenie zajęć indywidualnego nauczania nauczycielowi zatrudnionemu w innej szkole lub placówce.

VII. Zasady pracy bibliotekarzy

§. 36 1. Ustala się następujące normy zatrudnienia bibliotekarzy w szkołach podstawowych i zespole szkół:

- 1) liczących do 50 uczniów – 5/30 etatu,
 - 2) liczących od 50 do 100 uczniów – 10/30 etatu,
 - 3) liczących od 100 do 150 uczniów – 15/30 etatu,
 - 4) liczących od 150 do 200 uczniów – 1 etat.
2. Za podstawę ustalenia normy zatrudnienia bibliotekarzy szkolnych przyjmuje się:
- 1) w zespołach szkół – łączoną liczbę uczniów we wszystkich szkołach zespołu,
 - 2) przez liczbę uczniów należy rozumieć planowaną liczbę uczniów na początku roku szkolnego,
 - 3) zmniejszenie liczby uczniów w ciągu roku szkolnego w granicach od 1 oddziału nie powoduje zmian w obsadzie biblioteki.

3. Godziny pracy biblioteki muszą być dostosowane do potrzeb uczniów.

VIII. Postanowienia końcowe

§. 37 Arkusze organizacyjny szkoły powinien być opracowywany zgodnie z przepisami prawa i powiązany z planem finansowym placówki. Dyrektor placówki zobowiązuje się do przestrzegania dyscypliny budżetowej.

BIORĄC POD UWAGĘ POWYŻSZE PROSZĘ O RZETELNE I PRAWIDŁOWE PRZYGOTOWYWANIE PROJEKTÓW ORGANIZACYJNYCH.

WÓJT GMINY STARE JUCHY-/.../